

**הצעת חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004),
התשס"ג-2003**

פרק א': מטרת החוק

1. חוק זה בא לתקן חוקים שונים, לדרות את תחילתם של חוקים, לבטל חוקים וכן לקבוע הוראות נוספות, במטרה לאפשר התייעלות מבנית ארוכת טווח של המגזר הציבורי, לבצע רפורמות בענפי המשק, להשיג את יעדי התקציב ולצמצם את הגירעון הממשלתי, ההוצאה הממשלתית והציבורית והחוב הלאומי, והכל במסגרת תכנית להבראת כלכלת ישראל.

פרק ב': רשויות מקומיות ומועצות דתיות

2. (א) בחוק הסדרים כמשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 - תיקון חוק הסדרים במשק המדינה התשנ"ג-1992 ותיקון חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית) (1) בסעיף 7, אחרי ההגדרה "מועצה" יבוא:
"בעל" - כהגדרתו בפקודת העיריות,² למעט המדינה ורשות הפיתוח;
(2) אחרי סעיף 8 (ב) יבוא:

(ג) (1) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות כל דין, היה הנכס נכס שאינו משמש למגורים (בסעיף זה - עסק) והמחזיק בעסק שאינו דייר כהגדרתו בחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972,³ לא שילם את הארנונה שהוטלה עליו לפי סעיף קטן (א), כולה או חלקה, רשאית הרשות המקומית בכפוף לכללים ולתנאים שקבעו השרים לענין זה, לחייב את בעל העסק, בהודעת תשלום בכתב שתומצא לו, לשלם את הארנונה שלא שולמה כאמור;

(2) בתקנות לפי פסקה (1) יקבעו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת -

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 לסעיף קטן (א) סעיף 8 (א) לחוק הסדרים כמשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 (להלן - חוק הסדרים התשנ"ג), קובע כי ארנונה תשולם בידי המחזיק בנכס. כדי למונע מצבים שבהם בעלי עסקים המחזיקים בנכסים מושכרים מפסיקים את פעילותם בנכס ואינם משלמים את הארנונה בשלו, מוצע לאפשר לרשות מקומית לגבות ארנונה מבעליו של נכס, אשר אינו משמש למגורים (להלן - עסק), אם לא שולמה על ידי המחזיק בעסק, בכפוף לכללים ולתנאים שיקבעו שר הפנים ושר האוצר לענין זה, באישור ועדת

הכנסת של המפורט בסעיף 8(ג)2) המוצע לחוק הסדרים התשנ"ג ובלבד שבעל הנכס אינו המדינה אורשות הפיתוח והמחזיק בנכס אינו דייר כהגדרתו בחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972.
עוד מוצע לקבוע כי השרים יהיו רשאים לקבוע כי הוראות סעיף 8(ג)1) המוצע לחוק הסדרים התשנ"ג יחולו גם לגבי נכס המשמש למגורים, בשינויים ובתנאים כפי שיקבעו, וכי משקבעו השרים כאמור יקבעו בתקנות באישור ועדת הכספים של הכנסת כללים ותנאים לענין זה כאמור בסעיף 8(ג)2) המוצע לחוק האמור. (לפסקאות (1) ו-(2) המוצעות).

¹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10; התשנ"ח, עמ' 67.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ג, עמ' 60.

³ ס"ח התשל"ב, עמ' 176.

(א) כללים ותנאים שיחולו על המועצה בטרם קבלת החלטה על חיוב בעל עסק בתשלום ארנונה כללית כאמור בפסקה (1), ובדבר אופן קבלת ההחלטה כאמור;

(ב) כללים בדבר מסירת הודעת תשלום לבעל עסק שהרשות המקומית החליטה לחייבו בתשלום ארנונה כללית כאמור בפסקה (1) ותוכנה של הודעה כאמור ובדבר שיעורי הארנונה שבהם יחויב בעל עסק כאמור;

(3) השרים רשאים לקבוע כי הוראות פסקה (1) יחולו גם לגבי נכס המשמש למגורים בשינויים ובתנאים כפי שיקבעו; קבעו השרים כאמור יקבעו בתקנות באישור ועדת הכספים של הכנסת כללים ותנאים לענין זה כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב) של פסקה (2);

(3) בסעיף 9 -

(א) בסעיף קטן (א) בסופו, במקום "בהתאם לנוסחאות שיקבעו בתקנות" יבוא "בהתאם לכללים שייקבעו בתקנות";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) ברישה, במקום הקטע החל במילים "בהתאם לנוסחה שיקבעו השרים בתקנות" ועד המילים "לשם התייעלות" יבוא "בהתאם לכללים שייקבעו לפי סעיף קטן (א)";

(2) בפסקת משנה (1), במקום "לנוסחה שתיקבע" יבוא "לכללים שייקבעו";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(בו) השרים רשאים לקבוע, לגבי שנת כספים מסוימת, כללים מיוחדים לעדכון סכומי הארנונה הכללית וכן לעדכון הסכומים המזעריים והסכומים המרביים לארנונה הכללית (בסעיף קטן זה - כללי עדכון מיוחדים), שיחולו על אף הכללים שנקבעו לפי סעיף קטן (א); כללים כאמור ייקבעו לא יאוחר מיום 30 באוקטובר של שנת הכספים הקודמת לשנה שלגביה הם נקבעים; קבעו השרים כללי עדכון מיוחדים לגבי שנת כספים מסוימת, תקבע הרשות המקומית את סכומי הארנונה הכללית לאותה שנה בהתאם לכללים אלה ולכללים שנקבעו לפי סעיף (ב8), ורשאית היא לפעול בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף קטן (1) או (2), ככל שנקבעו, אלא אם כן נקבע אחרת בכללי העדכון המיוחדים."

ד ב ר י ה ס ב ר

מיוחדים שיחולו על אף הכללים שנקבעו לפי סעיף 9(א) המוצע. (לפסקה (3) המוצעת)

לסעיף קטן (ב)

מוצע לתקן את חוק הרשויות המקומיות (ערי על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, כך שבעל עסק כמשמעותו בחוק הסדרים התשנ"ג, יוכל להגיש השגה על תשלום ארנונה בטענה כי אינו בעל העסק או בטענה כי סכום החיוב נפרע על ידי המחזיק בעסק.

סעיף 9(א)-ו(ב) לחוק הסדרים התשנ"ג מסמיך את שר הפנים ואת שר האוצר לקבוע בתקנות כללים לעדכון הארנונה הכללית המוטלת על ידי הרשויות המקומיות, בהתאם לנוסחה שתיקבע בתקנות, ואשר תביא בחשבון מקדם התייעלות. מוצע לתקן את סעיף 9(א) ו-(ב) לחוק האמור, כך ששר הפנים ושר האוצר יוסמכו לקבוע בתקנות כללים בדבר עדכון הארנונה משנת כספים לשנת כספים עוקבת, אשר יחולו בפועל החל משנת הכספים 2004 ואילך. כן מוצע להסמיך את השרים האמורים לקבוע לגבי שנת כספים מסוימת, כללי עדכון

(ב) בחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976⁴ -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "המועצה" יבוא:

"בעל" - כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992 (בחוק זה - חוק הסדרים התשנ"ג);

(2) אחרי סעיף 3(א)3 יבוא:

(4) היה הנכס עסק כמשמעותו בסעיף 8(ג)1 לחוק הסדרים התשנ"ג - הוא אינו בעל העסק או שסכום החיוב בשל אותו נכס שולם על ידי המחזיק בו.

3. (א) בשנת הכספים 2003 יחולו, על אף האמור בכל דין, תקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות בשנת 2000), התש"ס-2000⁵ (בפרק זה - תקנות הסדרים 2000), בשינויים המחויבים, ואולם -

הוראת שעה
לשנת הכספים
2003

(1) בתקנה 1, בהגדרה "הסכום החדש", במקום "בתוספת שיעור של 4.8 אחוזים" יבוא "בתוספת שיעור של 3.2 אחוזים";

(2) בתקנה 5, לכל סכום הנקוב בפסקאות (1) עד (12), ייווסף 5.78% ממנו, ובפסקה (13), במקום "4.8%" יבוא "3.2%";

(3) בתקנה 6, לכל סכום הנקוב בפסקאות (1) עד (11), ייווסף 7.1% ממנו, ובפסקה (12), במקום "4.8%" יבוא "3.2%";

(4) בתקנה 9(ג), במקום "כ"ד באדר ב' התש"ס (31 במרס 2000)" יבוא "כ"ז באייר התש"ס (29 במאי 2003)";

(5) בתקנה 12, במקום "כ"ד בשבט התש"ס (31 בינואר 2000)" יבוא "א' בסיון התש"ס (1 ביוני 2003)";

(6) בכל מקום בתקנות הסדרים 2000, במקום "הכספים 1999" יבוא "הכספים 2002" ובכל מקום, במקום "הכספים 2000" יבוא "הכספים 2003".

(ב) על אף האמור בכל דין -

(1) החלטת מועצת רשות מקומית לענין ארנונה כללית לשנת 2003, שהתקבלה לפני תחילתו של חוק זה בהתאם לתקנות הסדרים 2000 בשינויים המפורטים בסעיף קטן (א), תעמוד בתוקפה בשנת הכספים 2003; תחילת תוקפה של החלטה כאמור יהיה ביום כ"ז בטבת התש"ס (1 בינואר 2003);

ד ב ר י ה ס ב ר

לשנת הכספים 2003 והתאמתה לשיעור ערכון הארנונה לשנת הכספים 2003, עד ליום 15 במאי 2003. כן מוצע לקבוע כי אם לא התאימה רשות מקומית את שיעור ערכון הארנונה לשנת הכספים 2003 כאמור, יהיו סכומי רשות מקומית, הסכומים שקבעה הרשות לשנת הכספים 2002 בתוספת של 3.2% מהם.

סעיף 3 מוצע לקבוע הוראת שעה לשנת הכספים 2003, שתחילתה ביום 1 בינואר 2003 ולפיה יחולו הוראות תקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות בשנת 2000), התש"ס-2000, בשינויים המחויבים, ואולם שיעור ערכון הארנונה לעומת שיעורי הארנונה הכללית שהוטלה כדין בשנת הכספים 2002, יהיה 3.2%. במקביל יירחא המועד לקבלת החלטה במועצת רשות מקומית, בדבר הטלת ארנונה

⁴ ס"ח התשל"ו, עמ' 252.

⁵ ק"ת התש"ס, עמ' 270.

(2) לא קיבלה מועצת רשות מקומית החלטה כאמור בפסקה (1), תקבל או תתקן, ותפרסם החלטה בדבר הטלת ארנונה כללית לשנת 2003, ככל שיידרש להתאמתה לתקנות הסדרים 2000 בשינויים המפורטים בסעיף קטן (א), עד יום י"ג באייר התשס"ג (15 במאי 2003); תחילת תוקפה של החלטה כאמור יהיה ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003);

(3) לא פעלה מועצת רשות מקומית כאמור בפסקאות (1) או (2), יהיו סכומי הארנונה הכללית לשנת הכספים 2003 באותה רשות מקומית, הסכומים שקבעה הרשות לשנת הכספים 2002 בתוספת של 3.2% מהם.

(ג) תחילתו של סעיף זה ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

תיקון פקודת
העיריות

4. בפקודת העיריות -

(1) בסעיף 3(ב), במקום "חמשת אלפים" יבוא "עשרת אלפים" ובסופו יבוא "ואולם בנסיבות מיוחדות שיפורטו רשאי השר להכריז כי תושבי אזור שמספרם אינו עולה על עשרת אלפים יהיו עירייה, ובלבד שמספרם עולה על חמשת אלפים";

(2) בסעיף 129(א), בסופו יבוא "ואולם לא יקבלו שכר ותנאי שירות מקופת העירייה -

(1) סגן ראש עירייה - בעירייה שבה לא יותר מ-10,000 תושבים;

(2) יותר מסגן ראש עירייה אחר - בעירייה שבה לא יותר מ-50,000 תושבים;

(3) יותר משני סגני ראש עירייה - בעירייה שבה לא יותר מ-100,000 תושבים;

(4) יותר משלושה סגני ראש עירייה - בעירייה שבה יותר מ-100,000 תושבים."

תיקון פקודת
המועצות
המקומיות

5. בפקודת המועצות המקומיות⁶ -

(1) בסעיף 3(ב), במקום "חמשת אלפים" יבוא "עשרת אלפים" ובסופו יבוא "ואולם בנסיבות מיוחדות שיפורטו רשאי השר להכריז כאמור גם אם מספר התושבים אינו עולה על עשרת אלפים, ובלבד שהוא עולה על חמשת אלפים";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 129(א) לפקודת העיריות קובע כי ראש עירייה וסגן ראש עירייה יקבלו שכר ותנאי שירות מקופת עירייה, בכפוף לאישור שר הפנים ובהתאם לתנאים ולשיעורים שקבע. במטרה לצמצם את העלויות התקציביות הכרוכות בהעסקת סגן ראש עירייה בשכר, מוצע להגדיל את מספר סגני ראש העירייה שיקבלו שכר ותנאי שירות מקופת העירייה, בהתאם למספר התושבים בעירייה, ובכל מקרה לשלושה סגנים בלבד. (לפסקה (2) המוצעת)

סעיף 5 מוצע לקבוע בדומה להוראות המוצעות בסעיף 4 המוצע, לגבי עיריות, הוראות לענין מספר תושבים מוערי ומספר מרבי של סגני ראש מועצה בשכר, במועצות מקומיות.

סעיף 4 סעיף 3(ב) לפקודת העיריות, קובע כי שר הפנים לא יכריז שתושבי אזור שמספרם אינו עולה על חמשת אלפים יהיו עירייה. מוצע לשנות את המספר האמור לעשרת אלפים. עוד מוצע לקבוע כי בנסיבות מיוחדות שיפורטו יהיה שר הפנים רשאי להכריז כי תושבי אזור שמספרם עולה על חמשת אלפים אך אינו עולה על עשרת אלפים יהיו עירייה. מטרתה של הגדלת מספר התושבים המוערי בעיריות להגדיל את החוסן הכלכלי של העיריות, תוך שימת דגש על ניצול יתרונות לגודל. (לפסקה (1) המוצעת)

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ב, עמ' 43.

(2) בסעיף 335א, בסופו יבוא "ואולם לא יקבלו שכר ותנאי שירות מקופת המועצה המקומית או המועצה האזורית -

- (1) סגן ראש מועצה - ברשות מקומית שבה לא יותר מ-10,000 תושבים;
- (2) יותר מסגן ראש מועצה אחד - ברשות מקומית שבה לא יותר מ-50,000 תושבים;
- (3) יותר משני סגני ראש מועצה - ברשות מקומית שבה לא יותר מ-100,000 תושבים;
- (4) יותר משלושה סגני ראש מועצה - ברשות מקומית שבה יותר מ-100,000 תושבים."

6. חוק הרשויות המקומיות (כהונת סגנים בעיר הבירה), התשמ"ט-1989⁷ - בטל החל במועד הבחירות לעיריית ירושלים שיערכו לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה.

ביטול חוק הרשויות המקומיות (כהונת סגנים בעיר הבירה)

7. בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971⁸, בסעיף 14, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:

תיקון חוק שירותי הדת היהודיים

"(ב) על מספר סגני ראשי מועצות דתיות בשכר, יחולו ההגבלות שבסעיפים 129(א) לפקודת העיריות, ו-335א) לפקודת המועצות המקומיות, לפי הענין, בשינויים המחויבים, ובלבד שמספר הסגנים בשכר בכל מועצה דתית לא יעלה על מספר הסגנים כאמור אשר כיהנו באותה מועצה דתית ביום ד' בשבט התשס"ג (1 בינואר 2003)."

ד ב ר י ה ס ב ר

זה נוסחו של חוק הרשויות המקומיות (כהונת סגנים בעיר הבירה), התשמ"ט-1989, שמוצע לבטלו:

"סגנים נוספים לראש עיריית ירושלים

1. הממשלה בהתייעצות עם מועצת עיריית ירושלים, רשאית לקבוע בצו כי בעיריית ירושלים יכול שיכהנו סגנים נוספים לראש העיריה במספר גדול יותר מהאמור לפי סעיף 15 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975.

7 סעיף 7 מוצע להגביל את מספר סגני ראשי המועצות הדתיות בשכר בדומה להגבלות המוצעות בסעיפים 4 ו-5 המוצעים לענין מספר סגני ראשי רשויות מקומיות. עוד מוצע לקבוע כי מספר סגני מועצות דתיות בשכר במועצה דתית לא יעלה על מספר הסגנים בשכר אשר כיהנו באותה מועצה דתית ביום 1 בינואר 2003.

6 סעיף 6 מספר הסגנים שניתן למנות לכל ראש רשות מקומית קבוע כיום בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות המקומית וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975 (להלן - חוק בחירת ראש הרשות וסגניו). ביחס לעיריית ירושלים קיים דין מיוחד - חוק הרשויות המקומיות (כהונת סגנים בעיר הבירה), התשמ"ט-1989 (להלן - חוק הרשויות המקומיות כהונת סגנים בעיר הבירה), המסמיך את הממשלה לקבוע מספר סגנים גבוה יותר בירושלים מזה הקיים ברשויות מקומיות אחרות. הואיל ולא נמצא שיש הצדקה לאבחנה זו מוצע לבטל את חוק הרשויות המקומיות (כהונת סגנים בעיר הבירה), ולהחיל בכך את הכללים החלים על כלל הרשויות המקומיות גם על עיריית ירושלים. מוצע להחיל את הביטול האמור החל במועד הבחירות לעיריית ירושלים שיערכו לראשונה לאחר תחילתו של חוק זה.

⁷ ס"ח התשמ"ט, עמ' 100.

⁸ ס"ח התשל"א, עמ' 130; התשס"א, עמ' 523.

(1) בסעיף קטן (א), במקום "רשאית, בחוק עזר, להטיל" יבוא "תטיל, בחוק עזר,";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) לא הטילה רשות מקומית בחוק עזר אגרת ביוב כאמור בסעיף קטן (א) או שהאגרה שהטילה כאמור אינה מכסה את הוצאות החזקת הביוב שלה, רשאי שר הפנים להורות לרשות המקומית, להתקין חוק עזר או לתקן את חוק העזר שהתקינה, לפי הענין, בתוך פרק זמן שיקבע.

דברי הסבר

(ב) המספר המרבי של הסגנים בשכר שניתן להמיר את כהונתם בכהונת סגן או סגנים ללא שכר, לא יעלה על שלושה:

(ג) סגן ללא שכר המכהן בתוצאה מהמרת כהונה של סגן בשכר לפי הוראות סעיף קטן (א), יכול שיוחלף פעם אחת בלבד במשך כהונת המועצה כלהלן -

(1) לענין סגן שנבחר לפי הוראות סעיף 14 - ייבחר מחליפו לפי הצעת ראש הרשות באישור המועצה ברוב חבריה;

(2) לענין סגן שנבחר לפי הוראות סעיף 26 - ייבחר מחליפו לפי החלטת המועצה בדרך האמורה בסעיף 26.

(ד) הומרה כהונת סגן בשכר בכהונת סגן או שני סגנים ללא שכר, לא תומר כהונת כל אחד מהם חזרה בכהונת סגן בשכר בתקופת כהונתה של המועצה.

(ה) העלויות הנובעות מהמרת כהונת סגן בשכר בכהונת סגן ללא שכר לא יעלו על 25% מעלות כהונתו של סגן בשכר.

(ו) בסעיף זה, "שכר" - "שכר ותנאי שירות" בהגדרתו בסעיף 129 לפקודת העיריות.

סעיף 9 בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962 (להלן - חוק הרשויות

המקומיות (ביוב)), רשאית רשות מקומית להטיל על תושביה, באמצעות חוק עזר, אגרת ביוב למימון הוצאות החזקת הביוב שלה. שירותי סילוק ביוב הם שירותים המסופקים ככלל על ידי כל הרשויות המקומיות, למרות זאת לא כל הרשויות המקומיות חוקקו עזר בענין זה או שחוקקו חוקי עזר שגובה האגרה בהם אינו מכסה את הוצאות החזקת הביוב. במצב כזה עלות הטיפול בביוב

סעיף 8 סעיף 15א לחוק בחירת ראש הרשות וסגניו מאפשר להמיר, ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 100,000 תושבים, כהונת סגן ראש רשות הזכאי לקבל שכר ותנאי שירות מקופת העיריה, לפי הוראות סעיף 129 לפקודת העיריות, בכהונה של סגן או שני סגנים בלא שכר, כאשר העלויות הנובעות מהמרה כאמור לא יעלו על 25% מעלות כהונתו של סגן בשכר. מאחר שהסעיף מדבר על המרת כהונה בשכר לכהונה בלא שכר ומאחר שנוצרה אי בהירות בנוגע לפרשנותו, מוצע לבטלו.

זו לשונו של סעיף 15א לחוק בחירת ראש הרשות וסגניו, שמוצע לבטלו:

"המרת כהונת סגן בשכר בכהונת סגן או שני סגנים ללא שכר

15א: (א) על אף הוראות סעיפים 14 ו-15 או כל דין אחר, ברשות מקומית שמספר תושביה עולה על 100,000 תושבים ניתן להמיר כהונת סגן ראש רשות הזכאי לקבל שכר לפי הוראות סעיף 129 לפקודת העיריות (להלן - סגן בשכר), בכהונה של סגן או של שני סגנים שלא יהיו זכאים לקבל שכר (להלן - סגן ללא שכר), ויחולו הוראות אלה -

(1) כהונת סגן בשכר שנבחר לפי הוראות סעיף 14, תומר לפי הצעת ראש הרשות שאושרה בידי המועצה, ברוב חבריה;

(2) כהונת סגן בשכר שנבחר לפי הוראות סעיף 15, תומר בהחלטת המועצה בדרך האמורה בסעיף 26;

הוחלט כאמור בפסקאות (1) או (2) ייבחרו הסגן או הסגנים בדרך האמורה בסעיפים 14 או 26, לפי הענין.

⁹ ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התשס"ג, עמ' 48.
¹⁰ ס"ח התשכ"ב, עמ' 96; התש"ס, עמ' 192.

(ג) לא פעלה הרשות המקומית בהתאם להוראת השר לפי סעיף קטן (ב), בתוך פרק הזמן שקבע, רשאי השר להטיל בחוק עזר אגרת ביוב כאמור בסעיף קטן (א) או לתקן את חוק העזר שהתקינה הרשות המקומית, לפי הענין.

10. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965¹¹, אחרי סעיף 5 יבוא:

"הקמת הבחירות 5א. (א) בסעיף זה, "איחוד רשויות" – כל אחד מאלה:
בשל איחוד רשויות

(1) הכרזה לפי סעיף 3 לפקודת העיריות, שענינה הקמת עיריה במקום מספר רשויות מקומיות, או הרחבת תחום עיריה לפי סעיפים 8, 8א או 9 לפקודה האמורה;

(2) צו כינון לפי סעיף 1 לפקודת המועצות המקומיות, שענינו כינון מועצה מקומית במקום מספר רשויות מקומיות, או הרחבת תחום מועצה מקומית לפי סעיף 7 לפקודה האמורה.

(ב) הכריז השר על איחוד רשויות, רשאי הוא לקבוע מועד לבחירות ברשות המקומית שאיחד, המוקדם ממועד הבחירות הקבוע לכל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו, ובלבד שהמועד שיקבע יחול לאחר תום שלוש שנים ממועד הבחירות האחרונות שנערכו בכל אחת מהרשויות המקומיות כאמור; ואולם בנסיבות מיוחדות ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי השר לקבוע מועד בחירות שיחול אף בטרם חלפו שלוש שנים ממועד הבחירות האחרונות, כאמור.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על רשויות מקומיות המפורטות בתוספת לפרק ג' בחוק תכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003.

ד ב ר י ה ס ב ר

לתושבים. הדרך המרכזית לצמצום מספר הרשויות המקומיות היא על ידי איחודן באחת הדרכים המפורטות בהגדרה "איחוד רשויות" שבסעיף 5א המוצע לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן – חוק הרשויות המקומיות (בחירות)). איחוד רשויות בלא עריכת בחירות סמוך לאחר האיחוד עלול להביא למצב שבו חלק ניכר מתושבי הרשות המאוחדת נותרים חסרי ייצוג במועצת הרשות המכהנת במשך תקופה ארוכה.

זאת ועוד, תאריכי הבחירות לרשויות המקומיות השונות אינם אחידים. משום כך יהיה צורך, במקרים רבים לקבוע תאריך בחירות לרשות מקומית מאוחדת השונה מתאריך הבחירות הקבוע לרשויות מקומיות שאוחדו.

מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע מועד לבחירות ברשות מקומית שהכריז על איחודה המוקדם מתאריך הבחירות הקבוע לכל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, ובלבד שחלפו שלוש שנים ממועד הבחירות האחרונות שנערכו בכל אחת מהרשויות כאמור. עוד מוצע להסמיך את השר לקבוע תאריך בחירות במועד מוקדם יותר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת.

נופלת על הרשות המקומית הנעדרת מקורות הכנסה נאותים ויוצרת גירעונות כבדים לרשויות המקומיות. לפיכך, מוצע לקבוע כי על רשות מקומית, כענין שבחובה, להטיל אגרת ביוב בתחומה למימון הוצאות החזקת הביוב שלה. (לפסקה (1) המוצעת)

כמו כן מוצע לקבוע כי רשות מקומית שלא הטילה אגרת ביוב כאמור בסעיף 9(א) לחוק הרשויות המקומיות (ביוב), או שהאגרה שהטילה אינה מכסה את הוצאות החזקת הביוב שלה, רשאי שר הפנים להורות לה להתקין חוק עזר או לתקן את חוק העזר לפי הענין. לא פעלה הרשות על פי הוראות השר כאמור, רשאי השר להטיל בחוק עזר אגרת ביוב או לתקן את חוק העזר שהתקינה הרשות המקומית, לפי הענין. (לפסקה (2) המוצעת)

10 סעיף 10 מדיניות הממשלה בשנים האחרונות היא לפעול, במידת האפשר, לצמצום מספר הרשויות המקומיות. זאת הן כדי להשיג את היתרון לגודל שיש ברשות מקומית גדולה והן כדי לאפשר ייעול וצמצום ההוצאה הציבורית ושיפור השירותים הניתנים

¹¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשס"ג, עמ' 40.

חוק הסדרים
במשק המדינה
(תיקוני חקיקה
להשגת יעדי
התקציב), פקודת
העיריות ופקודת
המועצות
המקומיות
- תחולה

11. (א) הוראות סעיפים 7 ו-8(ג) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992, כנוסחם בסעיף 2(א)1 ו-2 לחוק זה וסעיפים 1 ו-3(א)4 לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, כנוסחם בסעיף 2(ב) לחוק זה, יחולו לגבי בעל עסק שהתקשר בחוזה להשכרת העסק או שהאריך את תוקפו של חוזה כאמור, לאחר תחילתו של חוק זה.

(ב) הוראות סעיפים 129(א) לפקודת העיריות, ו-335ב(א) לפקודת המועצות המקומיות, כנוסחם בסעיפים 2(4) ו-5(2) לחוק זה, יחולו לגבי סגני ראשי רשויות מקומיות שייבחרו בבחירות הראשונות שלאחר תחילתו של חוק זה; ואולם לא יקבל שכר ותנאי שירות, מקופת הרשות המקומית, סגן ראש רשות מקומית, שהחל לכהן ביום כ"א באדר ב' התשס"ג (25 במרס 2003) ולאחריו, אלא בהתאם להוראות הסעיפים האמורים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 11 לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים 2(א)1 ו-2(ב) לחוק זה יחולו לגבי בעל עסק שהתקשר בחוזה להשכרת העסק או שהאריך את תוקפו של חוזה כאמור, לאחר תחילתו של חוק זה.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי ההגבלות על מספר סגני ראש רשויות מקומיות בשכר כמוצע בסעיפים 2(4) ו-5(2) לחוק זה, יחולו לגבי סגני ראש רשויות מקומיות שייבחרו בבחירות הראשונות שלאחר תחילתו של חוק זה, ואולם לא יקבל שכר ותנאי שירות מקופת הרשות המקומית סגן ראש רשות מקומית שהחל לכהן לאחר יום 25 במרס 2003 אלא בהתאם להוראות הסעיפים המוצעים.

פרק ג': איחוד רשויות מקומיות

הגדרות

12. בפרק זה -

"בחירות", לרשות מקומית - בחירות למועצת הרשות המקומית ולראש הרשות המקומית ולגבי ועד מקומי - בחירות לוועד המקומי;

"יום הבחירות" - יום הבחירות לרשות המאוחדת לפי הוראות סעיף 14;

"רשות מקומית" - עיריה, מועצה מקומית, מועצה אזורית וועד מקומי;

"השר" - שר הפנים.

איחוד רשויות מקומיות

13. (א) הרשויות המקומיות, היישובים והשכונות המפורטים בטור א' בתוספת לפרק זה יאוחדו לרשות מקומית אחת, שמעמדה המשפטי יהיה כמפורט בטור ב' לצדן (בפרק זה - הרשות המאוחדת). החל בבחירות לרשות המאוחדת שיתקיימו לפי הוראות סעיף 14.

(ב) תחום שיפוטה של הרשות המאוחדת יהיה כמפורט להלן:

(1) לגבי הרשויות המאוחדות המפורטות בפרטים 1 עד 43 לתוספת - תחום השיפוט הכולל של כל הרשויות המקומיות שיאוחדו לרשות המאוחדת;

(2) לגבי הרשויות המאוחדות המפורטות בפרטים 44 עד 62 לתוספת - תחום השיפוט כפי שיקבע השר בצו לא יאוחר מ־60 ימים לפני יום הבחירות.

דברי הסבר

כללי

בישראל פועלות כיום 266 רשויות מקומיות, מתוכן כ־140 רשויות מקומיות המונות עד 10,000 תושבים ומהן 66 רשויות מקומיות המונות עד 5,000 תושבים. ריבוי הרשויות מביא למצב של בזבוז משאבים, חוסר יעילות ואי אספקת שירותים ראויים לתושבים. נוסף על כך, אין אופק תכנוני ברשויות מקומיות רבות המקשה על אפשרויות הפיתוח וההרחבה שלהן.

מוצע לבצע מהלך של איחוד רשויות מקומיות כמפורט בתוספת לפרק ג' המוצע (להלן - התוספת) לרשות מקומית מאוחדת. מהלך כאמור יתרום משמעותית לחוסן הכלכלי של הרשויות המאוחדות, יאפשר תכנון מרחבי יעיל יותר וייעל את השימוש בכספי ציבור.

המצב הכלכלי שבו שרוי המשק הלאומי בכלל, והקטנת המשאבים הציבוריים אשר יועמדו לרשות הרשויות המקומיות בפרט, מחייבים הליך נרחב של התייעלות וקיצוץ בהוצאה הציבורית, שבלעדיו קיים חשש כבד כי הרשויות המקומיות לא יוכלו לעמוד במטלות המוטלות עליהן - מתן שירותים לתושביהן. מטעמים אלה, מוצע לבצע מהלך נרחב של איחוד רשויות מקומיות במסגרת הפרק המוצע.

ביצוע האיחוד הלכה למעשה ראוי שיוטל על נבחרי הציבור שיעמדו בראשות הרשות המאוחדת ואשר יישאו מתוקף תפקידם זה, באחריות להפעלתה. לפיכך, מוצע לקבוע שבמועד הבחירות הקרוב לחלק ניכר מהרשויות המקומיות, החל ביום 28 באוקטובר 2003, ייערכו בחירות לכל הרשויות המאוחדות כמפורט

בתוספת. לאחר הבחירות יוטל על נבחרי הציבור באותן רשויות לעצב את מבנה הרשות המאוחדת.

רשימת הרשויות המקומיות שמוצע לאחדן המפורטת בתוספת לפרק זה, פורסמה לעיון הרשויות המקומיות והציבור. בשלב זה מתבצע הליך של מתן הזדמנות, להביא טענות בכתב לרשויות המקומיות ולכל בעל ענין, שבמסגרתו יתכנו שינויים ברשימה כאמור. הליך זה עתיד להסתיים טרם השלמת הליך החקיקה בכנסת.

לפיכך, מוצע לקבוע בפרק זה, הוראות מיוחדות בדבר ביצוע מהלך איחוד הרשויות כאמור. הוראות אלה יחליפו לענין איחוד הרשויות המקומיות המפורטות בתוספת, את ההוראות הקיימות בפקודת העיריות ובפקודת המועצות המקומיות.

סעיפים
מוצע כי הרשויות המקומיות, היישובים 12 עד 14 והשכונות המפורטים בטור א' לתוספת, יאוחדו לרשות מקומית אחת החל מן הבחירות לרשויות המקומיות, שיתקיימו ביום 28 באוקטובר 2003 (להלן - יום הבחירות). ביום הבחירות, ייערכו בחירות למועצת הרשות המאוחדת ולראש הרשות המאוחדת כאשר מעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת יהיה כמפורט בטור ב' לתוספת.

הוועדים המקומיים שיהיו כלולים ברשות מאוחדת שמעמדה המשפטי הוא כמועצה אזורית, הם הוועדים המקומיים שהיו קיימים ערב יום הבחירות בתחום שיפוטה של הרשות המאוחדת, וכן הרשויות המקומיות והיישובים שיהיו, בעקבות האיחוד ועדים מקומיים

(ג) הועדים המקומיים שיהיו כלולים ברשות המאוחדת שמעמדה המשפטי הוא כמועצה אזורית, הם הועדים המקומיים שהיו קיימים ערב יום הבחירות בתחום שיפוטה של הרשות המאוחדת, וכן הרשויות המקומיות והיישובים שיהיו, בעקבות האיחוד, ועדים מקומיים כמפורט בטור ג' בתוספת

בחירות לרשות
המאוחדת

14. (א) הבחירות לרשות המאוחדת יתקיימו ביום ג' בטבת התשס"ד (28 באוקטובר 2003).

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), סעיף 5 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (בפרק זה - חוק הרשויות המקומיות (בחירות)), וסעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994¹² (בפרק זה - חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות)), רשאי השר, בהסכמת שר האוצר, לדחות את יום הבחירות לרשות מאוחדת מסוימת, לתקופה שאינה עולה על שישה חודשים מהמועד הקבוע בסעיף קטן (א), אם נוכח שהדבר דרוש כדי לאפשר את ביצוע האיחוד; דחה השר את מועד הבחירות לרשות מאוחדת מסוימת כאמור, לא ישתתפו התושבים הזכאים להצביע בבחירות לרשות המאוחדת לפי הוראות סעיף קטן (ג), בבחירות לרשות מקומית אחרת.

(ג) זכאים להצביע בבחירות לרשות המאוחדת כל מי שזכאי להצביע לפי הוראות חוק הרשויות המקומיות (בחירות), והוראות צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958¹³, בבחירות לרשויות המקומיות שיאוחדו, ולגבי יישובים שלא נכללו לפני מועד הבחירות לפי סעיף זה, בתחומה של רשות מקומית - מי שהיה זכאי להצביע לפי הוראות החוקים האמורים בבחירות לרשות מקומית, אילו היו נכללים היישובים האמורים, ערב יום הבחירות, בתחומה של רשות מקומית.

(ד) על אף הוראות סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), וסעיף 3 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), החל ביום תחילתו של חוק זה, לא יתקיימו ברשויות המקומיות שיאוחדו לרשות המאוחדת, בחירות בנפרד.

(ה) שר הפנים יקבע את מספר חברי מועצת הרשות המאוחדת העומדת לבחירה לפי הוראות החיקוקים החלים על רשות מקומית במעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת.

תחולת הוראות
על רשות מאוחדת
וסמכויות ראש
הרשות ומועצת
הרשות המאוחדת

15. (א) על הרשות המאוחדת יחולו הוראות כל דין החלות על רשות מקומית במעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת.

ד ב ר ו ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי בעלי הזכות לבחור ביום הבחירות יהיו כל מי שהיו בעלי זכות לבחור אלמלא האיחוד, בכל אחת מהרשויות המקומיות והועדים המקומיים שאוחדו. מספר חברי המועצה העומדת לבחירה ייקבע על ידי שר הפנים על פי הדינים החלים על רשות מקומית מסוגה של הרשות המאוחדת.

סעיפים מוצע לקבוע כי לראש הרשות המאוחדת 15, 16, ולמועצת הרשות המאוחדת יהיו החל 19 ו-20 ממועד פרסום תוצאות הבחירות ברשומות, כל הסמכויות הנתונות לפי כל דין לראש רשות מקומית ולמועצת רשות מקומית במעמדה של הרשות המאוחדת.

כמפורט בטור ג' לתוספת. עוד מוצע לקבוע כי תחום שיפוטה של הרשות המאוחדת, לגבי הרשויות המאוחדות המפורטות בפרטים 1 עד 43 לתוספת, יהיה תחום השיפוט הכולל של כל הרשויות המקומיות שיאוחדו לרשות המאוחדת, ולגבי הרשויות המאוחדות המפורטות בפרטים 44 עד 62 לתוספת, יהיה תחום השיפוט כפי שיקבע שר הפנים בצו.

עוד מוצע לקבוע כי שר הפנים, בהסכמת שר האוצר, רשאי לדחות את יום הבחירות, אם נוכח כי הדבר נחוץ כדי לאפשר את ביצוע האיחוד, ובלבד שדחיית יום הבחירות לא תהיה לפרק זמן העולה על שישה חודשים.

¹² ס"ח התשנ"ד, עמ' 248.

¹³ ק"ת התשי"ח, עמ' 1256.

(ב) לראש הרשות המאוחדת ולמועצת הרשות המאוחדת שנבחרו בבחירות לפי סעיף 14 יהיו, החל במועד פרסום תוצאות הבחירות ברשומות, כל הסמכויות והתפקידים הנתונים לפי כל דין לראש רשות מקומית ולמועצת רשות מקומית במעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת, לגבי כל תחום שיפוטה.

תקופת מעבר

16. (א) בכפוף להוראות פרק זה, כל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת תמשיך להיות אישיות משפטית הכשרה לכל חובה, זכות ופעולה משפטית, וזאת לתקופה שיקבע השר, דרך כלל או לסוגים של רשויות מקומיות, ובלבד שלא תעלה על 24 חודשים מיום הבחירות (בפרק זה – תקופת המעבר).

(ב) על הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת יחולו הוראות כל דין החלות על רשות מקומית במעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת.

(ג) מועצת הרשות המאוחדת רשאית, באישור השר, במהלך תקופת המעבר, להעביר סמכויות ותחומי פעולה מרשות מקומית אחת לרשות מקומית אחרת שאוחדו לאותה רשות מאוחדת, וכן להעביר סמכויות ותחומי פעולה מעובר, נושא משרה או בעל תפקיד (בסעיף קטן זה – נושא משרה) ברשות המקומית האחת לנושא משרה ברשות המקומית האחרת, ובלבד שלא יועברו סמכויות נושא משרה המוקנות על פי דין אלא לנושא משרה אחר שמוקנות לו על פי דין סמכויות מאותו הסוג.

(ד) עם מינויים של נושאי המשרה המנויים בסעיף 167 לפקודת העיריות וכן יועץ משפטי ברשות המאוחדת, יהיו בידיהם בלבד הסמכויות הנתונות על פי כל דין לאותו נושא משרה ביחס לכל פעולה של הרשות המאוחדת ושל הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת.

תכנית האיחוד

17. (א) בתוך שלושה חודשים מיום הבחירות לרשות המאוחדת, יכין ראש הרשות המאוחדת, תכנית לאיחודן של הרשויות המקומיות לרשות המאוחדת בתום תקופת המעבר (בפרק זה – תכנית האיחוד); תכנית האיחוד תתייחס בין השאר לפעולות שאותן תנקוט הרשות המאוחדת כדי לבצע את האיחוד כאמור, ובכלל זה איחוד יחידות ומערכות, נכסים זכויות והתחייבויות, פיטורי עובדים, ופירוק תאגידים בשליטת רשות מקומית שאינם נחוצים למילוי תפקידיה של הרשות המאוחדת, וכן למועדים לביצוע הפעולות כאמור; השר רשאי לקבוע הוראות לענין אופן הכנת התכנית לפי סעיף זה ופרטים נוספים שייכללו בה, ויכול הוא לקבוע הוראות כאמור, דרך כלל או לסוגים של רשויות מקומיות; לענין זה,

ד ב ר י ה ס ב ר

בתום תקופת המעבר תחדל כל אחת מן הרשויות המקומיות שאוחדו להיות אישיות משפטית והרשות המאוחדת תהיה חליפתן לענין זכויות והתחייבויות.

סעיפים 17 ו-18 מיום הבחירות יכין ראש הרשות המאוחדת תכנית לאיחודן של הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת. לא הכינה הרשות המאוחדת תכנית, רשאי שר הפנים למנות אדם להכנתה. כמו כן, שר הפנים רשאי להורות לרשות המאוחדת להכניס שינויים בתכנית שהוצגה לו. עוד מוצע לקבוע כי אם נוכח שר הפנים כי הרשות המאוחדת אינה ממלאת אחר הוראות תכנית האיחוד רשאי הוא למנות אדם שיופקד על ביצועה ושיהיו נתונות לו הסמכויות הדרושות לשם ביצוע תכנית האיחוד.

עוד מוצע לקבוע כי הרשויות המקומיות שאוחדו ימשיכו להיות אישיות משפטית הכשרה לכל חובה, זכות ופעולה משפטית, למשך תקופת בנייה של עד עשרים וארבעה חודשים ממועד הבחירות (להלן – תקופת המעבר), ופי יחולו על רשויות אלה, הוראות כל דין החלות על רשות מקומית במעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת.

נוסף על כך, מוצע לקבוע כי מועצת רשות מאוחדת, באישור שר הפנים, רשאית להעביר במהלך תקופת המעבר, סמכויות ותחומי פעולה מרשות מקומית אחת לרשות מקומית אחרת שאוחדו לאותה רשות, וכן להעביר סמכויות ותחומי פעולה מעובר, נושא משרה או בעל תפקיד ברשות מקומית אחת לעובר, נושא משרה או בעל תפקיד ברשות המקומית האחרת.

"תאגיד בשליטת רשות מקומית" – תאגיד עירוני כמשמעותו בסעיף 249א לפקודת העיריות וכן תאגיד שבו יש למועצה מקומית כמשמעותה בפקודת המועצות המקומיות לפחות מחצית ההון או מחצית כוח ההצבעה בו.

(ב) תכנית האיחוד תוגש לשר מיד לאחר הכנתה.

סמכויות שר הפנים

18. (א) לא הכינה הרשות המאוחדת תכנית איחוד כאמור בסעיף 17, רשאי השר למנות אדם בעל כשירות מתאימה שיופקד על הכנתה; הוכנה תכנית איחוד על ידי מי שהשר מינה כאמור, תפעל הרשות המאוחדת על פי תכנית זו.

(ב) נוכח השר שאין בתכנית כדי להביא לאיחוד הרשויות המקומיות כנדרש או שאין בה כדי לאפשר את תפקודה התקין והיעיל של הרשות המאוחדת, רשאי הוא להורות לרשות המאוחדת להכניס בה שינויים כפי שיקבע ובתקופה שיקבע, ובכלל זה לענין פיטורי עובדים ופירוק תאגידים בשליטת רשות מקומית כהגדרתם בסעיף 17(א); לא מילאה הרשות המאוחדת אחר הוראות השר כאמור בתקופה שקבע, רשאי הוא למנות אדם בעל כשירות מתאימה שיופקד על הכנת תכנית איחוד מתוקנת; הוכנה תכנית איחוד מתוקנת כאמור, תפעל הרשות המאוחדת על פיה.

(ג) נוכח השר כי הרשות המאוחדת אינה מבצעת אחר הוראות תכנית האיחוד, רשאי הוא למנות אדם בעל כשירות מתאימה שיופקד על ביצועה ויהיו נתונות לו הסמכויות הדרושות לשם ביצוע תכנית האיחוד.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סימן ד' בפרק השביעי לפקודת העיריות ומהוראות פרק ד' לפקודת המועצות המקומיות, לפי הענין.

(ה) על אף הוראות חוק איגודי ערים, התשט"ו-1955¹⁴, רשאי השר להורות על צירופה של הרשות המאוחדת לאיגוד ערים, או להורות על הוצאתה של רשות מקומית שאוחדה ברשות המאוחדת, מאיגוד ערים, לאחר שנתן לראש הרשות המאוחדת ולראשי הרשויות המקומיות האחרות החברות באותו איגוד ערים הזדמנות להעלות את טענותיהם.

הוראות מעבר לענין נכסים תביעות ועובדים

19. בתום תקופת המעבר תחדל כל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת להיות אישיות משפטית כאמור בסעיף 16(א), והחל באותו מועד יחולו הוראות אלה:

(1) הנכסים, הזכויות וההתחייבויות, לרבות זכויות מוחשיות ושאינן מוחשיות, וכן התחייבויות מותנות, עתידיות, ידועות ובלתי ידועות, שערב תום תקופת המעבר היו של הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, יהיו לקניין הרשות המאוחדת בתום תקופת המעבר;

(2) כל הליך משפטי שהיה תלוי ועומד ערב תום תקופת המעבר, מטעם הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת או נגדן, וכן כל עילה להליך משפטי כאמור שהיתה קיימת באותה עת, לרבות לענין ארנונות, אגרות, היטלים, דמי השתתפות ותשלומי חובה אחרים, יוסיפו לעמוד בתוקפם ויראו אותם כאילו היו של הרשות המאוחדת או נגדה, לפי הענין, בתום תקופת המעבר.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרשות המאוחדת ולראשי הרשויות המקומיות האחרות החברות באותו איגוד ערים הזדמנות להעלות את טענותיהם.

עוד מוצע לקבוע כי על אף האמור בחוק איגודי ערים, התשט"ו-1955, שר הפנים רשאי להורות על צירופה של רשות מאוחדת לאיגוד ערים או על הוצאת רשות מקומית שאוחדה מאיגוד ערים; לאחר שנתן לראש

¹⁴ ס"ח התשט"ו, עמ' 48; התשנ"ז, עמ' 42.

- (3) (א) מי שהיה עובד אחת הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, ערב תום תקופת המעבר, יהיה עובד הרשות המאוחדת בתום תקופת המעבר.
- (ב) על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות פסקת משנה (ג), לא יהיה עובד אחת הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, שנהיה לעובד הרשות המאוחדת, זכאי להטבת פרישה בשל המעבר לרשות המאוחדת.
- (ג) הזכויות שהיו לעובד אחת הרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, ערב תום תקופת המעבר ושנהיה לעובד הרשות המאוחדת, יישמרו לו ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו ברשות המאוחדת.
- (ד) אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹⁵.

20. כל הסכומים שתוקצבו בתקציב השנתי שאושר לפי דין לכל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, ושלא הוצאו עד תום תקופת המעבר, יראו אותם כאילו תוקצבו לרשות המאוחדת בתום תקופת המעבר.

הוראות מעבר לענין תקציב

21. צווי ארנונה, חוקי עזר, צווים, רישיונות, והיתרים, שחלו לפני יום הבחירות בשטח מסוים בתחום שיפוט של רשות מקומית שאוחדה ברשות המאוחדת, יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו שטח, כאילו הותקנו או ניתנו, לפי הענין, על ידי הרשות המאוחדת, עד שיפקעו על פי האמור בהם או על פי החיקוק שמכוחם ניתנו או עד להחלטת מועצת הרשות המאוחדת לבטלם או לשנותם לפי דין.

ארנונה וחוקי עזר ברשות המאוחדת

22. (א) החל ביום תחילתו של חוק זה לא תתקשר כל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, בהתקשרות אשר התקופה למימוש הזכויות או לביצוע החיובים על פיה היא מעבר ליום י"א בסיון התשס"ד (31 במאי 2004), אלא באישור מראש מאת השר.

איסור התקשרויות חדשות

(ב) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), החל ביום תחילתו של חוק זה עד לתום תקופת המעבר, התחייבות של כל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, לעשיית עסקה לרכישת מקרקעין או למכירתם טעונה אישור מראש מאת השר; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לענין עסקאות מקרקעין החלות על רשות מקומית.

23. (א) בתקופת המעבר לא תקבל כל אחת מהרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת או הרשות המאוחדת, עובד למשרה ברשות המקומית או ברשות המאוחדת, לפי הענין, אלא באישור מראש מאת השר.

איסור העסקת עובדים חדשים

ד ב ר ו ה ס ב ר

הזכויות והחייבוים על פיה ארוכה מעבר ליום 31 במאי 2004, וכן לא יתקשרו בעסקה לרכישה או מכירה של מקרקעין מיום תחילתו של חוק זה ועד לתום תקופת המעבר, אלא אם כן ניתן לכך אישור מראש מאת שר הפנים.

עוד מוצע לקבוע הוראות בתקופת המעבר לגבי התקשרויות חדשות וקליטת עובדים ברשויות המקומיות שאוחדו וברשות המאוחדת, לפי הענין.

סעיפים מוצע לקבוע כי צווי הארנונה, חוקי העזר, 21 עד 23 הצווים, הרישיונות וההיתרים, שחלו בשטח מסוים בתחום שיפוט של רשות מקומית שאוחדה לרשות המאוחדת יעמדו בתוקפם וימשיכו לחול באותו שטח, עד שיפקעו או עד שמועצת הרשות המאוחדת תחליט לבטלם או לשנותם.

כן מוצע לקבוע כי הרשויות המקומיות שמוצע לאחדן לא יתקשרו בהתקשרות אשר תקופת ביצוע

¹⁵ סי"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(ב) בתקופה שמתום תקופת המעבר עד תום שנים עשר חודשים לאחר מכן לא תקבל הרשות המאוחדת עובד למשרה ברשות, אלא באישור מראש מאת שר הפנים.
 (ג) הוראות סעיף זה יחולו גם על קבלת עובדים והעסקתם באמצעות קבלן כוח אדם, כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996¹⁶.

24. השר ממונה על ביצוע הוראות פרק זה והוא רשאי לקבוע הוראות לביצועו, דרך כלל ביצוע ותקנות או לסוגים של רשויות מקומיות, ובין השאר בענינים אלה:

(א) (1) הוראות לענין ניהולן של רשויות מקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת, מיום תחילתו של חוק זה עד תום תקופת המעבר, ובכלל זה לענין ההתחייבויות וההתקשרויות של רשויות מקומיות כאמור, ההליכים לביצוען ולהארכת תוקפן, ולענין ביצוע פעולות על פי התקציב שאושר להן טרם הבחירות לרשות המאוחדת;

(2) הוראות להכנת תכנית האיחוד וביצועה לרבות פרטים שייכללו בה ומועדי ביצועה;

(3) הוראות להבטחת רציפות השלטון המקומי בתחום שיפוטה של הרשות המאוחדת;

(4) המועד האחרון למינוים של נושאי משרה המפורטים בסעיף 16(ד) ברשות המאוחדת;

(5) הוראות לענין ניהול הרשות המאוחדת בתקופת המעבר, ובכלל זה בדבר הרכב ועדות הרשות המאוחדת, תנאים ודרגים למינוים של עובדים לרשות המאוחדת, הכללים והמועדים להכנת תקציב הרשות המאוחדת ואישורו ואופן קבלת תשלומים המשולמים על ידי המדינה לרשויות המקומיות שאוחדו לרשות המאוחדת ולרשות המאוחדת;

(6) סררי הבחירות לרשות המאוחדת.

(ב) השר יקבע את שמות הרשויות המאוחדות לאחר התייעצות עם ועדת השמות הממשלתית שמונתה לפי החלטת הממשלה.

25. על איחוד הרשויות לפי פרק זה לא יחולו הוראות הפרק השני לפקודת העיריות, או תחולה והוראות פרק א' בפקודת המועצות המקומיות למעט סעיפים 8 ו-9 שבה.

תוספת לפרק ג'

(סעיף 13)

טור א' הרשויות המקומיות, היישובים והשכונות שיאוחדו לרשות מאוחדת	טור ב' מעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת	טור ג' הרשויות המקומיות או היישובים שבעקבות האיחוד יהיו ועדים מקומיים ברשות המאוחדת
1. רמלה, לוד	עיריה	
2. ראשון לציון, בית דגן	עיריה	

דברי הסבר

סעיפים 24 ו-25 מוצע לקבוע כי שר הפנים ממונה על הוראות פרק זה ולהסמיכו לקבוע הוראות לביצועו, דרך כלל או לסוגים של רשויות מקומיות בין השאר בענינים המפורטים בסעיף 24

¹⁶ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

טור א' הרשויות המקומיות, היישובים והשכונות שיאוחדו לרשות מאוחדת	טור ב' מעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת	טור ג' הרשויות המקומיות או היישובים שבעקבות האיחוד יהיו ועדים מקומיים ברשות המאוחדת	פרט
מזכרת בתיה, קרית עקרון, רחובות	עיריה		3.
עמק לוד, חבל מודיעין	מועצה אזורית		4.
פתח תקוה, גבעת שמואל	עיריה		5.
פררסיה, כפר יונה	מועצה מקומית		6.
צורן, קדימה, אבן יהודה, תל מונר	עיריה		7.
גן רוה, ברנר, חבל יבנה, גדרות, נחל שורק	מועצה אזורית		8.
בני עי"ש, גדרה, גן יבנה	עיריה		9.
כפר קאסם, כפר ברא	מועצה מקומית		10.
נס ציונה, באר יעקב	עיריה		11.
אליכין, עמק חפר	מועצה אזורית	ועד מקומי אליכין	12.
חולון, אזור	עיריה		13.
זכרון יעקב, בנימינה, גבעת ערה	מועצה מקומית		14.
דלית אל כרמל, עוספייה	עיריה		15.
מנשה, אלונה, קציר - חריש	מועצה אזורית	ועדים מקומיים קציר, חריש	16.
באקה אל גרבייה, ג'ת	עיריה		17.
מטה אשר, מעלה יוסף	מועצה אזורית		18.
תמרה, כאבול, שעב	עיריה		19.
ריינה, משהד, כפר כנא, עין מאהל, טורעאן	עיריה		20.
הגליל התחתון, יבניאל, כפר תבור	מועצה אזורית	ועדים מקומיים יבניאל, כפר תבור	21.
צפת, חצור הגלילית	עיריה		22.
בית ג'ן, פקיעין, כסרא- סמיע, ינוח-ג'ת, חורפיש	עיריה		23.
עילבון, דיר חנא, מע'אר	עיריה		24.
מג'ד אל כרום, נחף, דיר אל אסד, בענה	עיריה		25.
ירכא, אבו סנאן, ג'וליס	עיריה		26.
שפרעם, אעבלין, ביר אל מכסור, כפר מנדא, כאוכב-אבו-אל-היג'א	עיריה		27.

טור א' הרשויות המקומיות, היישובים והשכונות שיאוחדו לרשות מאוחדת	טור ב' מעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת	טור ג' הרשויות המקומיות או היישובים שבעקבות האיחוד יהיו ועדים מקומיים ברשות המאוחדת	פרט
איכסאל, דבורייה	מועצה מקומית		28.
שיבלי-אום אל ג'נם, בוסתאן אל מרג'	מועצה אזורית	ועד מקומי שיבלי-אום אל ג'נם	29.
סח'נין, עראבה	עיריה		30.
ג'דיידה-מכר, כפר יסף	עיריה		31.
נצרת, יפיע, עילוט	עיריה		32.
אל-בטוף, בויעינה- נוג'יידאת	מועצה אזורית	ועד מקומי בויעינה- נוג'יידאת	33.
מג'דל שמש, בוקעתא, מסעדה, עין קיניא			34.
בקעת בית שאן, הגלבע	מועצה אזורית		35.
מטה יהודה, קרית יערים	מועצה אזורית	ועד מקומי קרית יערים	36.
באר טוביה, חוף אשקלון	מועצה אזורית		37.
יואב, לכיש, שפיר	מועצה אזורית		38.
שער הנגב, שדות נגב	מועצה אזורית		39.
הל שבע, חורה, לקייה	עיריה		40.
בני שמעון, אשכול, מרחבים	מועצה אזורית		41.
ערערה בנגב, כסייפה	מועצה מקומית		42.
עומר, מיתר, להבים	מועצה מקומית		43.
אור יהודה, רמת פנקס	עיריה		44.
קרית אונו, סביון, גני תקוה, נוה אפריים מונסון, גני יהודה	עיריה		45.
רמת גן, אפעל (למעט רמת פנקס)	עיריה		46.
הרצליה, גליל ים	עיריה		47.
דרום השרון (למעט גני יהודה), רמות השבים	מועצה אזורית	ועד מקומי רמות השבים	48.
לב השרון, חוף השרון (למעט גליל ים), כפר שמריהו	מועצה אזורית	ועד מקומי כפר שמריהו	49.
מודיעין, מכבים-רעות, נוף איילון	עיריה		50.
קרית מוצקין, קרית ים, קרית ביאליק וכן השכונות בחיפה - קרית חיים וקרית שמואל	עיריה		51.

טור א' הרשויות המקומיות, היישובים והשכונות שיאוחדו לרשות מאוחדת	טור ב' מעמדה המשפטי של הרשות המאוחדת	טור ג' הרשויות המקומיות או היישובים שבעקבות האיחוד יהיו ועדים מקומיים ברשות המאוחדת	פרט
52. חוף הכרמל, עתלית	מועצה אזורית	ועדים מקומיים עתלית, כפר גלים	
53. מעלה עירון, נועאווייה	מועצה מקומית		
54. חיפה (למעט השכונות קרית חיים וקרית שמואל), נשר, טירת כרמל	עיריה		
55. ערערה, כפר קרע, בסמ"ה (למעט מעאווייה)	עיריה		
56. עמק הירדן, מגדל, מנחמיה, כנרת, אמנון, כרוזים, כרכום	מועצה אזורית	ועדים מקומיים מנחמיה, מגדל, כנרת	
57. רזיזר, בסמת טבעון, כעבייה-טאבש-חג'אג'רה, איבטיין, חזאלה, ראס עלי	מועצה אזורית	ועדים מקומיים רזיזר, בסמת טבעון, כעבייה- טאבש-חג'אג'רה, חזאלה, ראס עלי	
58. תמר, ערבה תיכונה (למעט צוקים, צופר, פארן)	מועצה אזורית		
59. חבל אילות, צוקים, צופר, פארן	מועצה אזורית		
60. ראמה, סאג'ור, עין אל אסד	מועצה מקומית		
61. עמק יזרעאל, מגידו, זבולון (למעט איבטיין, חוואלד), רמת ישי	מועצה אזורית	ועד מקומי רמת ישי	
62. הגליל העליון, מבואות החרמון (למעט אמנון, כרוזים, כרכום), מטולה, יסוד המעלה, ראס פינה	מועצה אזורית	ועדים מקומיים, מטולה, יסוד המעלה, ראס פינה	

פרק ד': משק החשמל

26. בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996¹⁷ -

תיקון חוק
משק החשמל

(1) בסעיף 2 -

- (א) ההגדרות "המנהל" ו"מחזיק אמצעי שליטה" - יימחקו;
(ב) בהגדרה "צרכן", במקום "ואינו בעל רישיון ספק שירות חיוני" יבוא "או מבקש חיבור לרשת החשמל, למעט מי שהוראות החוק לענין בעל רישיון ספק שירות חיוני חלות עליו רק בשל קביעה לפי סעיף 18(ב)";
(ג) אחרי ההגדרה "רישיון הולכה" יבוא:
"רישיון הספקה" - רישיון למכירת חשמל לצרכנים;
(ד) בהגדרה "רישיון הספקה", "רישיון חלוקה", המילים "רישיון הספקה" - יימחקו;

(2) בפרק ב' - רישוי, לפני סעיף 3 יבוא:

מדיניות 2א. השר יקבע הוראות מדיניות במשק החשמל, בין השאר בענינים אלה:

- (1) העתודה הנדרשת במשק החשמל;
- (2) הרכב הדלקים במשק החשמל;
- (3) ריכוז או ביזור של אתרי ייצור החשמל;
- (4) הקמת תחנות כוח ובכלל זה, מיקומן, גודלן ועיתוי הקמתן;
- (5) חיבור רשתות עם מדינות שכנות וסחר בין-לאומי בחשמל;
- (6) משק החשמל בשעת חירום.

(3) בסעיף 3(א) במקום "השר" יבוא "יושב ראש הרשות";

(4) בסעיף 4 -

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "השר" יבוא "יושב ראש הרשות" ובסופו יבוא "הכל בהתאם להוראות חוק זה";
(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "יכול שיינתן לאדם יותר מרישיון אחד" - יימחקו;

דברי הסבר

לפסקה (2)

מוצע להסמיך את שר התשתיות הלאומיות בחוק לקבוע הוראות בענין מדיניות במשק החשמל.

לפסקאות (3) ו-(4)(א)

מוצע להעביר את סמכות מתן הרישיונות במשק החשמל משר התשתיות הלאומיות ליושב ראש הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל (להלן - הרשות).

לפסקה (1)

מוצע למחוק מחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 (להלן - חוק משק החשמל), את ההגדרות "המנהל" ו"מחזיק אמצעי שליטה", אשר אינן נדרשות עוד, בשל התיקון המוצע בפרק זה, וכן לתקן את ההגדרה "צרכן" ולהוסיף הגדרה "רישיון הספקה".

סעיפים

27 ו-26

¹⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 277; התשנ"ז, עמ' 285.

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(כ) לא יינתן לאדם רישיון ליותר מפעילות אחת, ואולם –

(1) ניתן לתת לאדם רישיון ייצור או רישיון חלוקה יחד עם רישיון הספקה";

(2) ניתן לתת לאדם רישיון הולכה, יחד עם רישיון ייצור, ובלבד שלא יינתנו לו רישיונות ל-5% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל";

(5) בסעיף 6 –

(א) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "השר" יבוא "יושב ראש הרשות";

(ב) בסעיף קטן (ד), אחרי "השרים" יבוא "בהתייעצות עם הרשות";

(ג) בסופו יבוא:

"(ה) יושב ראש הרשות לא ייתן רישיון ייצור או רישיון חלוקה למי שמחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון הולכה;

(ו) יושב ראש הרשות לא ייתן רישיון הולכה למי שמחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון ייצור או בבעל רישיון חלוקה;

(ז) יושב ראש הרשות לא ייתן רישיון ייצור למי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון חלוקה אשר מחזיק 10% או יותר מהיקף החלוקה במשק החשמל;

(2) הוא מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון חלוקה, ולאחר קבלת הרישיון המבוקש יחזיק 10% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

(3) הוא יחזיק לאחר קבלת הרישיון המבוקש 30% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

(4) הוא בעל רישיון הולכה, למעט כאמור בסעיף 4(ב1)2.

(ח) יושב ראש הרשות לא ייתן רישיון חלוקה למי שמתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון ייצור אשר מחזיק 10% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע כי לא יחזיק אדם 30% או יותר מהיקף הייצור במשק החשמל וכי לא יחזיק 20% או יותר מהיקף החלוקה במשק החשמל.

עוד מוצע להסמיך את השרים, בהתייעצות עם הרשות ועם רשות החברות הממשלתיות לקבוע שיעורים שונים מן האמור לעיל, והגבלות נוספות, משיקולים של קידום התחרות במשק החשמל.

לפסקאות (4)(ב) ו-(ג) ו-(5)

במסגרת הרפורמה המתוכננת במשק החשמל, ובהתאם להמלצות הועדה ליישום שינויים מבניים במשק החשמל, מוצע כי לא יינתן לאדם רישיון ליותר מפעילות אחת, למעט כמפורט בפסקה 4(ג) המוצעת, וכי יתבצעו ההפרדות הנדרשות בין רישיונות ההולכה, החלוקה והייצור.

(2) הוא מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון ייצור, ולאחר קבלת הרישיון המבוקש יחזיק 10% או יותר מהיקף החלוקה במשק החשמל;

(3) הוא יחזיק לאחר קבלת הרישיון המבוקש 20% או יותר מהיקף החלוקה במשק החשמל.

(ט) השרים, בהתייעצות עם הרשות ועם חברות הממשלתיות כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975¹⁸ (בחוק זה – רשות החברות הממשלתיות), רשאים לשם קידום התחרות במשק החשמל, לקבוע שיעורים שונים מהשיעורים הקבועים בסעיפים קטנים (ז) ו-(ח) וכן הגבלות נוספות על ההגבלות האמורות בסעיף זה למתן רישיונות”;

(6) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא:

”(5) לענין רישיון הולכה – אחריות של בעל רישיון ההולכה לפיתוח משק החשמל, בהתאם לתכנית פיתוח כאמור בסעיף 19, לרבות תכנון רשת החשמל”;

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי ”בפעילות” יבוא ”בתקופת תוקפו”;

(7) בסעיף 8 –

(א) במקום הרישה יבוא ”יושב ראש הרשות בבואו להחליט אם לתת רישיון או לקבוע בו תנאים, וכן הרשות או השר בבואם לתת אישור לפי סעיפים 11 עד 13, לפי הענין, יפעלו בהתאם למדיניות הממשלה בתחום משק החשמל, ובהתאם למדיניות שנקבעה לפי סעיף 22 וישקלו ובין השאר את אלה”;

(ב) פסקה (1) – תימחק;

(8) בסעיף 9 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום ”השר רשאי” יבוא ”הרשות רשאית” ובמקום ”אם מצא” יבוא ”אם מצאה”;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום ”השר רשאי” יבוא ”הרשות, באישור השר, רשאית”;

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום ”השר לא יעשה” יבוא ”הרשות לא תעשה”, במקום ”בסמכויותיו” יבוא ”בסמכויותיה” ובמקום ”נתן” יבוא ”נתנה”;

(9) בסעיף 10 –

(א) בכותרת השוליים, במקום ”והמנהל” יבוא ”ויושב ראש הרשות”;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (7), (8) ו-(10)

לפסקה (6)

מוצע לבצע תיקונים בסעיפים 8, 9 ו-11 לחוק משק החשמל, הנדרשים בשל העברת סמכות מתן רישיונות ואישורים ליושב ראש הרשות ולרשות ובשל הסמכת השר לקבוע הוראות בענין מדיניות במשק החשמל, כמוצע בפרק זה.

כחלק מהשינויים המבניים וההפרדה בין הרשויות כמפורט לעיל, מוצע לקבוע כי ניתן יהיה להטיל על בעל רישיון הולכה, אחריות לפיתוח משק החשמל, כמפורט בפסקה (א) המוצעת.

¹⁸ ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ב, עמ' 84.

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(ג) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(10) בסעיף 11, בכל מקום, "השר" יבוא " הרשות";

(11) בסעיף 13, בסופו יבוא:

"(ג) החזיק אדם, למעט המדינה, אמצעי שליטה בניגוד להוראות לפי חוק זה או לרישיונות שניתנו לו, לא יופעלו מכוח אמצעי השליטה המוחזקים כאמור, זכויות הצבעה למינוי דירקטורים, זכויות לקבלת דיווידנדים או כל זכות אחרת";

(12) בסעיף 17(ד), במקום "השר רשאי לקבוע כללים, תנאים ומקרים שבהם" יבוא "הרשות תקבע אמות מידה לפיהן";

(13) בסעיף 19, בכל מקום, אחרי "השר" יבוא "בהתייעצות עם הרשות";

(14) בסעיף 20 -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "השר" יבוא "יושב ראש הרשות";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "בהתייעצות עם הרשות" יבוא "או לפי הצעתה", אחרי "כמויות חשמל" יבוא "לרבות מחיר" ובסופו יבוא: "בכללים כאמור ייקבעו המקרים שבהם תהיה הרשות רשאית לתת הוראות אחרות לענין עסקה מסוימת";

(15) בסעיף 21 -

(א) האמור בו יסומן "(א)", ובסופו יבוא "שתפעל לקידום מטרתיו של חוק זה, בשים לב למדיניות הממשלה לענין משק החשמל, תפקח על מילוי הוראות לפיו ולפי הרישיונות ותמלא את התפקידים שנקבעו לה בחוק זה ושהוטלו עליה לפי כל דין אחר";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) השר אחראי לביצוע פעולת הרשות לפי הוראת חוק זה.";

(16) בסעיף 30, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) פיקוח על מילוי הוראות שנקבעו ברישיונות;

(4) יישום, בהתאם להוראות חוק זה, של מדיניות שקבע השר לפי הוראות סעיף 2א.";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (12) עד (14)

מוצע לקבוע כי כללים לביצוע עסקאות עם ספק שירות חיוני, בהבדל מאמות מידה לפעולתו, ייקבעו בידי השר בהתייעצות עם הרשות או לפי הצעתה.

עוד מוצע כי בכללים כאמור ניתן יהיה לקבוע גם מחיר וכי הרשות תוסמך במסגרתם לקבוע הוראות אחרות במקרים מסוימים.

לפסקאות (15) ו-(16)

עם העברת סמכויות מינהל החשמל וסמכויות מתן הרישיונות מהשר לרשות, מוצע לפרט את מטרות

לפסקה (9)

מוצע לאחד את הגופים העוסקים ברגולציה במשק החשמל, וכן לבטל את מינהל החשמל במשרד התשתיות הלאומיות ולהעביר את סמכויותיו לרשות.

לפסקה (11)

לשם יישום השינויים המבניים המוצעים בפרק ד' המוצע, מוצע כי לא ניתן יהיה להפעיל זכויות מכוח אמצעי שליטה המוחזקים בידי גורם כלשהו, למעט המדינה, בניגוד להוראות החוק.

(17) בסעיף 33, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) הרשות תקבע הוראות לענין סכומי כסף שישלם בעל רישיון ספק שירות חיוני בשל הפרת אמות המידה שנקבעו לפי סעיף קטן (א).";

(18) אחרי סעיף 37 יבוא:

"דיווח לשר 37א. (א) הרשות תגיש לשר, בתחילת כל שנה, תכנית עבודה לאותה שנה, ובסיומה, דיווח על פעילותה באותה שנה; במהלך השנה, רשאי השר לדרוש מהרשות דיווחים נוספים על פעילותה, בין בנושא מסוים ובין בכלל.

(ב) השר רשאי לדרוש מהרשות לגבש עמדה בנושא מסוים, שיפורט בדרישתו; דרש השר כאמור, תדון הרשות באותו נושא ותגבש את עמדתה בתוך 60 ימים; לא דנה הרשות באותו נושא בתוך התקופה האמורה, למעט מסיבות שאינן תלויות בה, רשאי השר לפעול בנושא המסוים שלא באמצעות הרשות.

מינוי רשות חדשה 37ב. (א) ראה השר כי הרשות אינה ממלאת כראוי את תפקידיה על פי חוק זה, יודיע לרשות, בהודעה מנומקת בכתב שישלח ליושב ראש הרשות, כי אם בתוך זמן סביר שיקבע לא יתקן הטעון תיקון, יורה על פיזור; לא תוקן הטעון תיקון בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר, בהתייעצות עם שר האוצר וכאישור הממשלה, להורות על פיזור הרשות.

(ב) בתוך שלושים ימים מיום פיזור הרשות לפי סעיף קטן (א), תמונה רשות חדשה לפי הוראות סעיף 22, השר רשאי, בהסכמת שר האוצר, להאריך תקופה זו בשלושים ימים נוספים.
(ג) במהלך התקופה כאמור בסעיף קטן (ב), תמשיך הרשות לפעול בהרכבה הקודם."

(19) בסעיף 45, במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(20) בסעיף 46, בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(21) בסעיף 47 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "המנהל" יבוא "מיושב ראש הרשות" ובמקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

ד ב ר י ה ס ב ר

החשמל, מוצע לקבוע חובות דיווח של הרשות לשר, ולאפשר לשר בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור הממשלה, למנות רשות חדשה, אם מצא שהרשות הקיימת אינה ממלאת כראוי את תפקידיה.

לפסקאות (19) עד (24) ולסעיף 27

התיקונים לסעיפים 45 עד 48 ו-56 לחוק משק החשמל נדרשים בשל ביטול מינהל החשמל כאמור, והעברת סמכויות מינהל החשמל ומנהל מינהל

פעולתה של הרשות ולקבוע כי השר יהיה אחראי לביצוע פעולות הרשות לפי החוק.

לפסקה (17)

מוצע להסמיך את הרשות לקבוע הוראות לענין סכומי כסף שישלם בעל רישיון ספק שירות חיוני בשל הפרת אמות המידה שקבעה.

לפסקה (18)

בשל הרחבת סמכויות הרשות, ובלי לפגוע בעצמאותה ובשיקול הדעת שלה בהתאם לחוק משק

(ב) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(22) בסעיף 48(ב), במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(23) בסעיף 56, בכל מקום, במקום "המנהל" יבוא "יושב ראש הרשות";

(24) סעיף 57 – בטל;

(25) בסעיף 60, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

(1ד) יושב ראש הרשות רשאי לתת רישיונות לתקופה שתחילתה בתום תקופת המעבר, וסיומה לא יאוחר מיום ה' בטבת התשס"א (31 בדצמבר 2011) (להלן – התקופה הקובעת), אף בלי שמתקיימות הוראות סעיפים 6(ז1) ו-6(ח3), ובלבד שייתקיימו שני אלה:

(1) החל ביום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008), לא יחזיק אדם ברישיונות ל-70% או יותר מהיקף כושר הייצור או היקף החלוקה, במשק החשמל, ולא יחזיק באמצעות חברה אחת 30% או יותר מהיקף כושר הייצור או 20% או יותר מהיקף החלוקה;

(2) החל ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010), לא יחזיק אדם ברישיונות ל-50% או יותר מהיקף כושר הייצור או מהיקף החלוקה, במשק החשמל, ולא יחזיק באמצעות חברה אחת 30% או יותר מהיקף כושר הייצור, או 20% או יותר מהיקף החלוקה.

(2ד) השרים, בהתייעצות עם הרשות ועם רשות החברות הממשלתיות, רשאים לקבוע מועדים שונים מהמועדים האמורים בסעיף קטן (ד1), אם נוכחו כי הדבר דרוש בשל היקף כושר הייצור במשק החשמל.

(3ד) יושב ראש הרשות רשאי לתת רישיונות ייצור לתקופה המסתיימת בתום תקופת המעבר, אף בלי שמתקיימות הוראות סעיפים 6(ז1) ו-6(ח3).

27. בחוק שירות המדינה (מינויים) התשי"ט-1959¹⁹, בתוספת, המילים "מנהל מינהל החשמל במשרד האנרגיה והתשתית" – יימחקו.

תיקון חוק שירות המדינה (מינויים)

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (25)

מוצע לקבוע הוראת מעבר באופן שהשינויים המבניים במשק החשמל יבוצעו בהדרגה עד סוף שנת 2011.

החשמל לרשות וליושב ראש הרשות. במסגרת זו מוצע לבטל את סעיף 57 לחוק משק החשמל, הקובע לאמור: "הממשלה תמנה, על פי הצעת השר, מנהל לענין חוק זה; המנהל יהיה עובד מדינה והוא כפוף במישרין לשר", ולתקן בהתאם את התוספת לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959.

¹⁹ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

פרק ה': תעריפי מים והיטלי הפקה

28. על אף האמור בתקנה 7(ו) לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז-1987²⁰, החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), התעריפים לכל מ"ק מים לחקלאות המסופקים מאת מקורות והמפורטים להלן יהיו:

"(1) מים לחקלאות

1.1 מים שפירים

תעריף בעד כמות המים המוקצית בכל חודשי השנה בשקלים חדשים למ"ק	שם מפעל מקורות	
0.776	עמק הירדן (תחום המועצה האזורית בית שאן)	1.1.1
0.888	בית שאן קידוחים	1.1.2
0.336	בית שאן מעיינות, לרבות מים לבריכות דגים	1.1.3
0.927	עמק הירדן	1.1.6
	עמק מזרחי (למעט קולחי חיפה המסופקים לתשלובת הקישון) וכל שאר מפעלי מקורות -	1.1.8
1.052	1. תעריף לכמות א'	
1.237	2. תעריף לכמות ב'	
1.609	3. תעריף לכמות ג'	
	לכל כמות מים שתינתן כדין כתוספת לכמות המים שהוקצתה מחברת מקורות לצרכן לחקלאות בשנת הרישוי	1.1.9
1,609		
	1.2 שפד"ן	
	לכמות המים שהוקצתה בשנת הרישוי -	
	1.2.1 תעריף לכמות המים הנצרכת בחודשים נובמבר-אפריל	0.880
	1.2.2 תעריף לכמות המים הנצרכת בחודשים מאי-אוקטובר	0.922
	1.3 תעריפים מיוחדים	
	לגבי המפורטים להלן, בשל קיום נסיבות מיוחדות, יהיו התעריפים כלהלן:	
0.304	חולתא - למדגה	
0.399	מי שקמה	

דבריו הסבר

תעריפים שלא הועלו במסגרת החוק יהיו לפי הקבוע בתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז-1987 (להלן - תקנות המים), אך בעתיד עדכון התעריפים שנקבעו בחוק זה ובתקנות המים ימשיך להיעשות על פי הוראות חוק המים, התשי"ט-1959.

סעיפים בשל המחסור במים ובמטרה לצמצם את צריכת המים ולייעל את הקצאתם וכן לצמצם את סבסוד המים המסופקים על ידי מקורות, מוצע להעלות את מחירי המים ואת היטלי ההפקה למים וכן לקבוע היטל הפקה למים עיליים לחקלאות. כן מוצע לקבוע תעריפים והיטלים אלה בחוק.

²⁰ ק"ת התשמ"ז, עמ' 1109; התשס"ב, עמ' 20.

תעריף בעד כמות המים
המוקצית בכל חודשי השנה
בשקלים חדשים למ"ק

שם מפעל מקורות

0.523

מעלה גמלא

0.661

גבעת יואב - לבנות

1.4 מים מליחים

במפעל ערבה ובמפעל נגב של מקורות, יהיה התעריף 0.995 שקלים חדשים למ"ק במקום תעריף הבסיס שבפרטים (1) עד (3).

29. על אף האמור בסעיף 21 לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יערי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002²¹ (בפרק זה - חוק תכנית החירום) ובתקנה 7(2) לתקנות המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז-1987²², החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), התעריפים לכל מ"ק מים שפירים לתעשייה ולצריכה ביתית, המסופקים מאת מקורות יהיו:

תעריפי מים
לתעשייה ולצריכה
ביתית המסופקים
מאת מקורות

"(1) מים לתעשייה

בשקלים חדשים למ"ק

שם מפעל מקורות

0.715

(1) בית שאן - מעיינות

1.335

(2) בית שאן - קירוחים

1.973

(3) כל שאר מפעלי מקורות

*2.026

(2) מים לצריכה ביתית בכל מפעלי מקורות

30. על אף האמור בסעיף 22 לחוק תכנית החירום ובתקנות המים (תעריפים למים ברשויות מקומיות), התשנ"ד-1994²³, החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), התעריפים לכל מ"ק מים שפירים המסופקים על ידי רשויות מקומיות יהיו:

תעריפים למים
ברשויות מקומיות

(1) מים לצריכה ביתית

שקלים חדשים למ"ק
באילת

לצורכי בית לכל יחידת דיור

2.6

בעד 8 מ"ק ראשונים או חלק מהם

3.75

בעד 7 מ"ק נוספים

5.24

בעד כל מ"ק נוסף

2.6

(2) לגינון ונוי

2.13

(3) לבית מלון

²¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 428.

²² ק"ת התשנ"ד, עמ' 885; התשס"ג, עמ' 199.

²³ ק"ת התשנ"ד, עמ' 883; התשנ"ה, עמ' 383; התשס"א, עמ' 59.

- (4) למוסדות חינוך ממלכתיים ופרטיים, למיתקני ביטחון, לבתי עלמין, למוסדות ציבור ולמוסדות של הרשות המקומית, לרבות משרדים של מוסדות כאלה, למכבסות, לבריכות שחיה, לבתי מרחץ ומקוואות, לבתי חולים, לבניה באתרי הבניה, למלאכה, ולתעשייה זעירה בלי כמות מוקצבת ברישיון ההפקה, למיתקני תחבורה, למסעדות, בתי קפה, מזנונים, אולמי חתונות, חנויות, עסקים ומשרדים, לכל כמות המים הנצרכת לכל אחד משימושים אלה וכן לכל שימוש אחר שלא פורט בתקנות המים (תעריפים למים ברשויות מקומיות)
- (5) לגינון ציבורי מושקה, הנמצא בחזקת הרשות המקומית או רשות ממלכתית או ציבורית
- עד 300 מ"ק לרונם לשנה בכל אזורי הארץ
- 6.15 בעד כל כמות מים שנצרכה למטרה זו מעל לאמור לעיל

היטלי הפקה
על מים שפירים
המופקים מאקוויפר

31. על אף האמור בסעיף 23 לחוק תכנית החירום ובתקנה 2 לתקנות המים (היטלי הפקה), התש"ס-2000²⁴, החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003) –

- (1) מפיקי מים שפירים מכל האקוויפרים, לתעשייה ולצריכה ביתית, ישלמו היטל הפקה של 81.1 אגורות למ"ק;
- (2) מפיקי מים שפירים לחקלאות מאקוויפר החוף, ישלמו היטל הפקה של 73.19 אגורות למ"ק;
- (3) מפיקי מים שפירים לחקלאות מאקוויפר שאינו אקוויפר החוף, ישלמו היטל הפקה של 69.96 אגורות למ"ק.

היטלי הפקה
על מים עיליים

32. החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003) –

- (1) על אף האמור בסעיף 24 לחוק תכנית החירום, מפיקי מים שפירים ממקורות מים עיליים לתעשייה ולצריכה ביתית, ישלמו היטל הפקה של 67.61 אגורות למ"ק.
- (2) מפיקי מים שפירים ממקורות מים עיליים לחקלאות, ישלמו היטל הפקה של 15 אגורות למ"ק.

שמירת דינים

33. החל ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), עדכון תעריפי המים לפי סעיף 111א לחוק המים, התשי"ט-1959²⁵ (בפרק זה – חוק המים) ועדכון היטלי הפקה לפי הוראות סעיף 116(ג) לחוק המים, ייעשו לפי התעריפים הנקובים בסעיפים 28 עד 32, לפי הענין, וזאת כל עוד התעריפים האמורים לא שוננו לפי סעיפים 111א(א) או 111א(ב) (ב) ו-(ד) לחוק המים.

²⁴ ק"ת התשס"א, עמ' 783; התשס"ג, עמ' 563.
²⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 166.

פרק ו': חקיקה תקציבית – דחיה וביטול

34. בחוק השאלת ספרי לימוד, התשס"א-2000²⁶ –
(1) בסעיף 7 –
(א) במקום "התשס"ו" יבוא "התשס"ח";
(ב) בכל מקום, במקום "התשס"ו" יבוא "התשס"ט" ובמקום "התשס"ח" יבוא "התש"ע";
(ג) במקום "והתשס"ט" יבוא "והתשע"א";
- (2) בסעיף 8, במקום "התשס"א". יבוא התשס"ג ובמקום "התשס"ה" יבוא "התשס"ז".
35. בחוק חינוך חנים לילדים חולים, התשס"א-2001²⁷ –
(1) בסעיף 5(ב), במקום "כ"א בניסן התשס"ה (30 באפריל 2005)" יבוא "י"ב באייר התשס"ו (30 באפריל 2007)";
(2) בסעיף 7, במקום "התשס"ו" יבוא "התשס"ח" ובמקום "התשס"ח" יבוא "התש"ע".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 35 חוק חינוך חנים לילדים חולים, התשס"א-2001 (להלן – חוק חינוך חנים לילדים חולים), מטיל על הממשלה חובה לספק חינוך חנים לילדים חולים שהורים בבייתם או בבתי החולים מעל לתקופה של 21 יום.

כבר היום מפעיל משרד החינוך מסגרות חינוך שונות לילדים המאושפזים תקופה ממושכת בבתי חולים, וכן מפעיל מורים (באמצעות עמותות הנתמכות מתקציב המדינה) להשלמת חומר הלימוד לילדים השהים בבתייהם תקופות ממושכות עקב מחלה.

הפעלת חוק חינוך חנים לילדים חולים תגרוור הוצאות כספיות גבוהות המוערכות על ידי משרד החינוך בעשרות מיליוני שקלים חדשים, אשר אינן מתחייבות בשל העובדה שכבר קיים סיוע פדגוגי ברמה מספקת לילדים הזקוקים לכך.

בשל כך נדחתה תחילתו של החוק האמור בשנה, במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001, ובשלוש שנים נוספות, במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002.

מוצע להתלות את תוקפו של חוק חינוך חנים לילדים חולים ולדחות את תחילתו בשנתיים נוספות, תוך התאמת שאר המועדים הקבועים באותו חוק.

השפעת התיקון המוצע על זכויותיהם של ילדים: דחיית זכאותם של תלמידים חולים לחינוך חנים על פי התנאים המוגדרים בחוק חינוך חנים לילדים חולים תידחה בשנתיים נוספות, ובינתיים יימשך תקצוב הסיוע והתמיכה לתלמיד חולה, הגיתנים היום שלא במסגרת החוק, בהיקף הקיים.

סעיף 34 חוק השאלת ספרי לימוד, התשס"א-2000 (להלן – חוק השאלת ספרי לימוד), מאפשר לאותם בתי ספר שהורי התלמידים הלומדים בהם יבחרו בכך, לקיים מערכת של החלפה והשאלה של ספרי לימוד בין התלמידים ובכך לאפשר חיסכון בהוצאות החינוך לכל המשפחה.

רכישת מאגר הספרים הראשוני תבוצע, לפי חוק השאלת ספרי לימוד גם באמצעות סיוע מתקציב המדינה, דהיינו – תקציב משרד החינוך. נוכח עלותו התקציבית של החוק האמור, נדחתה תחילתו של החוק בשנה בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001, ונדחתה בשלוש שנים נוספות בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002. יחד עם זאת, כבר היום מסייע משרד החינוך, במסגרת תקציבו, בהקמת מערכות השאלה ארגוניות כאמור, שלא מכוח החוק האמור. הסיוע הניתן היום מחולק לבתי הספר על פי קריטריונים סוציו-אקונומיים של אוכלוסיית התלמידים בבית הספר.

מוצע לדחות את תחילתו של חוק השאלת ספרי לימוד בשנתיים נוספות ולהתאים לכך את המועדים הנוספים הקבועים באותו חוק.

השפעת התיקון המוצע על זכויותיהם של ילדים: זכאותם של תלמידים להחליף ולשאל ספרים במסגרת מערכות החלפה והשאלה של ספרי לימוד שייקבעו בסיוע מתקציב המדינה, על פי התנאים המוגדרים בחוק השאלת ספרי לימוד תידחה בשנתיים נוספות, ובינתיים ימשיכו לפעול המערכות הקיימות על פי קריטריונים סוציו-אקונומיים.

²⁶ ס"ח התשס"א, עמ' 12; התשס"ב, עמ' 167.

²⁷ ס"ח התשס"א, עמ' 128; התשס"ב, עמ' 167.

36. בחוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 7), התשס"ג-2002²⁸, בסעיף 3, בהגדרה "שירותים מיוחדים", במקום הסיפה החל במילים "שירותי סיוע" יבוא "דרכי הוראה המותאמות לתלמיד המשולב ושירותים פסיכולוגיים".

תיקון חוק
חינוך מיוחד
(תיקון מס' 7)

37. בחוק הלוואות לשכר לימוד, התשס"ב-2002²⁹, בסעיף 1, בהגדרה "מוסד", פסקה (4) - תימחק.

תיקון חוק
הלוואות לשכר
לימוד

38. בחוק הספריות הציבוריות (תיקון), התשס"ב-2002³⁰, סעיפים 4 ו-9 עד 11 - בטלים.

תיקון חוק
הספריות
הציבוריות (תיקון)

דברי הסבר

סעיף 36 חוק חינוך מיוחד (תיקון מס' 7), התשס"ג-2002 (להלן - תיקון מס' 7), קובע כי תלמיד משולב זכאי, נוסף על התוספת של הוראה ולימוד, גם לשירותים מיוחדים בהגדרתם בסעיף 2א לתקון מס' 7 הכלולים עזרים מסייעים, שירותי סיוע, שירותים פסיכולוגיים, שירותים פארא-רפואיים וכל שירות אחר שהשר קבע בצו בהתייעצות עם שר הבריאות או עם שר העבודה והרווחה, לפי הענין.

קביעת סל רחב של שירותים מיוחדים במסגרת החוק יגרוור תוספת שעות הוראה ניכרת הנאמדת בעשרות אלפי שעות ביישום הדרגתי על פני כעשרים שנה. היישום בשנת הלימודים התשס"ד מוערך בתוספת של כמה אלפי שעות לימוד. לכן מוצע להפחית את סוגי השירותים המיוחדים להם יזא זכאי תלמיד משולב מכוח תיקון מס' 7. סוגי השירותים אותם מוצע להפחית הם: שירותי סיוע, שירותים פארא-רפואיים וכל שירות אחר שיקבע שר החינוך בצו בהתייעצות עם שר הבריאות או עם שר העבודה, לפי הענין.

עם זאת יצוין כי כבר היום מעניק משרד החינוך, במסגרת תקציבו, שירותים פארא-רפואיים ושירותי סיוע לתלמידים משולבים בגילאי כיתות א'-ו' בחינוך הרשמי לכ-10% מכלל אוכלוסיית התלמידים.

השפעת התיקון המוצע על זכויותיהם של ילדים: סוגי השירותים המיוחדים להם יהיה זכאי תלמיד משולב במועד תחילת תיקון מס' 7 - שנת הלימודים התשס"ד, מכוח אותו סעיף, יופחת כמפורט לעיל, ובינתיים יימשך תקצוב השירותים, הניתנים היום לתלמיד המשולב על ידי משרד החינוך שלא במסגרת החוק, בהיקף הקיים כמצוין לעיל. על פי הערכת הגורמים המקצועיים במשרד החינוך מספר התלמידים הזכאים לסל שילוב רחב לפי תיקון מס' 7 מהווה כרבע מהתלמידים המשולבים כיום.

סעיף 37 מוצע לקבוע כי הזכאות להלוואה על פי חוק הלוואות לשכר לימוד, התשס"ב-2001, תחול רק לגבי סטודנט הלומד במוסד ישראלי להשכלה גבוהה, המוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.

²⁸ ס"ח התשס"ג, עמ' 90.

²⁹ ס"ח התשס"ב, עמ' 92.

³⁰ ס"ח התשס"ב, עמ' 452.

סעיף 38 מוצע לבטל את סעיפים 4 ו-9 עד 11 לחוק הספריות הציבוריות (תיקון), התשס"ב-2002 (להלן - חוק הספריות הציבוריות (תיקון)), שענינם השתתפות המדינה במימון ההקמת, האחזקה והניהול של ספרייה ציבורית והוראות מעבר ליישום הסדרים אלה, וזאת בשל עלותם התקציבית הגבוהה.

כבר היום משתתפת המדינה במימון תחזוקת וניהולן השוטף של ספריות ציבוריות בהתאם לסדר העדיפויות הכללי של חוק התקציב השנתי. בהקשר זה יצוין כי בשנתיים האחרונות הוחלט לקבוע תכנית לתגבור בסיס התקציב השנתי של הספריות הציבוריות.

השפעת התיקון המוצע על זכויותיהם של ילדים: שיעור השתתפות המדינה במימון הקמת ספריות ציבוריות, בתחזוקתן ובניהולן ייקבע בהתאם לסדרי העדיפויות במסגרת התקציב השנתי ולא במסגרת תקציבית קשיחה כפי שנקבע בחוק הספריות הציבוריות (תיקון). במצב הכלכלי הקיים משמעות האמור היא כי תיתכן פגיעה ברמת שירותיהן של הספריות הציבוריות שקהל היעד העיקרי שלהן הוא ילדים.

וזו לשון סעיפים 4 ו-9 עד 11 לחוק הספריות הציבוריות (תיקון), שאותם מוצע לבטל:

"החלפת סעיף 5

4. במקום סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

"שיעור ההשתתפות

5. (א) (1) אחת לשלוש שנים יקבע השר,

בכפוף להוראות פסקה (2), את העלות השנתית של הוצאות ההחזקה והניהול של ספרייה ציבורית (בחוק זה - העלות השנתית).

(2) השר יקבע את העלות השנתית בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם שר הפנים, עם מרכז השלטון המקומי ועם ארגון המועצות האזוריות בישראל, לפי אמות מידה שיקבע כאמור בשים לב לתקנות לפי סעיף (5)9.

(3) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים להצמדת סכום העלות השנתית, וכן כללים בדבר הפחתת סכום העלות השנתית במקרים מיוחדים המצדיקים זאת.

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) זכאי יקבל הלוואה כמפורט להלן, למטרה של רכישת דירה או בניית דירה. באזור באר שבע והנגב -

(1) ביישובים המפורטים בפסקה (1) להגדרה - הלוואה בסכום של 48,000 שקלים חדשים;

(2) ביישובים המפורטים בפסקה (2) להגדרה - הלוואה בסכום של 54,000 שקלים חדשים;

(3) ביישובים המפורטים בפסקה (3) להגדרה - הלוואה בסכום של 60,000 שקלים חדשים;

(4) ביישובים המפורטים בפסקה (4) להגדרה - הלוואה בסכום של 66,000 שקלים חדשים;

(5) ביישובים המפורטים בפסקה (5) להגדרה - הלוואה בסכום של 72,000 שקלים חדשים;

(6) ביישובים המפורטים בפסקה (6) להגדרה - הלוואה בסכום של 84,000 שקלים חדשים."

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראת מעבר

10. על אף הוראות סעיף 5(ג) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, בחמש השנים הראשונות שלאחר יום התחילה תשתתף רשות מקומית בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפוט, בסכום שלא יפחת מהגובה מבין אלה:

(1) 50% מסכום העלות השנתית שנקבעה לפי סעיף 5(א);

(2) סכום השתתפותה בפועל בהחזקתה ובניהולה של אותה ספריה ציבורית בשנת 2000 כשהוא צמוד למוד; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע את דרכי הצמדת סכום ההשתתפות.

החלה בהדרגה

11. השתתפות אוצר המדינה כאמור בסעיף 5(ב) לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, תהיה בהדרגה, באופן שער תום חמש שנים מיום התחילה תושלם מלא ההשתתפות."

סעיף 39 בשל הצורך בהקטנה משמעותית בהוצאות מתקציב המדינה, מוצע לתקן את סעיף 36 לחוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק הלוואות לדיוור), כך שסכום המענק לרכישה ולבניה של דירות לזכאים באזור באר שבע והנגב, יהפוך להלוואה, בתוספת של 50%.

(ב) אוצר המדינה ישתתף בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית, בשיעור שלא יפחת מ-50% מהעלות השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (א).

(ג) הרשות המקומית תשתתף בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפוט, בשיעור שלא יפחת מ-50% מהעלות השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (א); היתה הספריה מוחזקת ומנוהלת על ידי רשויות מקומיות אחדות במשותף, יראו, לענין סעיף זה, את כלל הרשויות המקומיות המשתתפות בהחזקה ובניהול של אותה ספריה ציבורית כרשות מקומית אחת; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים לחישוב שיעור השתתפותה של כל רשות מקומית כאמור.

(ד) השר יקבע כל שנה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שמיעת דעתם על הרשויות המקומיות והארגונים הציבוריים הנוגעים בדבר, את שיעור השתתפותו של אוצר המדינה בהקמת ובפיתוחן של ספריות ציבוריות."

תחילה

9. תחילתו של סעיף 5 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה ביום 1 בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) או ביום שבו יחל אוצר המדינה להשתתף בעלות השנתית כאמור בסעיף 5(ב) לחוק האמור, לפי המוקדם (בחוק זה - יום התחילה).

³¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 4: התשס"ב, עמ' 214.

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "תהפוך למענק או תועמד לפירעון, לפי הענין" יבוא "תועמד לפירעון";

(3) בסעיף קטן (ה), המילים "עד (ה)" - יימחקו ובמקום "מענקים והלוואות" יבוא "הלוואות".

תיקון חוק
הלוואות לדיוור
- תחולה
והוראת מעבר

40. הוראות סעיף 6ד לחוק הלוואות לדיוור, התשנ"ב-1992, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יחולו על זכאי שחתם על חוזה לרכישת דירה לפני תחילתו של חוק זה, ובלבד שהגיש בקשה לקבלת הלוואה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה, וכן על זכאי שהגיש בקשה להלוואה למטרה של בניית דירה לפני תחילתו של חוק זה.

ביטול חוק
השוואת זכויות
פנסיה לאלמן
ולאלמנה

41. חוק השוואת זכויות פנסיה לאלמן ולאלמנה, התשס"א-2000³² - בטל.

תיקון חוק
לתיקון דיני
הראיות (הגנת
ילדים) (תיקון
מס' 9)

42. בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 9), התשס"ב-2002³³, בסעיף 4(א), במקום "כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003)" יבוא "א' בטבת התשס"ו (1 בינואר 2006)".

דברי הסבר

העלות התקציבית של החוק מאז הפעלתו היא כ-35 מיליון שקלים חדשים בשנה, ועל כן מוצע לבטלו.

נוסחו של חוק השוואת זכויות פנסיה לאלמן ולאלמנה, התשס"א-2000, שמוצע לבטלו, מובא בנספח לדברי הסבר.

סעיף 42 על פי חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשס"ו-1955 (להלן - חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים)), אין חוקרים ילד בעבירות המפורטות בתוספת לחוק האמור אלא על ידי חוקר ילדים ואין מעירים ילד באותן עבירות אלא ברשות חוקר ילדים (סעיפים 2 ו-4 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים)). חוקרי הילדים הם קציני מבחן לנוער במשרד העבודה והרווחה.

בחוק לתיקון דיני ראיות (הגנת ילדים) (תיקון מס' 9), התשס"ב-2002 נקבע, בין השאר, כי מיום 1 במאי 2003 יהיה על החוקרים במשרד העבודה והרווחה לחקור גם ילדים מתחת גיל 12 אם היו עדים או קרובות של אלימות חמורה בתוך משפחתם או שבוצעה כנגד בן משפחתם, או שהיו עדים לאלימות חמורה שבוצעה על ידי בן משפחתם.

להערכת משרד העבודה והרווחה, התיקון האמור יחייב את חוקרי הילדים במשרד לחקור עוד כ-10,000 ילדים בשנה לפחות. לנוכח המצב הכלכלי הקשה, מוצע לדחות את יישום התיקון, בענין זה בלבד, עד 1 בינואר 2006.

סעיף 40 מוצע לקבוע סעיף תחולה שלפיו הוראות סעיף 36 לחוק הלוואות לדיוור כנוסחו בסעיף 39 לחוק המוצע לא יחולו על זכאי שחתם על חוזה לרכישת דירה לפני תחילתו של חוק זה, בתנאים הקבועים בסעיף המוצע וכן על זכאי שהגיש בקשה להלוואה למטרה של בניית דירה לפני תחילתו של חוק זה.

סעיף 41 חוק השוואת זכויות פנסיה לאלמן ולאלמנה, התשס"א-2000, קובע כי אם נקבעו בתקנונה של קופת גמל לקצבה שיעורים שונים לפנסיה המשולמת לאלמנים ולזו המשולמת לאלמנות, ירשוה שיעור הפנסיה לאלמנים ולאלמנות, לפי השיעור הגבוה מבין שני השיעורים האמורים, ועלות ההשוואה תכוסה מאוצר המדינה. החוק האמור חל, למעשה, רק על קרנות הפנסיה הותיקות, שכן בכלל תקנוני קרנות הפנסיה החדשות קיים שיעור פנסיה שווה לאלמנים ולאלמנות.

קרנות הפנסיה הותיקות קבעו זכויות עמיתים העולות באפן ניכר על דמי הגמולים שגבו מהם, וכפועל יוצא מכך נוצר הגירעון האקטוארי העצום בקרנות אלו, הנאמר היום בעשרות מיליארדי שקלים. גירעון זה עשוי להיות מכוסה, בחלקו, על ידי משלם המסים, ונראה כי יהיה זה בלתי מוצדק לחלוטין להטיל על משלם המסים לכסות גירעון נוסף בשל זכויות חדשות שיוענקו לעמיתים היום.

³² ס"ח התשס"א, עמ' 4 ו'עמ' 230.

³³ ס"ח התשס"ב, עמ' 479.

- תיקון חוק זכויות נפגעי עבירה**
- 43.** בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001,³⁴ בסעיף 29(ג) –
- (1) במקום "שמונה עשר חודשים" יבוא "ארבעים ושניים חודשים";
- (2) במקום "שלושים חודשים" יבוא "חמישים וארבעה חודשים".
- תיקון חוק זכויות נפגעי עבירה – תחילה ואי תחילה**
- 44.** תחילתו של סעיף 29(ג) רישה לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, כנוסחו בסעיף 31(1) לחוק זה, ביום ט"ז בטבת התשס"ג (21 בדצמבר 2002); בתקופה שמיום ט"ז בטבת התשס"ג (21 בדצמבר 2002) עד יום תחילתו של חוק זה, לא תוטל חובה ולא תינתן זכות מכוח הסעיפים המנויים בסעיף האמור.
- תיקון חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28)**
- 45.** בחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28), התשס"ט-2000,³⁵ בסעיף 2 –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "כ"ו בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003)" יבוא "י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007)";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004)" יבוא "י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007)".
- תיקון חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28) – תחילה ואי תחילה**
- 46.** תחילתו של סעיף 2(א) לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28), התשס"ט-2000, כנוסחו בסעיף 33(1) לחוק זה, ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003); בתקופה שמיום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) עד יום תחילתו של חוק זה, לא תוטל חובה ולא תינתן זכות מכוח הסעיפים המנויים בסעיף האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 43** חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה), מטדיר את זכויותיו של נפגע עבירה כהגדרתו בחוק האמור, לרבות קטינים. בשל הצורך בהקטנה משמעותית בהוצאות מתקציב המדינה מוצע לתקן את סעיף 29(ג) לחוק זכויות נפגעי עבירה, כך שמועד תחילתו של הוראות הסעיפים המנויים באותו סעיף יידחה בשנתיים נוספות.
- סעיף 44** הואיל והוראות הסעיפים המנויים בסעיף 29(ג) רישה לחוק זכויות נפגעי עבירה, שמוצע לדחות את תחילתן, נכנסו לתוקף כבר ביום ט"ז בטבת התשס"ג (21 בדצמבר 2002) (בסעיף זה – מועד התחילה המקורי) מוצע לקבוע הוראת תחילה שלפיה תחל דחיית תחילתן של הוראות אלה, במועד שבו נכנסו ההוראות לתוקפן. כמו כן מוצע לקבוע כי החל במועד התחילה המקורי עד יום תחילתו של חוק זה לא תוטל חובה ולא תינתן זכות מכוח הוראות אותם סעיפים.
- סעיף 45** חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28), התשס"ט-2000 (להלן – תיקון מס' 28), ענינו יידוע חשוד בעבירת פשע בדבר חומר חקירה הנוגע לאותה עבירה שהועבר לרשות התביעה.
- בשל הצורך בהקטנה משמעותית בהוצאות מתקציב המדינה מוצע לדחות את מועד תחילתו של תיקון מס' 28 עד יום י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007).
- סעיף 46** הואיל והוראות הסעיפים המנויים בסעיף 2(א) לתיקון מס' 28, שמוצע לדחות את תחילתן, נכנסו לתוקף כבר ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) (בסעיף זה – מועד התחילה המקורי), מוצע לקבוע הוראת תחילה שלפיה תחל דחיית תחילתן של הוראות אלה כמוצע בסעיף 45(1) לחוק זה ביום שבו נכנסו ההוראות לתוקפן. כמו כן מוצע לקבוע כי החל במועד התחילה המקורי עד יום תחילתו של חוק זה לא תוטל חובה ולא תינתן זכות מכוח הוראות אותם סעיפים.

³⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

³⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 242; התשס"א, עמ' 452; התשס"ב, עמ' 173 ועמ' 445.

פרק ז': חברות ממשלתיות

תיקון חוק
החברות
הממשלתיות

47. בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975³⁶ (בפרק זה - חוק החברות הממשלתיות) -

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מינוי דירקטור", אחרי "לרבות" יבוא "בחירתו באסיפה כללית של חברה שבה למדינה השיעור הגדול ביותר של זכויות הצבעה באסיפה והמדינה הצביעה בעד בחירתו, וכן";

(2) בסעיף 8, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) קיבלה המדינה, חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, שלא בדרך עסקה, זכויות בחברה לא ממשלתית שיש בהן כדי להפוך את החברה לחברה ממשלתית, או לחברת בת ממשלתית, תהיה החברה לחברה ממשלתית או לחברת בת ממשלתית, לפי הענין, כעבור שישה חודשים, אלא אם כן החליטה הממשלה, החברה הממשלתית או חברת הבת הממשלתית, לפי הענין, בתוך אותה תקופה, לוותר על זכויות אלה או להעבירן; החלטת החברה הממשלתית או חברת הבת הממשלתית לוותר על הזכויות או להעבירן כאמור, טעונה אישור הממשלה שיונתן לאחר מתן הזרמנות לדירקטוריון החברה להשמיע את עמדתו לפנייה; באין החלטה כאמור תקבע הממשלה בתוך ששת החודשים האמורים, את הפרטים האמורים בסעיף 6, ושך האוצר יביא אותם לידיעת הועדה";

(3) בסעיף 11(א) -

(א) בפסקה (9) בסופה יבוא "סברה החברה הממשלתית כי פעולה או עסקה אינה טעונה אישור לפי פסקה זו והרשות חלקה על כך, תובא הפעולה או העסקה לאישור הממשלה; לענין זה -

"חברה" - לרבות תאגיד אחר, וכן מיזם אשר מתקיימים לגביו התנאים שיקבע שר האוצר;

"מיזם" - התקשרות, לרבות המשך התקשרות, לביצוע פעילות כלכלית, ובלבד שיש בה כדי להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה";

דבריו הסבר

לפסקה (3)(א)

בהתאם לסעיף 11(א)9 לחוק החברות הממשלתיות טעונה הקמת חברה על ידי חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית אישור הממשלה. התעורר ספק האם הקמת שותפות על ידי חברה ממשלתית או בת ממשלתית טעונה אישור ממשלה. מוצע לתקן את הסעיף האמור כך שיובהר כי גם השתתפות חברה ממשלתית או בת ממשלתית בתאגיד אחר, שאיננו חברה, או מיזם בהתקיים תנאים מסוימים, בידי חברה ממשלתית תהא טעונה אישור ממשלה בהתאם לסעיף 11 לחוק החברות הממשלתיות. כן מוצע להבהיר כי אם סברה החברה הממשלתית כי עסקה או פעולה לפי סעיף זה אינה טעונה אישור לפי פסקה זו והרשות חלקה על כך, תובא הפעולה או העסקה לאישור הממשלה.

סעיף 47 לפסקה (2)

הוראת סעיף 8 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות), חלה מקום שקיבלה המדינה שלא בדרך עסקה זכויות בחברה לא ממשלתית שיש בהן כדי להפוך את החברה לחברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית. מוצע לתקן את הסעיף האמור באופן שהסדר שבסעיף 8(ב) יחול גם על חברה ממשלתית וחברת בת ממשלתית שקיבלה שלא בדרך עסקה זכויות בחברה לא ממשלתית שיש בהן כדי להפוך את החברה לחברה בת ממשלתית.

³⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 132; התשס"ב, עמ' 84.

(ב) אחרי פסקה (9) יבוא:

"(א9) זכות שהעניקה חברה או התחייבות שנטלה על עצמה חברה אשר יכול שיהיה בה כדי להגביל, במישרין או בעקיפין, את הממשלה, בין בתפקידה השלטוני ובין במעמדה כבעלת מניות בחברה, לרבות בקשר עם ביצוע שינויים מבניים והפרטה, קידום התחרות והסדרת הענף שבו פועלת החברה; לענין זה, "זכות או" התחייבות" – לרבות זכות או התחייבות ולפיה מעשה או מחל של הממשלה, שאינו בשליטת החברה, יקנה לצד שלישי סעדים ותרופות נגד החברה";

(ג) בפסקה (10), במקום "ער" (9) יבוא "ער (א9)";

(4) בסעיף 17 –

(א) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(1ג) בחברה שהמדינה ממנה בה את כל הדירקטורים, למעט דירקטורים חיצוניים, או שבידיה זכות כאמור, לא יעלה מספרם הכולל של חברי דירקטוריון החברה, לרבות דירקטורים חיצוניים, על 12 חברים; הוראה זו לא תחול על חברה שלפני יום לא היתה חברה בבעלות ממשלתית מלאה ושםספר הדירקטורים הכולל בה עלה על 12 דירקטורים";

(ב) בסעיף קטן (ג), פסקה (2) – תימחק;

(ג) בסעיף קטן (ד), במקום "לא יעלה על שני שלישים" יבוא "לא יפחת משליש";

ד ב ר י ה ס ב ר

המוטלת בחוק החברות הממשלתיות על כל חברה ממשלתית לפעול לפי שיקולים עסקיים שעל פיהם נהוגת לפעול חברה לא ממשלתית. הוראה זו לא תחול על חברה שלפני מועד פרסום החוק המוצע לא היתה חברה בבעלות ממשלתית מלאה ושםספר הדירקטורים הכולל בה עלה על 12 דירקטורים.

לפסקה (4א)

מוצע למחוק את סעיף קטן (2א) המתיותר לנוכח התיקון בסעיף 17(ד) לחוק החברות הממשלתיות, וזו לשונה:

"(2א) כמה דירקטורים יהיו מקרב הציבור וכמה מקרב עובדי המדינה";

לפסקה (4ג)

ענינו של סעיף 17 לחוק החברות הממשלתיות הוא, בין השאר, הרכב דירקטוריון החברה הממשלתית. כך, קובע סעיף 17(ד) לחוק האמור מספר מקסימלי של הדירקטורים עובדי מדינה מבין כלל חברי הדירקטוריון. מוצע להחליף את הדרישה בדרישת מספר מינימלי של דירקטורים עובדי מדינה בדירקטוריון.

לפסקה (3ב)

מוצע לקבוע כי זכות שהעניקה חברה או התחייבות של חברה שמשמעותה, בין במישרין ובין בעקיפין, הגבלות על הממשלה בתפקידה השלטוני או במעמדה כבעלת מניות, לרבות בקשר עם ביצוע שינויים מבניים והפרטה, קידום התחרות והסדרת הענף שבו פועלת החברה או שיש בה לחלופין כדי להכביד על החברה במילוי התחייבותה, טעונה אישור הממשלה מראש, לפי סעיף זה.

לפסקה (4א)

בדירקטוריונים רבים של חברות ממשלתיות, המחויבים על פי דין לפעול לפי שיקולים עסקיים, מכהנים כ־20 חברי דירקטוריון וזאת בניגוד למקובל, ובאופן שעלול למנוע מהם למלא חובתם האמורה. דבר זה מקשה על ניהול יעיל וקבלת החלטות בדירקטוריונים וכן כרוך בהוצאות רבות. מוצע להוסיף לחוק החברות הממשלתיות הוראה בדבר מספרם המקסימלי של חברי דירקטוריון בחברות שבהן המדינה ממנה את כל הדירקטורים, למעט דירקטורים חיצוניים, או שבידיה זכות כאמור. השינוי המוצע עולה בקנה אחד עם החובה

* המועד ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה שנייה ושלישית לפי מועד פרסומו של החוק ליישום התכנית הכלכלית.

(א) בפסקה (6), במקום "השרים ראו, לאחר התייעצות עם הרשות" יבוא "הרשות, או השרים לאחר התייעצות עם הרשות, ראו";

(ב) בפסקה (7), במקום "ועדת השרים קבעה, בהמלצת שר האוצר ועל פי חוות דעת של הרשות" יבוא "הרשות קבעה" ובמקום "לחברה" יבוא "לשר האוצר ולחברה";

(6) בסעיף 32(א), אחרי פסקה (3) יבוא:

"33) לקבוע, בכפוף לכללים שיקבע שר האוצר, לפי הצעת הרשות, את אופן בחירת הפקידים הבכירים כמשמעותם בפסקה (4) ואת תנאי כשירותם, וכן לקבוע את אופן בחירת שאר עובדי החברה ותנאי כשירותם בכפוף לכללים שקבע שר האוצר. לפי הצעת הרשות, ככל שנקבעו";

(7) בסעיף 33, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע כי חברות ממשלתיות שיקבע לפי הצעת הרשות, ימסרו לרשות, נוסף על האמור בכל דין, דוחות שנתיים, תקופתיים ומידיים לפי הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - חוק ניירות ערך), שיחולו לפי הצעת הרשות, כולן או חלקן, והכל בשינויים המחויבים ובהתחשב בתכלית הדיווח לפי חוק זה";

(8) אחרי סעיף 33 יבוא:

33א. נוסף על הוראות כל דין, רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם חיוני לציבור "נותן שירות שר המשפטים, וביחס לחברה ציבורית - בהתייעצות עם רשות

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה 5(א)

תנאי עבודה של הפקידים הבכירים. מוצע להוסיף כי דירקטוריון החברה יהיה חייב לקבוע, בכפוף לכללים שיקבע שר האוצר, לפי הצעת הרשות, גם את אופן בחירת הפקידים הבכירים ואת תנאי הכשירות הנדרשים מהם. עוד מוצע לקבוע כי דירקטוריון החברה יהיה חייב לקבוע, את אופן בחירת שאר עובדי החברה ותנאי כשירותם בכפוף לכללים שיקבע שר האוצר, לפי הצעת הרשות, ככל שנקבעו.

במטרה להקנות לרשות החברות הממשלתיות אמצעי אכיפה בנוגע לדירקטור אשר אינו ממלא תפקידו כראוי, מוצע לתקן את סעיף 22(א6) לחוק החברות הממשלתיות ולהקנות גם לרשות החברות הממשלתיות את הסמכות, אשר ברגיל מצויה בידי השרים בלבד, לסיים את כהונתו של דירקטור במקרה כאמור.

לפסקה 5(ב)

לפסקה (7)

מוצע להסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע כללי דיווח הנוהגים בחברות ציבוריות בהתאם לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, על חברות ממשלתיות כולן או חלקן, בשינויים המחויבים.

במטרה להקנות לרשות החברות הממשלתיות אמצעי אכיפה בנוגע לדירקטור אשר אינו ממלא את תפקידו באופן המקדם את ביצועה של החלטת ההפרטה או פעל באופן שיש בו כדי לפגוע ביכולת החברה לקיים הוראה או דרישה בהתאם לפרק ההפרטה בחוק החברות הממשלתיות, מוצע לתקן את סעיף 22(א7) לחוק האמור ולהקנות לרשות החברות הממשלתיות את הסמכות, אשר ברגיל מצויה בידי ועדת השרים לעניני הפרטה, לסיים כהונתו של דירקטור מהטעמים האמורים. הרשות תודיע על כך לשר האוצר ולחברה.

לפסקה (6)

לפסקה (8)

נוסף על ההצעה שהונחה על שולחן הממשלה, ולפיה שר האוצר יתקין, בתוקף סמכותו לפי סעיף 71 לחוק החברות הממשלתיות ובהתאם לסעיף 33(ב) לחוק האמור, כללים שיעגנו את כל הנוגע להגשת הדוחות והמידע המפורטים בחוק (סעיפים 25, 33, 34, 45 ו-55), מוצע להסדיר בחקיקה שורה של ענינים נוספים הנוגעים לדיווח כספי של חברות ממשלתיות.

בהתאם לסעיף 32(א4) לחוק החברות הממשלתיות חובה על דירקטוריון חברה ממשלתית לקבוע על פי הכללים שקבעה לכך הממשלה ובאישורה,

ניירות ערך, לקבוע לפי הצעת הרשות כללים לעריכת דוחות כספיים של חברה ממשלתית שלגביה קבע כי היא נותנת שירות חיוני לציבור, לרבות לענין הפרטים שייכללו בהם, העקרונות החשבונאיים לעריכתם, וההצהרות והביאורים שיצורפו להם.

333. (א) ראתה הרשות כי אינטרס ציבורי מחייב זאת, רשאית היא להורות לחברה ממשלתית על דרך הצגת פרטים בדוחות כספיים או בכל דוח אחר שהחברה נדרשת להגישו לפי כל דין, ובלבד שהוראות לענין זה לא נקבעו בכללים, בדין או בעקרונות החשבונאיים המקובלים ובכללי הדיווח המקובלים.

(ב) חלקה הרשות על דרך הצגת פרטים בדוחות כספיים או בכל דוח אחר שהחברה הממשלתית נדרשת להגישו לפי כל דין, רשאית היא, אם ראתה כי אינטרס ציבורי מחייב זאת, להורות לחברה לגלות את עמדת הרשות ולתאר את המחלוקת בדוחות, להנחת דעת הרשות.

סמכות להורות על דרך הצגת פרטים בשל קיומו של אינטרס ציבורי

צו בית משפט

333. חברה שלא הגישה דוח לפי הוראות סעיפים 333 או 333, לפי הענין, או שהגישה דוח שלא לפי הוראות הסעיפים האמורים, או שלא תיקנה דוח כאמור בתוך המועד שהורו לה הרשות או עובד שהיא הסמיכה לכך, או שלא מטרה הסבר, פירוט, ידיעות או מסמכים בקשר לפרטים הכלולים בדוחות לפי סעיף 333, שהניחו את דעת הרשות, רשאי בית המשפט המחוזי, לבקשת הרשות, לצוות על החברה ועל נושאי המשרה של החברה שיגישו את הדוח או שיתקנו אותו, בתוך זמן שיקבע בית המשפט.

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת ועוד: במסגרת תפקידיה בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, מוסרת הרשות הערותיה לדוחות המוגשים על ידי חברות ממשלתיות, לחברה ולשרים. מוצע כי במקרים שבהם חולקת החברה על עמדת הרשות תהא החברה חייבת ליתן לרבר גילוי ולתאר את המחלוקת בדוחות הכספיים של החברה, אם הרשות סבורה כי אינטרס ציבורי מחייב זאת (סעיף 333ב(ב) המוצע).

כמו כן מוצע להקנות לרשות החברות הממשלתיות אמצעי אכיפה של חובות הדיווח האמורות, כך שבהתקיים תנאים מסוימים, תהיה הרשות רשאית לפנות לבית המשפט ולקבל צו המחייב את החברה הממשלתית ואת הדירקטורים שלה להגיש את הדוחות האמורים. כן ייקבעו סנקציות נגד הדירקטורים והמנכ"ל אשר לא יפעלו כאמור או לא יגישו במלואם תכניות עבודה, תקציבים, רוחות ומידע בהתאם לחוק וכן נגד יושב ראש דירקטוריון אשר לא יגיש את המסמכים שאיתם נדרש להגיש בהתאם לחוק החברות הממשלתיות במועדם (סעיפים 333 ו-333ד המוצעים).

בחברות הממשלתיות העוסקות במתן שירותים חיוניים לציבור קיימת חשיבות רבה בהצגת מצבת הנכסים וההתחייבויות של חברות אלה, בשום לב לכך שהן ממלאות גם תפקידים שלטוניים וליחסים המיוחדים שבין המדינה ונותן השירות החיוני לציבור. הרבר נדרש, בין השאר, לצורך גיוסי הון של חברות אלו, הצגה נכונה של נכסי החברות כגופים המעניקים שירותים חיוניים לציבור וקביעת תעריפים ואיכות השירותים המצויים בפיקוח. מוצע להוסיף סעיף הסמכה הקובע, כי נוסף על הוראות כל דין, רשאי שר האוצר בהתייעצות עם שר המשפטים, וביחס לחברה ציבורית - בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, לקבוע כללים לעריכת דוחות כספיים של חברות ממשלתיות המשמשות נותן שירות חיוני לציבור, לרבות לענין מידת הפירוט בהם, העקרונות החשבונאיים לעריכתם, ההצהרות והביאורים שיצורפו להם (סעיף 333 המוצע).

כמו כן מוצע להקנות לרשות החברות הממשלתיות סמכות, אם ראתה כי אינטרס ציבורי מחייב זאת, להורות על דרך הצגת פרטים בדוחות ובלבד שהוראות כאמור לא נקבעו בדין או בעקרונות החשבונאיים המקובלים ובכללי הדיווח המקובלים (סעיף 333א המוצע).

(א) (1) לא הגישה דין וחשבון לפי סעיף 25, או מסמך מהמסמכים כאמור בסעיף 34(א)1 ו-2, במועדים שנקבעו לכך לפי הוראות חוק זה, או שהגישה דין וחשבון או מסמך כאמור שלא במלואו;

(2) לא הגישה דוח או הודעה לפי סעיף 33 במועד שנקבע לכך, או הגישה דוח שלא לפי הוראות הסעיף האמור והרשות שוכנעה כי חרזה בענינים שבמהות;

(3) לא הגישה מסמך מהמסמכים האמורים בסעיף 33 או לא מסרה מידע כאמור בסעיף 35, או הגישה מסמך או מידע כאמור שלא במלואו.

(ב) (1) ידע יור"ר הדירקטוריון כי החברה פעלה כאמור בסעיף קטן 1(א) או (3) או ידע דירקטור כי החברה פעלה כאמור בסעיף קטן 2(א) או (3), או היה עליהם לדעת על כך ולא נקטו את כל האמצעים הנאותים כדי למנוע זאת, יראו אותם לענין סעיף 22(א)6) כמי שאינם ממלאים תפקידם כראוי, ורשאית הרשות, בהודעה לחברה, להעבירם מכהונתם;

(2) ידע מנכ"ל החברה כי החברה פעלה כאמור בסעיף קטן 2(א) או היה עליו לדעת על כך ולא נקט את כל האמצעים הנאותים כדי למנוע זאת, רשאית הממשלה או הרשות להעבירו מכהונתו.

(9) בסעיף 55, בסופו יבוא: "לענין זה, 'הרשות' - לרבות מי שהרשות הסמיכה לכך בהתאם לכללים שקבע שר האוצר, לפי הצעת הרשות";

(10) בסעיף 59 -

(א) בסעיף קטן 3(א)3, המילים "מטעם המדינה" - יימחקו;

דברי הסבר

לפסקה (11)

במטרה לייעל את הפרטת החברות הממשלתיות, מוצע לקבוע כי בחברה בהפרטה יישארו הסמכויות הנתונות, בהתאם לסעיפים 10(ב) ו-15(א)5 לחוק החברות הממשלתיות, לשר האוצר ולשר האחראי יחדיו, רק בידי השר הממונה על ביצוע החוק האמור, למעט חברות שבהן השר האחראי על עניני החברה הוא שר הביטחון, ובלבד שלענין סמכויות לפי סעיפים 10(ב) ו-15(א)5 לחוק החברות הממשלתיות תיתן הממשלה הזדמנות לשר האחראי על עניני החברה להשמיע את עמדתו בפניה.

לפסקה (10)

סעיף 59 עוסק בתחולת הוראות חוק החברות הממשלתיות על חברת חוץ. ברוח הנחיות "ד"ח השופט קמא" מוצע להבהיר כי הוראות חוק החברות הממשלתיות לענין דירקטורים חלות גם על דירקטורים שממנה חברה ממשלתית בחברת חוץ שאילו היתה מוקמת בישראל היתה חברת בת ממשלתית, ולא רק על חברת חוץ שאילו היתה מוקמת בישראל היתה חברה ממשלתית. עוד מוצע להבהיר כי דריאת סעיף 59(ב) לחוק האמור, שענינה הצבעת בא כוח המדינה באסיפה הכללית של חברת חוץ, שאילו היתה מוקמת בישראל היתה חברה ממשלתית, בענינים המנויים בסעיף 10(א), חלה, בשינויים המחויבים, גם על חברה שאילו הוקמה בישראל היתה חברת בת ממשלתית.

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "בסעיף 10(א)" יבוא "ובענינים הנוגעים לשינויים בתקנון החברה" ובסופו יבוא "הוראת סעיף קטן זה תחול, בשינויים המחוייבים, גם על חברה שאילו הוקמה בישראל היתה חברת בת ממשלתית";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הממשלה רשאית לקבוע כי על חברת חוץ יחולו הוראות נוספות של חוק זה או מכוחו וזאת בשים לב להוראות הדין שלפיו הואגדה החברה.";

(11) בסעיף 359 אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) סמכויות השרים לפי סעיפים 11(ב), 15א(ב), ו-50, יהיו נתונות לשר האוצר לגבי חברה בהפרטה, למעט חברות שבהן השר האחראי לעניני החברה הוא שר הביטחון; ובלבד שלענין הסמכויות לפי סעיפים 11(ב) ו-15א(ב), תינתן הממשלה הזדמנות לשר האחראי על עניני החברה להשמיע את עמדתו לפניו.";

(12) אחרי סעיף 159 יבוא:

"פרק ח'2: הגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה

הגדרות 159. בפרק זה -

"אמצעי שליטה", "בעל ענין", "שליטה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך;

"החזקה" - לרבות רכישה וכן שניהם כאחד, כמשמעותם של מונחים אלה בחוק ניירות ערך, ולרבות העברה או שעבוד;

ד ב ר י ה ס ב ר

הלאומי, הגברת יעילותו וצמיחתו, ומעוניינת לקדם מהלכים כאמור במסגרת המגמה להפרטה, מורגש חסרונה של חקיקה המסדירה מנגנון שיחול במקרה של הפרטה של חברות ממשלתיות שבהן למדינה אינטרסים חיוניים, ומכאן חשיבותה של הוספת פרק ח'2 המוצע לחוק האמור.

מוצע לחוקק מסגרת שתמנה, מראש, את האינטרסים החיוניים של המדינה, כגון: הבטחת המשך קיומן של פעילויות שהן חיוניות לביטחון המדינה, מניעת היווצרות של עמדת השפעה של גורמים עוינים על החברה, מניעת חשיפה או גילוי של מידע סודי ועוד. מסגרת זו גם תפרט, מראש, מהם האמצעים שיינקטו לצורך הגנה על האינטרסים החיוניים של המדינה. אין הכוונה לנקיטת אמצעים גורפים, אלא לנקיטת אמצעים תוך עריכת איזון - הגנה על האינטרסים החיוניים של המדינה תוך שמירה על עקרונות המידתיות, ומתן כלים לביצוע, הלכה למעשה, של מהלכי הפרטה, שינויים ארגוניים וכיו"ב.

לפסקה (12)

פרק ח'2 - הגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה

ב ל ל י

בהתאם למצב המשפטי השורר היום, ההגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה בחברות ממשלתיות במקרים של הפרטה מוסדרת באופן פרטני בכל חברה בהפרטה שבה יש למדינה אינטרסים חיוניים. בדרך כלל, מתבצעת ההסדרה ערב ההפרטה, וזאת אף שבהיבט העקרוני קיים דמיון רב באינטרסים החיוניים של המדינה בכלל החברות כאמור.

שאלת ההגנה על אינטרסים חיוניים של המדינה היא אחד הצמתים המרכזיים בכל הפרטה של חברה ממשלתית שבה למדינה אינטרסים חיוניים, כאשר העדר עיגון חקיקתי כולל לסוגיה, מעכב, לא אחת, את התקדמות ההפרטה.

בימים אלה, שבהם הממשלה רואה בהפרטת חברות ממשלתיות מרכיב חיוני בשכלול פעילות המשק

"השפעה ניכרת" – היכולת להשפיע על פעילותה של חברה בהפרטה השפעה של ממש שאינה בגדר שליטה ושאינה בשל עצם ההחזקה באמצעי שליטה, לרבות יכולת כאמור הנובעת מזכות המוקנית לאדם בתקנון החברה או בהסכם בכתב או בעל פה עם בעל השליטה למעט אם הזכות האמורה הוקנתה לתאגיד בנקאי ישראלי; לענין זה, "תאגיד בנקאי ישראלי" – תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981,³⁷ שקיבל רישיון לפי פסקה (1) של סעיף 4(א) לחוק האמור, ואולם בלי לגרוע מכלליות האמור –

(1) יראו אדם כבעל השפעה ניכרת אם הוא בעל הזכות למנות נושא משרה בחברה;

(2) חוקה על אדם שהוא בעל השפעה ניכרת בחברה, אם הוא מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מאמצעי שליטה כלשהו או מזכויות רכושיות כלשהן בחברה;

"השרים" – ראש הממשלה ושר האוצר;

"זכויות רכושיות" – כל אחת מאלה:

(1) הזכות להשתתף ברווחי חברה בהפרטה;

(2) הזכות לחלק ביתרת נכסי חברה בהפרטה;

(3) הזכות למניה המקנה זכות מהזכויות המפורטות בפסקאות (1) או (2);

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999³⁸;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977³⁹.

59. (א) השרים, באישור ועדת השרים, ובהתייעצות עם השר האחראי לעניני החברה ועם הרשות, רשאים להכריז בצו כי למדינה אינטרסים חיוניים, אחד או יותר, בקשר לחברה בהפרטה (בפרק זה – חברה); היה שר הביטחון השר האחראי לעניני החברה יוצא הצו על ידי השרים יחד עם שר הביטחון; בפרק זה, "אינטרס חיוני" – כל אחד מאלה:

(1) הבטחת המשך קיומן של פעילויות שהן חיוניות

לביטחון המדינה, ליחסי החוץ שלה או הבטחת רציפות

אספקתם הנאותה של שירותים חיוניים לציבור;

ד ב ר י ה ס ב ר

הזדמנות לחברה ולבעל שליטה או בעל ענין בה להשמיע טענות, רשאים להכריז בצו כי החברה היא חברה שיש למדינה אינטרסים חיוניים, כמוגדר בסעיף, בקשר אליה. קביעת אינטרס חיוני בחברה ששר הביטחון הוא השר האחראי לעניניה, תיעשה על ידי השרים יחד עם שר הביטחון.

סעיף 59 המוצע

בהתאם לפרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות, המוצע, יהיו ראש הממשלה ושר האוצר (להלן – השרים), בהתייעצות עם השר האחראי לעניני החברה, רשות החברות הממשלתיות ובאישור ועדת השרים לעניני הפרטה (להלן – ועדת השרים), ולאחר מתן

³⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

³⁸ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

³⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(2) שמירת אופייה של החברה כחברה ישראלית שמרכז עסקיה וניהולה יהיו בישראל באופן שיקבעו השרים;

(3) פיקוח על השליטה במחצבים או באוצרות טבע, ניצולם ופיתוחם;

(4) קידום התחרות או מניעת ריכוזיות במשק;

(5) מניעת היווצרות של עמדת השפעה על החברה, של גורמים עוינים או גורמים העלולים לפגוע בביטחון המדינה או בענייני חוץ שלה;

(6) מניעת חשיפה או גילוי של מידע סודי, מטעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ של המדינה.

(ב) בטרם יוציאו השרים צו כאמור בסעיף קטן (א) ייתנו לחברה ולמי שהוא בעל שליטה או בעל ענין בה, הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ג) השרים יפרטו בצו לפי סעיף קטן (א) את האינטרס החיוני של המדינה בקשר לחברה שעל יסודו הוצא הצו.

59ט. לא יעביר אדם לאחר שליטה בחברה שהוצא לגביה צו לפי סעיף 59ט, לא ירכוש שליטה בחברה כאמור, ולא יחזיק בשליטה בה, אלא אם כן קיבל לכך אישור בכתב ומראש מאת השרים ובתנאים שקבעו השרים (בפרק זה - מגבלות השליטה); בצו לפי סעיף 59ט, רשאים השרים לקבוע כי הוראות סעיף זה, כולן או מקצתן, לא יחולו על החברה.

מגבלות על העברת שליטה

59י. (א) בצו לפי סעיף 59ט, רשאים השרים לקבוע, באישור ועדת השרים ובהתייעצות עם הרשות, לצורך הגנה על כל אחד מהאינטרסים החיוניים שעל יסודם הוצא הצו, הגבלות, תנאים והוראות כמפורט להלן, כולם או מקצתם, הכל כפי שייקבע בצו:

קביעת הגבלות, תנאים והוראות בצו

(1) כי לא יחזיק אדם אמצעי שליטה או השפעה ניכרת, בחברה, מסוגים ובשיעורים שייקבעו בצו, בלא אישור מראש מאת השרים ובתנאים שיקבעו (בפרק זה - מגבלות אמצעי שליטה והחזקה); השרים רשאים לתת

דברי הסבר

החוקות של מי שאינו אזרח או תושב ישראל, מסירת מידע לשרים, המשך קיום ישראליות החברה ונושאי המשרה בה, ודרישות באשר לסיווגם הביטחוני של נושאי המשרה, העברה שעבוד או עיקול של נכסים מסוימים של החברה, מגבלות לענין שינויים מבניים שונים בחברה, והגנה על מערכות ממוחשבות ובסיסי המידע של החברה.

סעיף 59ט המוצע

מוצע כי לאחר הוצאת צו כאמור, העברת השליטה, רכישתה או החזקה בחברה שהשרים הכריזו כי למדינה אינטרסים חיוניים בה, תהא טעונה אישור בכתב ומראש מאת השרים, אלא אם כן קבעו השרים אחרת בצו.

סעיף 59י המוצע

מוצע להסמיך את השרים, באישור ועדת השרים ובהתייעצות עם הרשות, לקבוע הגבלות, תנאים והוראות בצו, כדי להגן על האינטרסים החיוניים שנקבעו בקשר לחברה, ובכלל זה בנוגע לאמצעי שליטה,

אישור כאמור אם שוכנעו, כי אין בהחזקת אמצעי השליטה בשיעור המבוקש או בהשפעה הניכרת המבוקשת, כדי לפגוע באינטרס החיוני שעל יסודו הוצא הצו כאמור בסעיף 59ח;

(2) כי השליטה או החזקת אמצעי שליטה או השפעה ניכרת בחברה מסוגים ובשיעורים שייקבעו בצו, יהיו בידי אזרחי ישראלי ותושבי ישראל, לרבות בדרך של קביעת שיעור מרבי של אמצעי שליטה שיוחזקו בידי מי שאינו אזרח או תושב כאמור (בפרק זה – מגבלת הישראליות);

(3) כי הניהול השוטף של החברה ומרכז עסקיה יהיו בישראל, באופן שיקבעו השרים;

(4) חובה למסור מידע לשרים לפי דרישתם, בענינים הקשורים לאינטרסים החיוניים בחברה, כפי שיפורטו בדרישה; אין באמור בפסקה זו כדי לגרוע מחובה אחרת למסירת מידע הקיימת לפי כל דין;

(5) כי, מטעמים של ביטחון המדינה, נושאי משרה בחברה, כולם או מקצתם, ובעלי תפקידים אחרים בחברה, כפי שייקבעו בצו, יהיו אזרחים ישראליים ותושבי ישראל, וכי אלה, כולם או חלקם, יהיו בעלי סיווג ביטחוני מתאים כפי שיקבעו גורמי הביטחון המוסמכים;

(6) כי העברה, שעבוד או עיקול של נכסים מסוימים של החברה או של זכויות בהם, שלדעת השרים דרושים להבטחת האינטרסים החיוניים, טעונים אישור מראש של השרים, וכן קביעה לענין תוקפן של פעולות שנעשו בניגוד לפסקה זו, כלפי מי שידע או שיכול היה לדעת עליהן;

(7) כי הליכי פירוק מרצון של החברה, פשרה או הסדר לגביה, וכן שינוי או ארגון מחדש של מבנה החברה, מיוזגה או פיצולה, טעונים אישור מראש מאת השרים;

(8) קביעה כי לא יעביר אדם שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת בחברה, אם כתוצאה מההעברה יופרו מגבלות שליטה ומגבלות אמצעי שליטה והחזקה, בלא שהציג לו הנעבר אישור על פי פרק זה והצווים מכוחו;

(9) הוראות, לפי החלטות ממשלה הנוגעות לענין, לגבי הצעדים הדרושים להגנה על מערכות ממוחשבות ובסיסי המידע של החברה המשמשים למתן שירותים, לתפעול ולשליטה על המערכות הממוחשבות;

10) כי במקרים מיוחדים תהיה החברה זכאית לפיצוי מאת המדינה על נזק שנגרם לה במישורין בשל מילוי הוראה מהוראות הצו.

ב) מי שהחזיק אמצעי שליטה בחברה שהוצא לגביה צו לפי סעיף 59ח, במועד הוצאת הצו, יראו את החזקתו באותו מועד, בשיעור הטעון אישור לפי חוק זה, שדווח עליה כדין, כאילו אושרה בידי השרים, כאמור בסעיף קטן (א1); ואולם כל החזקה מעבר לאחזקותיו במועד האמור טעונה אישור השרים בכתב ומראש; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהחובה לקבל אישור השרים לכל החזקה נוספת בשיעורים שנקבעו בצו.

59יא. (א) בצו כאמור בסעיף 59ח רשאים השרים לקבוע כי ימונה משקיף בישיבות דירקטוריון החברה ובעדותיו (בפרק זה – המשקיף).

ב) המשקיף יהיה עובד המדינה, בעל כשירות כשל דירקטור לפי פרק ג'.

ג) הזמנה לישיבות הדירקטוריון תימסר גם למשקיף והוא רשאי להשתתף בכל ישיבה של הדירקטוריון וועדותיו.

ד) זכותו של המשקיף לקבלת מידע מהחברה תהא כשל דירקטור.

ה) ראה המשקיף כי החברה עומדת לקבל החלטה בניגוד להוראה מהוראות הצו, יודיע על כך, בלא דיחוי, לחברה ולשרים.

ו) הודיע המשקיף כאמור בסעיף קטן (ה), לא תהא החברה רשאית לקבל את ההחלטה במשך עשרה ימים מיום הודעת המשקיף, ואם התקבלה לא יהיה לה תוקף.

ז) הודיעו השרים בתוך עשרת הימים האמורים בסעיף קטן (ו), כי יש בהחלטה כאמור בסעיף קטן (ה) כדי להפר את הוראות הצו, לא תהא החברה רשאית לקבל את ההחלטה, ואם התקבלה לא יהיה לה תוקף.

ח) הוראות סעיף 59יד(ה) עד (ז) יחולו על פעולותיו של המשקיף, בשינויים המחוייבים.

59יב. (א) הוצא צו לפי הוראות סעיף 59ח על יסוד אינטרס חיוני כאמור בפסקה (6) להגדרה "אינטרס חיוני" שבאותו סעיף, רשאים

חשיפת מידע סודי

ד ב ר י ה ס ב ר

להפר את הוראות הצו, והחברה לא תהא רשאית לקבל החלטה כאמור, ואם תתקבל, לא יהיה לה תוקף.

סעיף 59יב המוצע

נושא מניעת חשיפת מידע סודי מטופל על ידי אפשרות להטיל הגבלות על חשיפה או מסירה של מסמך או מידע בקשר לאינטרס החיוני, בין השאר לנושאי

סעיף 59יא המוצע

מוצע כי השרים יהיו רשאים לקבוע כי ימונה משקיף מטעמם לישיבות דירקטוריון החברה וועדותיו, שכשיקוטו וסמכויותיו נקבעו בפרק ח'2 המוצע. כמו כן, מוצע כי בעקבות הודעת המשקיף כי החברה עומדת לקבל החלטה שיהא בה כדי להפר הוראה מהוראות הצו, יהיו רשאים השרים להודיע כי החברה עומדת

השרים לקבוע בצו כי על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות סעיפים 19(א) ו-36ג(ב) לחוק ניירות ערך, ככל שהן חלות על החברה ועל מגבלות, תנאים או הוראות שהוטלו עליה:

(1) לא יימסר או ייחשף מסמך או מידע בקשר לאינטרס החיוני כאמור, לידיעת נושאי משרה, בעלי מניות מסוימים, או מי שיש לו השפעה ניכרת על החברה, כפי שיקבעו השרים בצו;

(2) תוגבל, בדרך שקבעו השרים, מסירה או חשיפה של מסמך או מידע בקשר לאינטרס החיוני או תימנע העברתו למי שלא הורשה בכתב בידי השרים או בידי מי שמינו השרים לענין זה.

(ב) קבעו השרים מגבלות לפי סעיף קטן (א) על מסירת מידע לבעלי מניות או לנושאי משרה, יהיו בעלי המניות או נושאי המשרה האמורים, על אף האמור בכל דין, פטורים מהפרת אחריות המוטלת עליהם לפי כל דין, אם הפרה זו נגרמה אך ורק בשל אי קבלת המידע, שנמנע מהם כאמור, ולא יראו באי מסירת המידע כאמור הפרת חובה לפי כל דין, והכל בכפוף להוראות סעיפים 19(א) ו-36ג(ב) לחוק ניירות ערך, ככל שהן חלות על החברה.

59ג. (א) השרים רשאים לקבוע בצו לפי סעיף 59 -

אכיפה ודיווח

(1) תנאים, הוראות והגבלות על החברה, וכן דרכי פיקוח וחובות דיווח על פעילותה והתקשרויותיה, והכל אם לדעתם הן דרושות לשמירה על אינטרסים חיוניים, ובכלל זה הוראות לענין היוות, ניהול ורישום מיוחדים של המחזיקים בניירות הערך שלה, דרך כלל או בשיעורים שנקבעו, או הוראות לענין מגבלות שיחולו על הקצאה של ניירות ערך של החברה, וכן מגבלות על השימוש באמצעי שליטה ובזכויות הצמודות להן, או בדבר תוקפן, כלפי החברה, של פעולות שבוצעו או החלטות שנתקבלו בניגוד למגבלות שהוטלו, בידי מי שלא קיבל אישור לשלוט בחברה או להחזיק בהשפעה ניכרת או באמצעי שליטה בה;

(2) כי המחזיק שניים וחצי אחוזים או יותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בחברה שלמעלה משלושה רבעים מהון המניות המונפק שלה מוחזקים בידי הציבור ומנייתיה רשומות למסחר בבורסה, ירווח לחברה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 59ג המוצע

מוצע כי השרים יהיו רשאים להוסיף ולקבוע בצו הוראות ותנאים לצורך אכיפת ההגנה על האינטרסים החיוניים של המדינה בקשר לחברה, לענין תוקפן של פעולות שנעשו בניגוד להוראות אלה, ודרכי פיקוח וחובות דיווח על פעילותה והתקשרויותיה.

משרה ולבעלי מניות מסוימים, תוך מתן פטור מאחריות לבעלי מניות או נושאי המשרה האמורים במקרה של הפרה שנגרמה אך ורק בשל מניעת קבלה או מניעת מסירה של המידע האמור.

ולרשות על החזקותיו כאמור, על השולטים בו, על מי שמחזיק למעלה מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בו וכן על חברי הדירקטוריון של מי שמחזיק באמצעי השליטה כאמור; השרים רשאים, לשם הבטחת הדיווח לפי פסקה זו, לקבוע מגבלות לענין השימוש באמצעי השליטה ובזכויות הצמודות להן, לרבות לענין זכות ההצבעה באסיפה הכללית או הזכות לקבל דיבידנד.

(ב) קבעו השרים בצו מגבלות כאמור בסעיף 59(א)(1) או (2) רשאים הם לקבוע בצו הוראות ותנאים בדבר החזקה של אמצעי שליטה או שליטה או השפעה ניכרת בחברה, לרבות הוראות המתלות את תוקפן של פעולות בהם, כולן או מקצתן, באישור השרים מראש, רשאים לסרב לתתו אם כתוצאה מהן יש חשש שייפגע אינטרס חיוני.

(ג) החזיק אדם, בלא אישור השרים, בשליטה או באמצעי שליטה בחברה מעל לשיעור שנקבע בצו לפי הוראות סעיף 59 יהא עליו למכרם בהתאם להוראות לפי פרק זה; המחזיק או מי מטעמו לא יהא רשאי להפעיל את הזכויות מכוח השליטה או אמצעי השליטה או מכוח ההשפעה הניכרת שהוא מחזיק בהם, או זכות לקבל דיבידנד; בלי לגרוע מהאמור, רשאים השרים לקבוע בצו הוראות בדבר האופן והמועד למכירתם, לרבות הוראות לענין מינוי כונס נכסים למכירתם של השליטה או אמצעי השליטה.

59 יד. (א) הוצא צו לפי הוראת סעיף 59 על יסוד אינטרס חיוני כאמור בפסקה (1) להגדרה "אינטרס חיוני" שבאותו סעיף, וחללה החברה לקיים פעילות חיונית או לתת שירות חיוני כאמור באותה פסקה או סבורים השרים שקיים חשש סביר כי החברה תחדל לספקם כאמור, ונוכחו השרים שיש הכרח להבטיח רציפות בפעילות או במתן השירות או למנוע שיבוש או הפסקה שלהם, רשאים הם, באישור ועדת השרים ולאחר התייעצות עם הרשות, להורות בצו לחברה להמשיך בפעילות או לתת את השירות, לתקופה ובתנאים שיוור.

הבטחת המשך קיומן של פעילויות

(ב) הוצא צו לפי סעיף קטן (א), ומי שהצו חל עליו לא מילא אחר האמור בו, רשאים השרים, בצו, למנות אדם שיופקד על המשך מתן השירות או קיום הפעילות ועל ניהול המיתקנים והנכסים

ד ב ר י ה ס ב ר

הסמכויות הדרושות להבטחת המשך קיום הפעילות או מתן השירות. עוד מוצע, לשם הגנה על החברה, להטיל חובה על הממונה, החברה, עובדיה ונושאי המשרה בה, לפעול באופן שיצומצמו ככל האפשר הנזקים העלולים להיגרם לתאגיד הביטחוני או לצד שלישי עקב ביצוע הוראות הצו; פעילות שנעשתה בתום לב לפי הוראות הצו בידי הממונה או בידי נושא משרה בחברה, או מי מטעמם, לא תשמע עילה לתביעה אזרחית של החברה, בעלי מניותיה או נושיה או של גורם אחר כלשהו נגדם.

סעיף 59 ה מוצע

מוצע להסמיך את השרים, באישור ועדת השרים ולאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות, להורות בצו לחברה שמתקיים בקשר אליה אינטרס חיוני של המדינה, וקיים חשש סביר כי החברה תחדל לתת שירות או להמשיך פעילות שנקבעו כחיוניים, לספק את השירות או להמשיך את הפעילות.

במקרה של אי מילוי אחר הוראות צו כאמור, מוצע כי יהיו רשאים השרים למנות אדם שיופקד על המשך מתן השירות (להלן - הממונה). לממונה יהיו כל

שבאמצעותם ניתנים הפעילות או השירות (בפרק זה – הממונה),
ורשאים הם לפרט בצו את תפקידיו.

(ג) במילוי תפקידיו לפי סעיף זה, יפעל הממונה לפי הוראות
השרים ויהיו לו כל הסמכויות הדרושות להבטחת המשך קיום
הפעילות או מתן השירות, לרבות הסמכויות הדרושות לניהולה של
החברה.

(ד) מינויו של הממונה לפי סעיף זה יהיה לתקופה שיקבעו
השרים ושלא תעלה על שנה אחת; ואולם רשאים השרים להאריך
את המינוי לתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שנה אחת, וכן
רשאים הם להחליפו בכל עת.

(ה) מילוי חובה וביצוע פעולה מכוח צו שניתן לפי סעיף זה,
ייעשו בידי הממונה, בידי החברה, בידי נושאי משרה בה ובידי
עובדיה, באופן שיימנעו או יצומצמו, ככל האפשר, נזקים העלולים
להיגרם לחברה או לגורם אחר כתוצאה מביצועה.

(ו) מילוי חובה וביצוע פעולה מכוח צו שניתן לפי סעיף זה
בידי הממונה או בידי נושא משרה בחברה, או מי מטעמם,
שנעשתה על ידם לשם קיום נאות של הוראה שניתנה מכוח צו לפי
סעיף זה, על אף האמור בכל דין, לא ישמשו עילה לתביעה אזרחית
של החברה, בעלי מניותיה או נושיה, או של גורם אחר כלשהו,
נגדם, ובלבד שפעלו בתום לב ובהתאם להוראות סעיף זה.

(ז) במילוי הוראה מכוח צו שניתן לפי סעיף זה לא יישאו
החברה, נושאי המשרה שלה או מי מעובדיה, באחריות פלילית או
אזרחית לכל מעשה, שעשו אגב מילוי הוראה כאמור, אלא בנסיבות
שבהן היה עובר המדינה נושא באחריות למעשה כאמור.

(ח) השרים רשאים לקבוע כללים למתן פיצוי מאת המדינה
או בכל דרך אחרת בשל נזק שנגרם לחברה במישרין עקב פעולות
או הוראות לפי סעיף זה.

59טו. בלי לגרוע מהוראות כל דין, המפר צו או הוראה שניתנו
לפי פרק זה, יחויב בפיצוי או בשיפוי בשל כל נזק או הוצאה
שנגרמו למדינה או לחברה או לצד שלישי כלשהו עקב כך.

59טז. (א) המעביר לאחר שליטה בחברה או הרוכש או המחזיק
בשליטה כאמור, בלא אישור ובניגוד להוראות סעיף 59(א2), דינו
– מאסר שלוש שנים או קנס פי עשרה מהקנס האמור בסעיף

פיצויים

עונשין

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 59טו המוצע

מוצע לחייב את המפר צו או הוראות לפי פרק ח'2
המוצע לחוק החברות הממשלתיות, בפיצוי או בשיפוי
בשל הוצאות ונזקים שנגרמו למדינה או לחברה או לצד
שלישי עקב ההפרה.

סעיף 59טז המוצע

לענין ענישה על הפרת הוראות חקיקת משנה
(לרבות הפרת צו, הפרת מגבלה, תנאי או הוראה שנקבעו
בצו), מוצע סעיף עונשי.

כן מוצע לקבוע כי החברה או מי מעובדיה לא
יישאו באחריות פלילית או אזרחית למעשה שנעשה על
ידם אגב מילוי הוראות צו, בנסיבות שבהן היה עובר
מדינה נושא באחריות. כמו כן נקבע כי השרים רשאים
לקבוע כללים למתן פיצוי מאת המדינה או בכל דרך
אחרת בשל נזק שנגרם לחברה במישרין עקב פעולות או
הוראות לפי סעיף זה.

61(א4) לחוק העונשין וקנס נוסף פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום נוסף שבו נמשכת העבירה.

(ב) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין:

(1) מוסר פרטים לא נכונים בבקשה שהגיש לקבלת אישור הדרש לפי סעיפים 59טט או 59(א1), והצווים מכוחם;

(2) מפר הוראות צו לענין אי גילוי מידע לפי סעיף 59יב;

(3) מפר הגבלה, תנאי או הוראה שנקבעו בצו לפי סעיף 59יד לענין המשך מתן שירות חיוני.

(ג) המפר מגבלה, תנאי או הוראה, שנקבעו בצו באחד מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין; היתה העבירה עבירה נמשכת, דינו גם קנס נוסף פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה:

(1) מחזיק השפעה ניכרת או אמצעי שליטה, בחברה בלא אישור בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א1):

(2) מחזיק שליטה או אמצעי שליטה בחברה בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א2):

(3) מנהל את החברה או מקיים את מרכז עסקיה, בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א3):

(4) אינו מוסר מידע לשרים בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א4):

(5) מכהן כנושא משרה או כבעל תפקיד אחר בחברה, או ממנה, או מעסיק נושא משרה או בעל תפקיד אחר בחברה בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א5):

(6) מעביר או משעבר נכס מנכסי החברה או זכויות בו, בניגוד לקביעה לפי סעיף 59(א6):

(7) מביא להליכי פירוק מרצון של החברה, לפשרה או להסדר לגביה, לשינוי או ארגון מחדש של מבנה החברה, למיזוגה או לפיצולה, בלא אישור בהתאם לקביעה לפי סעיף 59(א7):

(8) אינו מקיים הוראות לפי סעיף 59(א9):

(9) אינו מקיים הוראות שניתנו מכוח קביעה לפי סעיף 59יא;

(10) אינו מקיים תנאי, הגבלה או הוראה לפי סעיף 59יג(א) או (ב).

(ד) המעביר לאחר שליטה, השפעה ניכרת או אמצעי שליטה בחברה בלי שהוצג לו אישור על ידי הנעבר, בניגוד לקביעה

לפי סעיף 59(א8), דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.

אחריות נושאי
משרה

59.ו. (א) נושא משרה בחברה חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 59טו על ידי החברה או על ידי עובד מעובדיה; המפר חובתו לפי סעיף זה, דינו - קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה בחברה" - דירקטור, מנהל פעיל בחברה, שותף, למעט שותף מוגבל או בעל תפקיד אחר בחברה האחראי מטעמו על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 59טו על ידי החברה או על ידי עובד מעובדיה, חזקה היא כי נושא המשרה בחברה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

59.יח. לא יהיה תוקף לפעולה, שנעשתה על ידי החברה בניגוד להוראות פרק זה או בניגוד לצו או להוראה מכוחו; אין בהוראה זו כדי לפגוע בזכויות שרכש צד שלישי, אם לא ידע או לא יוכל היה לדעת, שהפעולה נעשתה בניגוד לפרק זה או בניגוד לצו או להוראה מכוחו.

אי מתן תוקף
לפעולה בניגוד
לפרק זה

59.יט. (א) פרק זה בא להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, אלא אם כן נקבע בו במפורש אחרת.

הוראות שבדין
והוראות אחרות

(ב) אין בקיומו של הליך פלילי לפי פרק זה כדי לגרוע מכל זכות או סמכות לנקוט הליכים אחרים לפי פרק זה או הצווים מכוחו.

(ג) בית המשפט המחוזי רשאי, לבקשת המדינה, לצוות על מי שהפר הוראות, תנאים או הגבלות לפי פרק זה או צו שהוצא מכוחם לחדול מכך או לקיימם, לפי הענין.

59.כ. ההגבלות, התנאים וההוראות שנקבעו בצו לפי פרק זה, כולם או מקצתם, יחולו לתקופה קצובה או דרך כלל, ויכול שיחולו לאחר הפרת החברה, הכל כפי שנקבע בצו;

תחולה

(13) בסעיף 60, אחרי "אם המדינה" יבוא "חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית", ואחרי "חברה ממשלתית" יבוא "או חברת בת ממשלתית, לפי הענין";

ד ב ר י ה ס ב ר

היה לדעת, שהפעולה נעשתה תוך הפרת הוראות פרק זה או צו או הוראה מכוחו.

סעיף 59כ המוצע

מוצע כי הוראות פרק זה יכול שיחולו גם לאחר הפרת החברה, הכל כפי שייקבע בצו.

פסקה (13).

הוראת סעיף 60 לחוק החברות הממשלתיות קובעת כי הוראות החוק האמור יחולו גם על תאגידים שאינם חברות. אם המדינה, שולטת או משתתפת בהם במידה

סעיף 59ז' המוצע

מוצע לקבוע כי על נושאי משרה בחברה לפקח ולעשות כל שניתן למניעת העבירות שבפרק המוצע על ידי החברה או מי מעובדיה, וכן לקבוע בצד הפרת חובה זו סעיף עונשי.

סעיף 59יח המוצע

מוצע לקבוע כי פעולה שנעשתה על ידי החברה בניגוד להוראות פרק ח'2 המוצע לחוק החברות הממשלתיות, תהא חסרת תוקף, ואולם לא יהיה בכך כדי לפגוע בזכויות שרכש צד שלישי, אם לא ידע או לא יוכל

(1) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א) חברה אשר תקנונה אוסר על חלוקת רווחים לבעלי מניותיה, שהוקמה להשגת מטרת ציבוריות בתחום הרווחה, התרבות, הבריאות או החינוך, ושכל פעולותיה הן לשם השגת מטרת אלה, ואשר הממשלה, לפי הצעת הרשות ובאישור הועדה, החליטה שטעמים הקשורים לאופי פעילותה של החברה מחייבים שלא להחילן עליה";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) חברת בת של חברה אשר הממשלה לפי הצעת הרשות ובאישור הועדה, החליטה שטעמים של הפרטה ותחרות, כאחד, מחייבים שלא להחילן על חברת הבת; בהחלטה כאמור ובקביעת התנאים שבה, יובאו בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

הניסיון של השנים האחרונות מלמד כי באותם מקרים שבהם, במקביל להתקדמות הממשלה בהפרטה, פועלת הממשלה לפתיחת הענף הרלוונטי לתחרות, עלולה להפוך תחולת חוק החברות הממשלתיות, כמקשה אחת, לנטל, הן בהיבט ההפרטה והן בהיבט פתיחת השוק לתחרות. כך למשל, נטויות חברות ממשלתיות או עובדיהן להתנגד ולעכב פתיחת השוק לתחרות בטענה כי המעבר משוק מונופוליסטי לשוק תחרותי, יקנה יתרון לא הוגן למתחריה ויכבול את ידיה של החברה הממשלתית בתחרות. טענה זו מבוססת על המשטר הנוקשה שמכתיב חוק החברות הממשלתיות לחברה, ובתוך כך, ריבוי אישורים שנדרשת חברה ממשלתית לקבל מהממשלה בניהול השוטף שלה לפעולות כגון רכישת מניות ולו בשיעור זעום, הקמת חברות וכיו"ב, ותלותה בקבלת אותם אישורים, נטלים שמהם פטורים מתחריה.

כמו כן, כדי להימנע מתחולת חוק החברות הממשלתיות נטויות חברות ממשלתיות, לא אחת, לוותר מראש על אופטימיזציה בניהול השקעותיהן בתאגידים אחרים לבל יהא מעמדם של התאגידים האמורים מעמד של חברה ממשלתית. לדוגמה: לעתים נוטה החברה הממשלתית להעדיף רכישה והחזקת אמצעי שליטה בתאגיד בשיעור שאינו עולה על 50%, אף שהיקף השקעתה בתאגיד אמור לשקף החזקה באמצעי שליטה בשיעור גבוה מ-50%. בכך עלולה החברה הממשלתית, בין השאר, להיחשף לסיכון לא מבוקר ולהקנות יתרון ניהולי לשותפיה בתאגיד אף שהיקף השקעתם בתאגיד אינו מצדיק זאת. במקרים אחרים נמנעת החברה הממשלתית מלממש זכויות שיש בידיה בתאגיד אף שמבחינה אסטרטגית המימוש חיוני ביותר לחברה או נאלצת לממש זכויות בתנאים נחותים, כדי להימנע מכך שיוקנה לתאגיד מעמד של חברה ממשלתית.

העולה כדי חברה ממשלתית. התעורר ספק האם חלות הוראות החוק גם על תאגידים אחרים, כגון שותפויות ועמותות, אם חברה ממשלתית שולטת או משתתפת בהם במידה העולה כדי חברת בת ממשלתית. מוצע להבהיר כי הוראות חוק החברות הממשלתיות יהולו אף במקרים שבהם מחזיקה חברה ממשלתית בתאגיד, שאינו חברה, במידה העולה כדי חברת בת ממשלתית.

פסקה (14)

סעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות מסדיר את סמכות הממשלה או ועדת שרים לעניני הפרטה, לפי הענין, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לפטור חברות שהחוק האמור חל עליהן מהוראות החוק, כולן או מקצתן, מטעמים של "ביטחון המדינה", "יחסי חוץ" או "קשרי מסחר בין-לאומיים" (אי תחולה במקרים מיוחדים). בכך הכיר המחוקק כי יכול שטעמים מסוימים, הנמנים בחוק, ישמשו עילה לאי תחולת הוראות החוק.

מוצע להסמיך את הממשלה לפטור חברה מתחולת הוראות החוק גם במקרה של חברה שתקנונה אוסר על חלוקת רווחים לבעלי מניותיה, ואשר הוקמה וכל פעולותיה להשגת מטרת ציבוריות, בתחומים האלה: רווחה, תרבות, בריאות וחינוך, אשר הממשלה החליטה באישור הועדה שבשל טעמים הקשורים לאופי פעילותה אין להחילן עליה.

כמו כן מוצע להסמיך את הממשלה לפטור חברה מתחולת הוראות החוק גם משיקולים של הפרטה ותחרות גם יחד ובהתקיים שורה של תנאים.

בדרך כלל, הליך הפרטה הוא ממושך ומשתרע על פני כמה שנים. הליכי ההפרטה מתעכבים, לא אחת, בשל גורמים שאינם בשליטת החברה, ועל אף שהחברה מרצעת את שהוטל עליה במסגרת הליך ההפרטה.

- (א) מעמדה של חברת האם כחברה בהפרטה;
- (ב) ביצוע החלטת ההפרטה בידי דירקטוריון חברת האם, באופן המקדם את ביצועה של החלטת ההפרטה;
- (ג) רישומן של מניות חברת האם או חברת הבת למסחר בבורסה;
- (ד) מידת החשיפה של חברת האם או חברת הבת לתחרות משמעותית בתחום עיסוקיה;
- (ה) התרומה לקידום התחרות ומניעת ריכוזיות במשק;

(15) אחרי סעיף 70 יבוא:

70א. חוקק לאחר יום..... חוק אחר המסדיר הוראות לענין פרק ח' הוראות מיוחדות בדבר הגנה על אינטרסים ביטחוניים (להלן – החוק המסדיר). יחולו הוראות החוק המסדיר על חברה ממשלתית ששר הביטחון הוא השר האחראי לעניני החברה, וייקבעו על ידי שר הביטחון בחוק המסדיר הוראות מעבר לענין החלטת הוראותיו והצווים שהוציא מכוחו על אותה חברה.

48. על אף האמור בסעיף 70(ג) לחוק החברות הממשלתיות, כנוסחו בסעיף 47(א) לחוק זה, חבר דירקטוריון שכיהן כחבר דירקטוריון ערב תחילתו של חוק זה בחברה ממשלתית, בחברת בת ממשלתית או בחברת חוץ, יוכל להמשיך לכהן בתפקידו באותה חברה עד תום תקופת הכהונה בהתאם לכתב המינוי; בהעדר כתב מינוי – עד תום שלוש שנים מתחילת הכהונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שיישקלו על ידי הממשלה או ועדת השרים לעניני הפרטה, בעת ההחלטה, ובכלל זה: התקדמות תהליך ההפרטה של החברה, ביצוע החלטת ההפרטה בידי דירקטוריון החברה באופן המקדם את ביצועה, רישומן של מניות החברה או חברת הבת למסחר בבורסה, התחרות המשמעותית שבה מצויה החברה והתרומה לקידום התחרות ומניעת ריכוזיות במשק.

לפסקה (15)

ביום ד' בכסלו התשס"ג (11 בנובמבר 2003) פורסמה ועברה בקריאה ראשונה הצעת חוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ג-2002 (הצ"ח התשס"ג 208). מוצע לקבוע כי אם תחוקק הצעת החוק האמורה כחוק (בסעיף זה – החוק האחר) לאחר יום תחילתו של החוק המוצע יחולו הוראות החוק האחר על חברה ממשלתית ששר הביטחון הוא השר האחראי לעניניה. וייקבעו על ידי שר הביטחון באותו חוק הוראות מעבר לענין החלטת החוק וצווים שהוצאו מכוחו.

מטרת התיקון המוצע של סעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות ליצור איזון בין כושר התחרות של החברות עד להשלמת ההפרטה, מצד אחד, לבין מעמדן כחברה ממשלתית, על כל המשתמע מכך, מצד שני. בדרך זו יימנעו הסדרים ייחודיים, כדוגמת רכישת 50% ממניות פלאפון בידי שמרוק, הגדלת חשיפת בזק בדי.בי.אס. כנגד הקצאת כתבי אופציות, ותיסלל הדרך לחברות שבדעת המדינה להציע את מניותיהן למסחר בדרך של פרסום תשקיף (אל-על והתעשייה האווירית).

עוד מאפשר התיקון המוצע מתן פטור במשורה לחברה הממשלתית, להבדיל מפטור גורף מהוראות חוק החברות הממשלתיות, כשהוא מותנה בתנאים ובהתחשב בשיקולים המנויים להלן, ובלי שיפגע במוטיבציה של החברה לקדם את הפרטתה.

לשם כך, מוצע להוסיף לסעיף 63 לחוק החברות הממשלתיות את פסקה (3) שענינה הקניית שיקול דעת לממשלה לפטור חברה מתחולת הוראות חוק החברות הממשלתיות, כולן או מקצתן, מטעמים של הפרטה ותחרות, כאחד, אם הציעה כך הרשות בהצעה שתוגש לממשלה עם חוות דעת הרשות, תוך קביעת השיקולים

המועד ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה השנייה והשלישית לפי מועד פרסומו של החוק ליישום התכנית הכלכלית.

פרק ח': תקשורת

תיקון חוק
התקשורת (בזק
ושידורים)

49. בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982⁴⁰ (בפרק זה - חוק התקשורת) -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "רישיון כללי" יבוא:

"רישיון כללי ייחודי" - רישיון כללי לפי סעיף 4(א1), למתן שירותי בזק פנים ארציים נייחים, אף שלא לכלל הציבור בכל הארץ או לפחות באזור שירות;

(2) בסעיף 4, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"א1(1) החל ביום כ"א באדר ב' התשס"ה (1 באפריל 2005) (בסעיף זה - המועד הקובע), רשאי השר להעניק רישיון כללי ייחודי; העניק השר רישיון כאמור, יראו את הרישיון הכללי הייחודי כרישיון כללי ואת רשת הבזק שבאמצעותה ניתנים השירותים של בעל הרישיון כאמור כרשת בזק ציבורית, לכל דבר וענין;

(2) השר רשאי להקדים בצו את המועד הקובע, בהתחשב, בין השאר, בשיקולים המנויים בסעיף קטן (ב), ובלבד שהמועד הקובע לא יקדם ליום י בניסן התשס"ד (1 באפריל 2004);

(3) אין בסעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 6ב2 או מכל דין אחר, וכן מהחובות לפי רישיון כללי שניתן לפני המועד הקובע לתת את השירותים לפי אותו רישיון לכלל הציבור בכל הארץ או לפחות באזור שירות, לפי הענין; לענין פסקה זו, "רישיון כללי" - אף אם הרישיון או השליטה בבעל הרישיון הועברו לאחר;

(4) על אף האמור בפסקה (1), ניתן רישיון כללי ייחודי לפי אותה פסקה, ובעל הרישיון היה למפעיל מהותי במגזר פעילות של שירותי בזק פנים ארציים נייחים, רשאי השר להורות כרישיונו כי שירותיו יינתנו באזור שירות אחד לפחות; לענין זה, "מפעיל מהותי" - כפי שקבע השר;

דברי הסבר

ושידורים), התשמ"ב-1982, כנוסחו ערב יום תחילתו של החוק המוצע, ובהתאם לרישיון שקיבל עד יום 1 באפריל 2005.

מוצע, כי בעלי רישיונות כלליים למתן שירותי בזק פנים ארציים נייחים שיקבלו רישיון לאחר יום 1 באפריל 2005 לפי התיקון המוצע, ייחשבו כבעלי רישיון כללי ובעלי רשת בזק ציבורית, לכל דבר וענין, לרבות לענין סעיף 5 לחוק התקשורת, פרק 1 לחוק התקשורת ופרק ט' לחוק התקשורת.

התפתחות התחרות בשוק התקשורת תאפשר לצרכנים לקבל מגוון רחב יותר של שירותים, באיכות גבוהה יותר ובתעריפים נמוכים יותר.

לפסקאות (3), (4), (5), (7) ו-(9) - הפרטת בזק כללי

שירותי הבזק הם שירותים בסיסיים למשק המדינה ולביטחונה. חוק התקשורת נועד להבטיח את זמינותם, סדירותם ותיקונם של שירותי הבזק.

סעיף 49 לפסקאות (2X1) ו-(6)

בהתאם להמלצות ועדה ציבורית שמינה שר התקשורת לצורך גיבוש מדיניות וכללים לפתיחת התחרות בתחום התקשורת הניחת מוצע להקל על כניסת מפעילים חדשים לשוק שירותי הבזק הפנים ארציים נייחים, על ידי כך ששר התקשורת יוסמך להעניק, החל ביום כ"א באדר ב' התשס"ה (1 באפריל 2005), רישיונות כלליים למתן שירותי בזק פנים ארציים נייחים, בלי שתוטל על בעלי רישיונות כאמור החובה לספק את שירותיהם בכל המדינה או באזור שירות. התיקון המוצע נועד להקל על כניסת מפעילים חדשים לשוק שירותי הבזק הפנים ארציים נייחים, בלי לגרוע מהחובה המוטלת על מי שמחזיק או יחזיק עד יום 1 באפריל 2005 ברישיון כללי, לספק את אותם השירותים שהוא הורשה לספק לפי הרישיון כאמור בכל המדינה או באזור שירות, לפי הענין, בהתאם לחוק התקשורת (בזק

⁴⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

(5) מי שהיה לפני המועד הקובע בעל רישיון כללי למתן שירותי בוק שאינם שירותי בוק פנים ארציים נייחים, רשאי לבקש רישיון כללי ייחודי;

(6) רישיון לפי סעיף קטן זה יינתן על אף האמור בהגדרות "רישיון כללי" ו"רשת בוק ציבורית";

(3) בסעיף 74 -

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) בפסקה (1), במקום "השר" יבוא "ראש הממשלה והשר, מימתם וכן לבקשת שר הביטחון", במקום "רשאי" יבוא "רשאים" ובמקום "ראה" יבוא "ראו";

(2) בפסקה (2), במקום "יקבע השר" יבוא "יקבעו ראש הממשלה והשר" ובמקום "ייתן" יבוא "ייתנו";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) קלא יעביר אדם לאחר שליטה בנותן שירות חיוני שהוצא לגביו צו לפי סעיף קטן (א), לא ירכוש שליטה בנותן שירות חיוני כאמור, ולא יחזיק בשליטה בו, אלא אם כן קיבל לכך אישור בכתב ומראש מאת ראש הממשלה והשר ובתנאים שקבעו (להלן - מגבלות השליטה); ראש הממשלה והשר יהיו רשאים ליתן אישור למבקש אם שוכנעו כי אין בשליטה כאמור כדי לפגוע במתן השירות החיוני או בעילה לקביעתו כשירות חיוני כאמור בסעיף קטן (א); לענין סעיף קטן זה, מכירת מניות בבורסה, שלא על פי הסכמה מראש עם רוכש מסוים, לא תיחשב כהעברה, לענין חובת המעביר לקבל אישור לפי סעיף קטן זה, ובלבד, שהתקיים אחד מאלה:

(1) המעביר אינו בעל השליטה בנותן השירות החיוני;

(2) המעביר הוא בעל השליטה בנותן השירות החיוני ולא חדל, בעקבות ההעברה מלהיות בעל השליטה כאמור, אלא אם כן לא ידע או לא יכול היה לדעת כי יחדל בעקבות ההעברה מלהיות בעל השליטה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 74 לחוק התקשורת ולהסמיך את ראש הממשלה יחד עם שר התקשורת להוציא צווים מכוח סעיף זה.

סעיף 74(א) המוצע

מוצע לקבוע שלאחר הוצאת צו לפי סעיף 74 לחוק התקשורת, העברת השליטה, רכישתה או החזקה בנותן שירות חיוני, תהא טעונה אישור בכתב ומראש מאת ראש הממשלה ושר התקשורת. יחד עם זאת, מוצע כי מכירת מניות בבורסה, שלא על פי הסכמה מראש עם רוכש מסוים, לא תיחשב להעברת שליטה הטעונה אישור אם המעביר אינו בעל השליטה או, אם הוא

לצורך המשך הפרטה של חברת בוק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן - החברה). שהיא חברה ציבורית הנסחרת בבורסה בתל אביב, מוצע לתקן את חוק התקשורת, באופן שיבטיח את השמירה על האינטרסים הביטחוניים והחיוניים של המדינה בחברה, גם לאחר העברת השליטה בחברה לידיים פרטיות.

מטרת התיקון המוצע להתאים את הוראות חוק התקשורת לדרך הפרטה, שבמסגרתה יכול שיוצעו לציבור כל מניות החברה בבורסה לניירות ערך וכן, לתקן או להבהיר הוראות נוספות הנוגעות לענין.

(ג) בסעיף קטן (ב1), במקום "רשאי השר" יבוא "רשאים ראש הממשלה והשר";

(ד) בסעיף קטן (ג) -

(1) בפסקה (1), במקום "שקבע השר וכן שליטה" יבוא "שקבעו ראש הממשלה והשר, וכן השפעה ניכרת", במקום "מאת השר ובתנאים שיקבע" יבוא "מאת ראש הממשלה והשר ובתנאים שיקבעו" ובמקום "השר יהא רשאי ליתן אישור למבקש אם שוכנע כי אין בשליטה" יבוא "ראש הממשלה והשר יהיו רשאים ליתן אישור למבקש אם שוכנעו כי אין בהשפעה הניכרת";

(2) בפסקה (4), במקום "לשר לפי דרישתו" יבוא "לראש הממשלה ולשר לפי דרישתם";

(3) בפסקאות (6) ו-(7), במקום "השר" יבוא "ראש הממשלה והשר";

(4) אחרי פסקה (7) יבוא:

(8) "קביעה כי לא יעביר אדם שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת בנותן שירות חיוני אם כתוצאה מההעברה יופרו מגבלות השליטה או מגבלות שליטה והחוקה, בלא שהציג לו הנעבר אישור לפי סעיף זה והצווים מכוחו;

(9) קביעה ומתן הוראות, לפי החלטות ממשלה הנוגעות לענין, לגבי הצעדים הדרושים להגנה על מערכות ממוחשבות ובסיסי המידע של נותן השירות החיוני המשמשים למתן שירותים, לתפעול ולשליטה על המערכות הממוחשבות.";

(ה) בסעיף קטן (ד) -

(1) במקום הרישה יבוא "הוצא צו כאמור בסעיף קטן (א) -";

(2) בפסקה (1) -

(א) במקום "השר" יבוא "ראש הממשלה והשר", במקום "שנקבע כאמור" יבוא "שנקבע לפי סעיף קטן (ג1) או (2)", אחרי "יהא עליו למכרם" יבוא "בהתאם להוראות לפי חוק זה"; ואחרי "או אמצעי השליטה" יבוא "או ההשפעה הניכרת";

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 4(ד) המוצע

מוצע להסמיך את ראש הממשלה ושר התקשורת לקבוע בצו הוראות ותנאים נוספים לצורך אכיפת המגבלות שהוטלו בצו, וכן לתקן ולקבוע כי מי שמחזיק אמצעי שליטה, השפעה ניכרת או שליטה בניגוד להוראות סעיף 4 לחוק התקשורת והצווים מכוחו, לא יוכל לקבל דיבידנד מכוח החוקותיו האמורות. כן מוצע להבהיר כי ראש הממשלה ושר התקשורת רשאים לקבוע הוראות לענין האופן והמועד של מכירת שליטה ואמצעי שליטה שהוחזקו בניגוד לאמור בסעיף 4 לחוק התקשורת ובצווים מכוחו ובכלל זה, להורות על מינוי כונס נכסים למכירתן.

בעל השליטה - לא יחדל בעקבות ההעברה מלהיות בעל השליטה, אלא אם כן לא ירע על כך ולא היה עליו לדעת.

לסעיף 4(ג) המוצע

מוצע להסמיך את ראש הממשלה ושר התקשורת, לקבוע הגבלות, תנאים והוראות נוספות בצו בנוגע להחזקת השפעה ניכרת והגנה על מערכות ממוחשבות ובסיסי המידע של החברה. כן מוצע להבהיר כי ראש הממשלה ושר התקשורת רשאים לקבוע כי המעביר שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת, לא יעביר בלא שהציג לו הנעבר אישור, ככל שהוא נדרש.

(ב) בסיפה, במקום "אלא לקבל דיבידנד בלבד" יבוא "או זכות לקבל דיבידנד";

(ג) בסופה יבוא "בלי לגרוע מהאמור, רשאים ראש הממשלה והשר לקבוע בצו הוראות בדבר האופן והמועד למכירתם, לרבות הוראות לענין מינוי כונס נכסים למכירתם של השליטה או אמצעי השליטה";

(3) בפסקה (2) במקום "רשאי הוא" יבוא "רשאים הם", במקום "על פעולותיו, והכל אם לדעתו" יבוא "על פעולותיו והתקשרויותיו, והכל אם לדעתם", אחרי "אכיפתן של" יבוא "מגבלות השליטה" ואחרי "או להחזיק" יבוא "בהשפעה ניכרת או";

(4) בפסקה (3) במקום "רשאי הוא" יבוא "רשאים הם", אחרי "אמצעי שליטה" יבוא "השפעה ניכרת", במקום "באישור השר מראש, אשר רשאי יבוא "באישור ראש הממשלה והשר מראש, אשר רשאים" ואחרי "שיופרו" יבוא "מגבלות השליטה";

(5) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) ראש הממשלה והשר רשאים לקבוע בצו לפי סעיף זה, כי המחזיק שני אחוזים וחצי או יותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה, בנותן שירות חיוני שלמעלה משלושה רבעים מהון המניות המונפק שלו מוחזקים בידי הציבור ומניותיו נסחרות בבורסה, ידווח לנותן השירות החיוני, לשר ולראש הממשלה, על החזקותיו כאמור, על השולטים בו ועל מי שמחזיק למעלה מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בו וכן על חברי הדירקטוריון של מי שמחזיק אמצעי שליטה כאמור; ראש הממשלה והשר רשאים, לשם הבטחת הדיווח לפי פסקה זו, לקבוע מגבלות לענין השימוש באמצעי השליטה ובכוויות הצמודות להן, לרבות לענין זכות ההצבעה באסיפה הכללית או הזכות לקבל דיבידנד";

(ו) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) הוראות סעיף זה, לרבות הוראות צו מכוחו יהיה חלק מהרישיון";

(ז) בסעיף קטן (ו), אחרי ההגדרה "החזקה" יבוא:

"השפעה ניכרת" – היכולת להשפיע על פעילותו של נותן שירות חיוני השפעה של ממש, שאינה בגדר שליטה, ו שאינה נובעת בשל עצם החזקה באמצעי שליטה, לרבות יכולת כאמור הנובעת מזכות המוקנית לאדם בתקנון נותן השירות החיוני או בהסכם בכתב או בעל פה עם בעל השליטה למעט אם הזכות האמורה הוקנתה לתאגיד בנקאי ישראלי; לענין זה, "תאגיד בנקאי ישראלי" – תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁴¹, שקיבל רישיון לפי פסקה (1) של סעיף 4(א) לחוק האמור; ואולם בלי לגרוע מכלליות האמור –

⁴¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 428.

- (1) יראו אדם כבעל השפעה ניכרת אם הוא בעל הזכות למנות נושא משרה בנותן השירות החיוני;
- (2) חזקה על אדם שהוא בעל השפעה ניכרת בנותן השירות החיוני אם הוא מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מאמצעי שליטה כלשהו בנותן השירות החיוני;

(4) בסעיף 4ה -

- (ח) בסעיף קטן (א), במקום "סבור השר" יבוא "סבורים ראש הממשלה והשר", במקום "ונוכח השר" יבוא "ונוכחו ראש הממשלה והשר", במקום "רשאי הוא" יבוא "רשאים הם" ובמקום "שירות" יבוא "שירות";
- (ט) בסעיף קטן (ב), במקום "רשאי השר" יבוא "רשאים ראש הממשלה והשר" ובמקום "ורשאי הוא" יבוא "ורשאים הם";
- (י) בסעיף קטן (ג), במקום "השר" יבוא "ראש הממשלה והשר";
- (יא) בסעיף קטן (ד), במקום "ונוכח השר" יבוא "ונוכחו ראש הממשלה והשר", במקום "רשאי השר" יבוא "רשאים ראש הממשלה והשר", במקום "ואם נוכח" יבוא "ואם נוכחו" ובמקום "רשאי הוא" יבוא "רשאים הם";
- (יב) בסעיף קטן (ה), במקום "שיקבע השר" יבוא "שיקבעו ראש הממשלה והשר", במקום "השר רשאי" יבוא "ראש הממשלה והשר רשאים" ובמקום "רשאי הוא" יבוא "רשאים הם";

(5) אחרי סעיף 4ה יבוא:

- מינוי משקיף 174. (א) בצו לפי סעיף 4ד, שניתן לגבי נותן שירות חיוני שהוא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁴² (להלן - חוק החברות הממשלתיות), רשאים ראש הממשלה והשר לקבוע כי ימונה משקיף בישיבות דירקטוריון בנותן השירות החיוני ובעדותיו (בסעיף זה - המשקיף).
- (ב) המשקיף יהיה עובד מדינה בעל כשירות כשל דירקטור לפי פרק ג' לחוק החברות הממשלתיות.
- (ג) הזמנה לישיבות הדירקטוריון תימסר גם למשקיף והוא רשאי להשתתף בכל ישיבה של הדירקטוריון וועדותיו.

ד ב ר י ה ס ב ר

ימונה משקיף לישיבות הדירקטוריון של החברה וועדותיו. כשירותו וסמכויותיו של המשקיף נקבעו בסעיף המוצע. נוסף על כך מוצע כי בעקבות הודעת המשקיף כי נותן השירות החיוני עומד לקבל החלטה בניגוד להוראה מהוראות הצו, בניגוד להוראות לפי סעיף 13 לחוק התקשורת או בניגוד להוראות סעיף 11 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, יהיו רשאים ראש הממשלה והשר להודיע, בתוך עשרה ימים, כי נותן השירות החיוני עומד להפר את ההוראות האמורות, ונותן השירות החיוני לא יהיה רשאי לקבל החלטה כאמור, ואם תקבל, לא יהיה לה תוקף. עוד מוצע כי סעיף זה יחול אף אם נותן השירות החיוני חדל להיות חברה ממשלתית או חברה בת ממשלתית.

לפסקה (4)

מוצע לתקן את סעיף 4ה לחוק התקשורת ולהסמיך את ראש הממשלה ושר התקשורת להוציא צווים לפיו.

לפסקה (5)

סעיף 174 המוצע

מוצע להסמיך את ראש הממשלה ושר התקשורת לקבוע בצו לפי סעיף 4ד לחוק התקשורת, לגבי נותן שירות חיוני שהוא חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, או חברות בשליטתו של נותן השירות החיוני האמור, כי

⁴² ק"ת התשנ"ד, עמ' 885; הא"ש"ג, עמ' 199.

(ד) זכותו של המשקיף לקבלת מידע מנותן השירות החיוני, תהא בשל דירקטור.

(ה) ראה המשקיף כי נותן השירות החיוני עומד לקבל החלטה בניגוד להוראה מהוראות הצו, בניגוד להוראות לפי סעיף 13, או בניגוד להוראות סעיף 11 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002⁴³ (להלן – חוק שירות הביטחון הכללי), יודיע על כך, בלא דיחוי, לנותן השירות החיוני, לשר ולראש הממשלה.

(ו) הודיע המשקיף כאמור בסעיף קטן (ה), לא יהא נותן השירות החיוני רשאי לקבל את ההחלטה במשך 10 ימים מיום הודעת המשקיף, ואם התקבלה, לא יהיה לה תוקף.

(ז) הודיעו ראש הממשלה והשר בתוך עשרת הימים האמורים בסעיף קטן (ו), כי יש בהחלטה כאמור בסעיף קטן (ה), כדי להפר את הוראות הצו, את ההוראות לפי סעיף 13 לחוק או את הוראות סעיף 11 לחוק שירות הביטחון הכללי, לא יהא נותן השירות החיוני רשאי לקבל את ההחלטה ואם התקבלה, לא יהיה לה תוקף.

(ח) הוראות סעיף זה יחולו אף אם נותן השירות החיוני חדל להיות חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות וכן לגבי חברות בשליטתו של נותן השירות החיוני האמור.

2ה4. (א) הוצא צו לפי סעיף 7ד, רשאים ראש הממשלה והשר לקבוע בצו כי על אף האמור בכל דין ובכפוף להוראות סעיפים 19(א)19(2) (ג361) לחוק ניירות ערך, ככל שהן חלות על נותן השירות החיוני ועל מגבלות, תנאים או הוראות שהוטלו עליו.

חשיפת מידע
סודי

(1) לא יימסר או ייחשף מסמך או מידע כפי שיקבעו ראש הממשלה והשר בצו, לידיעת נושאי משרה או בעלי מניות מסוימים בנותן השירות החיוני או במי שיש לו השפעה ניכרת בנותן השירות החיוני, הכל כפי שיקבעו;

(2) תוגבל, בדרך שקבעו ראש הממשלה והשר, מסירה או חשיפה של מסמך או מידע, כפי שיקבעו, או תימנע העברתו למי שלא הורשה בכתב בידי ראש הממשלה והשר או בידי מי שמינו.

(ב) קבעו ראש הממשלה והשר מגבלות לפי סעיף קטן (א) על מסירת מידע לבעלי מניות או לנושאי משרה, יהיו בעלי המניות או נושאי המשרה האמורים, על אף האמור בכל דין, פטורים במקרה

ד ב ר ו ה ס ב ר

מניות מסוימים בנותן השירות החיוני, או בבעל השפעה ניכרת בו, תוך מתן פטור מאחריות לבעלי מניות או נושאי המשרה האמורים במקרה של הפרה שנגרמה אך ורק בשל מניעת קבלת או מניעת מסירת המידע.

סעיף 2ה4 המוצע

מוצע להבהיר כי לראש הממשלה ולשר התקשורת סמכות להטיל הגבלות על חשיפת או מסירת מסמך או מידע מסווגים, בין השאר לנושאי משרה ולבעלי

⁴³ ק"ת התשנ"ד, ימ' 883: התשנ"ה, עמ' 383; התשס"א, עמ' 59.

של הפרה, מאחריות המוטלת עליהם לפי כל דין, אם הפרה זו נגרמה אך ורק בשל אי קבלת המידע, שנמנע מהם כאמור, ולא יראו באי מסירת המידע כאמור הפרת חובה לפי כל דין, והכל בכפוף להוראות סעיפים 19(א)2(ג)361(ב) לחוק ניירות ערך, ככל שהן חלות על נותן השירות החיוני.

374. (א) בלי לגרוע מהוראות כל דין, המפר צו או הוראה שהוצאו לפי סעיפים 74 עד 74ה2, יחויב בפיצוי או בשיפוי בשל כל נזק או הוצאה שנגרמו למדינה או לנותן השירות החיוני או לצד שלישי כלשהו עקב כך.

הוראות אכיפה ותוקפן של פעולות

(ב) לא יהיה תוקף לפעולה, שנעשתה על ידי נותן השירות החיוני בניגוד להוראות סעיפים 74 עד 74ה2, או בניגוד לצו או להוראה מכוחם; אין בהוראה זו כדי לפגוע בזכויות שרכש צד שלישי, אם לא ידע או לא יכול היה לדעת, שהפעולה נעשתה בניגוד להוראות הסעיפים האמורים או בניגוד לצו או להוראה מכוחם.

(ג) אין בקיומו של הליך פלילי לפי חוק זה כדי לגרוע מכל זכות או סמכות לנקוט הליכים אחרים לפי חוק זה או הצווים מכוחו.

(ד) בית המשפט המחוזי רשאי, לבקשת המדינה, לצוות על מי שהפר הוראות, תנאים או הגבלות שנקבעו לפי סעיפים 74 עד 74ה2, או בצווים שהוצאו מכוחם, לחרול מכך, או לקיימם, לפי הענין.

474. הוצא צו לפי סעיפים 74 עד 74ה2, לא יוצא צו לפי חוק אחר, לרבות לפי פרק ח'2 לחוק החברות הממשלתיות, בשל אותן עילות או עילות דומות;

הוראות צו לפי חוק אחר

(6) בסעיף 14(ג) –

(א) בפסקת משנה 1(ב), במקום "בלבד" יבוא "או שניים";

(ב) בסיפה, המילה "כללי" – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

וכן מוצע כי בית המשפט המחוזי יהיה רשאי, לבקשת המדינה, לצוות על מי שהפר הוראות, תנאים או הגבלות לפי הסעיפים האמורים, לחרול מכך, או לקיימן.

סעיף 474 המוצע

מוצע לקבוע כי אם הוצא צו לפי סעיפים 74 עד 74ה2 המוצעים לחוק התקשורת, לא יוצא צו לפי חוק אחר בשל אותן עילות או עילות דומות.

לפסקה (ד)

מוצע לקבוע כי ביצוע פעולות לפי סעיף 13 לחוק התקשורת ייעשה בהוראת ראש הממשלה בהתייעצות עם שר התקשורת, לפי בקשת אחת מרשויות הביטחון כמפורט בסעיף המוצע.

סעיף 374 המוצע

מוצע לחייב את המפר צו או הוראות לפי סעיפים 74 עד 74ה2 המוצעים לחוק התקשורת, בפיצוי או בשיפוי בשל הוצאות ונזקים שנגרמו למדינה או לנותן השירות החיוני או לצד שלישי עקב ההפרה. עוד מוצע לקבוע כי פעולה שנעשתה על ידי נותן השירות החיוני בניגוד להוראות הסעיפים האמורים או הצווים מכוחם, תהא חסרת תוקף, בלי לפגוע בזכויות שרכש צד שלישי, אם לא ידע או לא יכול היה לדעת, שהפעולה נעשתה תוך הפרת הוראות הסעיפים האמורים או צו או הוראה מכוחו. נוסף על כך מוצע להבהיר כי אין בקיומו של הליך פלילי כדי לגרוע מכל זכות או סמכות לנקוט הליכים אחרים לפי חוק התקשורת או הצווים מכוחם

(א) בסעיף קטן (ב) ברישה, במקום "השר, לפי בקשת ראש הממשלה, שר הביטחון או השר לביטחון פנים", יבוא "ראש הממשלה, בהתייעצות עם השר, לפי בקשת שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, שר הביטחון או השר לביטחון פנים";

(ב) בסעיף קטן (ד), במקום "השר" יבוא "ראש הממשלה";

(8) בסעיף 15א(א), במקום "בהתייעצות" יבוא "בהסכמת";

(9) אחרי סעיף 28א יבוא:

28ב. (א) המעביר לאחר שליטה בנותן שירות חיוני, או הרוכש או המחזיק בשליטה כאמור, בלא אישור ובניגוד להוראות סעיף 14(א), דינו - מאסר שלוש שנים או קנס פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), וקנס נוסף פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום נוסף שבו נמשכת העבירה.

"הפרת צו
או הוראות

(ב) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין:

(1) מוסר פרטים לא נכונים בבקשה שהגיש לקבלת אישור הנדרש לפי סעיף 14 והצווים מכוחו;

(2) מפר הגבלה, תנאי או הוראה שנקבעו בצו לפי סעיף 4 לענין המשך מתן שירות חיוני;

(3) מפר הוראות צו לענין אי גילוי מידע לפי סעיף 24.

(ג) המפר מגבלה, תנאי או הוראה, שנקבעו בצו באחד מאלה, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין; היתה העבירה עבירה נמשכת, דינו גם קנס נוסף פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה:

(1) מחזיק השפעה ניכרת או אמצעי שליטה, בנותן שירות חיוני, בלא אישור, בניגוד לקביעה לפי סעיף 14(ג);

(2) מחזיק בשליטה או באמצעי שליטה בנותן שירות חיוני, בניגוד לקביעה לפי סעיף 14(ג);

דברי הסבר

לפסקה (9)

סעיף 28ב המוצע

מוצע לקבוע סעיפים עונשיים לענין הפרת מגבלה, תנאי או הוראה שנקבעו בצו, או לפי סעיפים 14 עד 24 לחוק התקשורת.

לפסקה (8)

על פי סעיף 15א לחוק התקשורת, שר התקשורת, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לאשר לבקשת בעל רישיון סל תשלומים חלופי למקבץ של שירותי בזק. מוצע כי אישור סל תשלומים חלופי יהיה בהסכמת שר האוצר במקום בהתייעצות עמו.

(3) מנהל את נותן השירות החיוני או מקיים את מרכז עסקיו, בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג3);

(4) אינו מוסר מידע לראש הממשלה ולשר, בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג4);

(5) מכהן כנושא משרה או כבעל תפקיד אחר בנותן שירות חיוני, או ממנה, או מעסיק נושא משרה או בעל תפקיד אחר בנותן שירות חיוני, בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג5);

(6) מעביר או משעבד נכס מנכסי הרישיון של נותן השירות החיוני, בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג6);

(7) מביא להליכי פירוק מרצון של התאגיד נותן השירות החיוני, לפשרה או להסדר לגביו, לשינוי או ארגון מחדש של מבנה התאגיד, למיזוגו או לפיצולו, בלא אישור; בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג7);

(8) אינו מקיים הוראות לפי סעיף 4(ג9);

(9) אינו מקיים תנאי, הגבלה או הוראה לפי סעיף 4(ד2), (3) או (א3);

(10) אינו מקיים הוראות שניתנו מכוח קביעה לפי סעיף 4ה1.

(ד) המעביר לאחר שליטה, השפעה ניכרת או אמצעי שליטה בנותן שירות חיוני בלי שהוצג לו אישור על ידי הנעבר, בניגוד לקביעה לפי סעיף 4(ג8), דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין.

228. המפר הוראות שניתנו בכתב לפי סעיף 13, דינו - מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין; היתה העבירה עבירה נמשכת, דינו - גם קנס נוסף פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

228. (א) נושא משרה בנותן שירות חיוני חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיפים 228 ב ו-228 על ידי נותן השירות החיוני או על ידי עובד מעובדיו; המפר חובתו לפי סעיף זה, דינו - קנס פי חמישה מהקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה בנותן שירות חיוני" - דירקטור, מנהל פעיל בנותן השירות החיוני, שותף, למעט שותף

הפרת הוראות לפי סעיף 13

אחריות נושאי משרה

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 228 המוצע

מוצע לקבוע כי על נושאי משרה בחברה לפקח ולעשות כל שניתן למניעת העבירות לפי סעיפים 228 ב ו-228 המוצעים על ידי החברה או מי מעובדיה, וכן לקבוע בצד הפרת חובה זו סעיף עונשי.

סעיף 228 המוצע

מוצע לקבוע סעיף עונשי לענין הפרת הוראות שניתנו בכתב לפי סעיף 13 לחוק התקשורת.

מוגבל או בעל תפקיד אחר בנותן השירות החיוני האחראי מטעמו על התחום שבו נעברה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 28ב או 28ג על ידי נותן השירות החיוני או על ידי עובד מעובדיו, חוקה היא כל נושא משרה בנותן השירות החיוני הפה את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח שעשה את כל שניתן כדי למלא את חובתו.

50. הוראת סעיף 3(א) לחוק זה, תחול לגבי העברה או רכישה של שליטה, השפעה ניכרת, או אמצעי השליטה בנותן השירות החיוני, שנעשתה לאחר תחילתו של חוק זה.

51. בחוק התקנים, התשי"ג-1953⁴⁴, בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
"ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), לא ייקבע כל תקן בנושא הנוגע לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, סעיף 13(ב2) לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן - חוק התקשורת), או לסעיף 11 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, בלא קבלת הסכמת כוחות הביטחון כהגדרתם בסעיף 13 לחוק התקשורת."

52. בחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990⁴⁵ -
(1) בסעיף 1 -

(א) אחרי ההגדרה "השר" יבוא:

"זיכיון לשידורי רדיו" - זיכיון כללי או מיוחד לשידורי רדיו;

"זיכיון כללי לשידורי רדיו" - זיכיון שניתן לפי חוק זה לקיום שידורי רדיו בשיטה האנלוגית, ולהקמה, קיום והפעלה של תחנת שידור לשידורי רדיו כאמור;

"זיכיון מיוחד לשידורי רדיו" - זיכיון שניתן לפי חוק זה לקיום שידורי רדיו באמצעות תחנת שידור;

"זיכיון להפעלת תחנת שידור" - זיכיון שניתן לפי חוק זה להקמה, קיום והפעלה של תחנת שידור, לצורך הפצת שידורי רדיו של בעל זיכיון אחר;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 50 מוצע כי התיקון המוצע לסעיף 4(ד) לחוק התקשורת, לענין אי קבלת דיבידנד כתוצאה מהחזקת שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת שלא כדיון, יחול רק לגבי העברה או רכישה של שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת לאחר תחילתו של חוק זה.

סעיף 52 תחום הרדיו בישראל נשלט על ידי השידור הציבורי, כאשר עיקר ההוצאה לפרסום ברדיו מופנה לפרסום ברשתות הרדיו של קול ישראל. תחנות הרדיו האזוריות, אשר היו אמורות להיות תחרות לרדיו הציבורי לא הצליחו עדיין לבוא לידי ביטוי משמעותי בתחום הפרסום ברדיו, בעיקר עקב העדר שידור ארצי. כמו כן, מבנה ההוצאות של הרדיו האזורי וההשקעות הניכרות שנדרשו ממנו עם הקמתו, הביא לכך שמרבית תחנות הרדיו האזוריות לא ראו ברכה רבה בעמלן.

סעיף 51 מוצע לתקן את חוק התקנים, התשי"ג-1953, כך שיובהר כי לא ייקבע כל תקן בנושאים הנוגעים לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, לסעיף 13(ב2) לחוק התקשורת או לסעיף 11 לחוק

סעיף 50 מוצע כי התיקון המוצע לסעיף 4(ד) לחוק התקשורת, לענין אי קבלת דיבידנד כתוצאה מהחזקת שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת שלא כדיון, יחול רק לגבי העברה או רכישה של שליטה, אמצעי שליטה או השפעה ניכרת לאחר תחילתו של חוק זה.

⁴⁴ ק"ת התש"ס, עמ' 783; התשס"ג, עמ' 563, ועמ' 200.

⁴⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 169; התשס"ב, עמ' 417.

(א) במקום כותרת השוליים יבוא "זיכיונות לשידורי רדיו";

(ב) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) המועצה תעניק זיכיונות כלליים וזיכיונות מיוחדים לשידורי רדיו, בכיסוי ארצי או אזורי, כפי שייקבע על ידה בכללים; כללים בדבר שידורי רדיו בשיטה הספרתית טעונים אישור השר; במתן הזיכיונות ובקביעת הכללים כאמור תפעל המועצה במגמה לקיים תחרות בין שידורי הרדיו השונים, ובהתחשב, בין השאר, באפשרות להקצות תדרים, בתנאי התפשטות הגלים, בשיקולים כלכליים, במגוון סוגי השידורים ובאופיים";

(ג) סעיף קטן (ג) - בטל;

(ד) בסעיף קטן (ד) במקום הרישה המסתיימת במילים "בשפה העברית" יבוא "במתן הזיכיונות כאמור בסעיף זה, תפעל המועצה במגמה לקיים תחנות רדיו שמטרתן לקדם את היצירה הישראלית ואת השירים בשפה העברית";

(3) במקום סעיף 72א יבוא:

72א. (א) המועצה תעניק זיכיונות מיוחדים לשידורי רדיו ספרתיים בשיטה הספרתית, בכיסוי ארצי בלבד, וזיכיונות להפעלת תחנת שידור בשיטה הספרתית, בכיסוי ארצי בלבד.

(ב) שידורי בעל זיכיון לשידורי רדיו בשיטה הספרתית יופצו באמצעות בעל זיכיון להפעלת תחנת שידור או באמצעות תחנת שידור שתקים הרשות לפי סעיף 72.

72ב. בתום תקופת זיכיון להפעלת תחנת שידור או אם בוטל זיכיון כאמור, יעברו לידי המדינה מלוא הזכויות של בעל הזיכיון בתחנת השידור ששימשה להפצת השידורים על ידו, לרבות

העברת תחנת שידור של בעל זיכיון

ד ב ר י ה ס ב ר

בשיעור כלשהו בתאגיד בעל זיכיון לשידורי רדיו באותו אזור, והכל בין במישרין ובין בעקיפין;

(3) אם כתוצאה מנתינתו יחזיק תאגיד, או מי שמחזיק באמצעי שליטה בו בשיעור כלשהו של אמצעי שליטה בו, מחזיק גם באמצעי שליטה בשיעור כלשהו או תאגיד שלוב אחד או יותר של מי מהם, ביותר מחמישים ממספר הזיכיונות שהוענקו או שהתפרסם מכרז לגביהם באותה עת, או באמצעי שליטה בתאגיד אחד או יותר המחזיק במספר זיכיונות כאמור, והכל בין במישרין ובין בעקיפין;

(4) אם כתוצאה מנתינתו יחזיק תאגיד, או מי שמחזיק באמצעי שליטה בו בשיעור העולה על עשרים וארבעה אחוזים או תאגיד שלוב אחד או יותר של מי מהם, במישרין או בעקיפין, בזיכיון נוסף על זיכיון שמי מהם כבר זכה בו, לאזור שתחומו כולל את אחת הערים, ירושלים, תל-אביב או חיפה."

כדי להביא לפיתוח התחרות בתחום הרדיו הארצי מוצע לתקן את חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990 (להלן - חוק הרשות השנייה) באופן שיאפשר הענקת זיכיונות מיוחדים לשידורי רדיו בשיטה ספרתית, בכיסוי ארצי בלבד. כמו כן, מוצע לאפשר לשני בעלי זיכיון אזורי להתמוגג, וכן לאפשר לבעלי זיכיונות אזוריים להפיק ולשדר שידורים במשותף, ובלבד שזמן השידור המשותף לא יעלה על 25% מזמן השידור בכל יממה.

וזו לשונם של סעיפי חוק הרשות השנייה, שמוצע לבטלם או להחליפם:

"הגבלות על זיכיונות נוספים

72א. לא יינתן זיכיון נוסף לשידורי רדיו -

- (1) למי שכבר קיבל זיכיון לשידורי רדיו באותו אזור או לתאגיד שלוב שלו;
- (2) לתאגיד שמי שמחזיק בשיעור כלשהו של אמצעי שליטה בו, מחזיק גם באמצעי שליטה

זכויותיו במקרקעין ובכל הציוד, המיתקנים, הרשימות, השרטוטים והמידע הנדרשים להפעלת תחנת השידור, וכן בכל אחד ממרכיביה, בלא תמורה, או בתמורה שתיקבע מראש בתנאי המכרז, בהסכמת שר האוצר.

הקצאת זכויות שידור לגוף המשדר לפי כל דין

72ג. (א) על אף האמור בחוק זה, השר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, להורות לרשות כי בעל זיכיון להפעלת תחנת שידור, יפיץ, תמורת תשלום שיקבע השר, עד שני ערוצי שידור המופקים על ידי גופים המשדרים שידורי רדיו לפי חוק אחר; תוכן שידורי גוף המשדר לפי חוק אחר כאמור לא יהיה כפוף לפיקוח לפי חוק זה.

72ב. (ב) גוף המשדר לפי חוק אחר אשר שידוריו מופצים באמצעות בעל זיכיון להפעלת תחנת שידור כאמור בסעיף קטן (א), לענין השידורים כאמור יחולו עליו כל ההוראות והחובות החלות על בעל זיכיון מיוחד אחר ששידוריו מופצים באמצעות אותה תחנת שידור, לרבות תשלומים שיחולו על בעל זיכיון כאמור, הכל כפי שיקבע השר.

הקמת תחנת שידור על ידי הרשות והפעלתה

72ד. על אף האמור בסעיף 72א, רשאי השר, באישור הממשלה, להורות כי הרשות תתכנן, תקים ותפעיל בעצמה או באמצעות אחרים, תחנת שידור להפצת שידורי רדיו בשיטה הספרתית.

הגבלות על בעלי זיכיונות נוספים

72ה. (א) לא יינתן זיכיון נוסף לשידורי רדיו בשיטה הספרתית, למי שמשדר שידורי רדיו מכוח זיכיון לשידורי רדיו בשיטה הספרתית, או למי שבעל זיכיון כאמור הוא בעל ענין בו, או למי שהוא בעל ענין בבעל זיכיון כאמור, או למי שבעל ענין בו הוא גם בעל ענין בבעל זיכיון כאמור.

72ב. (ב) לא יינתן זיכיון נוסף לשידורי רדיו בשיטה האנלוגית, למי שמשדר שידורי רדיו מכוח זיכיון לשידורי רדיו בשיטה האנלוגית באותו אזור או בחלק ממנו, או למי שבעל זיכיון כאמור הוא בעל ענין בו, או למי שהוא בעל ענין בבעל זיכיון כאמור, או למי שבעל ענין בו הוא גם בעל ענין בבעל זיכיון כאמור.

72ו. בלי לגרוע מהוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, בעלי זיכיון לשידורי רדיו שאינם משדרים באותו אזור או בחלק ממנו, רשאים להפיק ולשדר שידורים במשותף, ובלבד שזמן השידור המשותף ביממה לא יעלה על 25% מזמן השידור באותה יממה; המועצה רשאית לקבוע כללים לענין השידורים המשותפים לרבות לענין זמן השידורים לפי סעיף זה.

איחוד זיכיונות לשידורי רדיו

72ז. בלי לגרוע מהוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, בעלי זיכיון אזורי לשידורי רדיו שאינם משדרים באותו אזור או בחלק מאותו אזור, רשאים באישור המועצה להתאגד לתאגיד אחד, שיבוא במקומם ויהיה בעל זיכיון בכל אזורי השידור שקיבל כל אחד מבעלי הזיכיון שהתאחדו, ובלבד שלא יתאגדו לתאגיד אחד בעלי זיכיונות אזוריים ביותר משני אזוריים; לענין זה, "אזור" – כפי שהיה לפני יום כ"ח באדר ב' התשס"ג (1 באפריל 2003);

(4) במקום סעיף 73 יבוא:

73. בעל זיכיון לפי פרק זה, יקים או ירכוש, יקיים ויפעיל את המימון המיתקנים והשידורים הנדרשים לצורך מילוי הוראות הזיכיון, בעצמו או באמצעות אחרים, על חשבוננו, הכל כפי שתורה לו המועצה ובהתאם להוראות הזיכיון;

(5) בסעיף 75, אחרי "זיכיון" יבוא "אזורי";

(6) במקום סעיף 76 יבוא:

"שידורי חדשות 76. (א) בעל זיכיון לשידורי רדיו -

(1) יעביר שידורי חדשות המשודרים לציבור בישראל לפי כל חוק, והניתנים לקליטה מהאוויר, כפי שתורה לו המועצה;

(2) רשאי להפיק ולשדר שידורי חדשות ותכניות בעניני היום, בהתאם לכללים שתקבע המועצה; המועצה רשאית להתנות שידורים כאמור בהקמת תאגיד נפרד בשליטתו, לשם הפקתם בהתאם לכללים שתקבע.

(ב) בעל זיכיון לשידורי רדיו אזורי רשאי לשדר שידורי חדשות ותכניות בעניני היום, בנושאים הקשורים לאזור ולתושביו, ובלבד שאלה יהיו מהפקה עצמית כמשמעותה בסעיף 58, בשינויים המחויבים;

(7) בסעיף 76 א -

(א) בכותרת השוליים, במקום "שאינם אזוריים" יבוא "משותפים";

(ב) סעיף קטן (א) - בטל;

(ג) בסעיף קטן (ב)(1), המילים "שאינם קשורים לאזורי זיכיונותיהם ולתושביהם בלבד" - יימחקו;

(ד) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) המועצה רשאית לקבוע כללים לביצוע סעיף זה, לרבות כללים בדבר שידור תשדירי פרסומת, איסור שידור של תשדירי פרסומת, דרכי מימון השידורים, ולגבי בעל זיכיון אזורי - גם מתן ביטוי נאות לנושאים הקשורים לאזור ולתושביו.

ד ב ר י ה ס ב ר

(2) רשאי לשדר חדשות ותכניות בעניני היום, בנושאים הקשורים לאזור ולתושביו ובלבד שאלה יהיו מהפקה עצמית כמשמעותה בסעיף 58, בשינויים המחויבים.

"מימון התחנות

73. בעל זיכיון לשידורי רדיו יקים, יקיים ויפעיל את תחנת השידור ואת האולפן על חשבוננו."

"שידורי חדשות באזור

76. בעל זיכיון לשידורי רדיו -

(1) יעביר שידורי חדשות המשודרים לציבור בישראל לפי כל חוק, והניתנים לקליטה מהאוויר, כפי שתורה לו המועצה;

(1) אחרי סעיף 28 יבוא:

28א. (א) המחזיק במקלט טלוויזיה ישלם לרשות אגרה שנתית בסכום של 515 שקלים חדשים (בחוק זה - אגרה).
יגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה

(ב) סכום האגרה יפחת ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף זה - מועד השינוי), החל בשנת 2004, כמפורט להלן:

(1) בשנת 2004 - בשיעור של 10%;

(2) בכל אחת מהשנים 2005 ו־2006 - בשיעור שלא יעלה על 25% ולא יפחת מ־10%, כפי שיקבע השר, בהסכמת שר האוצר, 60 ימים לפחות לפני מועד השינוי; לא קבע השר בהסכמת שר האוצר שיעור כאמור - יפחת סכום האגרה בשיעור של 17%;

(3) בשנת 2007 ואילך - בשיעור של 5%.

(ג) נוסף על הוראות סעיף קטן (ב), בכל שנה יתעדכן סכום האגרה במועד השינוי, לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הידוע במועד השינוי, לעומת זה שהיה ידוע במועד השינוי הקודם.

(2) בסעיף 29(א), במקום הרישה יבוא "השר בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות בדבר -".

תיקון פקודת
התעבורה

54. בפקודת התעבורה [נוסח חדש]⁴⁷, בסעיף 84, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) (1) הסכום הנוסף יפחת, במועד העדכון בכל שנה החל בשנת 2003, במקדם התייעלות שנתית, ויעודכן לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שהיה ידוע ב־1 בינואר באותה שנה, לעומת זה

דברי הסבר

משמעותי בתחום הטלוויזיה ייצא לפועל במהלך שלוש השנים הקרובות. הפחתת האגרה כאמור מהווה התווית כיוון לצעדי התייעלות המתחייבים בניהול הרשות, והיא מתבססת על יכולתה של הרשות להתייעל בנושאי כוח אדם ורכש בשנים הקרובות.

סעיף 54 הסכום הנוסף המשולם לרשות השידור לפי סעיף 84 לפקודת התעבורה (להלן - הסכום הנוסף) נועד לממן את שידורי הרדיו של הרשות, יחד עם מקורות נוספים. כיום, הכנסות הרשות בשנה בתחום הרדיו גבוהות בכ־115 מיליון שקלים חדשים מהוצאותיה בתחום זה. בהתחשב בעודף ההכנסות כאמור, יחד עם הצורך בהתייעלות כללית של הרשות בתחום הרדיו, מוצע לבצע הפחתה ניכרת בסכום הנוסף.

סעיף 53 בשנים האחרונות נקלע השידור הציבורי למצוקה הולכת וגוברת, אשר באה לידי ביטוי, בין השאר, בלוח שידורים לא אטרקטיבי, ברמת שידורים ותכנים קנויים נמוכה, בהיקף נמוך של הפקות מקומיות, ובירידה דרסטית בשיעורי הצפייה בשידורי הרשות. כמו כן, מצוקתיה של רשות השידור באות לידי ביטוי בניהול תקציבי לא מסודר ובמערכת יחסי עבודה עכורים, המונעים את תפקודה התקין של הרשות. בשל סיבות שונות ניסיונות קודמים לביצוע רפורמות ברשות השידור שנועדו להביא להתייעלותה - לא צלחו.

לעומת זאת, האגרה שגובה רשות השידור נותרה גבוהה כבעבר ועומדת על סכום של כ־640 ש"ח לשנה לכית אב.

לאור האמור, מוצע להפחית את אגרת רשות השידור על מקלטי טלוויזיה, כך שתהליך התייעלות

⁴⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106.

⁴⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

שהיה ידוע ב־1 בינואר בשנה הקודמת, ויעוגל לשקל החדש הקרוב; לענין זה, "מועד הערכון", ו"מקדם ההתייעלות השנתי" כמפורט בפסקאות (2) ו־(3) בהתאמה;

(2) מועד הערכון יהיה במועדים האלה:

(א) בין השנים 2003 עד 2005 – ב־1 בספטמבר בכל שנה;

(ב) החל בשנת 2006 ואילך – ב־1 באפריל בכל שנה;

(3) מקדם ההתייעלות השנתי יהיה בשיעורים האלה:

(א) בשנת 2003 – 40%;

(ב) בשנת 2004 – 30%;

(ג) בשנת 2005 – 30%;

(ד) החל בשנת 2006 ואילך – 5%.

פרק ט': מס הכנסה

תיקון פקודת
מס הכנסה

55. בפקודת מס הכנסה ⁴⁸ (בפרק זה - הפקודה) -

(1) בסעיף 2 -

(א) אחרי פסקה (9) יבוא:

"הימורים הגרלות (9א) הכנסה, השתכרות או רווח בשל השתתפות או פרסים בהימורים, בהגרלות או בפעילות נושאת פרסים, למעט פרסים שנקבעו על ידי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, שאינם הכנסה ממקור אחר על פי כל דין:"

(ב) בפסקה (10), במקום "כפסקאות (1) עד (9)";

(2) בסעיף 4א(א), בסופו יבוא:

"(11) לגבי הכנסה, השתכרות או רווח בשל השתתפות בהימורים, בהגרלות או בפעילות נושאת פרסים, כאמור בסעיף 2(9א) - מקום מושבו של משלם ההכנסה, ההשתכרות או הרווח כאמור:"

(3) בסעיף 9 -

(א) בפסקה (5) -

(1) בפסקת משנה (א), ברישה, אחרי "שנקבעה לו" יבוא "לתקופה העולה על 365 ימים רצופים";

(2) אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ג) לגבי נכה או עיוור, שנקבעה לו נכות בשיעורים כאמור בפסקת משנה (א), לגבי חלק משנת המס, יחולו הוראות פסקה זו על חלק

דברי הסבר

עם יישומה של הרפורמה במס והרחבת בסיס המס תוך הטלת מסים גם על ההון, אין סיבה להימנע ממיסוי זכויות מהגרלות ומפעילות נושאת פרסים (להלן - זכויות). מוצע להטיל מס על זכויות בשיעור של 25%.

לפסקה (2)

סעיף 4 לפקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה), קובע את מקום הפקת ההכנסה. מוצע לקבוע כי מקום הפקת ההכנסה לגבי הכנסה מזכויות יהיה מקום מושבו של משלם ההכנסה.

לפסקה (3)

פסקת משנה (א)

סעיף 9(5) לפקודה קובע פטור ממס להכנסתו מיגיעה אישית של עיוור או של נכה בשיעור העולה על 90%, עד לתקרה של הכנסה בסך 501,600 שקלים חדשים. נכותו של הנישום נקבעת בידי ועדה רפואית מטעם המוסד לביטוח לאומי. הועדה קובעת, בין השאר, גם נכויות זמניות, לפרקי זמן קצרים, כגון שלושה חודשים לנישום שלקה בלבו.

כללי

בשל המיתון הכלכלי העמוק שבו מצויה ישראל, אשר הביא גם לפגיעה קשה ומתמשכת בהכנסות המדינה ממסים נדרש כינונה של תכנית חירום כלכלית, אשר תביא, בין השאר, להבטחת תשלום המסים על ידי כלל הנישומים.

לשם כך נדרשים צעדים להגברת יכולת אכיפת המסים והקלה על גבייתם, כמו גם החמרת הענישה על מי שלא משלם מסים כדון.

צעדים אלה יאפשרו להקדים את הרפורמה במס ולהפחית את שיעורי המס החלים על יהודים בשלב מוקדם יותר.

נוסח הסעיפים שמוצע להחליפם או לבטלם מובאים בנספח לדברי ההסבר.

סעיף 55 לפסקה (1)

זכויות מהגרלות, פרסים והימורים מגרילות את עושרו של הזוכה. עם זאת, הן אינן חייבות במס.

⁴⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ג, עמ' 126.

מהכנסתו בשנת המס, שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס שבין מספר הימים בשנת המס שלגביהם נקבעה הנכות לבין 365 (בפסקת משנה זו - יחס תקופת הנכות), ויקראו את הסכומים הנקובים בפסקאות משנה (א) ו-(ב) כסכומים שיחסם לסכומים הנקובים כאמור הוא כיחס תקופת הנכות⁴⁹;

(ב) אחרי פסקה (27) יבוא:

"הימורים הגרלות (28) הכנסה, השתכרות או רווח, כאמור בסעיף 2(א), או פרסים שערבם פחת מסכום שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, והכל בתנאים ובתיאומים שקבע";

(4) במקום סעיף 11 יבוא:

11. (א) בסעיף זה -
הטבות מס
ביישובים

"תושב" ביישוב מסוים - יחיד שמרכז חייו באותו ישוב;

"חייל" - חייל המשרת על פי התחייבות לשירות קבע וכן שוטר, לרבות שוטר הממלא את חובתו לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986⁵⁰, במשמר הגבול שבמשטרת ישראל, סוהר וכן עובד בשירות הביטחון הכללי או המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים ובלבד שהם משרתים במערך הלוחם;

"משכורת מיוחדת" - משכורת הכוללת תוספת פעילות רמה א' אשר שולמה במשך תקופה של שלושה חודשים רצופים לפחות;

"תוספת פעילות רמה א'" - תוספת שכר המשולמת לחייל בשל פעילות במערך הלוחם בשטח פיתוח, המוגדרת על פי הדין החל לגבי החייל כתוספת רמה א' ושאישר הנציב לענין זה;

"שטח פיתוח" - כל אחד מאלה:

(1) אזור יהודה, שומרון וחבל עזה;

(2) כל מקום צפונה מקו הרוחב 270;

(3) כל מקום דרומה מקו הרוחב 70, לרבות אזור ים המלח;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (4) ו-(5)

מוצע לבטל את הטבות המס הנקבעות לכלל תושבי היישובים במדינה ולקבוע כי הטבות המס יינתנו רק לתושבי יישובים בקו העימות ולתושבי יישובים המרוחקים מיישוב עירוני גדול הזקוקים להטבות המס יותר מתושבי יישובים אחרים.

מוצע לקבוע כי הזכאות תהיה רק למי שנכותו נקבעה לתקופה רצופה העולה על 12 חודשים וכי אם הנכות נקבעה לחלקה של שנת המס, יהיה הנכה זכאי לפטור יחסי.

פסקת משנה (ב)

מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע כי הכנסה מהימורים, הגרלות או פרסים שסכומה יפחת מסכום שיקבע תהיה פטורה ממס.

⁴⁹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 101; התשס"ג, עמ' 50.

(ב) (1) מי שהיה במשך כל שנת המס תושב ביישוב המפורט בתוספת הראשונה, זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 13% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 197,040 שקלים חדשים.

(2) מי שהיה במשך כל שנת המס תושב קרית שמונה, זכאי באותה שנה לזיכוי ממס בשיעור של 25% מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 197,040 שקלים חדשים.

(3) מי שהיה במשך כל שנת המס תושב ביישוב המפורט להלן, זכאי באותה שנה לזיכוי ממס, בשיעורים המפורטים להלן, מהכנסתו החייבת מיגיעה אישית עד לסכום של 131,280 שקלים חדשים:

(א) מצפה רמון - 25%;

(ב) דימונה וירוחם - 20%;

(ג) אופקים, ערוער, תל שבע, מועצה אזורית רמת הנגב - 16%;

(ד) נתיבות, עכו ושדרות - 13%.

(4) על אף הוראות פסקאות (1) עד (3), מי שבמהלך שנת המס היה לתושב היישוב או חדל להיות תושב היישוב, זכאי לזיכוי ממס כאמור באותן פסקאות באופן יחסי לתקופת תושבותו ביישוב, ובלבד שהיה תושב היישוב 12 חודשים רצופים לפחות.

(5) סכום הזיכוי לפי סעיף זה לא יעלה על סכום המס שהנישום חייב בו, בשל ההכנסה שלגביה ניתן הזיכוי.

(6) הסכום הנקוב בפסקאות (1) עד (3), יתואם לפי הוראות סעיף 120ב, ויחולו עליו לענין זה ההוראות החלות על תקרת ההכנסה.

(ג) חייל שמשולמת לו משכורת מיוחדת זכאי לזיכוי ממס בשיעור של 5% ממשכורתו המיוחדת עד לסכום ההכנסה הנקוב בסעיף 121(א)1 לפקודה.

(ד) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע ניכוי נוסף בשל נכסים של מפעל הנמצא בשטח התיישבות חדשה או באזור פיתוח כפי שקבע, ובתנאים שקבע.

(5) סעיפים 11א ו-11ב - בטלים;

(6) בסעיף 14(ד), במקום "שחל עליהן חוק לעידוד השקעות הון" יבוא "בישראל";

ד ב ר י ה ס ב ר

לתושב ישראל לראשונה ביצע בישראל השקעות שחל עליהן חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959.

לפסקה (6)

סעיף 14(ד) לפקודה מסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כי יראו כתושב ישראל גם מי שמרבית עסקיו מחוץ לישראל, אם לפני שהיה

(7) בסעיף 63, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) שר האוצר, רשאי לקבוע, באישור ועדת הכספים של הכנסת, כי לענין שותפויות מוגבלות מסוימות שקבע, שיש להן הכנסה מעסק לפי סעיף 2(1), יראו את הכנסתו החייבת של שותף מוגבל, שהתקיימו לגביו התנאים שקבע השר, כולה או חלקה, כרווח הון לפי חלק ה'; והכל בתנאים ובתיאומים שקבע; לענין זה, "שותפות מוגבלת" ו"שותף מוגבל" – כמשמעותם בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975⁵⁰:"

(8) אחרי סעיף 93 יבוא:

93א. (א) הוראות סעיף 93 לא יחולו בפירוק מרצון של חברה שהחל והסתתים בשנת המס 2003, ומכירת הנכסים או הפעילות לא יחויבו במס לפי פקודה זו או לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה, לפי הענין, בהתקיים כל אלה:

"הוראות מיוחדות לענין פירוק בשנת המס 2003

(1) החברה הוקמה בתקופה החל בשנת המס 2002 עד יום פרסומו של חוק זה, או שהוקמה לפני התקופה האמורה אך לא היו לה נכסים, פעילות, הכנסות, הוצאות או הפסדים, לפני תקופה זו;

(2) החברה הוקמה על ידי יחיד שהכנסתו ממשלח יד כאמור בסעיף 2(1) או מעבודה כאמור בסעיף 2(2) (בסעיף זה – נותן שירותים), שהוא בעל השליטה באותה חברה;

(3) פעילותו של נותן השירותים הועברה לחברה ואם הועברו גם נכסים או זכויות במקרקעין, כהגדרתם בחוק מיסוי מקרקעין – לא שונה יעדם אגב ההעברה;

(4) במהלך הליכי הפירוק שולמו לנותן השירותים כל הרווחים הראויים לחלוקה, כל העודפים וכל סכומי הכסף, הכל כפי שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, שנותרו בחברה, וחויבו במס בידי נותן השירותים כשכר לפי סעיפים 2(1) או 2(2);

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

כדי לעודד נותני שירותים שפעלו באמצעות חברות לחזור ולפעול כיחידים מוצע לאפשר בשנת המס 2003 בלבד לחברות כאמור, שהוקמו בשנות המס 2002 ו-2003 לחזור לפעול כיחידים, על ידי פירוק החברה בלא חיוב במס.

מוצע להרחיב את סמכות שר האוצר לקבוע קביעה כאמור גם לגבי השקעות שחוק לעידוד השקעות הון אינו חל עליהן, ובלבד שנעשו בישראל.

לפסקה (7)

במטרה לעודד גם ישראלים להשקיע, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע כי יראו את הרווח מהשקעה בשותפויות מסוימות כרווח הון ולא כהכנסה עסקית, הכל בתנאים שיקבע.

⁵⁰ ס"ח התשל"ה, עמ' 549; התשנ"ט, עמ' 26.

(5) תנאים, מגבלות ותיאומים אחרים, שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ב) על אף הוראות פרק 3 בחלק ה'2, לא יראו בפירוק שחלות לגבי הוראות סעיף זה, הפרת התנאים הקבועים בו.

(ג) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה וכן תנאים ותיאומים, לרבות לענין מחיר מקורי, יום רכישה, קיזוז הפסדים, חישוב רווחים ראויים לחלוקה ועודפים וכן חישוב רווח ההון.”;

(9) בסעיף 119א -

(א) כותרת השוליים תהיה "גביית מס כנסיבות מיוחדות”;

(ב) בסעיף קטן (א), האמור בו יסומן "1" ואחריו יבוא:

"2) היה לחבר בני אדם חוב מס סופי והוא העביר את פעילותו לחבר בני אדם אחר, שיש בו, במישרין או בעקיפין, אותם בעלי שליטה או קרוביהם (בסעיף זה - החבר האחר), בלא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנותרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את חוב המס שהחבר חייב בו מהחבר האחר.

(3) בלי לגרוע מהוראות פסקאות (1) ו-(2), היה לחבר בני אדם חוב מס סופי והוא התפרק או הפסיק את פעילותו בלי ששילם את חוב המס האמור, יראו את הנכסים שהיו לחבר כאילו הועברו לבעלי השליטה בו בלא תמורה, וניתן לגבות מהם את חוב המס, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של פקיד השומה.”;

(ג) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "שבה היה חוב המס לסופי, או שבה הועברו הנכסים, לפי המאוחר.”;

(ד) בסעיף קטן (ג), בכל מקום, אחרי "הנכסים" יבוא "או הפעילות”;

(ה) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"13) הורשע מנהל בחבר בני אדם, שהוא בעל שליטה באותו חבר, בשל אי העברת מס שנוכה, לפי סעיפים 219 או 224א, ניתן לגבות ממנו את המס שנוכה כאמור ולא הועבר לפקיד השומה.

(22) נקבעה לחבר בני אדם שומה בשל אחד הדברים המפורטים בסעיף 220 (בסעיף זה - המעשה), וערעור החבר על השומה נדחה על ידי בית

ד ב ר י ה ס ב ר

זאת ועוד: מוצע לאפשר לגבות מס שנוכה במקור על ידי תאגיד ולא הועבר לפקיד השומה גם מנושא תפקיד בתאגיד שהורשע בעבירה כאמור.

סעיף 224א לפקודת מס הכנסה קובע. אחריות פלילית של אדם אשר בשעת ביצוע עבירה על ידי חבר בני אדם היה מנהל פעיל, שותף, מנהל-חשבונות או פקיד אחראי, נאמן או בא כוח של אותו חבר בני אדם, אלא אם כן הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

(9) לפסקה

במקרה שבו חברה שיש לה חובות מס מפסיקה את פעילותה, לעתים אין אפשרות לגבות את חובות המס שצברה החברה. מוצע לאפשר במקרים מסוימים את גביית חוב המס שהחברה חייבת בו מבעלי השליטה בה על ידי קביעת חוקה, הניתנת לסתירה על ידי בעלי השליטה, כי נכסי החברה שהפסיקה את פעולתה הועברו אליהם.

המשפט המחוזי, ניתן לגבות את חוב המס שלא שולם על ידי החבר גם ממי שהיה בעל תפקיד באותו חבר בעת ביצוע מעשה כאמור, אלא אם כן הוכיח אחת משתי אלה:

(1) המעשה נעשה שלא ביריעתו;

(2) הוא נקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת המעשה.";

לענין זה, "בעל תפקיד" – בעל תפקיד מהמפורטים בסעיף 224א.

(1) בסעיף קטן (ד), במקום ההגדרה "קרוב" יבוא:

"קרוב" – כהגדרתו בסעיף 105יא;

"נכסים" – לרבות מלאי;"

(10) במקום סעיף 121 יבוא:

"שיעור המס ליחיד (א) החל בשנת המס 2006, המס על הכנסתו החייבת של יחיד בשנת המס יהיה כלהלן:

(1) על כל שקל חדש מ־135,600 השקלים החדשים הראשונים – 30%;

(2) על כל שקל חדש מ־135,601 עד 241,200 שקלים חדשים – 34%;

(3) על כל שקל חדש מ־241,201 עד 417,840 שקלים חדשים – 37%;

(4) על כל שקל חדש נוסף – 49%.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), לגבי הכנסה חייבת בשנת המס מיגיעה אישית ולגבי הכנסה חייבת בשנת המס של יחיד שמלאו לו 60 שנים, יחולו החל בשנת המס 2006 שיעורים אלה:

(א) על כל שקל חדש מ־25,200 השקלים החדשים הראשונים – 10%;

(ב) על כל שקל חדש מ־25,201 עד 50,520 שקלים חדשים – 17%;

(ג) על כל שקל חדש מ־50,521 עד 135,600 שקלים חדשים – 26%.

(2) השיעורים המופחתים הקבועים בפסקה (1), לא יחולו על הכנסה שחייבים לגביה בניהול פנקסי חשבונות ולא נוהלו לגביה פנקסים קבילים;"

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (10)

מוצע לקבוע את שיעורי המס שיחולו על הכנסתו החייבת של יחיד במסגרת הקדמת הרפורמה במס.

עבירה של אי העברת כספים שנוכו במקור לפקיד השומה היא עבירה חמורה במיוחד ולכן מוצע לאפשר לגבות את הכספים שנוכו במקור ולא הועברו גם מבעל התפקיד בחברה שהורשע בעבירה.

"שיעור המס על הימורים, הגרלות או פרסים 124. על אף הוראות סעיף 121, שיעור המס על הכנסה מהימורים, מהגרלות או מפעילות נושאת פרסים, לפי סעיף 2(א9) יהיה 25%, בלא זכאות לפטור, למעט פטור לפי סעיף 9(28), להנחה, לניכוי, לזיכוי או לקיזוז כלשהם";

(12) בסעיף 130 -

(א) בסעיף קטן (ו), אחרי "המבוסס על אי קבלת פנקסים או פסילתם" יבוא "כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג)";
(ב) אחרי סעיף קטן (י) יבוא:

"(יא) ניתנו הוראות לפי סעיף קטן (א), ונעשה שימוש בחשבונות כוזבות, או שלא נרשמו הכנסות או שנדרש ניכוי הוצאות אסורות בניכוי או הוצאות שהנישום לא עמד בהן, יראו את הפנקסים כבלתי קבילים, וזולת אם שוכנע פקיד השומה כי היתה סיבה מספקת לרישום כאמור; על החלטתו של פקיד השומה ניתן לערער כאילו היתה צו לפי סעיף 152(ב).";

(13) בסעיף 134, במקום "תוך 90 יום מיום" יבוא "לא יאוחר מיום";

(14) אחרי סעיף 140 יבוא:

140. (א) בלי לפגוע בהוראת סעיף 140 ועל אף האמור בכל דין, רשאי הנציב לקבל מאת המוסד לביטוח לאומי כל מידע שנקבע לפי סעיף קטן (ב) אשר הגיע אל המוסד לביטוח לאומי אגב ביצוע תפקידו, והנדרש לנציב לצורך מילוי תפקידו על פי כל דין. "קבלת מידע מהמוסד לביטוח לאומי"

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להקדים את מועד הגשת ההודעה עד ליום ההתחלה או השינוי כאמור.

לפסקה (11)

בסעיף 155(1) לחוק המוצע, מוצע להטיל מס על זכיות מהגרלות, פרסים והימורים. בסעיף זה מוצע לקבוע ששיעור המס שיחול על זכיות אלה יהיה 25%.

לפסקאות (14) ו-(18) (14)65 (ה), (14)65 ו-(18)88(25)

לפסקה (12)

היום מהווה אי רישום תקבול עילה לפסילת ספרים. פסילת ספרים מאפשרת לפקיד השומה להוציא שומה לפי מיטב השפיטה. כדי להגביר את ההתרעה מפני ביצוע עבירות מס.

כדי לאפשר העברת מידע מאת המוסד לביטוח לאומי לרשויות המס ולהפך לצורך ביצוע תפקידיהם על פי כל דין, מוצע להסמיך, בפקודת מס הכנסה (בסעיף 140 א המוצע) ובחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (בסעיף 108 א המוצע) את שר האוצר לקבוע, בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם שר הרווחה את סוג המידע שרשאים לקבל נציב מס הכנסה ומנהל המכס ומע"מ מהמוסד לביטוח לאומי (סעיף 55(14) וסעיף 65(14) ו-(18) המוצעים).

מוצע לקבוע כי שימוש בחשבונות מס פיקטיביות, העלמת הכנסות, דרישת הוצאות שהנישום לא עמד בהן ודרישת הוצאות אסורות יהיו עילה לפסילת ספרים.

לפסקה (13)

סעיף 134 לפקודה קובע כי אדם שבשנת מס מסוימת פתח עסק או התחיל לעסוק במשלח יד. או ששינה את עסקו או משלח ידו או את מיקומו, יודיע על כך לפקיד השומה, בתוך 90 ימים מיום ההתחלה או השינוי כאמור.

במקביל מוצע להסמיך בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי) (בסעיף 384 א המוצע) את שר הרווחה בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם שר האוצר לקבוע את סוגי המידע שרשאי לקבל המוסד לביטוח לאומי מרשויות המס. (סעיף 25(88) המוצע)

(ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים ובהתייעצות עם שר הרווחה, יקבע את סוגי המידע שהנציב רשאי לקבל לפי הוראות סעיף קטן (א).”;

(15) אחרי סעיף 141, לפני הכותרת “פרק שלישי: שונות” יבוא:

”מסירת מידע באמצעי מגנטי 141א. נישום שנדרש למסור מידע כאמור בפרק זה, ימסור את המידע באמצעי מגנטי, אם דרש זאת הנציב, כפי שהורה.”;

(16) בסעיף 145(א), בפסקה (2), במקום “תוך שלוש שנים” יבוא “בתוך ארבע שנים”;

(17) בסעיף 145ב, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

”(ד) מצא פקיד השומה כי תקבול לא נרשם, כאמור בסעיף זה, בטכום העולה על סכום שקבע שר האוצר, רשאי הוא לתפוס ולחלט מחצית מסכום התקבול שלא נרשם כאמור, וזאת אם שוכנע פקיד השומה כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום; על החלטתו של פקיד השומה ניתן לערער כאילו היתה צו לפי סעיף 152(ב), ובלבד שהמועד להגשת הערעור יהיה בתוך 60 ימים.”;

(18) בסעיף 150(ב), במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

”(ב) לא הגיש הנישום דוח לשנת מס מסוימת והוצאה לו שומה לפי סעיף 145(ב) לגבי אותה שנה, יראו כהשגה על אותה שומה רק דוח שהגיש לגביה.”;

ד ב ר י ה ס ב ר

כך שיהיה מותר לגלות למוסד לביטוח לאומי את כל סוגי המידע שנקבעו בתקנות האמורות.

לפסקה (15)

כדי לייעל את עבודת רשויות המס מוצע לאפשר להן לדרוש מידע מנישום על גבי נדידה מגנטית.

לפסקה (16)

מוצע להאריך את התקופה שבה רשאי פקיד השומה לקבוע שומה משלוש שנים מתום שנת המס שבה נמסר לו הדוח, לארבע שנים מתום המועד כאמור.

לפסקה (17)

כדי להגביר את ההרתעה מפני אי רישום תקבול, מוצע לאפשר לפקיד שומה שמצא תקבול שלא נרשם בסכום העולה על סכום שיקבע שר האוצר לחלט מחצית מהסכום האמור.

לפסקה (18)

מוצע לקבוע כי לענין נישום ששומתו נקבעה בהעדר דוח, יראו כהשגה רק דוח שהוגש לשנת המס שלגביה הוצאה השומה.

כיום לפי סעיף 235(ב) לפקדת מס הכנסה מותר לגלות למוסד לביטוח לאומי מידע רק בענינים המפורטים בו.

הסעיף האמור קובע כלהלן:

”(ב) על אף הוראות סעיף זה, מותר לגלות למוסד לביטוח לאומי, לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ”ה-1995 -

(1) סכום ההכנסה של הנישום, כפי שנמסר ברוח שהגיש, או כפי שנקבע על ידי פקיד השומה או על ידי בית המשפט;

(2) סיווג הכנסה כאמור בפסקה (1) לפי מקורות ההכנסה הקבועים בסעיפים 2 ו-3 ובחלק ה', וכן סיווג הכנסה כאמור בחלק ה' מהכנסה לפי סעיף 2 או כרווח הון;

(3) מקום הפקתה או צמיחתה של הכנסה כאמור בפסקאות (1) ו-(2), בישראל או מחוץ לישראל.”

מוצע בסעיף 64(ה) כי לכשיותקנו תקנות לפי סעיף 384 המוצע, לחוק הביטוח הלאומי, הכוללים את כל סוגי המידע שיהיה רשאי לקבל המוסד לביטוח לאומי מרשויות המס, לשם ביצוע תפקידיו לרבות המידע האמור בסעיף 235(ב) לפקודת מס הכנסה כנוסחו היום, ובמועד שיקבע שר הרווחה, יוחלף סעיף 235(ב) האמור

(19) בסעיף 152, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) אם בתוך ארבע שנים מתום שנת המס שבה נמסר הדוח לפי סעיף 131, או בתום שנה מיום שהוגשה השגה, לפי המאוחר מביניהם, לא הושג הסכם כאמור בסעיף קטן (א) ולא השתמש פקיד השומה בסמכויותיו לפי סעיף קטן (ב), יראו את ההשגה כאילו התקבלה; ואולם השגה שהוגשה על שומה שנערכה לפי סעיף 145(ב), יראו אותה כאילו התקבלה רק אם לא השתמש פקיד השומה בסמכויותיו כאמור בסעיף זה, בתוך חמש שנים מתום שנת המס שבה הוגשה";

(20) אחרי סעיף 160 יבוא:

160א. (א) על אף הוראות סעיפים 159 או 160, רשאי פקיד השומה לעכב את החזר המס ששולם יתר על הסכים שבו חייב הנישום על פי הדוח או השומה, כאמור באותם סעיפים, עד גובה מחצית מהסכום המגיע לנישום כאמור או עד גובה הסכום השנוי במחלוקת, לפי הנמוך מביניהם, אם הורה פקיד השומה לבדוק את הדוח.

(ב) עיכוב החזר המס כאמור בסעיף קטן (א), יחול עד 120 ימים ממועד קבלת הדוח; ואולם אם קבע פקיד השומה את השומה לפי מיטב שפיתו כאמור בפרק ראשון בחלק ט', לפני שחלפו 120 ימים כאמור, רשאי הוא לעכב את החזר עד גובה מחצית מסכום המס שקבע בשומה כאמור, למשך 90 ימים נוספים, ואם הוגשה השגה לפי סעיף 150 – למשך תקופה נוספת שלא תעלה על 180 ימים נוספים מהיום שבו הוגשה ההשגה.

(ג) היתה החלטה בהשגה, בתוך 180 ימים ממועד שהוגשה ההשגה, רשאי פקיד השומה לעכב את החזר עד גובה סכום המס שנקבע בשומה כאמור, עד המועד שבו ניתן לגבות לפי פקודת המסים (גביה) את חוב המס על פי השומה שקבע";

(21) בסעיף 167(א), בסופו יבוא "או בתוך ארבע שנים מתום שנת המס שבה הוגש דוח הניכויים השנתי האחרון של החייב לשנת המס, לפי הוראות סעיפים 161, 164 או 243 לפי המאוחר";

(22) בסעיף 215, במקום "או קנס 19,300 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחלק זה – חוק העונשין)";

ד ב ר י ה ס ב ר

לנישום בתיק הנמצא בטיפול השומתי, עד שניתן יהיה לגבות את חוב המס המגיע מהנישום.

לפסקה (21)

כדי לייעל את עבודת פקיד השומה מוצע להאריך את התקופה לעריכת שומת ניכויים.

לפסקאות (22) עד (130א)

בפסקאות אלה מוצע להפנות לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), לענין העונשים

לפסקה (19)

מוצע להאריך את המועדים לטיפול בהשגה לשנה מיום שהוגשה הודעת ההשגה, או לארבע שנים מתום שנת המס שבה נמסר הדוח; לפי המאוחר מביניהם.

לפסקה (20)

לעתים תיק הנישום נמצא בטיפול שומתי ומאידך מגיעה לנישום יתרה להחזר לגבי שנים קודמות. כדי לאפשר את גביית המס הנמצא בטיפול השומתי, מוצע לאפשר לרשויות המס לעכב עד 50% מהיתרה המגיעה

- (23) בסעיף 215א, בכל מקום, במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין";
- (24) בסעיף 216, ברישה, במקום "או קנס 19,300 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)2 לחוק העונשין";
- (25) בסעיף 216א(ב), בסופו יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין";
- (26) בסעיף 216ב, בכל מקום, במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין";
- (27) בסעיף 217, במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין";
- (28) בסעיף 218, במקום "או קנס 19,300 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)2 לחוק העונשין";
- (29) בסעיף 219, במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין";
- (30) בסעיף 220 -

(1) ברישה, במקום "או קנס 150,000 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין";

(2) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) הציג מסמך כוזב למשלם ההכנסה לצורך מניעת ניכוי מס במקור או הפחתתו";

(31) בסעיף 235 במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), מותר למסור למוסד לביטוח לאומי מידע לפי הוראות סעיף 384א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995";

(32) אחרי סעיף 240א יבוא:

"טפסים 240ב. (א) בכפוף להוראות לפי סעיף 243(1), רשאי הנציב לקבוע את הטפסים הדרושים לביצוע פקודה זו; קבע הנציב טפסים כאמור לא ישתמש אדם אלא בהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (31)

נדי להקל על עבודת אנף מס הכנסה ועל הנישומים מוצע לקבוע כי נציב מס הכנסה יהיה רשאי לקבוע את הטפסים הדרושים לביצוע הפקודה. קבע הנציב טפסים כאמור לא ישתמש אדם אלא בהם.

הוראה זוהי קיימת גם בחוק מיסוי מקרקעין (שבח מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן - חוק מיסוי מקרקעין).

לפסקאות (32), (33) ו-(34)

בשל הוספת תוספת לפקודה לענין יישובים שתושביהם זכאים להפחתת מס, תהיה התוספת לפי סעיף 242 לתוספת השניה לפקודה.

הקבועים בפקודה כך שכשיתעדכנו הקנסות לפי חוק העונשין יתעדכנו אוטומטית גם הקנסות הקבועים בפקודת מס הכנסה.

לפסקה (30)

במסגרת החמרת הענישה, מוצע לקבוע כי דינו של מי שבמזיד, בכוונה להתחמק מתשלום מס או לעזור לאחר לעשות כן, הציג מסמך כוזב למי שמשלם לו, כדי למנוע ניכוי מס במקור מההכנסה או הפחתתו, דינו - מאסר שבע שנים או קנס 150,000 שקלים חדשים ופי שניים מסכום ההכנסה שהעלים, שהתכוון להעלים או שעזר להעלים, לפי הענין, או שני העונשים כאחד.

(ב) טפסים שנקבעו אין חובה לפרסמם ברשומות.;

(33) בסעיף 242, אחרי "שכתוספת" יבוא "השניה";

(34) אחרי סעיף 245 יבוא:

"תוספת ראשונה"

(סעיף 11)

אביבים, אבירים, אבן מנחם, אדמית, אור הגנוז, אילון, אלקוש, בית הלל, ברעם, בצת, בר יוחאי, גורן, גוש חלב, געתון, גרנות הגליל, גשר הזיו, דובב, רישון, דלתון, דן, דפנה, הגושרים, הילה, זיו הגליל, זרעית, חוסן, חניתה, חורפיש, יערה, יפתח, יראון, כברי, כפר בלום, כפר גלעדי, כפר יובל, כפר סאלה, כרם בן זמרה, לימן, מטולה, מירון, מלכיה, מנות, מנרה, מעונה, מעיליה, מעין ברוך, מעלות תרשיחא, מצובה, מרגליות, משגב עם, מתת, נאות מרדכי, נהריה, נטועה, סאסא, סער, ספסופה, עבדון, עין יעקב, עלמה, עמיר, עראמשה, פאסוטה, פקיעין, פקיעין החדשה, צבעון, צוריאל, ראגר, ראש הנקרה, ריחניה, רמות נפתלי, שאר ישוב, שדה אליעזר, שדה נחמיה, שומרה, שלומי, שמיר, שניה, שתולה."

(35) בתוספת, במקום שמה יבוא "התוספת השניה".

הוראת שעה
לשנת המס
2003

56. בשנת המס 2003 יקראו את סעיף 121 לפקודה כך:

121. (א) המס על הכנסתו החייבת של יחיד בשנת המס 2003 יהיה כדלהלן: "שיעור המס
ליחיד בשנת
המס 2003"

(1) על כל שקל חדש מ-135,600 השקלים החדשים הראשונים - 30%;

(2) על כל שקל חדש מ-135,601 שקלים חדשים עד 241,200 שקלים חדשים - 45%;

(3) על כל שקל חדש נוסף - 50%.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), לגבי הכנסה חייבת מיגיעה אישית ולגבי הכנסה חייבת של יחיד שמלאו לו 60 שנים, יחולו בשנת המס השיעורים האלה:

(א) על כל שקל חדש מ-25,200 השקלים החדשים הראשונים - 10%;

(ב) על כל שקל חדש מ-25,201 שקלים חדשים עד 50,520 שקלים חדשים - 18%;

(ג) על כל שקל חדש מ-50,521 שקלים חדשים עד 135,600 שקלים חדשים - 26%.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים 58 עד 56 ליחידים בשנות המס 2003, 2004 ו-2005 בסעיפים אלה נקבעו שיעורי המס בהתאם להחלטה להקדים את שיעורי המס ליחידים.

57. בשנת המס 2004 יקראו את סעיף 121 לפקודת מס הכיסו: כך:

121. (א) המס על הכנסתו החייבת של יחיד בשנת המס 2004 יהיה כדלהלן: שיעור המס ליחיד בשנת המס 2004

(1) על כל שקל חדש מ־135,600 השקלים החדשים הראשונים - 30%;

(2) על כל שקל חדש מ־135,601 שקלים חרישי עד 417,840 שקלים חדשים - 43%;

(3) על כל שקל חדש נוסף - 49%.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), לגבי הכנסה חייבת מוגיעה אישית ולגבי הכנסה חייבת של יחיד שמלאו לו 60 שנים, יחולו בשנת המס השיעורים האלה:

(א) על כל שקל חדש מ־25,200 השקלים החדשים הראשונים - 10%;

(ב) על כל שקל חדש מ־25,201 שקלים חדשים עד 50,520 שקלים חדשים - 17%;

(ג) על כל שקל חדש מ־50,521 שקלים חדשים עד 135,600 שקלים חדשים - 26%.

(2) השיעורים המופחתים הקבועים בפסקה (1), לא יחולו על הכנסה שחייבים לגביה בניהול פנקסי חשבונות ולא נוהלו לגביה פנקסים קבילים.

58. בשנת המס 2005 יקראו את סעיף 121 לפקודת מס הכנסה כך:

121. (א) המס על הכנסתו החייבת של יחיד בשנת המס 2005 יהיה כדלהלן: שיעור המס ליחיד בשנת המס 2005

(1) על כל שקל חדש מ־135,600 השקלים החדשים הראשונים - 30%;

(2) על כל שקל חדש מ־135,601 שקלים חדשים עד 241,200 שקלים חדשים - 37%;

(3) על כל שקל חדש מ־241,201 שקלים חדשים עד 417,840 שקלים חדשים - 39%;

(4) על כל שקל חדש נוסף - 49%.

(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), לגבי הכנסה חייבת מוגיעה אישית ולגבי הכנסה חייבת של יחיד שמלאו לו 60 שנים, יחולו בשנת המס השיעורים האלה:

(א) על כל שקל חדש מ־25,200 השקלים החדשים הראשונים - 10%;

(ב) על כל שקל חדש מ-25,201 שקלים חדשים עד 50,520 שקלים חדשים - 17%;

(ג) על כל שקל חדש מ-50,521 שקלים חדשים עד 135,600 שקלים חדשים - 26%.

(2) השיעורים המופחתים הקבועים בפסקה (1) לא יחולו על הכנסה שחייבים לגביה בניהול פנקסי חשבונות ולא נוהלו לגביה פנקסים קבילים.

59. בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963⁵¹, בסעיף 98 -

(1) בסעיף קטן (א), במקום "או קנס 19,300 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בפרק זה - חוק העונשין);

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "או קנס 9,600 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) מי שהשמיד או הסתיר מסמכים שיש להם ערך לענין חישוב השומה, דינו מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין";

(4) בסעיף קטן (ג), במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין";

(5) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג1) מי שסייע לאחר לערוך הצהרה ידיעה או הודעה לצורך חוק זה, כשהוא יודע שהן כוללות מידע לא נכון או שהתייצב כמופנה כוח של אחר ומסר הצהרה ידיעה או הודעה כאמור, כשהוא יודע שהן כוללות מידע לא נכון, דינו - כמי שמסר את ההצהרה, הידיעה או ההודעה בניגוד לסעיף קטן (ג).

(ג2) אדם אשר במטרה להתחמק ממס או לעזור לאחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו - מאסר שבע שנים או קנס לפי סעיף 61(א) לחוק העונשין, ופי שניים מסכום המס שהעלים או שהתכוון להעלים או שעזר להעלים או שני העונשים כאחד, ואלו הן:

(1) מסר בהצהרה על פי חוק זה, אמרה או תרשומת כוזבת;

ד ב ר י ה ס ב ר

או מסמך אחר שאינו נכון וכי דין המסייע כאמור יהיה כדין מי שהצהיר שקר כאמור. את העונש על מסירת הצהרת שקר כאמור מוצע להגדיל משנתיים מאסר לשבע שנות מאסר או קנס של 150,000 שקלים חדשים ופי שניים מסכום המס שהעלים, לפי דגבוח מביניהם.

עוד מוצע להפנות לצורך קביעת הקנסות הקבועים בסעיף 98 לחוק מיסוי מקרקעין, להוראות המתאימות בסעיף 61 בחוק העונשין.

59 סעיף מוצע להגדיל את הענישה על מסירת הצהרה, ידיעה או הודעה לרשויות מס שבח בידיעה שאינן נכונות וכן את הקנס על מי שמסייע לאחר להכין הצהרה, ידיעה או הודעה כאמור או מסייע לאחר להגישו. למנהל מס שבח.

מוצע לקבוע כי מי שבלי סיבה מספקת השמיד או הסתיר מסמכים שיש להם ערך לענין חישוב השומה, דינו מאסר שנה או קנס של 49,800 שקלים חדשים. מוצע להוסיף עבירה של סיוע לאחר לערוך הצהרה או הודעה

⁵¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 405; התשס"ג, עמ' 126.

- (2) השיב תשובה כוזבת בעל פה או בכתב, על שאלה שנשאלה, או על דרישת ידיעות שנערכה על פי חוק זה;
- (3) הכין או קיים, או הרשה להכין או הרשה לקיים הצהרה כוזבת או חוזה כוזב או רשומות אחרות כוזבות, או שוייף או הרשה לזייף הצהרה או חוזה או רשומות;
- (4) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן.

(6) בסעיף קטן (2), במקום "או קנס 49,800 ש"ח" יבוא "או קנס כאמור בסעיף 61(א) (3) לחוק העונשין";

60. בחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985⁵² (בפרק זה - חוק אזור סחר חופשי באילת), סעיפים 11 ו-12 - בטלים.

תיקון חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים)

61. חוק הסדרים במשק המדינה (הנחות ממס הכנסה) (הוראת שעה), התשס"א-2001⁵³ (בפרק זה - חוק הנחות ממס הכנסה) - בטל.

ביטול חוק הסדרים במשק המדינה (הנחות ממס) (הוראת שעה)

62. בחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002⁵⁴ (בפרק זה - חוק תכנית החירום הכלכלית), בסעיף 5 -

תיקון חוק תכנית החירום הכלכלית

(1) בסעיף קטן (א) -

- (א) ברישה, המילים "ובשנת המס 2003 להטבת מס בשיעור המפורט להלן בטור ג'" - יימחקו;
- (ב) טור ג' - יימחק;

(2) בסעיף קטן (ב), המילים "ו-2003" - יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 62 מוצע לבטל את הטבות המס כפי שנקבעו בסעיף 5 לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002.

סעיפים 11 ו-12 לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985, קובעים זיכוי ממס הכנסה והטבה למעסיק להפחתת עלויות. במסגרת הביטול המוצע של הטבות המס ביישובים, מוצע לבטלם.

סעיף 61 מוצע לבטל את חוק הסדרים, במשק המדינה (הנחות ממס הכנסה) (הוראת שעה), התשס"א-2001, הקובע הטבות מס.

⁵² ס"ח התשמ"ה, עמ' 204; התש"ס, עמ' 714.

⁵³ ס"ח התשס"א, עמ' 291; התשס"ג, עמ' 126.

⁵⁴ ס"ח התשס"ב, עמ' 428.

63. בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב-2002⁵⁵ (להלן - החוק המתקן) -

(1) סעיף 49 - בטל;

(2) בסעיף 90 -

(א) בסעיף קטן (ד'2), המילים "או שהיתה לחברה משפחתית לאחר פרסומו של חוק זה" - יימחקו;

(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) (1) הוראות סעיף קטן (ד) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על חברה משפחתית כאמור בסעיף קטן (ד). שהיתה לחברה כאמור אחרי יום פרסומו של חוק זה עד יום כניסתו לתוקף של סעיף 64א לפקודה, כנוסחו בסעיף 18 לחוק זה, ובלבד שהתקיימו בה כל אלה:

(א) היא התאגדה בישראל ביום פרסומו של חוק זה ואילך;

(ב) לא חלו בה שינויי מבנה כאמור בחלק ה'2 לפקודה ולא הועברו אליה נכסים כאמור באותו חלק;

(ג) התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 64א לפקודה כנוסחו בסעיף 18 לחוק זה.

(2) חברה שהתאגדה לפני פרסומו של חוק זה והיתה לחברה משפחתית אחרי יום פרסומו, או חברה כאמור בפסקה (1) אשר ביקשה שלא להיות חברה שקופה, תחדל מלהינתן חברה משפחתית ביום כניסתו לתוקף של סעיף 64א לפקודה, כנוסחו בסעיף 18 לחוק זה."

(ג) בסעיף קטן (יא), המילים "את הסכומים הנקובים בסעיף 121 לפקודה, כנוסחו בסעיף 48 לחוק זה" - יימחקו.

מס הכנסה -
תחילה, תחולה
מעבר
הוראות

64. (א) תחילתו של סעיף 11 לפקודה, כנוסחו בסעיף 55(4) לחוק זה, ושל ביטול סעיפים 11א ו-11ב לפקודה, כאמור בסעיף 55(5) לחוק זה, של ביטול סעיפים 11 ו-12 לחוק אזור סחר חופשי באילת, כאמור בסעיף 59 לחוק זה, של ביטול חוק הנחות ממס הכנסה כאמור בסעיף 60 לחוק זה ושל התיקון לחוק תכנית החירום הכלכלית, כנוסחו בסעיף 61 לחוק זה, ביום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) (בסעיף זה - יום התחילה), ויחולו הוראות אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 64 מוצע לקבוע כי תחילת הסעיפים לענין ביטול הטבות המס תהיה החל ביום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) וכי בשנת המס 2003 יראו את הכנסת הנישומים כאילו התקבלה מחציתה עד יום ל' בסיון התשס"ג (30 ביוני 2003) ומחציתה החל בתקופה שמיום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003).

הוראה דומה מוצע לקבוע גם לענין מעסיק הזכאי להטבה האמורה.

סעיף 63 מוצעים תיקונים בסעיף 121 לפקודה כפי שנקבע בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב-2002 (להלן - תיקון 132), לענין שיעורי המס על יחידים. כמו כן מוצעים תיקונים בסעיף 64א לפקודה ("חברה שקופה"). כפי שנקבע בתיקון 132.

⁵⁵ ר"ח התשס"ב, עמ' 530; התשס"ג, עמ' 126.

(1) בשנת המס 2003 יראו לענין חישוב הזיכוי ממס לפי סעיפים 11, 10א ו-10ב לפקודה, לפי חוק אזור סחר חופשי באילת, לפי חוק הנחות ממס הכנסה ולפי סעיף 5 לחוק תכנית החירום הכלכלית, כנוסחם ערב יום התחילה לגבי תושבי יישובים שבעקבות חוק זה התבטלה זכאותם לזיכוי ממס כאמור, כאילו מחצית הכנסתם בשנת המס הופקה בתקופה שמיום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) עד ליום ל' בסיון התשס"ג (30 ביוני 2003), ומחציתה הופקה בתקופה שמיום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003), ויראו באותה שנת מס כאילו במקום הסכומים הנקובים באותם סעיפים, נקובה מחצית מסכומים אלה, ולענין חוק אזור סחר חופשי באילת – כאילו זכאי התושב לזיכוי ממס בשל מחצית מהכנסתו החייבת בשנת המס;

(2) לענין מעסיק הזכאי להטבת מס לפי חוק אזור סחר חופשי באילת, יחולו הוראות פסקה (1), בשינויים המחויבים;

(3) לענין תושבי נתיבות, הזכאים להטבות מס לפי סעיף 11(א)(4)(ד) לפקודה כנוסחו בסעיף 55(4) לחוק זה, יראו על אף הוראות כל דין, כאילו זכאותם בכל שנת המס 2003 היא לזיכוי כאמור באותו סעיף בשיעור של 11%, ולענין תושבי שדרות הזכאים להטבות מס כאמור, יראו על אף הוראות כל דין – כאילו זכאותם בכל שנת המס 2003 היא לזיכוי כאמור באותו סעיף בשיעור של 13%.

(ב) תקנות שקבע שר האוצר לפי הוראות סעיף 93א לפקודה, כנוסחו בסעיף 55(8) לחוק זה, יחולו גם לגבי פירוק חברה כאמור באותו סעיף שנעשה לפני פרסומן.

(ג) תחולתם של סעיפים 145, כנוסחו בסעיף 55(15) לחוק זה, 152 כנוסחו בסעיף 55(19) לחוק זה, 167 כנוסחו בסעיף 55(20) לחוק זה, על רוחות שהוגשו לשנת המס 2002 ואילך.

(ד) תחולתו של סעיף 150(ב), כנוסחו בסעיף 55(17) לחוק זה, על השגה שהוגשה ביום פרסומו של החוק ואילך.

(ה) תחילתו של סעיף 235(ב) לפקודה, כנוסחו בסעיף 55(31) לחוק זה, לאחר התקנת תקנות לפי הוראות סעיף 384א(ב) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, כנוסחו בסעיף 88(25) לחוק זה.

(ו) תחילתו של סעיף 56 לחוק זה, ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

(ז) לענין סעיף 120 לפקודה, יראו את הסכומים הנקובים בסעיף 121 לפקודה, כנוסחו בסעיף 55(10) לחוק זה, ובסעיפים 57 ו-58 לחוק זה, כאילו תואמו לאחרונה ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

דברי הסבר

לענין פירוק חברה של בעל משלח יד, מוצע לקבוע כי התקנות שלענין זה יחולו גם על פירוק חברה שנעשה לפני פרסומן.

לענין תושבי נתיבות מוצע לקבוע כי בשנת המס 2003 יהיו זכאים בכל השנה לזיכוי ממס בשיעור של 11% במקום 13% עד 30 ביוני 2003 ו-8% עד 1 ביולי 2003.

- (1) בסעיף 38(א), במקום "שישה חודשים" יבוא "שנה";
- (2) בסעיף 47א, אחרי "או לשלם" יבוא "בהעברה בנקאית, בכרטיס אשראי, או ואחרי "למוכר בלבד" יבוא "ואם ערך הנכסים או השירותים הוא 20,000 שקלים חדשים לפחות, חייב הוא לשלם רק בהעברה בנקאית, בכרטיס אשראי או בשיק כאמור";
- (3) בסעיף 50(א), אחרי "לענין חשבונית מס", יבוא "וכן עוסק שקיבל חשבונית מס מאדם כאמור, וניכח את מס התשומות הכלול בה";
- (4) בסעיף 52, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) המנהל רשאי לדרוש מאדם שהורשע בחמש השנים האחרונות בעבירה לפי סעיף 117, ערובות להנחת דעתו כתנאי לרישום כעוסק, כמלכ"ר או כמוסד כספי; לענין זה, "אדם" - לרבות חבר בני אדם שמנהל פעיל בו, בעל מניות בו או שותף בו, לפי הענין, הורשע בעבירה כאמור";
- (5) בסעיף 61, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) רישום של פלוני לפי סעיפים 52, 55, 56 או 58 ניתן יהיה לביטול, אם נעברה על ידיו עבירה לפי סעיף 117(ב) והוא לא המציא ערובות להנחת דעתו

ד ב ר י ה ס ב ר

ניתן יהיה לשלם בהעברה בנקאית או בכרטיס אשראי, בנוסף לחובה הקיימת בסעיף בנוסחו הנוכחי של קבלת חשבונית-מס או תשלום בשיק המשוך לפקודת המוכר בלבד.

לפסקה (3)

סעיף 50(א) לחוק מע"מ קובע חיוב בכפל מס במקרה שבו אדם שאינו רשאי להוציא חשבונית מס, הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס. מוצע לאפשר חיוב בכפל מס כאמור גם על העוסק אשר קיבל אותה חשבונית או את המסמך הנחזה להיות חשבונית וניכח בשלם את מס התשומות הכלול בהם.

לפסקאות (4) ו-(5)

סעיף 52 לחוק מע"מ ענינו רישום חייבי מס (עוסק, מלכ"ר, מוסד כספי).

מוצע להקנות סמכות למנהל המכס ומע"מ לקבל ערובות להנחת דעתו, להבטחת תשלום המס כתנאי לרישום של חייב במס, אשר בעבר לא קיים את הוראות החוק ודרושע בעבירות הקבועות בחוק. בנוסף מוצע כי תהא למנהל המכס ומע"מ גם הסמכות לבטל את רישומו של חייב במס אשר הורשע בעבירות המע"מ החמורות (אשר דורשות גם כוונה פלילית להתחמק מתשלום המס), אלא אם כן ימציא החייב במס ערובות להנחת דעתו של מנהל המכס ומע"מ להבטחת תשלום המע"מ.

סעיף 65 חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976

(1) לפסקה

לפי סעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ), רשאי עוסק לזכות את מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין, או ברשימו יבוא או במסמך אחר, בתוך שישה חודשים מיום הוצאתם. מוצע להאריך את התקופה הקבועה בסעיף לתקופה של עד שנה מיום הוצאת החשבונית, הרשימו או המסמך האחר, לפי הענין.

לפסקה (2)

סעיף 47א לחוק מע"מ קובע כי בעסקאות שערכן 249 שקלים חדשים ומעלה קיימת חובה על הקונה לדרוש מהמוכר חשבונית מס או לשלם בשיק שהוא חתום עליו כמושך ונאמרו בו כי התשלום למוכר בלבד. חובה זו מאפשרת פיקוח על עסקאות ומעקב אחר זהות הצדדים. כדי להיאבק בהון השחור, לרבות בתופעת החשבוניות הפיקטיביות, מוצע כי בעסקאות שערכן מעל 20,000 ש"ח תהיה חובה לשלם בהעברה בנקאית, בכרטיס אשראי או בשיק שהקונה חתום עליו כמושך ונאמרו בו כי התשלום למוכר בלבד ולא להסתפק באפשרות של קבלת חשבונית מס מהמוכר, זאת כדי שניתן יהיה לעקוב אחר זהות הצדדים לעסקה. כמו כן, מוצע שגם בעסקאות בעלות היקף כספי נמוך יותר,

⁵⁶ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

של המנהל; לענין זה, "פלוגי" – לרבות מנהל פעיל, בעל מניות, או שותף בחבר בני אדם שנעברה על ידי עבירה כאמור.;

(6) בסעיף 62, אחרי "סעיפים" יבוא (ג)52 או (ד);

(7) בסעיף 74(ג), בסופו יבוא "ואולם על סירוב מנימוקים של הוצאת חשבונית מס שלא כדין, או ניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, רשאי החייב במס לערער רק לפני בית המשפט המחוזי.;

(8) בסעיף 77א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) מצא המנהל כי תקבול לא נרשם כאמור בסעיף קטן (א) בסכום העולה על סכום שקבע שר האוצר, רשאי הוא לתפוס ולחלט כל סכום המגיע לעוסק לפי הוראות חוק זה עד גובה מחצית מסכום התקבול שלא נרשם כאמור, וזולת אם שוכנע כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.;

(9) אחרי סעיף 77א יבוא:

"הוצאה של חשבונית מס שלא כדין וניכוי מס תשומות שלא כדין יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס.

(ב) עוסק שפעמיים או יותר בשנת מס אחת או בשנים עשר חודשים רצופים בשתי שנות מס, הוציא חשבונית מס שלא כדין או ניכה את מס התשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, ומהן פעם אחת לפחות לאחר שהזהירו המנהל בכתב, חזקה שפנקסיו אינם קבילים גם בשתי שנות המס שקדמו לשנה שבה הוציא פעמיים חשבונית מס שלא כדין או ניכה פעמיים את מס

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (8)

מוצע להרחיב את סעיף 77א לחוק מע"מ שענינו, בין השאר, אי קבילות פנקסים בשל אי רישום תקבול, באופן שניתן יהיה לעכב כל סכום המגיע לעוסק עד לגובה מחצית מסכום התקבול שלא נרשם, אלא אם כן שוכנע המנהל שהיתה סיבה מספקת לאי הרישום.

לפסקה (9)

לסעיף 77ב המוצע

מוצע לקבוע, בדומה לאמור בסעיף 77א לחוק מע"מ, ביחס לאי רישום תקבולים ואי ניהול קופה רושמת, חזקה של אי קבילות פנקסי העוסק, גם במקרה של הוצאת חשבונית מס שלא כדין או ניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית כאמור. מוצע כי על החלטת המנהל על פי הסעיף האמור ניתן יהיה לערער בהתאם לסעיף 83 לחוק מע"מ כאילו היתה החלטה בהשגה.

לפסקה (6)

סעיף 62 לחוק מע"מ מקנה זכות לנוגע בדבר להביא את טענותיו לפני מנהל המכס ומע"מ המפעיל סמכויותיו לענין רישום של חייבים במס, לרבות ביטול רישום. מוצע להרחיב את זכות הטיעון גם לגבי מי שטוען כי נפגע מהפעלת סמכות המנהל לפי סעיף 52(ג) לחוק מע"מ ולפי סעיף 52(ד) המוצע.

לפסקה (7)

סעיף 74(ג) לחוק מע"מ מקנה סמכות מקבילה להגשת ערעור או ערר על סירוב המנהל לקבל דוח לבית המשפט המחוזי ולועדות לקבילות פנקסים. מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לערער על סירוב לקבל דוח במקרה של חשבוניות מס פיקטיביות אך ורק לפני בית המשפט המחוזי, כדי לייעל את ההליכים ולמנוע זימונם של עדים גם לפני הועדה וגם לפני בית המשפט במיוחד מאחר שתיקים אלה מרובים בעדויות וראיות נוספות המצריכות הכרעה של בית משפט.

תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה, שלא כדין, או גם בשנת המס שקדמה לשנה הראשונה שבתוך שנים עשר החודשים שבהם הוציא פעמיים חשבונית מס שלא כדין או ניכה פעמיים את מס תשומות הכלול בה, לפי הענין, אף אם דוחותיו נתקבלו והשומות נערכו לפיהם, זולת אם שוכנע המנהל כי העוסק לא ידע ולא יכול היה לדעת כי החשבונית הוצאה שלא כדין.

(ג) על החלטת המנהל לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב), ניתן לעו"ער לפי סעיף 83 כאילו היתה החלטה בהשגה, בתוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה על ההחלטה.

277. (א) לא כלל עוסק ברוח תקופתי שהגיש, עסקה שהיה עליו לכלול בו, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, זולת אם שוכנע המנהל כי היתה סיבה מספקת לאי הדיווח.

(ב) על החלטת המנהל לפי סעיף קטן (א), ניתן לערער לפי סעיף 83 כאילו היתה החלטה בהשגה בתוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה על ההחלטה.;

אי דיווח
על עסקה

(10) בסעיף 95 -

(א) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) ניהל החייב במס פנקסי חשבונות או רשומות בסטיה מהותית מהוראות לפי חוק זה בין השאר בשל הוצאת חשבונית מס שלא כדין או ניכוי מס תשומות הכלול בחשבונית מס שהוצאה שלא כדין, רשאי המנהל להטיל עליו קנס בשיעור של 1.5% מסך כל מחיר עסקאותיו בשנת המס שבה נוהלו הפנקסים או הרשומות כאמור, ובלבד שהקנס לא יפחת מ-500 שקלים חדשים לחודש.;"

(ב) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "על החלטת המנהל לפי סעיף קטן (א1) רשאי החייב במס להגיש ערעור רק לפני בית משפט מחוזי בתוך התקופה כאמור.;"

(11) בסעיף 97, אחרי "מס" יבוא "או כפל מס.;"

(12) בסעיף 106 -

(א) בסעיף קטן (א), לפני ההגדרה "חוב" יבוא:

"בעל שליטה" - בהגדרתו בסעיף 119א לפקודת מס הכנסה;

"קרוב" - בהגדרתו בסעיף 105א לפקודת מס הכנסה.;"

דברי הסבר

לסעיף 77 המוצע

רשומות בסטיה מהותית שענינה כולל הוצאת חשבונית מס שלא כדין או ניכוי מס התשומות הכלול בחשבונית כאמור.

כמו כן, מוצע לקבוע כי על החלטה בדבר הטלת קנס כמוצע בסעיף קטן (א1) ניתן יהיה לערער רק לפני בית המשפט המחוזי כפי שמוצע לקבוע לענין סעיף 74(ג) במקרה של סירוב לקבל דוח בשל סיבות אלה.

מוצע לקבוע כי עוסק שלא כלל ברוח תקופתי שהגיש עסקה שהיה עליו לכלול בו, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, אלא אם כן שוכנע המנהל כי היתה סיבה מספקת לאי הדיווח. על החלטה זו ניתן יהיה לערער כאילו היתה החלטה בהשגה בתוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה.

לפסקה (10)

סעיף 95 לחוק מע"מ ענינו קנס על אי ניהול ספרים.

מוצע להוסיף את סעיף קטן (א1) לפיו יוטל קנס של 1.5% ממחזורו של חייב במס שניהל פנקסי חשבונות או

לפסקה (11)
מוצע לקבוע כי גם במקרה של הטלת כפל מס על פי סעיף 50 לחוק מע"מ ניתן יהיה לגבות, בדומה לכל חיוב מס אחר, גם תוספת של הפרשי הצמדה וריבית.

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(כ1) לענין סעיף קטן (ב), יראו נכסים שהועברו כאמור באותו סעיף, כאילו הועברו בלא תמורה, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של המנהל.

(כ2) היה לחבר בני אדם חוב סופי והוא העביר את פעילותו לחבר בני אדם אחר שיש בו במישרין או בעקיפין אותם בעלי שליטה או קרוביהם, (בסעיף זה – החבר האחר), בלא תמורה, או בתמורה חלקית, בלי שנותרו לו אמצעים בישראל לסילוק החוב האמור, ניתן לגבות את החוב שהחבר חייב בו מהחבר האחר.

(כ3) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (ב1) ו-(כ2), היה לחבר בני אדם חוב סופי והוא התפרק או הפסיק את פעילותו בלי ששילם את החוב האמור, יראו את הנכסים שהיו לחבר כאילו הועברו לבעלי השליטה בו בלא תמורה או בתמורה חלקית וניתן לגבות מהם את החוב, אלא אם כן הוכח אחרת להנחת דעתו של המנהל."

(ג) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) הוכח להנחת דעתו של המנהל שהנכסים הועברו בלא תמורה או בתמורה חלקית, לא יגבה ממי שקיבל נכסים כאמור יותר משווי הנכסים שקיבל בלא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים, ואם שילם מס בקשר להעברת הנכסים כאמור – לא יותר מהשווי או מההפרש כאמור, פחות סכום המס ששילם."

(13) אחרי סעיף 106א יבוא:

106ב. (א) עשה חבר בני אדם מעשה מהמפורטים בסעיף קטן (ג) והוצאה לו בשל כך שומה או הודעה על כפל מס, והערעור עליה נדחה על ידי בית המשפט המחוזי, רשאי המנהל או מי שהוא הסמיך לכך לקבוע כי בעל התפקיד בחבר בני האדם יהא גם הוא חייב בתשלום המס או כפל המס, לפי הענין;

"גביה מבעל תפקיד

(ב) קבע המנהל או מי שהוא הסמיך לכך כי על בעל התפקיד לשלם את המס או את כפל המס המגיע לפי הוראות סעיף קטן (א), ישולם המס על ידי בעל התפקיד בתוך 30 ימים לאחר המצאת ההודעה על החיוב בהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

מצב דומה קיים גם במקרים שבהם החברה לא נקטה כלל הליכים לתקיפת החיוב במס, קרי לא הגישה השגה או ערעור ולכן על אף שהחיוב במס הפך סופי ובר גביה לא ניתן לגבות את המס מהחברה.

על כן, במטרה לגבות את המס נשוא החיוב, מוצע להעניק למנהל את שיקול הדעת להייב את האורגנים של החברה בתשלום המס במקרים שבהם למעשים נשוא החיוב, שביצעו בפועל האורגנים של החברה, מתלווה סממן של מרמה.

לפסקה (12)

תופעה רווחת כיום היא כי חברות נוהגות להתחמק מתשלום מע"מ מצד אחד, ומצד שני לאחר חיוב על ידי רשות המס הן מפסיקות פעילות ו"נעלמות". יתר על כן, במקרים רבים לאחר סיום ההליכים המשפטיים ואישור החיוב על ידי בית משפט עומד אגף המכס ומע"מ לפני "שוקת שבורה", שכן החברה כבר חוסלה ונמחקה או רוקנה מנכסיה. כתוצאה מכך על אף הזכייה המשפטית לא ניתן לגבות את המס מהחברה.

(ג) בסעיף זה, "בעל תפקיד" - כל מי שבעת ביצוע מעשה מהמפורטים להלן היה בעל תפקיד בחבר בני האדם כאמור בסעיף 119:

(1) מסר ידיעה לא נכונה או לא מדויקת או מסר דוח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור;

(2) הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, בלי שהיה זכאי לעשות כן או לאחר שנאסר עליו לעשות כן;

(3) לא הגיש דוח שיש להגישו לפי חוק זה או התקנות לפיו;

(4) לא הוציא חשבונית מס למרות שהיה חייב להוציאה;

(5) הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס בלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור;

(6) הוציא תעודת זיכוי או מסמך הנחזה כתעודת זיכוי בלי שהיה רשאי לעשות כן;

(7) ניכה מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38.

(ד) סעיפים קטנים (א) עד (ג) יחולו גם על שומה או הודעה על כפל מס שלא הוגשו עליהם השגה או ערעור במועד הקבוע בחוק זה:"

(14) אחרי סעיף 108 יבוא:

108א. (א) על אף האמור בכל דין, רשאי המנהל לקבל מאת המוסד לביטוח לאומי כל מידע שנקבע לפי סעיף קטן (ב) אשר הגיע אל המוסד לביטוח לאומי אגב ביצוע תפקידו, והנדרש למנהל לצורך מילוי תפקידו על פי כל דין.

"קבלת מידע מהמוסד לביטוח לאומי

(ב) שר האוצר, בהסכמה עם שר המשפטים ובהתייעצות עם שר הרווחה, יקבע את סוגי המידע שהמנהל רשאי לקבל לפי הוראות סעיף קטן (א)";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (13)

חוב המס שהחברה חייבת בו מבעלי השליטה בה, על ידי קביעת חוקה, הניתנת לסתירה על ידי בעלי השליטה, כי נכסי החברה שהפסיקה את פעולתה הועברו אליהם.

במקרה שבו חברה שיש לה חובות מס מפסיקה את פעילותה, לעתים אין אפשרות לגבות את חובות המס שצברה.

לפסקאות (14) ו-(18)

ראה דברי הסבר לפסקה (14) של סעיף 55.

מוצע לקבוע כי גביית מס על פי סעיף זה תתאפשר גם מחברה שאליה הועבר עיקר פעילותה של חברה שהיה לה חוב מס, אם בשתי החברות אותם בעלי שליטה וכן מוצע לאפשר במקרים מסוימים את גביית

- (15) בסעיף 116(א), אחרי "למעט מועד להגשת ערעור או ערר" יבוא "ולמעט המועד לניכוי מס תשומות הקבוע בסעיף 38";
- (16) בסעיף 117(ב), בפסקה (8), המילים "כמטרה להתחמק או להשתמט ממס" – יימחקו.
- (17) בסעיף 132, אחרי "חשבונית מס" יבוא "שהוצאה כדין".
- (18) בסעיף 142(א), אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(3) המידע נדרש למוסד לביטוח הלאומי לצורך מילוי תפקידו כאמור בסעיף 384 לחוק הביטוח הלאומי."

תיקון פקודת המכס 66. בפקודת המכס –

- (1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מנהל" יבוא:
- "מסי יבוא" – מכס, מס קניה על יבוא, מס ערך מוסף על יבוא וכן כל מס או היטל אחרים המוטלים על יבוא טובין, על פי כל דין";
- (2) בסעיף 53(א)(1), במקום "להגיש לפני בואה של אניה לנמל ועד עשרים וארבע שעות לאחר בואה ולפני שפורק הצובר" יבוא "להגיש עד עשרים וארבע שעות לפני בואה של אניה לנמל";

דברי הסבר

סעיף 66 פקודת המכס [נוסח חדש]

לפסקה (15)

לפסקה (1)

פקודת המכס מהווה פקודת מכירת לכל תהליכי היבוא והיצוא המבוצעים תחת פיקוח רשות המכס. במקרה של הברחת טובין קיימת בדרך כלל השתמטות מכלל מסי היבוא ולא בהכרח ממכס בלבד. לפיכך מוצע להגדיר "מסי יבוא" כמכס, מס קניה ומע"מ על יבוא וזאת כדי לחייב בקנסות בהתאם לסכום כל מסי היבוא אשר הטובין המוברחים חבים בהם.

בית המשפט קבע לאחרונה כי יש להאריך את התקופה לניכוי מס תשומות גם לגבי מי שהעלים עסקאות.

לאור העובדה שהארכה התקופה לכלל העוסקים לניכוי המס כאמור מחצי שנה לשנה מיום הוצאת החשבונית, הרשימון או המסמך האחר, אין מקום לאפשר למנהל הארכה נוספת.

לפסקה (16)

סעיף 117 לחוק מע"מ ענינו "עבירות".

לפסקה (2)

סעיף 53 לפקודת המכס מורה להגיש מצהר כניסה לנמל, עד 24 שעות לאחר בוא האניה לנמל. דבר זה מאפשר לקברניט האניה להתקרב לנמל ואף לשהות בו במשך 24 שעות בלי להגיש מצהר ולנצל את פרק הזמן האמור כדי להבריח טובין לארץ. היה ונתפס עם הטובין קודם להברחתם, יוכל לטעון כי הטובין הם חלק ממשען האניה שעליו התכוון להצהיר.

הסיפה הקיימת בסעיף 117(ב)(8) "במטרה להתחמק או להשתמט ממס" מיותרת, שכן היא מהווה חזרה על הרישה לסעיף 117(ב) ולפיה, בכל העבירות נשוא הסעיף יש להוכיח מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס. על כן מוצע למחקה.

לפסקה (17)

לפיכך מוצע לקבוע כי לקברניט יהיה חייב בהגשת המצהר עד 24 שעות לפני בואה של האניה לנמל. באופן זה, היה ובכוונתו להבריח טובין וייתפס כשבידו הטובין, לא יוכל לתקן את הצהרתו ולהתחמק מענישה.

מוצע לקבוע כי על מי שניכה מס תשומות על פי חשבונית מס יהיה להוכיח לא רק את עצם קבלת החשבונית, כפי שהמצב כיום, אלא גם להוכיח את תקינות החשבונית, קרי את הוצאתה כדין.

(3) בסעיף 190 האמור בו יסומן "א)", ובו, המילים "והמנהל היה רשאי למכרם" והסיפה החל במילים "ואולם אם היו הטובין" – יימחקו, ואחריו יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי המנהל להורות לגבי סוגי טובין מסוימים, כי אם האדם שמידו נתפסו הטובין או בעל התפוס לא ימסור הודעה בכתב עד בתוך שבעה ימים מיום התפיסה כי הוא תובע את התפוס, יראו את הטובין שנתפסו כמוחרמים";

(4) במקום סעיף 193 יבוא:

"העשיה באניות 193. אניה, כלי הובלה או טובין שהוחרמו, רשאית רשות המכס ובטובין למכרם או להשמידם או לעשות בהם כדרך שהורה המנהל, ואולם טובין שנתפסו והם דבר האבד או בעל חיים חי, רשאי גובה המכס למכרם או להשמידם מיד, גם אם טרם הוחרמו."

(5) בסעיף 203(ב) במקום "יהיה בעל האניה צפוי לקנס שלא יעלה על אלף לירות" יבוא "רשאי המנהל להטיל על בעל האניה קנס בשיעור שלא יעלה על פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵⁷ (להלן – חוק העונשין), או פי שלושה מסכום מסי היבוא שנחסכו או שאמורים להיחסך, לפי הגבוה מביניהם";

(6) אחרי סעיף 203 יבוא:

"דרישת קנס ותשלום וערעור עליו 203א. (א) קנס ישולם, לפי דרישת המנהל בכתב בתוך שלושים ימים מיום קבלת הדרישה; הדרישה תוצא לאחר שהודע למי

ד ב ר ו ה ס ב ר

(2) כלי שיט שנמצא במימי חופין של ישראל ולא נעצר כדי לאפשר את העליה אליו לאחר שנדרש כדין לעשות כן;

(3) כלי שיט השוהה במימי חופין של ישראל ואינו מפליג מיד לאחר שנדרש לכך על ידי מפקד או ממונה על אנייה שבשירות המדינה או על ידי פקיד מכס;

(4) כלי שיט שממנו הושלכו, או שופכו או הושמדו טובין מתוך כוונה למנוע תפיסתם בידי רשות המכס;

(5) כלי שיט שנמצא בתחומו של נמל כשהוא טעון מטען, ואחר כך נמצא שאין בו מטען, או שיש בו נטל סתם או שמתענו חסר ואין בידי הקברניט להסביר את השינוי הסבר כדין;

(6) כלי שיט הנמצא במימי חופין של ישראל ויש בו מחיצות מרמה, חרטומי מרמה, דפנות מרמה, תחתיות מרמה או מקומות חשאיים או מוסוים שהוכשרו להעלמת טובין, או שיש בו חור, צינור או כל אמצעי אחר שהוכשרו להכנסת טובין.

לפסקה (3)

סעיף 190 לפקודת המכס ענינו תפיסת טובין. כיום במקרה של תפיסה קיימת אפשרות לבעל הטובין להודיע בתוך חודש כי הוא מעוניין לתבוע את הטובין. מוצע, עקב בעיה שהתעוררה בתפיסות מרובות של סיגריות, אשר הביאו למחסור במקומות אחסון, לקצר את התקופה ביחס לטובין מסוימים לשבוע ימים בלבד.

לפסקה (4)

מוצע להבהיר את המצב המשפטי הקיים, ולפיו רשאית רשות המכס לעשות בטובין שהוחרמו כפי שיורה המנהל.

לפסקאות (5) ו-(6)

סעיף 203 לפקודת המכס ענינו חילוט כלי שיט. קודם לתיקון המוצע קבע הסעיף כדלקמן:

"203. (א) אלה כלי שיט שיחולטו למדינה אם אין הקיבול הרשום שלהם עולה על 250 טונות:

(1) כלי שיט ששימש בהברחה, או ששימש ביודעין להוביל שלא כדין טובין מוברחים או מחולטים;

⁵⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

שאליו נועדה על הכוונה להוציאה וניתנה לו הזדמנות נאמרה
לטעון את טענותיו.

(ב) לא שולם הקנס במועד, ייוספו עליו הפרשי הצמדה
וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961⁵⁸ (להלן -
הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.

(ג) (1) על דרישה לתשלום קנס ניתן לערער לפני בית משפט
שלום.

(2) הערעור יוגש בתוך שלושים ימים מיום שהודע על
הטלת הקנס.

(3) אין בערעור כדי לעכב את תשלום הקנס אלא אם כן
הורה בית המשפט אחרת.

(4) התקבל הערעור, יוחזר סכום הקנס וייוספו עליו
הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(5) על החלטת בית משפט השלום בערעור ניתן לערער
ברשות לפני בית המשפט המחוזי שידון בערעור כדן
יחיד⁵⁹.

(7) בסעיף 211(א) -

(א) ברישה, במקום "שישה חודשים או קנס מאה לירות" יבוא "מאסר שלוש
שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן
- חוק העונשין), ובמקום "המכס החל" יבוא "מסי היבוא החלים";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א) בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר 5
שנים או קנס בסכום של פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק
העונשין ובהחזקת טובין מוברחים אף תשלום פי שלושה מסכום מסי
היבוא החלים על אותם טובין";

ד ב ר י ה ס ב ר

של כ-50,000 ש"ח או פי שלושה מגובה מסי היבוא
שנחסכו או היו אמורים להיחסך בהברחה.

יצוין, כי "בעל" לענין כלי הובלה מוגדר בסעיף 1
לפקודה כ"לרבות אדם הפועל כסוכנו של הבעל, או מי
שהבעל הרשהו לקבל דמי הובלה או תשלומים אחרים
המשתלמים בקשר לאותם כלי הובלה";

מוצע להסדיר את זכות הערעור על הטלת הקנס
בחוק.

לפסקה (7)

סעיף 211 לפקודה ענינו עבירת הברחה. מוצע
להחמיר את הענישה בשל הברחה כך שבמקום מאסר
שישה חודשים או קנס מאה לירות, יועלו עונשי המאסר
והקנס כאמור בסעיף המוצע.

(ב) אניה שהקיבול הרשום שלה עולה על 250
טונות, והיו מחלטים אותה אילו היה הקיבול הרשום
שלה 250 טונות או פחות, יהיה בעל האניה צפוי לקנס
שלא יעלה על אלף לירות ומותר לעצור את האניה עד
שיושלם הקנס או עד שתיתן ערובה לשילומה.

(ג) כלי הובלה שאינו כלי שיט ושימש בהברחה,
או שימש כבידעין להוביל שלא כדין טובין מוברחים או
מחולטים, יחולט למדינה⁶⁰.

התיקון המוצע מעדכן את הקנס הנקוב בסעיף
203(ב) לקנס מרתיע, כך שבעל אניה שמשקלה מעל 250
טונות ידע, כי אם ייתפס בהברחה, יוכל לקבל קנס בגובה

⁵⁸ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

(8) בסעיף 231א, אחרי "106" יבוא "106ב";

(9) אחרי סעיף 231א יבוא:

"דרכי גביה 10231א. פקודת המסים (גביה) תחול על גביית מס המגיע לאוצר המדינה לפי פקודה זו";

(10) סעיף 236 - בטל.

תיקון חוק
מס הבולים
על מסמכים

67. בחוק מס הבולים על מסמכים, התשכ"א-1961⁵⁹, בסעיף 15(א), המילים:

"קבלה - נותן הקבלה";

"חשבון - נותן החשבון";

ו-"שיק - הבנקאי הפורע" - יימחקו, ובסופו יבוא "מסמך אחר - הצדדים החתומים על המסמך, יחד או לחוד".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 67 חוק מס בולים על מסמכים, התשכ"א-
1961

כיום נפגעת הגביה לפי חוק מס בולים בהיעדר קביעה בחוק, לגבי מרבית המסמכים, מיהו החייב בתשלום המס. זאת בניגוד לחוקי מס אחרים שבהם נקבע באופן מפורש מיהו החייב בתשלום המס. אי לכך מוצע לקבוע לגבי מסמכים, שאינם מפורטים בסעיף 15 לחוק, מי יהא החייב בתשלום מס הבולים בשלהם.

לפסקה (8)

פקודת המסים (גביה) מופעלת ביחס למכס מכוח אכרות גביית מסים (מכס), התשט"ז-1956, פורסמה בק"ת 584 מיום 23.2.1956. מוצע להחיל את פקודת המסים (גביה) על ידי קביעה כאמור בפקודת המכס עצמה, כפי שקיים ביחס למס ערך מוסף ומס קניה.

לפסקה (9)

התיקון מתבקש כהמשך לתיקון סעיף 193 כאמור לעיל.

⁵⁹ ס"ח התשכ"א, עמ' 64.

פרק ו"א: היטל על העסקת עובדים זרים

68. (א) בפרק זה -

הגדרות

"הכנסה" - הכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודה;

"מעסיק" - כל המשלם הכנסה לעובד זר, או האחראי לתשלומה, לרבות מי שרינו לענין תשלום מסים כדין המדינה;

"עובד זר" - כהגדרתו בחוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991⁶⁰, למעט כל אחד מאלה:

(1) עובד זר שפרק ו' לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה-1994⁶¹, חל עליו;

(2) עובד זר המועסק כדין בישראל שהוא אזרח במדינה הגובלת בישראל והיוצא את ישראל, בדרך כלל בתום יום העבודה, למקום מגוריו באותה מדינה;

(3) עובד זר המועסק כדין במתן טיפול סיעודי;

"הפקודה" - פקודת מס הכנסה⁶².

(ב) לכל מונח בפרק זה תהיה המשמעות הנודעת לו בפקודה, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

69. (א) מעסיק חייב בהיטל בשיעור של 15% מסך כל ההכנסה של עובד זר ששילם בשנת המס (בפרק זה - ההיטל).

היטל על העסקת עובד זר ושיעורו

(ב) ההיטל לא ינוכה, במישרין או בעקיפין, מההכנסה של העובד הזר.

70. מעסיק ישלם לפקיד השומה את ההיטל במועדים שנקבעו לפי הוראות הפקודה לתשלום מס שיש לנכותו במקור מאותה הכנסה של העובד הזר.

תשלום ההיטל

71. הוראות הפקודה יחולו, בשינויים המחויבים, על ההיטל כאילו היה מס שיש לנכותו מההכנסה של העובד הזר, לרבות ההוראות שענינן דיווח, גביה ועונשין, אלא אם כן נקבע אחרת לענין מסוים לפי פרק זה, ויראו מעסיק שלא שילם את ההיטל כמי שניכה מס במקור ולא שילם אותו לפקיד השומה כאמור בסעיף 219 לפקודה.

תחולת הוראות הפקודה

72. שר האוצר ממונה על ביצוע הוראות פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

ביצוע ותקנות

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות הפקודה יחולו על ההיטל כאילו היה מס שעל המעביד לנכות במקור לפי הוראות הפקודה.

עלות העסקת עובד זר נמוכה מעלות העסקת עובד ישראלי. כדי להקטין את התמריץ להעסיק עובד זר, מוצע לחייב כל מעסיק של עובד זר בהיטל בשיעור של 15% מסך כל הכנסת העבודה ששילם לעובד הזר.

⁶⁰ ס"ח התשנ"א, עמ' 112; התשס"ג, עמ' 111.

⁶¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 66; התשנ"ז, עמ' 20.

⁶² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

פרק י"ב: חקלאות

73. בחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973⁶³ -

(1) בשם החוק, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(2) בסעיף 1 -

(א) בהגדרה "המועצה", במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ב) אחרי ההגדרה "ועדת מכסות" יבוא:

"ועדה ענפית" - ועדה שמונתה לפי סעיף 10א;

(ג) בהגדרה "מגדל", בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ד) בהגדרה "מכסת נטיעה אישית", במקום "נטיעה" יבוא "גידול";

(ה) בהגדרה "מין של פירות", בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים" וברישה, לפני המילה "כולל" יבוא "הצמחים המפורטים בכל ענף בתוספת";

(ו) אחרי ההגדרה "מין של פירות" יבוא:

"מקום גידול" - לרבות מטע, פרדס, שדה או חממה, שבו מגדלים צמחים;

"ענף" - כל אחד מאלה: ענף הירקות, ענף הפירות, ענף פרי ההדר וענף צמחי הנוי;

(ז) במקום ההגדרה "פירות" יבוא:

"צמחים" - הצמחים המפורטים בכל הענפים בתוספת;

(ח) ההגדרה "פרי הדר" - תימחק;

(3) בסעיף 2 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(4) בסעיף 4 -

(א) בסעיף קטן (ב) -

(1) בפסקה (1), ברישה, לפני "נציגי" יבוא "חברים שהם", אחרי "המגדלים" יבוא "מכל ענף", במקום "המועצה"; יבוא "המועצה", ובסופה יבוא "ובלבד שמספרם של החברים כאמור מכל ענף יהיה לפי החלק היחסי של אותו ענף במחזור הכספי השנתי הכולל של הענפים בגידול

ד ב ר י ה ס ב ר

המועצה לצמחי נוי (ייצור ושיווק), התשל"ו-1976, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה (להלן - חוק מועצת צמחי הנוי), לפי הענין, מבצעות פעילויות דומות באמצעות מנגנונים נפרדים. כפילות זו כרוכה בעלויות מיותרות המוטלות על מגדלי פירות, ירקות וצמחי נוי כהגדרתם בכל אחד מהחוקים האמורים (להלן - המגדלים). כדי לחסוך בעלויות אלה, מוצע לאחד את המועצות כאמור למועצה אחת שתיקרא מועצת הצמחים (להלן - מועצת הצמחים), ולהסדיר את כל ההוראות בענינה במסגרת חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973.

סעיף 73 לפסקאות (1) עד (3), (7), (8), (10), (12), (14) עד (19), (22), (25) עד (27), (29), (33), (34), (36) עד (40), (42), (45) ו-(46)

מועצת הפירות, מועצת צמחי הנוי ומועצת הירקות, שהוקמו לפי חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה (להלן - חוק מועצת הפירות), חוק המועצה לייצור ולשיווק של פירות, התשי"ט-1959, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה (להלן - חוק מועצת הירקות), וחוק

⁶³ סי"ח התשל"ג, עמ' 310; התשס"ג, עמ' 150.

צמחים; החברים האמורים בפסקה זו ייבחרו על ידי המגדלים מכל ענף, מתוכם, בבחירות חשאיות, כפי שיקבעו השרים;”;

(2) בפסקה (2), במקום הרישה המסתיימת במילים “ומספר כולם” יבוא “חברים מקרב יצרנים של מוצרי צמחים, משווקים מורשים של צמחים, סוחרי הצמחים ויצואני הצמחים, מכל ענף, שמספרם יהיה בהתאם לחלק היחסי של אותו ענף במחזור הכספי השנתי הכולל של הענפים בייצור מוצרי צמחים, בשיווק צמחים, בסחר בצמחים או בייצוא צמחים, לפי הענין; מספרם הכולל של החברים כאמור”;

(3) אחרי פסקה (2) יבוא:

“(3) שני חברים מקרב צרכנים של צמחים, שהם בעלי ניסיון וידע בתחום הגנת הצרכן.”;

(ב) בסעיף קטן (ג), אחרי המילים “מנציגי הציבור” יבוא “כאמור בסעיף קטן (ב1) או (2)”;

(ג) בסעיף קטן (ד), במקום “וכן העילות” יבוא “והעילות”, אחרי המילים “מינויים כאמור” יבוא “וכן כללים לענין אופן בחירתם של נציגי המגדלים” והסיפה החל במילים “נציגי הציבור במועצה” – תימחק;

(ד) בסעיף קטן (1) –

(1) אחרי המילים “לחבר המועצה” יבוא “שמונה על ידם” ואחרי המילים “בתפקיד זה” יבוא “ובלבד שממלא המקום של חבר המועצה יהיה מקרב אותה קבוצה שמתוכה נתמנה החבר שבמקומו הוא בא; היה חבר המועצה נציג המגדלים כאמור בסעיף קטן (ב1), יתמנה ממלא המקום מבין אלה שהגישו את מועמדותם לבחירות לפי אותו סעיף קטן, ושלא נבחרו”;

(2) הסיפה החל במילים “מינוי ממלא מקום” – תימחק;

(5) בסעיף 7(ה) –

(א) במקום הרישה עד המילים “בסעיף קטן זה –” יבוא:

“על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) לא תתקבל במועצה החלטה בנושא מיוחד הנוגע לענף מסוים

בניגוד להמלצת הועדה הענפית של אותו ענף, אלא ברוב מיוחס”;

דברי הסבר

עוד מוצע לקבוע כי הנציגים במועצת הצמחים שהם מקרב המגדלים מכל ענף ייבחרו על ידי המגדלים מאותו ענף בבחירות חשאיות, כפי שיקבעו השרים, וכי שני נציגי הצרכנים במועצה יהיו בעלי ידע וניסיון בתחום הגנת הצרכן.

לפסקאות (5) ו(6) –

כדי להגן על האינטרסים השונים של המגדלים בכל אחד מן הענפים, מוצע לשמר את ההפרדה בין ענף הפירות, ענף פרי ההדר, ענף צמחי הגוי וענף הירקות, גם בתוך המסגרת המאוחדת של מועצת הצמחים. הפרדה זו תושג באמצעות הקמת ועדות ענפיות נפרדות, אשר ימנה שר החקלאות ופיתוח הכפר מבין חברי מועצת הצמחים ושלא מבין חבריה (להלן – ועדות ענפיות).

איחוד זה מהווה שלב שני במהלך שהחל במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003), התשס”ג-2002 (להלן – חוק ההסדרים 2002). שבו נקבע כי מועצת הפירות ומועצת פרי ההדר, יאוחדו במסגרת חוק מועצת הפירות, החל ביום 1 ביולי 2003.

לפסקה (4)

מוצע לתקן את סעיף 4 לחוק מועצת הפירות, שענינו הרכב המועצה, מינויה והחברות בה, כך שיינתן ייצוג במועצה למגדלי צמחים, ליצרנים של מוצרי צמחים, למשווקים מורשים של צמחים, לסוחרי צמחים, ליצואני צמחים ולצרכנים מכל ענף כהגדרתו בפסקה (1) המוצעת לפי החלק היחסי של אותו ענף במחזור הכספי השנתי הכולל של כל הענפים יחד.

(ב) בפסקאות (1) ו-(2), במקום "מגדלי פרי הדר" יבוא "מגדלים של ירקות, פירות, פרי הדר או צמחי נוי";

(ג) פסקאות (3) ו-(4) - יימחקו;

(ד) בפסקה (5), בסופה יבוא "וכן נכסים שהיו בידי המועצה לייצור ולשיווק של ירקות כמשמעותה בחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959⁶⁴, נכסים שהיו בידי המועצה כהגדרתה בחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, ונכסים שהיו בידי המועצה לייצור ולשיווק צמחי נוי כהגדרתה בחוק המועצה לצמחי נוי (ייצוא ושיווק), התשל"ו-1976⁶⁵, לפני יום ו' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004)";

(ה) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) הלוואות למגדלים של ירקות, פירות, פרי הדר או צמחי נוי למימון הוצאות הון חוזר;

(7) עידוד ויזום מחקרים הקשורים בצמחים ובמוצריהם;

(8) פרסום וקידום מכירות של צמחים";

(1) בסופו יבוא:

"(2) (א) לא תתקבל במועצה החלטה לגבי ענף מסוים בכל אחד מהנושאים המפורטים להלן בניגוד להמלצת הועדה הענפית של אותו ענף:

(1) פעולות להדברה ולמניעה של מזיקים במקומות גידול;

(2) הסרת הייצוא של צמחים.

(ב) התעוררה מחלוקת בין ועדה ענפית לבין המועצה בנושאים המפורטים בפסקאות משנה (1) ו-(2) של פסקה (א) יכריע שר החקלאות ופיתוח הכפר במחלוקת לאחר ששמע את עמדת הועדה הענפית ואת עמדת המועצה";

(6) אחרי סעיף 10 יבוא:

"ועדות ענפיות וועדות משנה 10א. (א) שר החקלאות ופיתוח הכפר ימנה ועדה ענפית לכל ענף.

(ב) חברי הועדה הענפית יהיו מבין חברי המועצה ושל א מבין חבריה, ובלבד שבכל ועדה ענפית יהיה רוב חבריה מבין המגדלים באותו ענף.

דברי הסבר

הכפר ישמע את הועדות הענפיות וועדות המשנה בטרם יקבע את גובה ההיטלים שיוטלו על כל ענף או מין צמחים.

כן מוצע כי לא תתקבל החלטה בנושאים של פעולות להדברה ולמניעה של מזיקים והסדרת הייצוא

הועדות הענפיות יהיו רשאיות למנות ועדות משנה למין או למינים של צמחים באותו ענף.

הועדות הענפיות ימליצו למועצת הצמחים בענין הפעולות שתבצע המועצה באותו ענף ובענין ניהול הקרן המיוחדת באותו ענף. כמו כן, שר החקלאות ופיתוח

⁶⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 222; התש"מ"א, עמ' 178.

⁶⁵ ס"ח התשל"ו, עמ' 277; התש"ם, עמ' 230.

(ג) הועדה הענפית תמליץ לפני המועצה בכל הנוגע לפעילויות המועצה לגבי אותו ענף ולדרכי ניהול הקרן המיוחדת לאותו ענף.

(ד) הועדה הענפית רשאית למנות לעצמה ועדת משנה לכל מין של צמחים (בחוק זה – ועדת משנה).

(ה) חברי ועדת המשנה יהיו מבין חברי הועדה הענפית ושלא מבין חבריה, ובלבד שבכל ועדת משנה יהיה רוב חבריה מבין המגדלים של אותו מין צמחים.

(ו) ועדת המשנה תמליץ לפני המועצה בכל הנוגע לפעילויות המועצה לגבי אותו מין צמחים ולדרכי ניהול הקרן המיוחדת לאותו מין.

(ז) שר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע בכללים –

(1) את מספר חברי הועדות הענפיות וועדות המשנה, תקופת כהונתם, תנאי כשירותם ודרכי בחירתם;

(2) את סדרי הדיון של הועדות הענפיות וועדות המשנה ונוהלי עבודתן.”;

(7) בסעיף 11 –

(א) בפסקה (1), בכל מקום, במקום “ענף הפירות” יבוא “הענפים” ובמקום “לפיתוחו ולביסוסו” יבוא “לפיתוחם ולביסוסם”;

(ב) בפסקה (4), במקום “פירות” יבוא “צמחים”;

(ג) בפסקה (5), במקום “בענף הפירות ומוצריו” יבוא “בענפים ומוצריהם”;

(ד) בפסקה (6), במקום “פירות” יבוא “צמחים”;

(8) בסעיף 12 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “ענף הפירות” יבוא “הענפים”;

(ב) בסעיף קטן (ב1), במקום “הפירות” יבוא “הצמחים”;

(9) בסעיף 13 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום “על יבול הפירות או על המטעים” יבוא “על יבול הצמחים או על מקום גידולם” ובמקום “הפרי” יבוא “הצמחים”;

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום “היטלים שהטילה” יבוא “היטלים שהטיל השר”;

(10) בסעיף 14(א), במקום “פירות” יבוא “צמחי”, במקום “הפירות” יבוא “הצמחים” ובמקום “לפרי” יבוא “לצמח”;

(11) בסעיף 15, פסקה (4) – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף על כך מוצע לקבוע כי בנושאים של ביטוח מגדלים מפני נזקי או אסונות טבע, נכסים, הלוואות למימון הוצאות הון חוזר, עידוד ויזום מחקרים הקשורים בצמחים ומוצריהם ופרסום וקידום מכירות של צמחים, לא תתקבל החלטה במועצת הצמחים בניגוד להמלצת הועדה הענפית, אלא ברוב מיוחס של חברי המועצה.

של צמחים בניגוד להמלצת הועדה הענפית של אותו ענף, ואולם במקרה של מחלוקת בין הועדה הענפית למועצת הצמחים, יכריע בה שר החקלאות ופיתוח הכפר.

(12) בכותרת פרק רביעי, במקום "נטיעה וגידול פירות" יבוא "גידול של צמחים";

(13) בסעיף 20 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "הנטיעה" יבוא "הגידול";

(ב) ברישה, במקום "המועצה רשאית - בכפוף להחלטות שר החקלאות -" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי" ובמקום "לתכנון הנטיעה של פירות או של מין פירות פלוני" יבוא "לתכנון הגידול של צמחים או של מין צמחים";

(ג) בפסקה (1), במקום "הסדרת הנטיעה של מטעי פירות" יבוא "הסדרת הגידול של צמחים";

(ד) בפסקה (3), במקום "במטעי הפירות" יבוא "במקומות הגידול של צמחים";

(ה) בפסקה (4), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ו) בפסקה (5), במקום "מטעים" יבוא "מקומות גידול" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(14) בסעיף 21 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "והנטיעה" יבוא "והגידול";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "נטיעת מטעי פירות" יבוא "גידול צמחים" ובמקום "הנטיעה" יבוא "הגידול";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "הנטיעה" יבוא "הגידול" ובמקום "למכסות נטיעה" יבוא "למכסות גידול";

(15) בסעיף 22(ב), במקום "מכסת נטיעה" יבוא "מכסת גידול";

(16) בסעיף 22א, במקום "לא ישתול ולא יזרע מטעי פירות" יבוא "לא ישתול, לא יזרע ולא יגדל צמחים";

(17) בסעיף 23 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "נטיעה" יבוא "גידול";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "הנטיעה" יבוא "הגידול";

(18) בסעיף 24 -

(א) בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום "מכסות נטיעה" יבוא "מכסות גידול", במקום "מכסת נטיעה" יבוא "מכסת גידול", במקום "מכסת הנטיעה" יבוא "מכסת הגידול" ובמקום "למכסות נטיעה" יבוא "למכסות גידול";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "הנטיעה" יבוא "הגידול";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "נטיעה" יבוא "גידול";

(19) בסעיף 25 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "הנטיעה" יבוא "הגידול";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "המטעים" יבוא "הגידול" ובמקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "המטעים" יבוא "הגידול" ובמקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ד) בסעיף קטן (ו), במקום "מטעים" יבוא "גידול";

(20) בסעיף 26 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ב) בסעיף קטן (א), במקום "המועצה רשאית לקבוע" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי לקבוע", בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים", המילים "כפי שקבעה המועצה" - יימחקו, ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ד) בסעיף קטן (ג), במקום "החליטה המועצה על שיווק" יבוא "החליט שר החקלאות ופיתוח הכפר לפי סעיף קטן (א) על שיווק", במקום "תקבע" יבוא "יקבע" ובסופו יבוא "ורשאי השר להסמיך עובד משרדו או עובד המועצה להעניק את ההרשאה כאמור";

(ה) בסעיף קטן (ד), במקום "שהמועצה סירבה" יבוא "שסירבו";

(ו) בסעיף קטן (ה), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(21) בסעיף 27 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "המועצה" יבוא "השר";

(ב) במקום "משקבעה המועצה" יבוא "משקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר", במקום "פירותיו" יבוא "צמחיו", במקום "נתנה לו המועצה" יבוא "נתן לו השר או מי שהסמיך לכך", במקום "פירות" יבוא "צמחים", במקום "המועצה רשאית" יבוא "השר או מי שהסמיך לכך" ובמקום "שתראה" יבוא "שיראה";

(22) בסעיף 28, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(23) בסעיף 29 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "סמכות המועצה להסדרת השיווק" יבוא "הסדרת השיווק";

(ב) ברישה, במקום "המועצה רשאית, בכללים, לקבוע" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה, לקבוע בכללים";

(ג) בפסקה (1), בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ד) בפסקה (2), במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ה) בפסקה (3), במקום "בפירות" יבוא "בצמחים" ובמקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ו) בפסקה (4), בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ז) בפסקה (5), בכל מקום, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ח) בפסקה (6), בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ט) בפסקה (7), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

- (י) בפסקה (8), במקום "פירות" יבוא "צמחים";
- (יא) בפסקה (9), במקום "פירות" יבוא "צמחים";
- (יב) בפסקה (10), במקום "בפירות" יבוא "בצמחים";
- (יג) בפסקה (12), במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "הפרי" יבוא "הצמחים";
- (יד) בפסקה (13), במקום "בפירות" יבוא "בצמחים";
- (24) בסעיף 30 -
- (א) בסעיף קטן (א) -
- (1) במקום הרישה יבוא "לגבי צמחים המשוקים באמצעות המועצה -";
- (2) בפסקה (1), לפני הרישה יבוא "המועצה מוסמכת" ובמקום "פירות" יבוא "צמחים";
- (3) בפסקה (2) ברישה, לפני "לקבוע" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי", במקום "הפירות" יבוא "הצמחים", בכל מקום, במקום "לה" יבוא "למועצה", במקום "ושלדעתה" יבוא "ושלדעת השר", במקום "פירות" יבוא "צמחים", במקום "להוראותיה" יבוא "לכללים" ובמקום "שתקבע" יבוא "שיקבע השר";
- (4) בפסקה (3), לפני "לנכות" יבוא "המועצה מוסמכת", במקום "שקבעה" יבוא "שקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר", בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים" ואחרי "ששיוקה" יבוא "המועצה";
- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "סעיף זה" יבוא "סעיף קטן (א)";
- (25) בסעיף 31, במקום "פירות" יבוא "צמחים";
- (26) בסעיף 31א(א), בפסקה (7), במקום "פירות" יבוא "צמחים";
- (27) בסעיף 33 -
- (א) בפסקה (1), במקום "מהפירות" יבוא "מהצמחים" ובמקום "בפירות" יבוא "בצמחים";
- (ב) בפסקה (2), בכל מקום, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";
- (28) בסעיף 34 -
- (א) בכותרת השוליים, במקום "בפירות" יבוא "בצמחים";
- (ב) ברישה, במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";
- (ג) בפסקה (1), במקום "בפירות" יבוא "בצמחים" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";
- (ד) בפסקה (2), במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "ולמטעים" יבוא "ולמקומות גידול";
- (29) בסעיף 35, בכל מקום, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) במקום הרישה יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר, בהסכמת שר האוצר, לאחר ששמע את עמדת הועדה הענפית וועדת המשנה, רשאי, בכללים -";

(2) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) להטיל היטלים על מגדלים, משווקים מורשים או יצואנים; היטל כאמור יכול שיהיה כללי לענף או למספר ענפים או למין או למינים של צמחים שהוקמו לגביהם ועדות משנה לפי סעיף 10א(ד), מסויג או מדורג לפי אזורים, לפי מיני צמחים או לפי עונת שיווקם, ייעודם, מחירם, שטח גידולם, משקלם או צורת אריזתם של הצמחים";

(3) בפסקה (2), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) בפסקה (1), במקום "הפירות" יבוא "הצמחים" ובכל מקום, במקום "פרי" יבוא "צמחים";

(2) בפסקה (2), במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ג) בסעיף קטן (ג), בהגדרות "תעשיין" ו"בית אריזה", במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) כספי ההיטלים שהוטלו על ענף או על מין צמחים שלגביו הוקמה ועדת משנה לפי סעיף 10א(ד), לאחר ניכוי הסכום המיועד לכיסוי הוצאות המינהל של המועצה, ייוקפו לחשבון קרן מיוחדת של הענף או של מין הצמחים שעליו הוטלו ויוצאו למטרות המשמשות אותו ענף או מין צמחים בלבד, ואולם המועצה רשאית, באישור שר החקלאות ופיתוח הכפר -

(1) להעביר עד 10% מכספי ההיטלים האמורים לחשבון קרן כללית, לביצוע פעולות המשמשות מיני צמחים שונים;

(2) לחייב כל קרן מיוחדת בהוצאותיה למינהל לפי חלוקה בין הקרנות שתקבע המועצה;

(3) להחזיר למגדלים את היתרות של כספי ההיטלים.

(א1) ניהול קרן מיוחדת ייעשה על ידי המועצה בהתאם להמלצת הועדה הענפית או ועדת המשנה, לפי הענין";

(ב) בסעיף קטן (ד), המילים "המועצה, באישור" - יימחקו, ובמקום "תקבע" יבוא "יקבעו".

(32) סעיף 37 א – בטל;

(33) בסעיף 39 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(34) בסעיף 40 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "השרים" יבוא "ושר האוצר";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "השרים" יבוא "שר האוצר";

(ג) בסעיף קטן (ג), אחרי "השרים" יבוא "שר האוצר";

(35) בסעיף 41 –

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) תקציב המועצה יהיה מחולק לפרקים תקציביים נפרדים לכל ענף (בסעיף קטן זה – פרק תקציבי ענפי) ולפרק תקציבי כללי נפרד למועצה; כל פרק יהיה מחולק לסעיפים תקציביים נפרדים של הכנסה והוצאה לנושאים השונים שיפורטו בתקציב, ובפרק תקציבי ענפי של ענף שהוקמה לגביו ועדת משנה לפי סעיף 10א(ד) – גם לסעיף תקציבי נפרד כאמור לכל מין של צמחים שלגביו הוקמה ועדת המשנה";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (35)

לפסקה (32)

כדי לשמור על הפרדה תקציבית בין הענפים השונים ובין מיני צמחים שונים שלגביהם הוקמה ועדת משנה, תוך מניעת סבסוד צולב ביניהם, מוצע לקבוע כי תקציב מועצת הצמחים יהיה מחולק לפרקים תקציביים נפרדים לכל ענף ולפרק תקציבי כללי נפרד למועצה. פרק תקציבי של ענף שבו קיים מין צמחים שהוקמה לגביו ועדת משנה לפי סעיף 10א(ד) יחולק לסעיף תקציבי נפרד לכל מין צמחים כאמור.

כן מוצע כי לא תהיה העברה של סכומים מפרק תקציב אחד למשנהו.

לפסקאות (9), (11), (13), (20), (21), (23), (24), (28), (30), (31), (41), (43), (44) ו-(47).

במטרה להגביר את הפיקוח על ההיטלים המוטלים על המגדלים ומתוך כוונה לצמצם ככל שניתן את הוצאות מועצת הצמחים לרבות הוצאות בשל תקורות, מוצע להקנות את הסמכות לקביעת היטלים במועצה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, בהסכמת שר האוצר.

כן מוצע כי לפני קביעת היטלים כאמור תישמע עמדת הועדה הענפית הרלבנטית, ועמדת ועדת המשנה הרלבנטית, ככל שקיימת לאותו מין צמחים.

נוכח הסדרת נושא הועדות הענפיות בסעיף 10א המוצע לחוק מועצת הפירות, מוצע לבטל את סעיף 37 שהוסף לחוק מועצת הפירות בחוק ההסדרים 2002, אשר קבע את סמכויות הועדות הענפיות ותפקידן, וזו לשונה:

"ועדות ענפיות

37א. (א) המועצה תמנה ועדה ענפית לכל מין של פירות שלמענו הוקמה קרן מיוחדת, לרבות פרי הדר (בחוק זה – ועדה ענפית).

(ב) הועדה הענפית תמליץ לפני המועצה על גובה ההיטל לאותו מין של פירות, על המטרות כאמור בסעיף 37א(א), ועל שיעור הוצאה לכל מטרה מכספי הקרן המיוחדת.

(ג) חברי הועדה הענפית יהיו נציגי המגדלים של אותו מין פירות וחברי המועצה, ובלבד שבכל ועדה ענפית רוב חבריה יהיו מבין נציגי המגדלים כאמור.

(ד) המועצה תקבע בכללים –

(1) את מספר חברי הועדות הענפיות, תקופת כהונתם, תנאי כשירותם ודרכי בחירתם;

(2) את סדרי הדיון ונוהלי העבודה של הועדות הענפיות."

(ב) בסעיף קטן (ב) אחרי "השרים" יבוא "ושר האוצר";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) המועצה אינה רשאית להעביר סכומים מפרק תקציב אחד למשנהו";

(36) בסעיף 42, אחרי "השרים" יבוא "או שר האוצר";

(37) בסעיף 46(א), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(38) בסעיף 48, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) השרים יקבעו שתי רשימות של נציגי ציבור, האחת מבין המגדלים והשניה מבין המשווקים המורשים; ובלבד שחברי המועצה לא ייכללו ברשימות";

(39) בסעיף 52, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(40) בסעיף 53 -

(א) בסעיף קטן (א)2, בכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים" ובמקום "כפי שקבעה המועצה" יבוא "כפי שקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר" ובכל מקום, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(41) בסעיף 58 -

(א) בכותרת השוליים, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(ב) במקום "כללים שנקבעו" יבוא "כללים שקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר" ובכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(42) בסעיף 60, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

(43) סעיף 61 - בטל;

(44) בסעיף 62, במקום "רשאים, השרים" יבוא "רשאי שר החקלאות ופיתוח הכפר";

(45) בסעיף 63, במקום "לפירות" יבוא "לצמחים" ובמקום "הפירות" יבוא "הצמחים";

(46) בסעיף 64(א), במקום "לפירות" יבוא "לצמחים" ובכל מקום, במקום "פירות" יבוא "צמחים";

ד ב ר י ה ס ב ר

"סמכויות השמורות לועדה בלבד"

15. סמכויות אלה שמורות למועצה בלבד:

...

(4) קביעת כללים;

...

"אישור כללים של המועצה"

61. כללי המועצה שלא מכוח סעיף 36 טעונים אישור השרים ויפורסמו ברשימות לאחר שהובאו לידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת.

נוסף על כך, נוכח הנושאים המגוונים שבהם עוסקת מועצת הצמחים, אשר משפיעים, בין השאר, על ציבור המגדלים והצרכנים, מוצע להעביר את הסמכות לקביעת כללים לפעילות המועצה לשר החקלאות ופיתוח הכפר.

חו לשונם של סעיפים 15(4) ו-61 לחוק מועצת הפירות, שמוצע לבטלם:

(א) ברישה, במקום "אם, לרעתם -" יבוא "בכל אחר מאלה:";

(ב) אחרי פסקת משנה (2) יבוא:

(3) קיים טעם אחר שיפורט שיש בו כדי להצדיק את הפסקת פעילותה של המועצה או את פיזורו:";

(48) בתוספת, לפני פרט (1) יבוא "ענף הפירות", ובסופה יבוא:

ענף הירקות

קולרבי	מירום מתוק	חמצין	אבטיח
קורנית פשוטה	מלוכיה	חצל	אזוב מצוי (זעתר)
קורנית מקורקפת	מלון	חסה	אזובית פשוטה
רוקאט (בן חרדל)	מליסה רפואית	חרדל עלים (כרוב	(אורגנו)
ריבס	מלפפון	סמנני)	אנדיביה (עולש
קישוא	מנגולד	כרוב אדום	עלים)
קנרס הגבעול	מנתה חריפה	כרוב לבן	אספרגוס
(קרדון)	מרווה משולשת	כרוב מסולסל	אפונה
קרמבה	מרווה רפואית	כרוב ניצנים	בורגו
רוזמרין רפואי	נענה	כרוב נפוס (רוטבגה)	במיה
ריחן (באזיל מתוק)	נענה משולבת	כרוב סיני	בטטה
שום	סייגית	כרוב עלים	בצל אשקלוני
שומר	סלק	כרובית	בצל וולשי
שלפח	עגבניה	כנר (קנרס,	בצל יבש, לרבות
שמיר	עולש	ארטישוק)	בצל ראש
שעועית	עירית	כרפס (סלרי) שורש	בצל ירוק
תות שדה	ער אציל (דפנה)	כרפס (סלרי) עלים	ברוקולי
חירס קלחים	צנון	לביסטיקום	גד השדה (כוסברה)
תפוח-אדמה	צנונית	לוביה	גזר
חרד מקומי	פול	לוף	גזר לבן (פסטינק)
חרד ניו זילנדי	פטרסיליה	לופה	גמבה
	מסולסלת	לופה מצולעת	גרגיר הגינה
	פטרסיליה שורש	לימה	גרנר הנחלים
	פטרסיליה עלים	לימונית ריחנית	דלעת
	פטרויות מתורבתות	לענה דרקונית	זנגויל
	פלפל	(סרגון)	חומעה
	פפינו	לענה שיחנית	חזרת
	פפריקה	(שיבה)	חמנית פקעות
	צתרה תרבותית	לפת	(ארטישוק ירושלמי)

דברי הסבר

סעיף 74 נוכח הקמת מועצת הצמחים במקומן של מועצת הירקות, מועצת צמחי הנוי ומועצת הפירות, מוצע לבטל את חוק מועצת הירקות וחוק מועצת צמחי הנוי, שנוסחם מובא בנספח לדברי ההסבר.

(48) לפסקה

מוצע להוסיף לתוספת לחוק מועצת הפירות פירוט של הענפים שייכללו במסגרת מועצת הצמחים ופירוט הצמחים הנכללים בכל ענף.

ענף פרי ההדר

כל פרי ממשפחת ההדר

ענף צמחי הגוי

סיפן	כלורופיטום	דמורפוטקה	אקליפטוס
סיפן ננסי	כלנית	דקל	אקציה
סכיזנטוס	כרכולת התרנגול	דרכן	אקרוקלינום
ספטיפיליום	(צלוחיה)	(דלפיניום)	ארדיסיה
ספרקליה	כרכום	דרצנה	ארליה
ספרקסיס	לאוקיום	הדס	ארומופיליה
סקבולה	לאוקוליום	הדרים	ארמורוס
סקביזוה	לבדר	הויה (בת-שבע)	ארוקריה
סרגטציה	לבק	הומוגלוסום	ארטישוק
עגבניות נוי	לגאסרמיה	הורטנזיה	אריגרון
עד עד	לגורוס	(הידראנגיה)	ארינגיום
עד עד טרי	לויקודנדרון	היביסקוס	אשכנזוס
עד עד סוברובי	לוף	היפואסטרום	בביאנה
עצבנית (רוסקוס)	לוע הארי	הליכריזום	בגוניה
עצבנית (החורש)	ליאטריס	הליפטרום	בוגנוויליה
ערבה	ליזיאנטוס	הליקוניה	בורסירה
עשב פמפס	ליזמכיה	המנטוס	בוורדיה
פוטוס	לימוניום	המרוקליס	כושמת
פוטוס סקנדנס	ליקוריס	הדוף	כלביתלה
פוקסיה	לכגליה	וטסוניה	כץ חצב יקינטוני
פורטולקריה	לנטנה	ויברום	כר-גביע
פורמיום	לפרוזמיה	וידליה	כרודיאה
פטוניה	לפטוספרמום	וילה אמנון ותמר	כריכיסטון
פיטוספורום	מגנית	ולטה	כריכיומה
פיטליס פרנצטי	מונטרטיה	ורבנה	ברקן
פילודנדרון	מצית	ורד	גביעונית
פימילאה	מטריקריה	ורוניקה	גודציה
פיסוסטליה	מיריקה	זית	גומא פפירוס
פיקוס	מללויקה	זמיה	גומפרנה
פירקנטה	מלספרולה	חבצלת	גזניה
פלאומלה	מנטור	חישת חבור	גלנטוס
פלוקס	מרגנית	חלבוב	גנציאנה
פליציה	מרסניה	חלמונית	ג'קנדה
פלפל נוי	נולינה	חמניות	גיפסנית
פלרגוניום	נורית	חרוב	גרבלאה
פני שועל	נורית סינית	חריע	גרברה
פרומיה	נץ החלב	חרצית	גרדניה
פרוטאצה	גרינה	טנטס	גרזילאה
פרזיה	נרקיס	טוברוזה	דגנית
פרח שעווה	נשרן	טופח ריחני	דוקן
פרי הציפור	סולידאסטר	טליקטרום	דורה
צאלון	סולריגו	טרוליוס	דיגיטליס
צבעוני	סולנום (טבק)	טריטוניה	דיון
צילון	סוף	טריפטומן	דיוסמה
צינארה	סחלב (אורכדידה)	טרכליום	דיפלדניה
ציסוס (גפנית)	סיגליות	יוקה	דיפנככיה
ציסטוס	סילבי	יקינטון	דלועי נוי
ציפור גן	סינגוניום	כותנה (נוי)	דס המככים
(סטרליציה)	סיסם	כחלית	(הליכריזיום)

שפלה	קסוארינה	קופרוסמה	ציפורן
שום (אליום)	קקטוסים	קוקולוס	ציפורן ננסי
שושן	קרוטון	קודרילינה	ציפורן סני
שיטה	קרוקסמיה	קטניטמוס	ציקס
שסק	קרינודונה	קיסוס	צירזיום
שמיר	קרינום	קלוסיה	צירטנטוס
שרך	קריסה	קלטיאה	צמחי בית
תגית (סקביוזה)	רוזמרין	קליסטמון	צנטרדיה
תורמוס"	רוס	קלנשואה (ניצנית)	צפורני חתול
	רותם	קלצאולריה (נעלנית)	קאלה
	רימון	קלרודנדרום	קודן
	רקפת	קנה אינדיקה	קוכיה
	שולציה	קניפופיאה	קולטרום

74. בטלים -

(1) חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959;

(2) חוק המועצה לצמחי נוי (ייצוא ושיווק), התשל"ו-1976.

ביטול חוק
המועצה לייצור
ולשיווק של
ירקות וחוק
המועצה לצמחי
נוי (ייצור ושיווק)

75. בחוק הרשות לפיקוח חקלאי, התשמ"ח-1988⁶⁶, בסעיף 1, בהגדרה "מועצה חקלאית" -

(1) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מועצת הצמחים לפי חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-

1973";

(2) פסקאות (4) ו-(5) - יימחקו.

תיקון חוק
הרשות לפיקוח
חקלאי

76. בחוק לפיקוח על ייצוא הצמח ומוצריו, התשי"ד-1954⁶⁷, בסעיף 5(א), במקום "הפירות" יבוא "הצמחים".

תיקון חוק
לפיקוח על ייצוא
הצמח ומוצריו

77. בחוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), התשל"ג-1973⁶⁸, בסעיף 38, בכל מקום, במקום "הפירות" יבוא "הצמחים".

תיקון חוק
המועצות למוצרי
פירות וירקות
(ייצור וייצוא)

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק הרשות לפיקוח חקלאי, התשמ"ח-1988, חוק לפיקוח על ייצוא הצמח ומוצריו, התשי"ד-1954, חוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), התשל"ג-1973, חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, חוק שנת הכספים, התשנ"א-1990 וחוק שירות ציבורי (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969.

סעיפים
75 עד 79 בסעיף 73 לחוק המוצע, נדרשים תיקוני חקיקה בחוקים המתייחסים למועצת הפירות, למועצת הירקות ולמועצת צמחי הגני כדי להתאימם לתיקון האמור.

לפיכך מוצע לתקן את החוקים האלה בהתאם:

⁶⁶ ס"ח התשמ"ח, עמ' 106.

⁶⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 137; התשכ"ח, עמ' 156.

⁶⁸ ס"ח התשל"ג, עמ' 292; התשנ"א, עמ' 31.

78. בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁶⁹ -

(1) בסעיף 26 -

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973";

(ב) פסקאות (4) ו-(5) - יימחקו;

(2) בתוספת, בטור א' -

(א) המילים "חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959" ו"חוק

המועצה לצמחי נוי (ייצור ושיווק), התשל"ו-1976" - יימחקו;

(ב) במקום "חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973" יבוא "חוק

מועצת הצמחים (ייצוא ושיווק), התשל"ג-1973".

79. בחוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969⁷⁰, בתוספת, בסופה יבוא "מועצת הצמחים".

תיקון חוק
שירות הציבור
(הגבלות לאחר
פרישה)

80. (א) בפרק זה -

הוראות
מיוחדות לענין
איחוד המועצות

"חוק מועצת הירקות" - חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959, כנוסחו ערב יום התחילה;

"חוק מועצת הפירות" - חוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, כנוסחו ערב יום התחילה;

"חוק המועצה לצמחי נוי" - חוק המועצה לצמחי נוי (ייצוא ושיווק), התשל"ו-1976, כנוסחו ערב יום התחילה;

"יום התחילה" - יום ו' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004);

"ייצואן" - מי שמחזיק בתעודת היתר ייצוא או בהרשאה לייצוא לפי חוק מועצת הירקות, לפי חוק מועצת הפירות, או לפי חוק מועצת צמחי הנוי, לפי הענין;

"מגדל ירקות" - מגדל כהגדרתו בחוק מועצת הירקות;

"מגדל פירות" - מגדל כהגדרתו בחוק מועצת הפירות;

"מגדל צמחי נוי" - מגדל כהגדרתו בחוק המועצה לצמחי נוי;

"מועצת הירקות" - המועצה כמשמעותה בחוק מועצת הירקות;

ד ב ר י ה ס ב ר

כן מוצע לקבוע הוראות למניעת סבסוד צולב בנכסים הקיימים בידי המועצות השונות ערב איחודן למועצת הצמחים, ובכלל זה הוראות שענינן תוצאות תובענות שהוגשו עד לאותו מועד.

סעיף 80 מוצע לקבוע הוראות מעבר הנדרשות נוכח הפסקת פעילותן של מועצת צמחי הנוי, מועצת הירקות ומועצת הפירות, שהוקמו לפי חוק מועצת הפירות, מועצת הירקות ומועצת צמחי הנוי, לפי הענין, והקמתה של מועצה משותפת אחת תחתן, ובכלל זה הוראות שענינן העברת נכסים, תובענות, עובדים, תוקפם של היתרים והרשאות לייצוא ולשיווק.

⁶⁹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשס"ג, עמ' 74.

⁷⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144; התש"ם, עמ' 100.

⁷¹ ס"ח התשס"ג, עמ' 150.

"מועצת הפירות" – המועצה כהגדרתה בחוק מועצת הפירות;
"מועצת הצמחים" – המועצה כהגדרתה בחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק),
התשל"ג-1973, כנוסחו בחוק זה;

"מועצת צמחי הנוי" – המועצה כהגדרתה בחוק המועצה לצמחי נוי;

"נכסים" – כהגדרתם בסעיף 7(ה) לחוק מועצת הפירות.

(ב) מועצת הירקות, מועצת הפירות ומועצת צמחי הנוי יחדלו מלפעול ביום התחילה ונכסיהן לרבות כל סימני המסחר הרשומים על שמן, יהיו לקנין מועצת הצמחים.

(ג) על העברת נכסים לפי סעיף קטן (ב) יחולו הוראות סעיפים 103ב, 103ה, 103ו, 103ז, 103יב, 103יד, 103טו, 103ז' לפקודת מס הכנסה⁷², בשינויים המחויבים לפי הענין, ויראו את מועצת הירקות, מועצת הפירות ומועצת צמחי הנוי כחברות המעבירות ואת מועצת הצמחים כחברה הקולטת, כמשמעותן באותם סעיפים, וזאת אף שלא מתקיימות בהעברה כאמור כל הוראות הפרק השני בחלק ה' לפקודת מס הכנסה.

(ד) (1) כל תובענה של מועצת הירקות, של מועצת הפירות או של מועצת צמחי הנוי או נגדן, לפי הענין, וכן כל עילה לתביעה כאמור, שהיו תלויות ועומדות או קיימות, לפי הענין, ערב יום התחילה –

(א) יוסיפו לעמוד בתוקפן ויראו אותן כאילו הן של מועצת הצמחים או נגדה, לפי הענין;

(ב) הוצאותיהן ותוצאותיהן ייזקפו לזכות או לחובה, לפי הענין, של קרן מיוחדת שתוקם לענף הירקות, לענף הפירות או לענף צמחי הנוי, לפי הענין, ויוצאו למטרות המשמשות את כל אחד מהענפים האמורים בלבד, הכל כאמור בסעיף 37 לחוק מועצת הפירות כנוסחו בחוק ההסדרים.

(ה) (1) נכסי מועצת הפירות, נכסי מועצת צמחי הנוי ונכסי מועצת הירקות, כפי שהיו ערב יום התחילה, ישמשו את ענף הפירות, ענף צמחי הנוי או ענף הירקות, לפי הענין; ואם הנכסים כאמור הם כספים – יופקדו בקרן המיוחדת של ענף הפירות, ענף צמחי הנוי או ענף הירקות, לפי הענין; לענין זה, "נכסים" – כהגדרתם בסעיף קטן (א), למעט חובות והתחייבויות.

(2) חובות והתחייבויות של מועצת הפירות, של מועצת צמחי הנוי או של מועצת הירקות, כפי שהיו ערב יום התחילה, ימומנו מתוך הקרן המיוחדת של ענף הפירות, ענף צמחי הנוי או ענף הירקות, לפי הענין.

(1) (1) מי שהיה עובד מועצת הפירות, מועצת צמחי הנוי או מועצת הירקות, ערב יום התחילה, יהיה עובד מועצת הצמחים החל ביום התחילה.

(2) על אף האמור בכל דין, ובכפוף להוראת פסקה (3), לא יהיה עובד כאמור בפסקה (1) זכאי להטבות פרישה בשל המעבר למועצת הצמחים.

(3) הזכויות שהיו לעובד מועצת הפירות, מועצת צמחי הנוי או מועצת הירקות ערב יום התחילה יישמרו לו ויראו אותו כזכויות הנובעות מעבודתו במועצת הצמחים.

(ז) מי שערב יום התחילה החזיק בתעודת היתר או הרשאה לייצוא מטעם מועצת הירקות, מועצת הפירות או מועצת צמחי הנוי, לפי הענין, יראו אותו לתקופת תוקפה של

⁷² דיני מרינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ב, עמ' 530.

תעודת ההיתר או של ההרשאה כמי שהחזיק בהיתר או שהיה מורשה מטעם מועצת הצמחים.

(ח) מי שערב יום התחילה היה משווק מורשה מטעם מועצת הירקות, מועצת הפירות או מועצת צמחי הנוי, לפי הענין, יראו אותו לתקופת תוקפה של ההרשאה כמי שהיה מורשה מטעם מועצת הצמחים.

(ט) כל הסכומים שתוקצבו ואושרו לשנת ה־2004 בתקציב מועצת הפירות, מועצת צמחי הנוי ומועצת הירקות, ושלא הוצאו עד יום התחילה, יראו אותם כאילו תוקצבו ואושרו בתקציב מועצת הצמחים.

(י) שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי, בהסכמת שר האוצר, לקבוע הוראות נוספות בכל ענין הנדרש לשם ביצוע הוראות סעיף זה וסעיף 81.

81. עד למינוים של חברי מועצת הצמחים, לפי חוק מועצת הפירות, כנוסחו בחוק זה, יחולו הוראות אלה:

מינוי מינהלות
זמניות ומינהלה
זמנית מאוחדת

(1) שר החקלאות ופיתוח הכפר ימנה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה שלוש מינהלות זמניות בנות חמישה חברים כל אחת שבהן יכהנו שר החקלאות ופיתוח הכפר או מי מטעמו כיושב ראש, חבר נוסף מבין עובדי משרדו של שר החקלאות ופיתוח הכפר, שני חברים שהם מגדלי ירקות, מגדלי פירות או מגדלי צמחי נוי, לפי הענין, וחבר אחד שהוא יצואן (בסעיף זה – המינהלות הזמניות);

(2) חברי המינהלות הזמניות ינהלו את מועצת הפירות, מועצת הירקות ומועצת צמחי הנוי, לפי הענין, ויהיו נתונות להם הסמכויות הנתונות לחברי אותה מועצה ולחברי הועד הפועל שלה;

(3) ביום מינוין של המינהלות הזמניות לפי פסקה (1) יחדלו מכהונתם חברי מועצת הירקות, מועצת הפירות ומועצת צמחי הנוי וחברי הועד הפועל של כל אחת מהמועצות;

(4) שר החקלאות ופיתוח הכפר ימנה בתוך 30 ימים מיום התחילה מינהלה זמנית מאוחדת בת חמישה חברים שבה יכהנו שר החקלאות ופיתוח הכפר או מי מטעמו כיושב ראש, חבר נוסף מבין עובדי משרדו של שר החקלאות ופיתוח הכפר, חבר שהוא מגדל ירקות, חבר שהוא מגדל פירות וחבר שהוא מגדל צמחי נוי (בסעיפים 81 ו-82 – המינהלה הזמנית המאוחדת);

(5) חברי המינהלה הזמנית המאוחדת ינהלו את מועצת הצמחים ויהיו נתונות להם הסמכויות הנתונות לחברי כל אחת מהמינהלות הזמניות;

(6) ביום מינוי המינהלה הזמנית המאוחדת לפי פסקה (4) יחדלו מכהונתם חברי המינהלות הזמניות.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכפר בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה, אשר הרכבה מפורט בסעיף 81(1) לחוק המוצע. בתוך 30 ימים מיום 1 בינואר 2004 ימנה שר החקלאות ופיתוח הכפר מינהלה זמנית מאוחדת, שהרכבה מפורט בסעיף 81(4) לחוק המוצע, שתחליף את המינהלות הזמניות ותנהל את מועצת הצמחים עד למינוים של חברי מועצת הצמחים כאמור.

סעיפים נוכח השינויים הצפויים באופן פעילותן של מועצת הפירות, מועצת הירקות ומועצת צמחי הנוי, ונוכח החשש מפגיעה בפעילותן השוטפת בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד למינוי חברי מועצת הצמחים לפי סעיף 4 לחוק מועצת הפירות כנוסחו בחוק זה, מוצע לקבוע הוראות מיוחדות לתקופה האמורה שלפיהן תנהל כל מועצה עד ירי מינהלה זמנית שימנה לה שר החקלאות ופיתוח

82. ביום מינוים של חברי מועצת הצמחים לפי סעיף 4 לחוק מועצת הפירות, כנוסחו מועצת הצמחים מינוי חברי מועצת הצמחים

83. (א) תחילתם של סעיפים 73 עד 79 לחוק זה ביום 1 בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) (בפרק זה - יום התחילה).

(ב) עד לכניסתם לתוקף של כללים ותקנות לפי חוק מועצת הפירות, כנוסחו בחוק זה, או עד תום שנתיים מיום התחילה, לפי המוקדם, מביניהם, יעמדו בתוקפם הכללים והתקנות שנקבעו לפי חוק מועצת הפירות, לפי חוק מועצת הירקות ולפי חוק מועצת צמחי הנוי, לפי הענין, בשינויים המחויבים.

84. בחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963⁷³ (בפרק זה - חוק המועצה לענף הלול) -

(1) בסעיף 6, אחרי "הציבור" יבוא "חברים שהם" ובמקום הסיפה החל במילים "נציגי המסחר הסיטוני" יבוא "חברים מקרב העוסקים במסחר סיטוני, חברים מקרב העוסקים במסחר קמעוני וחברים מקרב הצרכנים";

(2) בסעיף 9, במקום הרישה המסתיימת במילים "ימנו השרים" יבוא "השרים ימנו למועצה חברים שהם נציגי מגדלים שמספרם" ובסופו יבוא "החברים האמורים בסעיף זה ייבחרו על ידי המגדלים מתוכם בבחירות חשאיות, כפי שיקבעו השרים";

(3) בסעיף 10, במקום הרישה המסתיימת במילים "ימנו השרים" יבוא "השרים ימנו למועצה חברים מקרב העוסקים במסחר סיטוני בתוצרת הלול שמספרם";

(4) בסעיף 11, במקום הרישה המסתיימת במילים "המסחר הסיטוני" יבוא "השרים יקבעו את מספר החברים שהם נציגי המגדלים ואת מספר החברים מקרב העוסקים במסחר הסיטוני" ובמקום "שבכל ארגון, או לגופים" יבוא "או לעוסקים במסחר סיטוני";

(5) במקום סעיף 12 יבוא:

"נציגי המסחר הקמעוני 12. השרים ימנו למועצה שני חברים מקרב העוסקים במסחר הקמעוני בתוצרת הלול";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 83 לסעיף קטן (א) סעיף 84 לפסקאות (1) עד (9)

מוצע לקבוע את מועד תחילתם של סעיפים 73 עד 79 לחוק המוצע ביום 1 בינואר 2004, וזאת כדי לאפשר התארגנות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר לביצוע השינויים הנדרשים מכוחם.

לסעיף קטן (ב)

כדי לאפשר את המשך הפעילות השוטפת בענפי הצמחים עד להתקנת תקנות וכללים על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר, לפי הוראות החוק המוצע נוכח השינוי בסעיפים המסמיכים, מוצע לקבוע כי יעמדו בתוקפם הכללים והתקנות שנקבעו לפי חוק מועצת הפירות, חוק מועצת הירקות וחוק מועצת צמחי הנוי, וזאת למשך תקופה שלא תעלה על שנתיים, שתחילתן ביום 1 בינואר 2004.

מוצע לתקן את חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963 (להלן - חוק המועצה לענף הלול), שענינו נציגי הציבור במועצה לענף הלול, כך שנציגי הציבור במועצה ייקבעו על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר ושר התעשייה והמסחר מקרב המפורטים בסעיף המוצע שלא מתוך רשימות שהגישו ארגונים או גופים יציגים כפי שקובע חוק המועצה לענף הלול כנוסחו היום.

עוד מוצע, כי נציגי המגדלים במועצה לענף הלול ייבחרו על ידי המגדלים מתוכם בבחירות חשאיות, כפי שיקבעו השרים, וכי נציגי הצרכנים במועצה יהיו בעלי ידע וניסיון בתחום הגנת הצרכן.

⁷³ ס"ח התשכ"ד, עמ' 12.

(6) בסעיף 13, אחרי "חברים" יבוא "בעלי ניסיון וידע בתחום הגנת הצרכן";

(7) סעיף 14 – בטל;

(8) בסעיף 18, פסקה (1) – תימחק;

(9) בסעיף 19 –

(א) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ובלבד שממלא המקום של חבר מועצה יהיה מקרב אותה קבוצה שמתוכה נתמנה החבר שבמקומו הוא בא; היה חבר המועצה נציג המגדלים כאמור בסעיף 9, יתמנה ממלא המקום מבין אלה שהגישו את מועמדותם לבחירות לפי אותו סעיף, ושלא נבחרו";

(ב) סעיף קטן (ג) – בטל;

(10) בסעיף 27, פסקה (3) – תימחק;

(11) בסעיף 31, במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי" ובמקום "הנחיות שר החקלאות" יבוא "הנחיותיו";

(12) בסעיף 36 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) במקום "הקטינה המועצה" יבוא "הקטין שר החקלאות ופיתוח הכפר", במקום "רשאית היא" יבוא "רשאי הוא" ובמקום "הנחיות שר החקלאות" יבוא "הנחיותיו";

(2) בפסקה (3), במקום "שהמועצה תקבע" יבוא "ששר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע";

(13) בסעיף 37, במקום "המועצה באישור השרים ושר האוצר רשאית" יבוא "השרים, באישור שר האוצר, רשאים";

(14) בסעיף 38, במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";

(15) בסעיף 39, במקום הרישה המסתיימת במילים "משרד החקלאות" יבוא "קבע שר החקלאות ופיתוח הכפר כללים לפי סעיף 38, יקבע השר";

ד ב ר י ה ס ב ר

"העברת נציג הציבור

18. השרים יעבירו נציג ציבור מכהונתו אם –

(1) נתמנה מתוך רשימה שהוגשה כאמור

בסעיפים 9, 10 או 12 והארגון או הגוף שהגיש את

הרשימה המליץ לפני השרים על העברתו;

"ממלא מקום נציג הציבור

19. ...

(ג) מינויו של נציג הציבור לפי סעיפים קטנים (א)

ו- (ב) יהיה מרשימת המועמדים שמתוכה נתמנה החבר

שבמקומו הוא בא."

וה לשונם של סעיפים 14, 18 (1) ו-19 (ג) לחוק המועצה לענף הלול, שמוצע לבטלם:

"לא הוגשה רשימת מועמדים

14. לא הגיש אחד הארגונים או הגופים האמורים

בסעיפים 9, 10 או 12 רשימת מועמדים במועד שקבעו

השרים, רשאים השרים למנות כנציגי הציבור הקשור לו

אנשים המייצגים, לדעת השרים, אותו ציבור."

- (16) בסעיף 40, אחרי "על פי כללים" יבוא "שקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר" ובמקום "הכל כפי שתקבע" יבוא "הכל כפי שיקבע השר";
- (17) בסעיף 41, במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";
- (18) בסעיף 50 –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר, בהסכמת שר האוצר, לאחר ששמע את עמדת המועצה, רשאי";
- (ב) בסעיף קטן (ג), במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";
- (19) בסעיף 50א(א), במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";
- (20) בסעיף 51(א), אחרי "רשאית המועצה" יבוא "באישור שר החקלאות ופיתוח הכפר";
- (21) בסעיף 53 –
- (א) בכותרת השוליים, במקום "כללי המועצה" יבוא "כללים";
- (ב) בסעיף קטן (א), בריש, במקום "המועצה רשאית" יבוא "שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי";
- (22) בסעיף 59(ב), אחרי "השרים" יבוא "ושר האוצר";
- (23) בסעיף 61 –
- (א) במקום פסקה (ג) יבוא:
- "(ג) השרים יקבעו שתי רשימות של נציגי ציבור, האחת מבין המגדלים והשניה מבין הקבלנים המורשים, ובלבד שחברי המועצה לא יכללו ברשימות."
- (ב) בפסקה (ד), במקום הסיפה החל במילים "מתוך רשימות" יבוא "מבין הקבלנים המורשים";
- (24) בסעיף 67(א2), במקום "כפי שהמועצה קבעה" יבוא "כפי שקבע שר החקלאות ופיתוח הכפר";
- (25) סעיפים 70 ו-71 – בטלים.

ד ב ר י ה ס ב ר

- וזו לשונם של סעיפים (3)27, 70 ו-71 לחוק המועצה וענף הלול שמוצע לבטלם:
- "סמכויות שמורות למועצה"
27. הסמכויות שלהלן שמורות למועצה בלבד:
-
- (3) קביעת כללים;
- "כללי המועצה"
70. המועצה רשאית לקבוע כללים בכל הנוגע לביצוע תפקידיה.
- "כללי המועצה טעונים אישור"
71. כללי המועצה לפי חוק זה טעונים אישור השרים."

לפסקאות (10) עד (25)

במטרה להגביר את הפיקוח על הייטלים המוטלים על המגדלים ומתוך כוונה לצמצם ככל שניתן את הוצאות המועצה לענף הלול לרבות הוצאות בשל תקורות, מוצע להקנות את הסמכות לקביעת היטלים במועצה לשר החקלאות ופיתוח הכפר, בהסכמת שר האוצר, לאחר שמיעת עמדת המועצה לענף הלול.

נוסף על כך, נוכח הנושאים המגוונים שבהם עוסקת המועצה לענף הלול, אשר משפיעים, בין השאר, על ציבור המגדלים והצרכנים, מוצע להעביר את הסמכות לקביעת כללים לפעילות המועצה לשר החקלאות ופיתוח הכפר.

85. עד למינוים של חברי המועצה לענף הלול לפי חוק המועצה לענף הלול, כנוסחו בחוק זה, יחולו הוראות אלה:

(1) שר החקלאות ופיתוח הכפר ימנה בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה מינהלה זמנית בת חמישה חברים שבה יכהנו שר החקלאות ופיתוח הכפר או מי מטעמו כיושב ראש, חבר נוסף מבין עובדי משרדו של שר החקלאות ופיתוח הכפר ושלושה חברים שהם מגדלים, כהגדרתם בחוק המועצה לענף הלול (בסעיף זה – המינהלה הזמנית); חברי המינהלה הזמנית ינהלו את המועצה לענף הלול, ויהיו נתונות להם הסמכויות הנתונות לחברי המועצה לענף הלול ולחברי הועד הפועל שלה;

(2) ביום מינוים של חברי המועצה לענף הלול לפי סעיף 5 לחוק המועצה לענף הלול כנוסחו בחוק זה יחולו מכהונתם חברי המינהלה הזמנית;

(3) שר החקלאות ופיתוח הכפר רשאי, בהסכמת שר האוצר, לקבוע הוראות נוספות בכל ענין הנדרש לשם ביצוע הוראות סעיף זה.

86. תחילתו של סעיף 84 לחוק זה ביום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003).
חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) – תחילה

87. עד לכניסתם לתוקף של כללים ותקנות לפי חוק המועצה לענף הלול, כנוסחו בחוק זה, או עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, לפי המוקדם מביניהם, יעמדו בתוקפם הכללים והתקנות שנקבעו לפי חוק המועצה לענף הלול.
חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) – הוראת מעבר

ד ב ר י ה ס ב ר

כדי לאפשר התארגנות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר לביצוע השינויים הנדרשים מכוחו.

סעיף 87 כדי לאפשר את המשך הפעילות השוטפת בענפי הצמחים עד להתקנת תקנות וכללים על ידי שר החקלאות ופיתוח הכפר, לפי הוראות החוק המוצע, נוכח השינוי בסעיפים המסמיכים, מוצע לקבוע כי יעמדו בתוקפם הכללים והתקנות שנקבעו לפי חוק המועצה לענף הלול כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, וזאת למשך תקופה שלא תעלה על שנתיים, שתהילתן ביום 1 ביולי 2003.

סעיף 85 נוכח השינויים הצפויים באופן פעילותה של מועצת הלול, ונוכח החשש לפגיעה בפעילותה השוטפת בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד למועד מינויים של חברי המועצה לענף הלול לפי סעיף 5 לחוק המועצה לענף הלול כנוסחו בחוק זה, מוצע לקבוע כי עד למועד האמור ינהלו עניניה של המועצה לענף הלול על ידי מינהלה זמנית שימנה לה שר החקלאות ופיתוח הכפר, בתוך 30 ימים מיום תחילתו של חוק זה, שהרכבה מפורט בסעיף המוצע.

סעיף 86 מוצע לקבוע את מועד תחילתו של סעיף 84 לחוק המוצע ביום 1 ביולי 2003, וזאת

פרק י"ג: ביטוח לאומי

88. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁷⁴ (בפרק זה - חוק הביטוח הלאומי) -

(1) אחרי סעיף 6א יבוא:

6ב. (א) לענין חוק זה לא יראו בעל שליטה או בעל ענין בחברת מעטים כעובד בחברה ולא יראו את החברה כמעבידו;
(ב) בסעיף זה -

"מבוטחים שהם בעלי שליטה או בעלי ענין בחברת מעטים"

"חברת מעטים" - כמשמעותה בסעיף 76 בפקודת מס הכנסה⁷⁵;
"בעל ענין", "שליטה" - כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁷⁶;

(2) בסעיף 36, האמור בו יוסמן "(א)", ובו, המילים "שהוקם על פי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954⁷⁷" - יימחקו, ואחריו יבוא:

"(ב) הסכום הכולל של התחייבויות המינהלה, בשנת כספים פלונית, למתן הענקות לפי סעיף קטן (א), למעט הענקות למוסד לבטיחות וגיהות ולעריכת מחקרים בתחומי הביטוח הסוציאלי והאבטלה, לא יעלה על 15 מיליון שקלים חדשים.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב) -

(1) המינהלה רשאית, לפי המלצה ובאישור כאמור בסעיף קטן (א), ובהסכמת שר האוצר, להתחייב לתת הענקות כאמור בסעיף קטן (ב).

דברי הסבר

בירור מעמדו של המבוטח רק בדיעבד שעה שהוא בא לממש זכותו לגמלה היא בעייתית, וראוי לפיכך להבהיר מראש מה יהיה מעמדו, הן מבחינת חובת תשלום דמי הביטוח והן מבחינת זכויותיו לגמלאות.

מוצע לפיכך לתקן את חוק הביטוח הלאומי, ולקבוע בו במפורש כי בעל מניות בחברת מעטים (חברה בת 5 בעלי מניות לכל היותר) המועסק בחברה, וכן מי שהוא בעל שליטה בחברה כאמור ומועסק בה, לא יוכר כעובד שכיר בחברה, הן לענין תשלום דמי ביטוח והן לענין הזכאות לגמלאות.

מבוטח כאמור יוכר, לפי הענין, כעובד עצמאי או כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי.

לפסקה (2) ולסעיף 89(ב) (1)

מוצע להגביל את הסכום הכולל של התחייבויות מינהלת המוסד לביטוח לאומי לתת הענקות לפי סעיף 36 לחוק הביטוח הלאומי ל-15 מיליון שקלים בשנה, כאשר סכום זה משקף גם התחייבויות לגבי שנות כספים עתידיות.

סעיף 88 לפסקה (1)

לסיווגו של מבוטח כעובד שכיר או כעובד עצמאי, השלכה על תשלום דמי הביטוח וכן על תחולת ענפי הביטוח לגביו, שכן עובד עצמאי אינו מבוטח לפי פרקים ז' ו'ח' שבחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב]. התשנ"ה-1985 (בפרק זה - חוק הביטוח הלאומי), שענינם ביטוח אבטלה וביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק מעביד.

בשנים האחרונות נדרש בית הדין לעבודה לתביעות רבות שבהן עלתה שאלת מעמדו הביטוחי של מי שהוא בעל שליטה בחברה או בעל מניות בה, וקבע להלכה, כי דירקטור ובעל מניות בחברה עשויים להיחשב כעובדים שכירים של החברה, בהתמלא תנאים מסוימים. דא עקא, שבנושא זה נותרה אי בהירות רבה, וציבור המבוטחים וכן גם המוסד שבים ונקלעים לצורך לבחון את מערכת היחסים שבין תובע דמי האבטלה לבין החברה, בנסיבות שבהן חדלה החברה להתקיים. זאת בעיקר בחברות שבהן מספר קטן של בעלי שליטה וענין, שאז מערכת היחסים שבין בעל השליטה או בעל הענין ובין החברה דומה יותר לפעילותו של עובד עצמאי.

⁷⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210; התשס"ג, עמ' 175.

⁷⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁷⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁷⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 202.

בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו תהיה המינהלה רשאית להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שתקבע בהסכמת שר האוצר;

(2) התחייבה המינהלה, בשנת כספים מסוימת, לתת הענקות כאמור בסעיף קטן (ב) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאית היא, לפי המלצה וקאישור כאמור בסעיף קטן (א), ובהסכמת שר האוצר, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (ב), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (ב), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" – סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (ב) לבין הסכום שבו התחייבה המינהלה בשנת הכספים המסוימת.

(ד) השר בהסכמת שר האוצר, רשאי בצו, לעדכן מעת לעת את הסכום הקבוע בסעיף קטן (ב) בשיעורים שיקבע.

(ה) בסעיף זה –

"התחייבויות" – לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות;

"המוסד לבטיחות וגיהות" – המוסד לבטיחות וגיהות שהוקם לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;

(3) בסעיף 44, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) נולד ילד אחד, ישלם המוסד למבוטחת, מענק לידה בשיעור של 20% מהשכר הממוצע; מענק לפי סעיף קטן זה לא ישולם בעד יותר מילד אחד באותה משפחה; לענין זה, "משפחה" – בני זוג שהם הוריו של הילד או הורה יחיד כהגדרתו בחוק משפחות חד הוריות, התשנ"ב-1992⁷⁸;

(4) בסעיף 53(ד), במקום "בטור ה" יבוא "בטור ד";

(5) במקום סעיף 68 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

ובהתאם לאמור, גם על התחייבויות של המוסד לפי המלצה של המועצה שניתנה עד סוף שנת 2002.

לפסקה (3)

מוצע לשלם את מענק הלידה בעבור הלידה הראשונה במשפחה בלבד, כך שהזכות למענק בעד לידת ילד תהא בכל מקרה שמדובר בילדם הראשון של בני הזוג שהם הוריו, ולגבי ילד של הורה יחיד – הילד הראשון.

יחד עם זאת, מוצע להותיר על כנה את הוראת החוק שלפיה יולדת אשר יולדת בלידה אחת שני ילדים או יותר תהא זכאית למענק בעד כל ילד שילדה באותה לידה ובשיעור גבוה יותר מהקבוע בעבור לידת ילד אחד.

לפסקה (4)

בסעיף 7(12) לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002, הוחלף

כדי לאפשר גמישות בחלוקת ההענקות מצד אחד בלא חריגה מהמסגרת התקציבית מצד שני, מוצע לאפשר למינהלה, בהסכמת שר האוצר, להגדיל את התחייבויותיה בשנה כספים פלונית על חשבון התחייבויות שהיא רשאית לתת בשתי השנים הבאות, כך שסך התחייבויות המינהלה באותן שנים לא יעלה על הקבוע בסעיף 36, וכן לאפשר לה להגדיל את התחייבויותיה בשנה מסוימת אם בשנה שלפניה התחייבה בסכום הנמוך מהקבוע בסעיף, ובלבד שההגדלה אינה עולה על 20% ואינה עולה על ההפרש בין התחייבויותיה בפועל בשנה הקודמת לבין הקבוע בסעיף.

עוד מוצע כי החל בשנת הכספים 2007 יהיה השר הממונה על ביצוע החוק רשאי לעדכן בצו את הסכום הקבוע בסעיף בהסכמת שר האוצר.

המגבלה המוצעת לא תחול על התחייבויות המינהלה למתן הענקות למוסד לבטיחות וגיהות ולעריכת מחקרים בתחומי הביטוח הסוציאלי והאבטלה,

⁷⁸ ס"ח התשנ"ב, עמ' 147.

שיעור הקצבה 68. (א) קצבת הילדים לחודש בעד כל ילד שבמנין ילדיו של ההורה תהיה לפי ערך 0.84 נקודות קצבה; בסעיף זה, "נקודת קצבה" - כמשמעותה בסעיף 33א3 בפקודת מס הכנסה.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), קצבת הילדים לחודש בעד ילד שנולד לפני יום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), והוא הילד השלישי יאילך שבמנין ילדיו של ההורה, תהיה לפי ערך נקודות קצבה כמפורט בלוח ד'."

(6) אחרי סעיף 74 יבוא:

"סימן ד': מימון

מימון פעולות לפיתוח שירותים לילדים בסיכון - הוראת שעה

74א. (א) המוסד יממן פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת ילדים בסיכון, ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, לממן פעולות כאמור לרכות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 15 מיליון

דברי הסבר

שירותים לטובת ילדים בסיכון, על פי תנאים וכללים שיקבע השר הממונה על ביצוע החוק באישור שר האוצר.

מוצע להגביל את הסכום הכולל של התחייבויות המוסד לביטוח לאומי לממן פעולות לפי הסעיף המוצע ל-15 מיליון שקלים בשנה, כאשר סכום זה משקף גם התחייבויות לגבי שנות כספים עתידיות.

כדי לאפשר גמישות במימון פעולות ממצד אחד בלא חריגה מהמסגרת התקציבית מצד שני, מוצע לאפשר למוסד לביטוח לאומי, בהסכמת שר האוצר, להגדיל את התחייבויותיו בשנת כספים פלונית על השבון ההתחייבויות שהוא רשאי לתת בשתי השנים הבאות, כך שסך התחייבויות המוסד באותן שנים לא יעלה על הקבוע בסעיף המוצע, וכן לאפשר לו להגדיל את התחייבויותיו בשנה מסוימת אם בשנה שלפניו התחייב בסכום הנמוך מהקבוע בסעיף האמור, ובלבד שהגדלה אינה עולה על 20% ואינה עולה על ההפרש בין התחייבויותיו בפועל בשנה הקודמת לבין הקבוע בסעיף.

כן מוצע, כי בשנת הכספים 2007 יהיה השר הממונה על ביצוע החוק רשאי לעדכן בצו את הסכום הקבוע בסעיף בהסכמת שר האוצר.

השפעת התיקון על ולדים

התיקון מסמך את המוסד לביטוח לאומי לממן פעולות המיועדות לפיתוח שירותים לטובת ילדים בסיכון שלא היתה לו הסמכות לממן עד כה, ועל כן הוא צפוי להגדיל את השתתפות המדינה במימון שירותים לטובת ילדים אלו.

לוח י' בחוק הביטוח הלאומי באופן ששיעור דמי הביטוח המנוכים משכר העובד שהיה נקוב עד אז בטור ה' נקוב לאחר התיקון בטור ד'. מוצע לצורך בהירות נוסח החוק, להתאים את ההפניה בסעיף 53ד) לחוק הביטוח הלאומי לתיקון האמור.

לפסקאות (5) ו-(25)

בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 41) (סיוע למשפחות ברוכות ילדים), התשס"א-2000, הוגדלו באופן משמעותי קצבאות הילדים המשולמות בעד הילד החמישי במשפחה וכל ילד נוסף באותה משפחה. לפיכך, משנת 2001 ואילך הוקצן חוסר האיזון בקצבאות הילדים, כאשר קצבת הילד החמישי (וכל ילד נוסף) גבוהה פי 5 מקצבת הילד הראשון, במיוחד לנוכח העובדה שההוצאה השולית בשל כל ילד נוסף במשפחה הולכת ויורדת.

בנסיבות אלה, הופחתו קצבאות הילדים בחקיקה בשנים 2001-2002, אך חוסר האיזון שבין קצבאות הילדים המשתלמות בעד כל ילד לפי מספרו הסידורי לא תוקן.

מוצע להשוות את קצבאות הילדים המשתלמות בעד כל ילד, בלא קשר למספרו הסידורי במשפחה, כך שיהיו שוות לקצבה המשתלמת בעד הילד הראשון במשפחה. לענין הילדים שנולדו בטרם יום תחילתו של חוק זה, ומשתלמות בעדם קצבאות ילדים מוגדלות ביחס לקצבאות הילד הראשון והשני, מוצע כי מהלך זה יבוצע באופן מרוג, ב-4 שלבים, בהתאם ללוח ד' המוצע.

לפסקה (6) ולסעיף 89(ב1)

מוצע להסמך, בשנות הכספים 2004 עד 2007, את המוסד לביטוח לאומי לממן פעולות המיועדות לפיתוח

שקלים חדשים; מימון לפי סעיף קטן זה ייעשה על פי תנאים
וכללים שיקבע השר באישור שר האוצר.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, בהסכמת שר האוצר, להתחייב לממן פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(2) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, בהסכמת שר האוצר, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת.

(ג) השר בהסכמת שר האוצר, רשאי בצו, לעדכן מעת לעת את הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) בשיעורים שיקבע.

(ד) מימון הפעולות לפי סעיף זה ייעשה מתקבולי דמי ביטוח לענף ביטוח ילדים.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו בשנות הכספים 2004 עד 2007";

(7) בסעיף 97, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) מדמי הפגיעה ינכה המוסד דמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' שבלוח י";

(8) בסעיף 107(א), במקום "בשבעים" יבוא "בארבעים וחמש";

(9) בסעיף 149 -

(א) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "ובלבד שסך ההוצאה השנתית לפעולות כאמור לא יעלה על 1% מאמדת הגביה השנתית של דמי ביטוח נפגעי

ד ב ר י ה ס ב ר

כן מוצע כי למי שנפגע בעבודה ודרגת נכותו פחותה מ-20%, ישולם מענק בגובה 45 פעמים הקצבה החודשית במקום 70 פעמים כאמור.

לפסקה (9) ולסעיף 89(ב)(1)

מוצע לבטל את ההגבלה הקבועה בסעיף 149 לחוק הביטוח הלאומי לגבי גובה ההוצאה השנתית של המוסד לביטוח לאומי להשתתפות במימון פעולות כאמור בסעיף, ולהגביל במקומה את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי להשתתף במימון פעולות לפי הסעיף ל-7 מיליון שקלים בשנה, כאשר סכום זה משקף גם התחייבויות לגבי שנות כספים עתידיות.

לפסקאות (7), (8), (23) ו-(24)

עקב המצב הכלכלי הקשה, וההאטה החריפה בפעילות הכלכלית במשק, אשר הביא לצורך בהפחתת הוצאות הממשלה בכלל, ותשלומי ההעברה בפרט, מוצע לגבות מדמי הפגיעה המשולמים למי שנפגעו בעבודה דמי ביטוח בשיעור הקבוע בטור ד' שבלוח י, דהיינו 1.4% מחלק הקצבה שאינו עולה על מחצית השכר הממוצע ו-5.52% מחלק הקצבה העולה על מחצית השכר הממוצע, דהיינו, השיעורים המנוכים משכרו של עובד.

עבודה" יבוא "ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, להשתתף במימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 7 מיליון שקלים חדשים";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב להשתתף במימון פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(2) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, להשתתף במימון פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" - סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת.

(ג) השר בהסכמת שר האוצר, רשאי בצו, לעדכן מעת לעת את הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) בשיעורים שיקבעו";

(10) סעיף 164 - בטל;

(11) בסעיף 165 -

(א) סעיף קטן (א) - בטל;

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) ברישה, במקום "נתמלאו" יבוא "היא תואמת את מצב בריאותו וכשרו הגופני ונתמלאו";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (10), (11), (12), (15) ו-(27)

הוראות השעה שבלוח י"ג בחוק הביטוח הלאומי, שענינן הסדרים בנושא דמי אבטלה (עבודה מתאימה, סייגים לזכאות וחישוב דמי האבטלה), שתוקפן מוארך מעת לעת מאז חקיקת החוק בשנת 1995, מוארכות מעת לעת.

נוכח העובדה שאין מקום שלא להוסיף ולהאריך את תוקף הוראות השעה האמורות, ונוכח העובדה שהוראות אלה הן מטבען הוראות של קבע, מוצע לשלב את הוראות לוח י"ג בחוק הביטוח הלאומי, כהוראות קבע במסגרת חוק הביטוח הלאומי, במקום ההוראות שאותן הן מחליפות לפי הוראת השעה שבסעיף 164 בחוק האמור.

נוסח לוח י"ג לחוק הביטוח הלאומי, שמוצע לבטלה:

כדי לאפשר גמישות במימון פעולות מצד אחד בלא חריגה מהמסגרת התקציבית מצד שני, מוצע לאפשר למוסד לביטוח לאומי, בהסכמת שר האוצר, להגדיל את התחייבויותיו בשנת כספים פלונית על חשבון ההתחייבויות שהוא רשאי לתת בשתי השנים הבאות, כך שסך התחייבויות המוסד באותן שנים לא יעלה על הקבוע בסעיף, וכן לאפשר לו להגדיל את התחייבויותיו בשנה מסוימת אם בשנה שלפניה התחייב בסכום הנמוך מהקבוע בסעיף, ובלבד שההגדלה אינה עולה על 20% ואינה עולה על ההפרש בין התחייבויותיו בפועל בשנה הקודמת לבין הקבוע בסעיף.

כן מוצע כי החל בשנת הכספים 2007 יהיה השר הממונה על ביצוע החוק רשאי לעדכן בצו את הסכום הקבוע בסעיף בהסכמת שר האוצר.

(2) בפסקה (1), במקום הסיפה המתחילה במילים "רמת השכלתו" יבוא "או רמת השכלתו; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי עבודה לפי קבוצות מיון, שייחשבו כעבודה מסוג העבודה העיקרית או כעבודה התואמת את ההכשרה המקצועית או את רמת ההשכלה כאמור";

ד ב ר י ה ס ב ר

לאדם בן משפחה הגר עמו, ומובטחים לו מגורים במקום העבודה או ההכשרה המקצועית והוצאות נסיעה ממקום מגוריו הקבוע למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה אחת לשבועיים לפחות.

(1) על אף הוראות סעיפים קטנים (ד) ו-(ה), אם הוצעה עבודה או הכשרה מקצועית לאם לילד שטרם מלאו לו שבע שנים, במקום המרוחק לפחות 40 קילומטרים ממקום מגוריה הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום המגורים.

(2) לענין סעיפים קטנים (ד) עד (ו) -

(1) מרחקים יחושבו לפי המרחק שבין יישובים כמובא בפרסומי מרחקי דרך של מחלקת המדידות במשרד העבודה והרווחה;

(2) "בן משפחה" - בן זוג, ילד, הורה, את, סב או נכד;

(3) מקום המגורים הקבוע של אדם ייקבע לפי הרישום בתעודת הזהות שלו.

2. בסעיף 166(ב) ו-(ד), במקום "שלושים" יבוא "תשעים".

3. אחרי סעיף 176 יבוא:

"176א. (א) מענק, לרבות מענק חלקי, בסכום האמור בסעיף קטן (ב), ישולם לעובד שאילולא הוראות סעיף 165(ג) היה זכאי לדמי אבטלה לפי סעיף 176(ב), אם נתמלאו לגביו כל אלה:

(1) הוא עובד 150 ימים לפחות, ולגבי מענק חלקי - 75 ימים לפחות, בתוך שנים עשר החודשים שמהתאריך הקובע, כעבודה כאמור בסעיף 165(ג) שהציע לו שירות התעסוקה;

(2) השכר בעבודה האמורה בפסקה (1) נמוך מדמי האבטלה אשר להם היה זכאי אילולא הוצעה לו העבודה (להלן - עבודה בשכר נמוך).

(ב) סכום המענק יהיה שווה לדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 176(ב) בעד הימים שבהם עבד בעבודה שבשלהם היה זכאי לדמי אבטלה, אילולא חל לגביו סעיף 165(ג); במנין הימים כאמור לא ימנו ימים שחלו בתוך 60 הימים האמורים בסעיף 165(ג), אף אם שולמו בעדם דמי אבטלה; מספר הימים שבעדם ישולם המענק לא יעלה על 150.

(ג) הפסיק העובד לעבוד בעבודה בשכר נמוך, לא יחולו לגבי הפסקה כאמור הוראות סעיף 166(ב).

"לוח י"ג"

(סעיף 164)

1. במקום סעיף 165 יבוא:

"165. (א) לענין סעיף 163 רואים עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוגי, אם היא תואמת את מצב בריאותו וכושרו הגופני ונתמלאו בה כל אלה:

(1) העבודה היא מסוג העבודה העיקרית שבה עבד תוך שלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע, או עבודה אחרת התואמת את הכשרתו המקצועית או רמת השכלתו; השר, באישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי לקבוע סוגי עבודה לפי קבוצות מיון, שייחשבו כעבודה מסוג העבודה העיקרית או כעבודה התואמת את ההכשרה המקצועית או את רמת ההשכלה כאמור;

(2) השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם;

(3) העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ב) לענין סעיף 166(ד) רואים הכשרה מקצועית כעבודה מתאימה לאדם פלוגי, אם היא תואמת את רמת השכלתו, מצב בריאותו וכושרו הגופני ואם היא אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) ו-(2) לא יחולו, לגבי מי שטרם מלאו לו 35 שנים, מתום 60 ימים מהתאריך הקובע, וכן לגבי מי שבשלוש השנים שקדמו בתכוף לתאריך הקובע היה עיקר עבודתו בעבודה שהיא מטבעה עבודה עונתית; בכל מקרה לא יפחת השכר בעבודה המוצעת משכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום.

(ד) לענין סעיפים קטנים (א) ו-(ב), אם הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, וזולת אם קיימת תחבורה ציבורית תקינה למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה, או המעביד מספק הסעה למקום העבודה וחזרה, ובלבד שזמן הנסיעה לעבודה וחזרה העולה על שעה אחת נחשב כחלק מומן העבודה.

(ה) הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו, לא ייחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אם אין

"(ד) הוראות סעיף קטן (ב)(1) ו-(2) לא יחולו, לגבי מי שטרם מלאו לו 35 שנים, מתום 60 ימים מהתאריך הקובע, וכן לגבי מי שבשלוש השנים, שקדמו בתכוף לתאריך הקובע היה עיקר עבודתו בעבודה שהיא מטבעה עבודה עונתית; בכל מקרה לא יפחת השכר בעבודה המוצעת משכר מינימום כמשמעותו בחוק שכר מינימום.

(ה) לענין סעיפים קטנים (ב)(3) ו-(ג), אם הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אלא אם כן קיימת תחבורה ציבורית תקינה למקום העבודה או ההכשרה המקצועית ובחזרה, או שהמעביד מספק הסעה למקום העבודה ובחזרה, ובלבד שזמן הנסיעה לעבודה ובחזרה העולה על שעה אחת נחשב כחלק מזמן העבודה.

(ו) הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 קילומטרים ממקום מגוריו, לא תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אם אין לאדם בן משפחה הגר עמו, ומובטחים לו מגורים במקום העבודה או ההכשרה המקצועית והוצאות נסיעה ממקום מגוריו הקבוע למקום העבודה או ההכשרה המקצועית ובחזרה אחת לשבועיים לפחות.

(ז) על אף הוראות סעיפים קטנים (ה) ו-(ו), אם הוצעה עבודה או הכשרה מקצועית לאם לילד שטרם מלאו לו שבע שנים, במקום המרוחק לפחות 40 קילומטרים ממקום מגוריה הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום המגורים.

(ח) לענין סעיפים קטנים (ה) עד (ז) -

(1) מרחקים יחושבו לפי זמרחק שבין יישובים כמובא בפרסומי מרחקי דרך של מחלקת המידות במשרד התשתיות הלאומיות;

(2) "בן משפחה" - בן זוג, ילד, הורה, אח, סב או נכד;

(3) מקום המגורים הקבוע של אדם ייקבע לפי הרישום בתעודת הזהות שלו."

ד ב ר י ה ס ב ר

4. בלוח ז', במקום פסקה 1 יבוא:

1. על חלק השבר שעד למחצית השכר היומי הממוצע במשק:

(א) מי ששכרו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק 80:

(ב) מי ששכרו אינו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק 70."

(ד) השכר היומי הממוצע לגבי מי שהיה למובטל בתוך שישה חודשים מהיום שבו הפסיק לעבוד בעבודה בשכר נמוך, יחושב לפי ההכנסה שהיתה לו לפני התאריך הקובע שקדם לאותה עבודה, ובלבד שדמי האבטלה לא יפחתו מדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 170.

(ה) השר יקבע תנאים, כללים, סיוגים, מועדים ודרכי חישוב לתשלום המענק לפי סעיף זה."

(א) סעיף קטן (א) - בטל;

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "30" יבוא "90";

(ג) בסעיף קטן (ד), במקום "30" יבוא "90";

(א) בסעיף קטן (א), בפסקה (1), המילים "בעד כל תקופת ההכשרה" - יימחקו;

(ב) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על מי שמקבל דמי אבטלה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 167 עד 172, ואולם לענין זכאי מיוחד תהיה תקופת התשלום המרבית, על אף האמור בסעיף 171(א), 138 ימים, והוראות סעיף 171 א לא יחולו לגביו; לענין זה -

"זכאי מיוחד" - מי שהתקיימו בו כל אלה:

(1) ההכשרה המקצועית שאליה נשלח טרם הסתיימה והוא משתתף בה באופן סדיר;

(2) תקופת התשלום המרבית לגביו לפי סעיף 171 או התקופה שבעדה הוא זכאי לדמי אבטלה לפי סעיף 171, קצרה מ-138 ימים;

(3) הוא הוכיח להנחת דעתו של המוסד כי לא סיים 12 שנות לימוד;

"תקופת תשלום מרבית" - כהגדרתה בסעיף 171.א.

(14) סעיף 173 א - בטל;

(15) אחרי סעיף 176 יבוא:

"מענק למובטל שעובד בשכר נמוך (א) מענק, לרבות מענק חלקי, בסכום האמור בסעיף קטן (ב), ישולם לעובד שאילולא הוראות סעיף 165(ד) היה זכאי לדמי אבטלה לפי סעיף 176(ב), אם נתמלאו לגביו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (13) ו-(14)

נמצא כי שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של מי שלא סיים 12 שנות לימוד נמוך משמעותית לעומת בעלי השכלה גבוהה יותר.

על כן מוצע לעודד הכשרה מקצועית בקרב אוכלוסייה זו ולקבוע כי מי שלא סיים 12 שנות לימוד, והוא עומד בשאר התנאים הקבועים בהגדרה "זכאי מיוחד" ונשלח להכשרה מקצועית, יהיה זכאי לדמי אבטלה במהלך ההכשרה המקצועית אף אם כבר השתלמו לו דמי אבטלה בעבור התקופה המרבית שלה הוא זכאי לפי סעיפים 171 ו-171א לחוק הביטוח הלאומי, ובלבד שלא יהא זכאי לדמי אבטלה לתקופה העולה על 138 ימים.

עוד מוצע, כי תקופת התשלום לזכאי שנשלח להכשרה מקצועית לא תהיה ארוכה מתקופת התשלום לזכאי שלא נשלח להכשרה מקצועית. בנסיבות אלה מתייתר הצורך בהוראת השעה שנקבעה בסעיף 173 א לחוק הביטוח הלאומי ועל כן מוצע לבטלה. וזו לשונו של סעיף 173 א:

"דמי אבטלה למי שנמצא בהכשרה מקצועית - הוראת שעה

173 א. על אף האמור בסעיף 173, על זכאי שנשלח להכשרה מקצועית בתקופה שמיום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) יחולו הוראות סעיפים 171 ו-171א, והתקופה שבעדה משתלמים לזכאי דמי אבטלה לפי סימן זה לא

(1) הוא עובד 150 ימים לפחות, ולגבי מענק חלקי - 75 ימים לפחות, בתוך שנים עשר החודשים שמהתאריך הקובע, בעבודה כאמור בסעיף 165(ד) שהציע לו שירות התעסוקה;

(2) השכר בעבודה האמורה בפסקה (1) נמוך מדמי האבטלה אשר להם הי, זכאי אילולא הוצעה לו העבודה (להלן - עבודה בשכר נמוך).

(ב) סכום המענק יהיה שווה לדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 176(ב) בעד הימים שמהם עבד בעבודה שבשלהם היה זכאי לדמי אבטלה, אילולא חל לגביו סעיף 165(ד); במנין הימים כאמור לא ימנו ימים שחלו בתוך 60 הימים האמורים בסעיף 165(ד), אף אם שולמו בעדם דמי אבטלה; מספר הימים שבעדם ישולם המענק לא יעלה על 150.

(ג) הפסיק העובד לעבוד בעבודה בשכר נמוך, לא יחולו לגבי הפסקה כאמור הוראות סעיף 166(ב).

(ד) השכר היומי הממוצע לגבי מי שהיה למובטל בתוך שישה חודשים מהיום שבו הפסיק לעבוד בעבודה בשכר נמוך, יחושב לפי ההכנסה שהיתה לו לפני התאריך הקובע שקדם לאותה עבודה, ובלבד שדמי האבטלה לא יפחתו מדמי האבטלה שחושבו לפי סעיף 170.

(ה) השר יקבע תנאים, כללים, סייגים, מועדים ודרכי חישוב לתשלום המענק לפי סעיף זה.

(16) בסעיף 220 -

(א) האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום הסיפה המתחילה במילים "ובלבד שסך ההוצאה השנתית" יבוא "ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, למימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 90 מיליון שקלים חדשים";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) המוסד רשאי, בהתייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר,

דבריו הסבר

כדי לאפשר גמישות במימון פעולות מצד אחד בלא חריגה מהמסגרת התקציבית מצד שני, מוצע לאפשר למוסד לביטוח לאומי, בהסכמת שר האוצר, להגדיל את התחייבויותיו בשנת כספים פלונית על חשבון ההתחייבויות שהוא רשאי לתת בשתי השנים הבאות, כך שסך התחייבויות המוסד באותן שנים לא יעלה על הקבוע בסעיף, וכן לאפשר לו להגדיל את התחייבויותיו בשנה מסוימת אם בשנה שלפניה התחייב בסכום הנמוך מהקבוע בסעיף, ובלבד שההגדלה אינה עולה על 20% ואינה עולה על ההפרש בין התחייבויותיו בפועל בשנה הקודמת לבין הקבוע בסעיף.

תעלה על התקופה המרבית לתשלום דמי אבטלה לפי הוראות סעיפים 171 ו-171א.

לפסקה (16) ולסעיף 89(ב)1

מוצע לבטל את ההגבלה הקבועה בסעיף 220 לחוק הביטוח הלאומי לגבי גובה ההוצאה השנתית של המוסד לביטוח לאומי למימון פעולות כאמור בסעיף, ולהגביל במקומה את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי להשתתף במימון פעולות לפי הסעיף ל-90 מיליון שקלים בשנה, כאשר סכום זה משקף גם התחייבויות לגבי שנות כספים עתידיות.

להתחייב לממן פעולות לפי הוראות סעיף קטן (א), בסכום העולה על הסכום הקבוע בו, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(2) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות כאמור בסעיף קטן (א) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בו, רשאי הוא, בהתייעצות עם המועצה ובהסכמת שר האוצר, להתחייב בשנת הכספים שלאחריה בסכום הקבוע בסעיף קטן (א), בתוספת סכום ההפרש או בתוספת 20% מהסכום הקבוע בסעיף קטן (א), לפי הנמוך; לענין זה, "סכום ההפרש" – סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת.

(ג) השר בהסכמת שר האוצר, רשאי בצו, לעדכן מעת לעת את הסכום הקבוע בסעיף קטן (א) בשיעורים שיקבעו:"

(17) בסעיף 223 –

(א) במקום ההגדרה "גמלת סיעוד" יבוא:

"גמלת סיעוד" – גמלה חודשית למימון שירותי הסיעוד המגיעים לזכאי לפי פסקאות (1), (2), (3) או (4) של סעיף 224(א), לפי הענין;"

(ב) אחרי ההגדרה "מוסד סיעודי" יבוא:

"עובד ישראלי" – עובד שהוא אזרח ישראל או תושב בה;"

(ג) במקום ההגדרה "שירותי סיעוד" יבוא:

"שירותי סיעוד" – שירותים ומוצרים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום יום, בהשגחה או בניהול משק הבית, שקבע השר בצו (להלן – צו בדבר שירותי סיעוד);"

(ד) אחרי ההגדרה "שירותי סיעוד" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מארבע הקבוצות האמורות (פסקה 18) – סעיף 224(א) המוצע). במסגרת זו, מוצע לעודד העסקת עובדים ישראלים בענף הסיעוד, באמצעות מתן זכאות ליחידות רבות יותר של שירותי סיעוד לזכאים לגמלה ברמה השלישית ואילך, המקבלים את שירותי הסיעוד באמצעות עובד ישראלי (פסקה 18) – סעיף 224(א) המוצע).

עוד מוצע להתאים את הסכומים שמשלמים לזכאים ישירות, במקרים חריגים שנקבעו על ידי ועדה מקומית מקצועית, להסדר המוצע כאמור (פסקה 18) – סעיף 224(ב) המוצע).

במסגרת התיקונים האמורים יוחלפו ההגדרות "גמלת סיעוד" ו"שירותי סיעוד" שבסעיף 223 בחוק הביטוח הלאומי וסעיפים 224(א) ו-(ב) בחוק האמור, שזו לשונם:

כן מוצע, כי החל משנת הכספים 2007 יהיה השר הממונה על ביצוע החוק רשאי לעדכן בצו את הסכום הקבוע בסעיף בהסכמת שר האוצר.

לפסקאות (17) ו-(18)

מוצע לחלק את הזכאים לגמלת סיעוד לארבע קבוצות, בהתאם למידת תלותם בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום-יום (לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, נידודת עצמית בבית) ולהיזקקותם להשגחה, במקום שתי קבוצות הקיימות כיום.

לנוכח היותה של גמלת הסיעוד, ככלל, גמלה הניתנת בעין, מוצע להגדיר את הגמלה כמונחים של יחידות של שירותי סיעוד, במקום במונחי סכומי כסף (פסקה 17) – ההגדרה "יחידה של שירותי סיעוד" המוצעת). ובהתאם לכך לקבוע את מספר היחידות של שירותי סיעוד להם יהיו זכאים מי שנמנים על כל אחת

"יחידה של שירותי סיעוד" - אחת מאלה:

(1) שעה אחת של טיפול אישי בזכאי בביתו, של השגחה עליו או של עזרה בניהול משק ביתו;

(2) שירות סיעוד שאינו מנוי בפסקה (1), בהיקף שקבע השר לגביו, בהתייעצות עם שר האוצר, בצו בדבר שירותי סיעוד; היקף שירות סיעוד לפי פסקה זו ייקבע כך שעלותו תהא תואמת לעלות השירות שבפסקה (1), והוא יעודכן בתחילתה של כל שנת כספים, אם במועד האמור גדל ההפרש שבין קצבת יחיד מלאה לבין עלות שירות הסיעוד ב-20% לפחות לעומת ההפרש האמור במועד שבו נקבע היקף שירות הסיעוד לאחרונה;

(18) בסעיף 224 -

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) והוראות סעיף 225, מבוטח אשר כתוצאה מליקוי מתקיים בו האמור בפסקה מפסקאות (1) עד (4) זכאי לגמלת סיעוד בעד שירותי סיעוד בהיקף כמפורט באותן פסקאות:

(1) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום יום, או זקוק להשגחה - 5 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע;

(2) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום יום ברוב שעות היממה - 10.5 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע;

(3) הוא תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום יום ברוב שעות היממה - 10.5 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע; ואולם אם כל שירותי הסיעוד ניתנים למבוטח באמצעות עובד ישראלי, זכאי המבוטח לשירותי סיעוד בהיקף של 14 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע;

(4) הוא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום יום בכל שעות היממה, או זקוק להשגחה מתמדת - 14 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע; ואולם אם כל שירותי הסיעוד ניתנים למבוטח באמצעות עובד ישראלי, זכאי המבוטח לשירותי סיעוד בהיקף של 18 יחידות של שירותי סיעוד בשבוע;

(ב) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) גמלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) תהיה בשיעורים כמפורט להלן:

דברי הסבר

(1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, או הזקוק להשגחה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה לקצבת יחיד מלאה;

(2) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום-יום, או הזקוק להשגחה מתמדת - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-150% מקצבת יחיד מלאה.

"גמלת סיעוד" - גמלה חודשית להשתתפות בתשלום בעד שירותי סיעוד, המשולמת לפי פרק זה;

"שירותי סיעוד" - שירותים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום-יום או בהשגחה או בניהול משק בית.

"גמלת סיעוד"

224. (א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 225 -

- (1) למבוטח הזכאי לגמלת סיעור לפי פסקה (1) של סעיף קטן (א) - 40% מקצבת יחיד מלאה;
- (2) למבוטח הזכאי לגמלת סיעור לפי פסקה (2) של סעיף קטן (א) - 80% מקצבת יחיד מלאה;
- (3) למבוטח הזכאי לגמלת סיעור לפי פסקה (3) של סעיף קטן (א) - 105% מקצבת יחיד מלאה;
- (4) למבוטח הזכאי לגמלת סיעור לפי פסקה (4) של סעיף קטן (א) - 137% מקצבת יחיד מלאה.;
- (19) אחרי סעיף 230א יבוא:

"הגשת תביעה 230ב. הוגשה תביעה לגמלה לפי פרק זה ונדרחנה, יהא מגיש חזרת התביעה מנוע מלהגיש תביעה נוספת לפי פרק זה, כל עוד לא חלפו חודשיים מיום שהוגשה התביעה כאמור.;"

(20) בסעיף 237 -

- (א) בכותרת השוליים, המילים "הוראת שעה" - יימחקו;
- (ב) בסעיף קטן (א) -

(1) האמור בו יסומן "(1)" ובו, במקום הסיפה המתחילה במילים "ובלבד שסך ההקצאה השנתית" יבוא "ובלבד שהסכום הכולל של התחייבויות המוסד, בשנת כספים פלונית, למימון פעולות כאמור, לרבות התחייבויות לגבי שנות הכספים הבאות, לא יעלה על 30 מיליון שקלים חדשים.;"

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) על אף הוראות פסקה (1) -

(א) המוסד רשאי, באופן כאמור בפסקה (1), להתחייב לממן פעולות לפי הוראות אותה פסקה, בסכום העולה על הסכום הקבוע בה, ובלבד שסכום ההתחייבויות הנוסף יופחת מהסכום

ד ב ר י ה ס ב ר

שקלים בשנה, כאשר סכום זה משקף גם התחייבויות לגבי שנות כספים עתידיות. כן מוצע כי סכומים מההקצאה לשנת כספים פלונית שלא נוצלו באותה שנת כספים, לא ייתוספו לסכום ההקצאה בשנה שאחריה.

כדי לאפשר גמישות במימון פעולות מצד אחד בלא חריגה מהמסגרת התקציבית מצד שני, מוצע לאפשר למוסד לביטוח לאומי, בהסכמת שר האוצר, להגדיל את התחייבויותיו בשנת כספים פלונית על חשבון ההתחייבויות שהוא רשאי לתת בשתי השנים הבאות, כך שסך התחייבויות המוסד באותן שנים לא יעלה על הקבוע בסעיף 237(א), וכן לאפשר לו להגדיל את התחייבויותיו בשנה מסוימת אם בשנה שלפניה התחייב בסכום הנמוך מהקבוע באותו סעיף, ובלבד שההגדלה אינה עולה על 20% ואינה עולה על ההפרש בין התחייבויותיו בפועל בשנה הקודמת לבין הקבוע באותו סעיף.

(ב) גמלת סיעור המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) תהיה בשיעור של 80% מהשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (א)."

לפסקה (19)

כדי ליעיל את הטיפול בתובעי גמלאות הסיעור, מוצע לקבוע כי מי שנדרחנה תביעתו לגמלת סיעור יהא רשאי לשוב ולהגיש תביעה לגמלה כאמור בתום חודשיים ממועד הגשת תביעתו הקודמת.

לפסקה (20) ולסעיף 89(ב)1

מוצע לבטל את ההגבלה הקבועה בסעיף 237(א) לחוק הביטוח הלאומי לגבי גובה ההוצאה השנתית של המוסד לביטוח לאומי למימון פעולות כאמור בסעיף, ולהגביל במקומה את התחייבויות המוסד לביטוח לאומי להשתתף במימון פעולות לפי אותו סעיף ל-30 מיליון

הכולל שבו יהיה המוסד רשאי להתחייב בשתי שנות הכספים
הבאות, באופן שיקבע בהסכמת שר האוצר;

(ב) התחייב המוסד, בשנת כספים מסוימת, לממן פעולות
כאמור בפסקה (1) בסכום הנמוך מהסכום הקבוע בה, רשאי
הוא, באופן כאמור באותה פסקה, להתחייב בשנת הכספים
שלאחריה בסכום הקבוע בה, בתוספת סכום ההפרש או
בתוספת 20% מהסכום הקבוע בה, לפי הנמוך; לענין זה, "סכום
ההפרש" – סכום השווה להפרש שבין הסכום הקבוע בפסקה (1)
לבין הסכום שבו התחייב המוסד בשנת הכספים המסוימת.

(3) השר בהסכמת שר האוצר, רשאי בצו, לעדכן מעת לעת את
הסכום הקבוע בפסקה (1) בשיעורים שיקבע;

(ג) בסעיף קטן (ג), בפסקה (2), במקום "בסעיפים קטנים (א) ו-(ב)" יבוא "בסעיף
קטן (ב)";

(21) בסעיף 337, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) (1) שיעורי דמי הביטוח החדרשיים לפי סעיף 335 לענין עובר הם אחוזים
כאמור בלוח י, מהכנסתו החדרשית.

(2) שיעורי דמי הביטוח השנתיים לפי סעיף 335 לענין מבוטח אחר הם
אחוזים כאמור בלוח י, מהכנסתו השנתית כשהיא מחולקת לתקופות
שנקבעו לצורך תשלום מקדמות";

(22) בסעיף 349, במקום כותרת השוליים יבוא "שינוי לוח י";

(23) בסעיף 350(א), בפסקה (1), אחרי "פרק ג" יבוא "למעט דמי פגיעה לפי
פרק ה";

(24) בסעיף 351(א), במקום "סעיף 53(ד)" יבוא "סעיפים 53(ד) ו-97(ד)";

(25) אחרי סעיף 384 יבוא:

384א. (א) בלי לפגוע בהוראות סעיף 384 ועל אף האמור בכל
דין, רשאי המוסד לביטוח לאומי לקבל מאת נציב מס הכנסה
כמשמעותו בפקודת מס הכנסה ומהמנהל כהגדרתו בחוק מס ערך
מוסף, התשל"ו-1975, כל מידע שנקבע לפי סעיף קטן (ב) אשר הגיע
אליהם אגב ביצוע תפקידם, והנדרש למוסד לביטוח לאומי לצורך
מילוי תפקידו לפי כל דין.

קבלת מידע
ממס הכנסה
וממס ערך מוסף

ד ב ר י ה ס ב ר

לאומי ודמי ביטוח בריאות בשל מלוא הכנסת העבודה
של המבוטח, אף אם זו עולה על התקרה שנקבעה לענין
זה בחוק הביטוח הלאומי.

מתוך מגמה להפחית את עלות העבודה במשק,
מוצע להקדים את מועד פגיעתה של הוראת השעה
האמורה ליום 1 ביולי 2003.

כן מוצע, כי לא ישתלמו דמי ביטוח בעד סכום
ההכנסה העולה על חמש פעמים השכר הממוצע
במשק.

כן מוצע כי החל בשנת הכספים 2007 יהיה השר
הממונה על ביצוע החוק רשאי לעדכן בצו את הסכום
הקבוע בסעיף 237(א) בהסכמת שר האוצר.

לפסקה (21) ולסעיף 89(ט)

בחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה
להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות
הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002 (להלן – חוק
תכנית החירום הכלכלית), נקבע כי בתקופה שמיום 1
ביולי 2002 ועד ליום 31 בדצמבר 2003, ייגבו דמי ביטוח

(ב) שר הרווחה, בהסכמה עם שר המשפטים ובהתייעצות עם שר האוצר, יקבע את סוגי המידע שהמוסד לביטוח לאומי רשאי לקבל לפי הוראות סעיף קטן (א).

(26) במקום לוח ד' יבוא:

"לוח ד'

(סעיף 68(ב))

נקודות קצבה בעד ילד שלישי ואילך שנולד לפני יום

כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003)

ינואר 2006 ואילך	ינואר 2005 עד דצמבר 2005	ינואר 2004 עד דצמבר 2004	מאי 2003 עד דצמבר 2003	התקופה הילד
0.84	0.93	1.01	1.14	השלישי
0.84	1.49	2.13	2.65	הרביעי
0.84	1.86	2.54	3.05	כל ילד נוסף

(27) בלוח ז', בפרט 4, בטור שכותרתו "אחוזים", במקום "40" יבוא "30";

(28) לוח י"ג – בטל.

89. (א) (1) תחילתו של סעיף 66 בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחו בסעיף 88(1) לחוק זה ביום ו' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) (בסעיף זה – מועד התחילה), והוא יחול על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד מועד התחילה ואילך, ואולם הוראות הסעיף האמור לא יחולו –

(א) לענין גמלה לפי פרק ז' לחוק הביטוח הלאומי – על מי שהתאריך הקובע בפרק האמור חל לגביו לפני מועד התחילה;

(ב) לענין גמלה לפי פרק ח' בחוק הביטוח הלאומי – על מי שניתן לגבי מעבידו צו כאמור בסעיף 182 בחוק האמור לפני מועד התחילה;

(2) מי שאין לראותו כעובד לפי הוראות סעיף 66 בחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף 88(1) בחוק זה, ונרשם במוסד כעובד עצמאי בתוך 3 חודשים ממועד התחילה, יראו אותו, לענין הוראות סעיף 77 לחוק הביטוח הלאומי, כאילו נרשם כאמור במועד התחילה, או ביום שבו החל לעבוד, לפי המאוחר.

דברי הסבר

לפסקה (26)

במקביל, כדי שלא להגדיל את ההוצאה התקציבית, מוצע להפחית את שיעור דמי האבטלה המשולמים בשל מדרגת השכר הגבוהה ביותר, היינו בשל חלק השכר שמעל לשכר היומי הממוצע במשק ועד לסכום המרבי, ולהעמידם על 30% במקום 40%.

סעיף 89 מוצע לקבוע תחילה דחוויה לחלק מן התיקונים לחוק הביטוח הלאומי כאמור בחוק זה, במועדים המפורטים שם.

כן מוצע לקבוע הוראות מעבר בעניינים שונים הנגזרים מכך.

שיעור דמי האבטלה המשולמים בשל חלק מהשכר שעד למחצית השכר היומי הממוצע במשק, עומד כיום על 80% למי ששכרו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק ועל 70% למי ששכרו אינו נמוך מהשכר היומי הממוצע במשק.

זוואיל והשיעורים האמורים חלים כבר מן השקל הראשון של ההכנסה, עלול להיווצר מצב שבו תוספת של שקל אחד להכנסת המבוטח תקטין את גובה דמי האבטלה המשולמים לו.

לפיכך, מוצע לקבוע את שיעור דמי האבטלה בגובה אחיד של 80%.

(ב) (1) תחילתם של סעיפים 36(ד), 74א(ג), 149(ג), 220(ג) ו-237(א)3 בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 288(2), (6), (9), (16) ו- (20) ביום י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007);

(2) סעיפים 36, 149, 220 ו-237 בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 88 פסקאות (2), (6), (9), (16) ו- (20) בחוק זה לא יחולו על התחייבויות המינהלה או המוסד שבהן התחייבו לפי המלצת המוסצה שניתנה עד יום כ"ו בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002) לפי אותם סעיפים, אף אם התחייבו בהן כאמור לאחר יום התזילה; לענין זה, "המועצה", "המוסד", ו"המינהלה" – כהגדרתם בסעיף 1 בחוק הביטוח הלאומי.

(ג) הוראות סעיף 44 בחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף 88(3) בחוק זה יחולו לגבי לידה שאירעה ביום תחילתו של חוק זה או לאחריו.

(ד) סעיפים 68, 165, 166, 173, 176א, 223, 224, ולוח ד' בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 88(5), (11), (12), (13), (15), (17) ו- (18) בחוק זה, וביטול סעיפים 164 ו-173א ולוח י"ג למעט סעיף 4 שבו, בחוק האמור, כאמור בסעיף 88(10), (14) ו- (27) בחוק זה, יחולו על גמלאות ודמי ביטוח המשתלמים בעד יום תחילתו של חוק זה ואילך.

(ה) הוראות סעיפים 97, 350 ו-351 בחוק הביטוח הלאומי כנוסחם בסעיף 88(7), (23) ו- (24) בחוק זה יחולו לגבי דמי פגיעה, המשתלמים בעד פגיעה בעבודה, שאירעה ביום התחילה או לאחריו.

(ו) הוראות סעיף 107 בחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף 88(8) בחוק זה, יחולו על פגיעה בעבודה שאירעה ביום התחילה או לאחריו.

(ז) הוראות סעיף 230 בחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף 88(19) בחוק זה יחולו על תביעה שהוגשה ביום התחילה או לאחריו ונדרחה.

(ח) לוח ז' בחוק הביטוח הלאומי כנוסחו בסעיף 88(26) בחוק זה, וביטול סעיף 4 בלוח י"ג בחוק הביטוח הלאומי כאמור בסעיף 88(27) בחוק זה יחולו על מי שהתאריך הקובע לגביי חל ביום התחילה או לאחריו.

(ט) תחילתם של סעיפים 337 ו-349 בחוק הביטוח הלאומי, כנוסחם בסעיף 88(21)22 בחוק זה, ביום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003), והם יחולו על דמי ביטוח המשתלמים בעד היום האמור ואילך.

90. בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 59), התשס"ג-2002⁷⁹, בסעיף 1, כמקום "תום התקופה הקובעת כהגדרתה בסעיף 8 לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002" יבוא "יום ל' בסיון התשס"ג (30 ביוני 2003)".

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 59) (להלן – תיקון מס' 59), כך שהוראות לוח י"ג כנוסחו בסעיף 1 בתיקון מס' 59 יחולו עד לתום תקופת הוראת השעה, היינו עד ליום 30.6.2003, ואילו הוראות לוח י"ג כנוסחו בסעיף 3 בתיקון מס' 59 יחולו מאותו יום ואילך.

סעיף 90. נוכח קיצור תקופת הוראת השעה שנקבעה בחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002, כאמור בפרק "שונות" בחוק זה, יש לתקן בהתאמה את הוראות

⁷⁹ ס"ח התשס"ג, עמ' 98.

הסכם בדבר
גמלת ניידות -
הוראת שעה

91. (א) על אף האמור בהסכם בדבר גמלת ניידות שנערך לפי סעיף 9 בחוק הביטוח הלאומי (בסעיף זה - ההסכם), ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), סכומי ההטבות הניתנות לפי ההסכם לא יעורכנו בתקופה שמיים כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003) עד יום א' בטבת התשס"ו (31 בדצמבר 2005), ויראו אותם בתום התקופה האמורה כאילו עורכנו לפי ההסכם.

(ב) עלה המדרד הידוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדרד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, יעורכנו ההטבות לפי ההסכם בשיעור עליית המדרד כאמור, בניכוי חמש נקודות האחוז.

(ג) בסעיף זה -

"הטבות" - כל מענק, קצבה, פיצוי וכל תשלום אחר, בין בכסף ובין בשווה כסף;
"המדרד" - מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

92. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁸⁰, בסעיף 9א(ג), פסקה (1) - תימחק.

תיקון חוק
הבטחת הכנסה

93. בחוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972⁸¹ (בפרק זה - חוק המזונות), אחר-סעיף 9 יבוא:

תיקון חוק
המזונות (הבטחת
תשלום)

9א. (א) לא ישולם לזוכה שיצא את ישראל תשלום בעד חודש קלנדרי את ישראל אם שהה מחוץ לישראל בכל הימים שבאותו חודש.

זוכה שיצא
את ישראל

(ב) לא ישולם לזוכה שיצא את ישראל תשלום בעד החודש הקלנדרי שבו יצא (להלן - חודש היציאה) ובעד החודש הקלנדרי שבו חזר לישראל (להלן - חודש השיבה), אם הוא אחד מאלה:

(1) לפני שיצא את ישראל כאמור, הוא יצא את ישראל פעם נוספת באותה שנה קלנדרית;

דברי הסבר

יבטיח כי על אף האמור בסעיף קטן (א) בדבר אי-ערכון התשלומים כאמור, יעורכנו התשלומים האמורים במקרה זה בשיעור עליית המדרד, בניכוי חמש נקודות האחוז.

לסעיף קטן (ג)

מוצע להגדיר מונחים שונים שימשו לצורך סעיפים קטנים (א) ו-(ב).

סעיף 92 חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 15), התשס"א-2001, מאפשר גם למי שבאחזקתו רכב, להיות זכאי לגמלה לפי החוק האמור, אם מתקיים בו אחד מן התנאים המפורטים בו. עד כה, נדחתה תחילתן של הוראות סעיף 9א האמור המתייחסות למי שבאחזקתו רכב בנפח מנוע שעולה על 1300 סמ"ק אשר יוצר חמש שנים ומעלה קודם לכן.

נוכח עלותו הגבוהה של החוק, מוצע לבטל את הפסקה האמורה בחוק.

סעיף 93 סעיף 14 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, קובע תנאים לתשלום

סעיף 91 לסעיף קטן (א)

בשנים האחרונות גדלה ההוצאה בשל תשלומים מכוח ההסכם בדבר גמלת ניידות באופן משמעותי. נוסף על כך, בשעה שרוב קצבאות המוסד לביטוח לאומי לא עורכנו בשנת 2002 בשיעור העליה של השנר הממוצע לפי חוק הביטוח הלאומי, וחלה עליהן הפחתה בגובה 4% בעקבות תכנית החירום הכלכלית, לא הוחלו הוראות שעה אלה על גמלאות המשתלמות לפי לפרק ט' לחוק הביטוח הלאומי.

לפיכך, ונוכח המצב הכלכלי הקשה שאליו נקלע המשק הישראלי והצורך בריסון פיסקלי, מוצע לקבוע כי סכומי ההטבות הניתנות לפי ההסכם האמור לא יעורכנו בתקופה שמיים 1 בינואר 2003 ועד ליום 31 בדצמבר 2005.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע מנגנון ערכון שיופעל במקרה של עליה במדרד המחירים לצרכן בשיעור הגבוה מ-5%, אשר

⁸⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשס"ג, עמ' 165.

⁸¹ ס"ח התשל"ב, עמ' 87; התשס"ג, עמ' 174.

(2) הוא לא היה זכאי לגמלה בעד החודש הקלנדררי שקדם לחודש היציאה.

(ג) (1) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו על מי שמתקיימים בו שניים אלה:

(א) הוא היה זכאי לתשלום בעד החודש הקלנדררי שקדם לחודש היציאה.

(ב) הוא נזקק לטיפול רפואי מחוץ לישראל או שהוא נלווה לבנו, לבתו, לבן זוגו או להורהו, החולים, אשר נזקקים לטיפול רפואי מחוץ לישראל;

(2) תשלום לפי סעיף קטן זה ישולם לפי כללים, תנאים ולתקופה שקבע שר המשפטים.

(ד) (1) שהה זוכה מחוץ לישראל 183 ימים לפחות כמהלך 12 חודשים רצופים, יראו אותו כמי שנמצא מחוץ לישראל כל עוד לא תמו 12 חודשים רצופים שבהם שהה בישראל 183 ימים לפחות;

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על אלה:

(א) מי שהודיע למוסד, במועד, בתנאים ובאופן שקבע שר המשפטים, על יציאתו מישראל, על תקופת היעדרותו המשוערת ממנה ועל חזרתו אליה.

(ב) מי ששהה מחוץ לישראל לצורך קבלת טיפול רפואי.

(ה) בסעיף זה, "טיפול רפואי" – שירות בריאות הניתן לפי הוראות סעיף 11 בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994⁸².

94. תחילתו של סעיף 9א בחוק המזונות, כנוסחו בסעיף 93 בחוק זה, ביום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) (בסעיף זה – יום התחילה); הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) ו-(ה) של הסעיף האמור יחולו על תשלומים המשתלמים בעד יום התחילה ואילך והוראות סעיף קטן (ד) של הסעיף האמור יחולו –

(1) לגבי מי שיצא את ישראל ביום התחילה או לאחריו – על תשלומים המשתלמים בעד יום התחילה ואילך;

(2) לגבי מי שיצא את ישראל לפני יום התחילה – על תשלומים המשתלמים בעד יום י' באייר התשס"ד (1 במאי 2004) ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 94 מוצע לקבוע כי תחילתם של התיקונים המוצעים בסעיף 9א בחוק המזונות (הבטחת תשלום) כנוסחו בחוק זה תהיה ביום 1 ביולי 2003 או ביום 1 במאי 2004, בהתאם למועד יציאתו של הזכאי את הארץ.

גמלה למי שיצא את הארץ. בהיעדר שוני ענייני לענין זה בין הגמלאות המשתלמות לפי חוק הבטחת הכנסה לבין התשלומים לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום). התשלום ב-1972 (להלן – חוק המזונות). מוצע להחיל את התנאים האמורים גם על התשלומים לפי חוק המזונות.

⁸² ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

פרק י"ד: הצמדת גמלאות החל בשנת 2006

תיקון חוק הביטוח הלאומי
95. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (בפרק זה - חוק הביטוח הלאומי) -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "חוק תגמול לחייל" יבוא:

"יחידת קצבה" - סכום של 20 שקלים חדשים, כשהוא מעודכן כמפורט להלן:

(1) בשנים 2004 ו-2005 - בשיעור העדכוניים שבוצעו בשכר הממוצע בשנים אלה לפי סעיף 37(ג) בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002;

(2) החל בשנת 2006 ואילך - ב־1 בינואר של כל שנה לפי שיעור עליית המדר' שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדר' שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת";

(2) בסעיף 44 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור של 20% מהשכר הממוצע" יבוא "בסכום של 70.5 יחידות קצבה";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) ברישה, במקום "בשיעורים" יבוא "בסכומים";

(2) בפסקה (1), במקום "100% מהשכר הממוצע" יבוא "352.5 יחידות קצבה";

(3) בפסקה (2), במקום "50% מהשכר הממוצע" יבוא "176.3 יחידות קצבה";

(3) בסעיף 45(א) -

(א) ברישה, במקום "בשיעורים" יבוא "בסכומים";

(ב) בפסקת משנה (1), במקום "50% מהשכר הממוצע" יבוא "176.3 יחידות קצבה";

(ג) בפסקת משנה (2), במקום "75% מהשכר הממוצע" יבוא "264.4 יחידות קצבה";

(ד) בפסקת משנה (3), במקום "100% מהשכר הממוצע" יבוא "352.5 יחידות קצבה";

(4) סעיף 46 - בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

היום לשכר הממוצע במשק. ההצמדה למדר' משקפת את השמירה על כוח הקניה של הגמלאות, ומונעת השפעות של תנודות שכר על שיעורי הגמלאות המשולמים לפי חוקים אלו.

נוסחם של הסעיפים המבוטלים מובא בתוספת שבסוף דברי ההסבר.

סעיף 95 מוצע לשנות את מנגנון ההצמדה הקבוע בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ובחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, כך שהחל ביום 1 בינואר 2006 יעודכנו הגמלאות המשולמות לפי חוקים אלו בהתאם לשיעור העליה במדר' המחירים לצרכן, במקום ההצמדה הקבועה

(א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) דמי הלידה ליום הם שכר העבודה הרגיל של המבוטחת, אך לא יותר מ־58 יחידות קצבה";

(ב) סעיפים קטנים (ב) ו־(ג) - בטלים;

(6) בסעיף 60, במקום "ולא יותר מהשכר הממוצע מחולק ב־30" יבוא "ולא יותר מ־11.6 יחידות קצבה, והסיפה החל במילים "חל פיצוי" - תימחק;

(7) במקום סעיף 68 יבוא:

"סכום הקצבה 68. קצבת הילדים לחודש בעד כל ילד שבמנין ילדיו של ההורה תהיה בסכום של 7.2 יחידות קצבה."

(8) בסעיף 74(ב), בפסקה (2) -

(א) ברישה, במקום "בשיעורים" יבוא "בסכומים";

(ב) בפסקת משנה (א), במקום "18% מהשכר הממוצע" יבוא "62.7 יחידות קצבה";

(ג) בפסקת משנה (ב), במקום "10% מהשכר הממוצע" יבוא "34.8 יחידות קצבה";

(9) בסעיף 97, במקום סעיפים קטנים (א) עד (ג), יבוא:

"(א) דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח, אך לא יותר מ־43.5 יחידות קצבה";

(10) בסעיף 105(ב), המילים "או לפי סעיף 111" - יימחקו;

(11) סעיף 108 - בטל;

(12) סעיף 109 - בטל;

(13) במקום סעיף 110 יבוא:

"הצמדה למדד 110. קצבת הנכות תשתנה ב־1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת";

(14) סעיף 111 - בטל;

(15) בסעיף 112(א), בפסקה (1), במקום "שנקבעו בלוח ה" יבוא "האמורים בסעיף 97(א)";

(16) בסעיף 117, במקום "הנקוב בלוח ה" יבוא "האמור בסעיף 97(א)";

(17) בסעיף 140, במקום "הנקוב בלוח ה" יבוא "האמור בסעיף 97(א)";

(18) במקום סעיף 141 יבוא:

"הצמדת קצבת תלויים 141. קצבת התלויים תשתנה ב־1 בינואר של כל שנה, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד האמור לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה הקודמת";

(19) סעיף 142 - בטל;

(20) בסעיף 143 -

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור שני שלישים מהשכר הממוצע כפי שהיה ב-1 בינואר" יבוא "בסכום של 235 יחידות קצבה";
(ב) סעיף קטן (ב) - בטל;

(21) בסעיף 154, בפסקה (2), במקום הסיפה המתחילה במילים "סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע" יבוא "סכום של 88.1 יחידות קצבה";

(22) בסעיף 170(ב), בפסקה (2), במקום "ממחצית השכר הממוצע" יבוא "מ-7 יחידות קצבה";

(23) בסעיף 183 -

- (א) בכותרת השוליים, במקום "שיעור" יבוא "סכום";
(ב) במקום "השכר הממוצע כפול עשר" יבוא "3,482 יחידות קצבה";

(24) בסעיף 184 -

- (א) בכותרת השוליים, במקום "שיעור" יבוא "סכום";
(ב) בסעיף קטן (א), במקום "לשכר הממוצע כפול שניים" יבוא "ל-696.4 יחידות קצבה";

(25) בסעיף 185(ב), במקום "השכר הממוצע כפול שמונה" יבוא "2,785.6 יחידות קצבה";

(26) סעיף 186 - בטל;

(27) בסעיף 200 -

- (א) בכותרת השוליים, במקום "ושיעורה" יבוא "וסכומה";
(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "שיעור" יבוא "סכום", במקום "25% מהשכר הממוצע" יבוא "88.1 יחידות קצבה" ובמקום "בשיעור" יבוא "בסכום";
(ג) בסעיף קטן (ג) -

(1) בפסקה (1), במקום "12.5% מהשכר הממוצע" יבוא "44.1 יחידות קצבה";

(2) בפסקה (2), במקום "10% מהשכר הממוצע" יבוא "35.3 יחידות קצבה";

(28) בסעיף 244 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור של 16% מהשכר הממוצע" יבוא "בסכום של 55.7 יחידות קצבה";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) בפסקה (1), במקום "8% מהשכר הממוצע" יבוא "27.9 יחידות קצבה";

(2) בפסקת משנה (2), במקום "5% מהשכר הממוצע" יבוא "17.4 יחידות קצבה";

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) ברישה, במקום "משיעורים" יבוא "מסכומים";

(2) בפסקה (1), ברישה, במקום "16% מהשכר הממוצע" יבוא "55.7 יחידות קצבה";

(3) בפסקה (2), במקום "12% מהשכר הממוצע" יבוא "41.8 יחידות קצבה";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "7.5% מהשכר הממוצע" יבוא "26.1 יחידות קצבה";

(ג) בסעיף קטן (ג) -

(1) ברישה, במקום "שיעורי" יבוא "סכומי";

(2) בפסקת משנה (1), במקום "בשיעור של 10% מהשכר הממוצע" יבוא "בסכום של 34.8 יחידות קצבה" ובמקום "ובשיעור של 7.5% מהשכר הממוצע" יבוא "ובסכום של 26.1 יחידות קצבה";

(3) בפסקה (2), במקום "בשיעור של 10% מהשכר הממוצע" יבוא "בסכום של 34.8 יחידות קצבה";

(30) בסעיף 254 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "בשיעור שני שלישים מהשכר הממוצע כפי שהיה ב־1 בינואר" יבוא "בסכום של 235 יחידות קצבה";

(ב) סעיף קטן (ב) - בטל;

(31) בסעיף 266, בסופו יבוא "הסכומים שנקבעו כאמור יעודכנו מדי שנה ב־1 בינואר של כל שנה, משנת 2006 ואילך, לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני אותו יום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני יום 1 בינואר של השנה הקודמת";

(32) בסעיף 270, במקום ההגדרה "התגמול המרבי" יבוא:

"התגמול המרבי" - 58 יחידות קצבה";

(33) בסעיף 273 -

(א) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "חל פיצוי" - תימחק;

(ב) בסעיף קטן (ב), הסיפה החל במילים "חל פיצוי" - תימחק;

(34) בסעיף 290(א), במקום "ממחצית השכר הממוצע כפי שהיה ב־1 בינואר כפול שלוש" יבוא "מ־528.8 יחידות קצבה";

(35) בסעיף 310(א), במקום הסיפה המתחילה במילים "בסכום השווה לשכר הממוצע" יבוא "בסכום של 352.5 יחידות קצבה";

(36) בסעיף 316, סעיפים קטנים (א) ו־(ב) - בטלים;

(37) לוח ג' - בטל;

(38) לוח ד' - בטל;

(39) לוח ה' - בטל;

(40) . במקום לוח ז' יבוא:

"לוח ז'

(סעיף 167)

חישוב דמי אבטלה

בלוח זה -

"השכר" - השכר היומי הנמוצע לפי סעיף 170;

"הסכום המרבי" - החלק ה-25 מההכנסה המרבית הקבועה בלוח י"א;

"אחוזים" - אחוזים מהשכר שלפיהם או לפי צירופיהם יחושבו דמי אבטלה.

אחוזים

- 80 1. על חלק השכר שעד ל-7 יחידות קצבה
- 50 2. על חלק השכר שמעל ל-7 יחידות קצבה ועד 10.5 יחידות קצבה
- 45 3. על חלק השכר שמעל ל-10.5 יחידות קצבה ועד ל-14 יחידות קצבה
- "30 4. על חלק השכר שמעל 14 יחידות קצבה ועד לסכום המרבי

96. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁸³ (בפרק זה - חוק הבטחת הכנסה) - בסעיף 1 -

תיקון חוק
הבטחת הכנסה

(א) אחרי ההגדרה "יחיד" יבוא:

"יחידת קצבה" - כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הביטוח;

(ב) ההגדרה "נקודת קצבה" - תימחק;

(2) בסעיף 6(ד), במקום "השווה ל-7.5% מהשכר הממוצע" יבוא "של 26.1 יחידות קצבה";

(3) בסעיף 9(ג), בהגדרה "סכום שאינו מובא בחשבון", במקום "השווה לשכר הממוצע כפול ארבע" יבוא "של 1392.8 יחידות קצבה" ובמקום "השכר הממוצע כפול שש" יבוא "2089.2 יחידות קצבה";

(4) בסעיף 15(א), במקום הסיפה המתחילה במילים "השווה לשכר הממוצע" יבוא "של 348.2 יחידות קצבה";

(5) בתוספת הראשונה -

(א) בפסקה (1)(ב) -

(1) בפסקת משנה (1), במקום "25% מהשכר הממוצע פחות נקודת קצבה" יבוא "78.5 יחידות קצבה";

(2) בפסקת משנה (2), במקום "37.5% מהשכר הממוצע פחות שתי נקודות קצבה" יבוא "113.5 יחידות קצבה";

(3) בפסקת משנה (3), במקום "10% מהשכר הממוצע" יבוא "34.8 יחידות קצבה";

⁸³ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשס"ג, עמ' 165.

(ב) בפסקה (5), במקום "השווה ל-5% מהשכר הממוצע" יבוא "של 17.4 יחידות קצבה";

(6) במקום התוספת השניה יבוא:

"תוספת שניה"

(סעיף 5)

סכומי הגמלה - ביחידות קצבה

פרט	הרכב המשפחה	טור א' מי שמקבל קצבת זקנה, שאירים או תלויים לפי חוק הביטוח	טור ב' מי שטרם מלאו לו 55 שנים	טור ג' מי שמלאו לו 55 שנים
(1)	יחיד	87.1	69.7	87.1
(2)	שני בני זוג	130.6	95.8	130.6
(3)	שני בני זוג שעמם ילד	165.4	104.5	151.5
(4)	שני בני זוג שעמם שני ילדים לפחות	200.2	116.7	172.4
(5)	יחיד שעמו ילד	139.5	104.5	122.1
(6)	יחיו' שעמו שני ילדים לפחות	174.3	116.7	142.9
(7)	אלמנה או הורה יחיד שעמם ילד	139.5	116.7	139.5
(8)	אלמנה או הורה יחיד שעמם שני ילדים לפחות	174.3	135.8	174.3

(7) במקום התוספת הרביעית יבוא:

"תוספת רביעית

(סעיף 30א)

סכומי הגמלה לזכאי קודם - ביחידות קצבה

פרט	הרכב המשפחה	סכום הגמלה
(1)	יחיד	78.4
(2)	שני בני זוג	104.5
(3)	שני בני זוג שעמם ילד	116.7
(4)	שני בני זוג שעמם שני ילדים לפחות	135.8
(5)	יחיד שעמו ילד	116.7
(6)	יחיד שעמו שני ילדים לפחות	130.6
(7)	אלמנה או הורה יחיד שעמם ילד	116.7
(8)	אלמנה או הורה יחיד שעמם שני ילדים לפחות	135.8

תחילה ותחולה 97. תחילתן של הוראות חוק הביטוח הלאומי וחוק הבטחת הכנסה, כנוסחן בפרק זה, ביום א' בטבת התשס"ו (1 בינואר 2006), והן יחולו על גמלאות המשתלמות בעד היום האמור ואילך.

פרק ט"ו: בריאות

98. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994⁸⁴ (בפרק זה - חוק ביטוח בריאות ממלכתי) -

(1) בסעיף 8(א1), בפסקה (2)ג) -

(א) בפסקת משנה (3), במקום "חבר, בן זוגו וילדו שמשתלמת בעדם" יבוא "חבר שמלאו לו, בגבר - 65 שנים ובאישה - 60 שנים, ומשתלמת בעדו", והסיפה החל במילים "וכן חבר" - תימחק;

(ב) פסקת משנה (5) - תימחק;

(2) בסעיף 14, בסעיף קטן (ז1), אחרי "בעד עקרת בית" יבוא "שמשתלמת בעדה קצבת זקנה או שמשתלמת לבן זוגה תוספת לקצבת זקנה בעדה";

(3) במקום סעיף 21א יבוא:

"שירותי רפואה 21א. (א) שירותי הרפואה המונעת המנויים בתוספת השניה בסעיף 30 יינתנו על ידי קופות החולים בהשתתפות המטופל בסכומים ועל פי הכללים שהיו נהוגים ביום כ"ז באדר ב' התשס"ג (31 במרס 2003);

(ב) שירותי הרפואה המונעת לתלמידים בבתי ספר, המנויים בתוספת השניה בסעיף 30(1), יינתנו בתחומי בית הספר; ואולם רשאי המנהל לקבוע בצו כללים ונסיבות, שלפיהם תהיה רשאית קופת חולים לתת את השירותים האמורים או חלקם, שלא בתחומי בית הספר.

דברי הסבר

אברך כולל המקבל הבטחת הכנסת מינימום לפי חוק תקציב שנתי כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, בת זוגו וילדו.

לפסקה (2)

חוק ביטוח בריאות ממלכתי פוטר עקרות בית מתשלום דמי ביטוח בריאות. עקרת בית מוגדרת בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995, כאישה נשואה שכן זוגה מבוטח, שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית.

ראוי לציין כי בניגוד לתשלומי מס הכנסה, דמי ביטוח בריאות נגבים מכלל המבוטחים, לרבות אלו שאינם עובדים (מובטלים, סטודנטים וכיו"ב). יתרה מכך, מבוטחים המקבלים גמלת הבטחת הכנסה משלמים גם הם דמי בטוח בריאות, המקווחים מהגמלה.

על כן נוצר מצב שבו קיימת אוכלוסיה נרחבת אשר מקבלת שירותי בריאות אך לא חלה עליה חובת תשלום דמי ביטוח בריאות. למצב זה אין הצדקה כלכלית, שכן אין המדובר בפטור המבוסס על מִכְחָנִי הכנסה או בעיקרון של תשלום פרוגרסיבי אלא בקריטריון של מצב משפחתי. לפיכך מוצע לצמצם את הפטור הקיים רק לגבי עקרת בית, שמשתלמת בעדה קצבת זקנה.

לפרק ט"ו: בריאות

סעיף 98 לפסקה (1)

מקבלי גמלאות לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, זכאים כיום לשורה של הטבות והנחות, מעבר לגמלת הבטחת הכנסה עצמה, ובין השאר בהנחות ובהטבות לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן - חוק ביטוח בריאות ממלכתי). דבר זה מנוגד לעיקרון המנחה העומד, בין השאר, בבסיס מערכת הבטחת הכנסה, שהוא מתן תמריצים להשתלבות בשוק העבודה, תוך חתירה מתמדת להגדלת ההשתכרות מעבודה ולהקטנת התלות בקצבאות קיום מתמשכות.

על כן, מוצע לתקן את חוק ביטוח בריאות ממלכתי, כך שלא יינתנו הנחות לפיו למקבלי הבטחת הכנסה (ולמקבלי תשלום חודשי לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, הדומה, לענין זה, לגמלת הבטחת הכנסה), אלא אם כן מלאו להם 60 שנים - באישה, או 65 שנים - בגבר.

במסגרת התיקון המוצע, מוצע להחליף את סעיף 8(א1)ג) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, שזו לשונו: "3) חבר, בן זוגו וילדו שמשתלמת בעדם גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, וכן חבר שהוא

⁸⁴ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156; התשס"ג, עמ' 69.

(ג) שירותי הרפואה המונעת המנויים בתוספת השניה בפסקאות (ב) עד (ה) של סעיף 30(3), יינתנו על ידי קופות החולים לאוכלוסיות בסיכון לפי הוראות ובתנאים כפי שיורה המנהל מעת לעת; ואולם לענין פסקאות (ב) ו-(ג) של הסעיף האמור רשאי רופא מחוזי לקבוע הוראות כאמור, ובלבד שאוכלוסיית הסיכון שלגביה ניתנה אינה מונה מעל 500 נפש”;

(4) בסעיף 29ב -

(א) בסעיף קטן (ג1), בהגדרה “מרפאה”, בסופה יבוא “וכן שני מבנים כאמור שבאחד מהם ניתנים שירותי רפואה מונעת, בלבד, וששר הבריאות הכיר בהם כמרפאה אחת לענין סעיף זה.”;

(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

“ד) שר הבריאות יקבע לגבי כל יישוב, את קופת החולים שתיתן בו שירותי רפואה מונעת לתלמידים בבתי הספר, לתקופה שיקבע מראש; קביעה כאמור תיעשה בהתחשב, בין השאר, במספר הכולל של התלמידים המבוטחים בכל אחת מהקופות, ובמספר התלמידים באותו יישוב המבוטחים בכל אחת מהקופות, ולגבי יישוב כאמור בסעיף קטן (ג) - גם בקופות הנותנות בו שירותי בריאות לפי חוק זה; שר הבריאות רשאי לקבוע כי לענין זה יראו כיישוב אחד גם חלק מיישוב או כמה יישובים סמוכים.”;

(5) בסעיף 69, סעיפים קטנים (א1), (א2) ו-(ג) - בטלים;

(6) סעיף 69א - בטל;

(7) בתוספת השניה, בסופה יבוא:

30. שירותי רפואה מונעת -

(1) בדיקות שגרה, חיסונים כאמור בפסקה (3), מעקב והדרכה בידי רופא ואחות ובדיקת מעבדה לאישה ההרה, לתינוקות ולילדים, לרבות תלמידים בבתי הספר;

(2) בדיקות לגילוי מוקדם של מחלות ומומים מולדים;

(א) בדיקות מי שפיר לנשים שהן בגיל 35 ומעלה בתחילת ההריון;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (3) עד (8) ולסעיף 102(ב)

החולים, על בסיס אזורי. כן מוצע לקבוע כי ביישובים קטנים יהיה אפשר להפעיל מרפאות נפרדות למתן שירותי רפואה מונעת נוסף על המרפאות הקיימות.

יצוין כי שירותי הרפואה המונעת כוללים תחנות לבריאות המשפחה (טיפות חלב) וכן שירותי בריאות לתלמידי. אין בהעברת האחריות כאמור ממשרד הבריאות לקופות החולים כדי לפגוע ברמת השירותים האמורים. שכן, כבר כיום נותנות קופות החולים שירותים אלה לכ-20% מכלל הילדים בארץ ברמה ובאיכות שאינן נופלות מאלה של משרד הבריאות.

קיימת כפילות בתשתיות ובכוח אדם בין מערך הרופאים והאחיות המופעלים במרכזים לבריאות המשפחה ובמסגרת הרפואה המונעת, שבאחריות משרד הבריאות, לבין אלה הקיימים ממילא בקופות החולים. כדי למנוע כפילות זו, מוצע להעביר את האחריות בתחום שירותי הרפואה המונעת לקופות החולים.

במסגרת המעבר כאמור, מוצע להסדיר את סמכויות משרד הבריאות לענין שירותי רפואה מונעת עם העברתם לקופות החולים, ואת חלוקת האחריות למתן שירותי רפואה מונעת לתלמידים, בין קופות

(ב) בדיקות לנשאי טיי-זאקס ותלסמיה לקבוצות סיכון כפי שיפרסם מנהל משרד הבריאות ברשומות עד יום ה' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003).

(ג) בדיקות לגילוי מוקדם אצל יילודים למחלת תת-תרסיות ופניל-קטנוריה (PKU);

(3) חיסונים וטיפול מונע:

(א) חיסוני שגרה:

(1) נגד דלקת כבד נגיפית מסוג A;

(2) נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B;

(3) נגד קרמת-צדפת-שעלת (א-צלולרית) ושיתוק ילדים;

(4) נגד חצבת;

(5) נגד אדמת;

(6) נגד חזרת;

(7) נגד המופילוס איפלאנזה;

(ב) חיסונים וטיפול מונע לאוכלוסיות בסיכון:

(1) המופילוס איפלאנזה (ריפאמפין);

(2) מנינגוקוקוס (ריפאמפין);

(3) דלקת כבד נגיפית A (גלובלין);

(4) דלקת כבד נגיפית B (HGIB);

(ג) נגד צדפת, נגד כלבת ונגד קרמת;

(ד) חיסונים לאוכלוסיות מיוחדות: השלמת חיסונים לילדים עולים ולפי הצורך BCG;

(ה) בדיקות שגרה לקבוצות מיוחדות: בדיקות מנטו, צילום ריאות לפי הצורך;

(4) תכנון המשפחה;

(8) בתוספת השלישית, סעיף 1 (שירותי רפואה מונעת) – בטל.

99. בפקודת בריאות העם, 1940⁸⁵ –

(1) בסעיף 20(1), ברישה, אחרי "כי ייעשו" יבוא "על ידי כל אדם, לרבות קופת חולים";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (2) עד (5) ולסעיף 20(ג)

סעיף 99 לפסקה (1)

למספר היחידות המקצועיות בבתי החולים השפעה מהותית על היקף ההוצאה הציבורית לבריאות. סעיף 24 לפקודת בריאות העם, המסדיר את סמכויות המנהל לענין הקמת בתי חולים והרחבתם, אינו כולל סמכות כאמור לענין יחידות מקצועיות. על כן מוצע להרחיב סמכות זו גם לגבי הוספה או שינוי ייעוד של יחידה מקצועית כהגדרתה בסעיף 24(א) המוצע.

עם העברת האחריות למתן שירותי רפואה מונעת ממשרד הבריאות לקופות החולים, מוצע לתקן את סעיף 20 לפקודת בריאות העם 1940 (להלן – פקודת בריאות העם), שענינו סמכויות לשעת חירום ולהבהיר כי סמכויות המנהל בשעת חירום לסדר או להתקין, כי ייעשו השירותים המפורטים בסעיף האמור חלות גם לגבי קופות החולים.

⁸⁵ ע"ר 1940, תוס' ו, עמ' 191; ס"ח התשנ"ח, עמ' 64.

(2) בסעיף 24(א), אחרי ההגדרה "מטופל" יבוא:

"ענף רפואה ייחודי" – ענף רפואה המפורט בתוספת החמישית;

"יחידה מקצועית" – יחידה בבית חולים, לרבות מחלקה מכן או מרפאה ולמעט מעבדה;

"יחידה מקצועית, ייחודית" – יחידה מקצועית העוסקת בענף רפואה ייחודי";

(3) בסעיף 24 א –

(א) בפסקה (1), בהגדרה "הקמה", במקום "מחלקה", שינוי ייעוד של מחלקה" יבוא "יחידה מקצועית או מיטות, שינוי ייעוד של יחידה מקצועית";

(ב) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) המנהל לא ייתן אישור הקמה לענין הוספת יחידה מקצועית ייחודית אלא אם כן הוספתה לא תגרום לחריגה מהמספר המרבי של יחידות כאמור בענף הרפואה הייחודי שלגביו מתבקש האישור או משיעור היחידות כאמור לנפש באותו ענף רפואה, כמפורט בתוספת החמישית, ובכפוף לתנאים המפורטים באותה תוספת.

(ב3) שר הבריאות, בהסכמת שר האוצר, רשאי לשנות בצו את התוספת החמישית";

(4) אחרי סעיף 24 יבוא:

24. הב. המנהל רשאי, לאחר ששמע את עמדת בית החולים, להורות על סגירת יחידה מקצועית בבית החולים, או על הפחתה של מספר המיטות בו, לשם –

(1) צמצום ההוצאה הציבורית לבריאות, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע בבריאות הציבור;

(2) שמירה על בריאות הציבור או מניעת פגיעה בבריאות הציבור";

(5) בסעיף 25(א), בסופו יבוא "היה המוסד הרפואי בית חולים, יכלול הרישום את פירוט ענפי הרפואה שבהם מורשה בית החולים לעסוק, ואת פירוט היחידות המקצועיות המורשות לפעול בו";

(6) בסעיף 65ב, בפסקה (5), במקום "באישור" יבוא "בהסכמת שר האוצר ובאישור";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (6)

סעיף 65ב לפקודת בריאות העם מסדיר את רישוי המכשירים הרפואיים. פסקה (5) שבו מסמיכה את שר הבריאות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות כללים לענין הרישוי כאמור.

לאור ההשפעה של רישוי מכשירים רפואיים מיוחדים על ההוצאה הציבורית לבריאות, מוצע לקבוע כי הפעלת סמכות כאמור תהיה טעונה גם הסכמת שר האוצר.

ולענין הוספה של יחידה מקצועית ייחודית – בכפוף להוראות סעיף 24א(3) המוצע.

עוד מוצע להסמיך את המנהל, בכפוף לשמיעת עמדת קופות החולים, להורות על סגירת יחידות מקצועיות או על הפחתת מספר המיטות בבית החולים, משיקולים של צמצום ההוצאה הציבורית לבריאות או לשם שמירה על בריאות הציבור. כמו כן מוצע לתקן את סעיף 25 לפקודת בריאות העם, שענינו הפעלת מוסד רפואי, ולהוסיף תנאים לענין פתיחה, הפעלה או ניהול של מוסד רפואי שהוא בית חולים, כמפורט בסעיף המוצע.

"התוספת החמישית"

(סעיף 24)

תנאים נוספים	מספר מרבי של יחידות מקצועיות ייחודיות או שיעורן לנפש	ענף רפואה ייחודי
	7 יחידות, מתוכן עד 6 יחידות בבתי חולים ציבוריים כלליים	השתלת כליה
בבית חולים שבו פועלת יחידה להשתלת כליות	2	השתלת לבלב
	3	השתלת לב
בבית חולים שבו פועלת יחידה להשתלת לב	2	השתלת ריאה
	3	השתלת כבד
	6	השתלת מוח עצם מתורם זר
	4	השתלת משתל קובליארי
	16 יחידות, מתוכן עד 11 יחידות בבתי חולים ציבוריים כלליים	כירורגיית חזה ולב
	1 ל-1,000,000 נפש	כירורגיית פה ולסת
	6 יחידות, לפחות אחת בכל אזור	כוויות וטיפול נמרץ בכוויות
	9 יחידות, מתוכן עד 7 יחידות בבתי חולים ציבוריים כלליים ולפחות יחידה אחת בכל אזור	ניירוכירורגיה
ניתן לבצע פעולות מסוימות ביחידה לאונקולוגיה (מבוגרים) בהתאם לכללים שיקבע המנהל	5 יחידות, לפחות אחת בכל אזור	אונקולוגיה (ילדים)
	1 ל-1,000,000 נפש	מרכז לטיפול באיידס
	3 יחידות, לפחות אחת באזור הדרום	טיפול בתא לחץ

לענין תוספת זו, "אזור" – כל אחד מאלה: אזור הצפון (מחוזות חיפה והצפון), אזור המרכז (מחוזות תל אביב והמרכז), אזור ירושלים (מחוז ירושלים) ואזור הדרום (מחוז הדרום).

100. חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 12), התשס"א-2001⁸⁶ – בטל.

ביטול חוק
ביטוח בריאות
ממלכתי (תיקון
מס' 12)

101. חוק בית חולים באשרוד (הקמה והפעלה), התשס"ב-2002⁸⁷ – בטל.

ביטול חוק
בית חולים
באשרוד (הקמה
והפעלה)

102. (א) הנחות ופטורים שהיו קבועים ערב תחילתו של חוק זה לפי סעיף 8(א1)(ג) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, ושאינן הוראה לקבעם לפי הסעיף האמור כנוסחו בסעיף 98 לחוק זה, בטלים מיום תחילתו של חוק זה ואילך.

חוק ביטוח
בריאות ממלכתי
ופקודת בריאות
העם – תחילה
והוראות מעבר

(ב) תחילתם של סעיפים 21א, ו-29ב, לחוק ביטוח בריאות ממלכתי וסעיף 30 לתוספת השניה לחוק האמור, וכן ביטולם של סעיפים 69(א1), (א2), (ג) ו-69א לחוק ביטוח בריאות ממלכתי וסעיף 1 לחוק השלישי לחוק האמור, כנוסחם בפסקאות (3) עד (8) של סעיף 98 לחוק זה, ביום ו' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004).

(ג) המשך הפעלת יחידה מקצועית, שפעלה בבית חולים ערב תחילתו של חוק זה (בסעיף זה – יחידה מקצועית קיימת), טעון רישום לפי הוראות סעיף 25(א) לפקודה כנוסחו בסעיף 99 לחוק זה, ולענין זה יראו את בית החולים כמי שמבקש לראשונה רישום כאמור; יחידה מקצועית קיימת אשר לא נרשמה כאמור עד יום ה' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003), תחדל לפעול ביום ו' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004). לענין זה, "יחידה מקצועית" – למעט מחלקה, אלא אם כן היא יחידה מקצועית ייחודית כהגדרתה בסעיף 24(א) לפקודת בריאות העם, 1940, כנוסחו בסעיף 99 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

300 מיטות באשרוד. הקמת בית החולים תהווה מעמסה בלתי רצויה על מערכת הבריאות בישראל ועל תקציב המדינה. כמו כן, יעילותו והצורך בו מוטלים בספק לאור קיומם של בתי חולים ברזילי וקפלן סמוך לעיו אשרוד. לאור זאת, מוצע לבטל חוק זה.

נוסחו של חוק בית חולים באשרוד, שמוצע לבטלו, מובא בנספח לדברי ההסבר.

סעיף 100 חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 12), התשס"א-2001 (להלן – תיקון מס' 12), קובע שיעורי הנחה גבוהים בהשתתפות עצמית לעולים ולאזרחים ותיקים. לאור משמעויותיו הכספיות של חוק זה והעדר הצדקה להעדפת עולה על פני חושב ותיק במצב סוציו-אקונומי זהה, מוצע לבטל חוק זה.

סעיף 101 חוק בית חולים באשרוד (הקמה והפעלה), התשס"ב-2002 (להלן – חוק בית חולים באשרוד), מטיל על הממשלה הקמת בית חולים הכולל

⁸⁶ ס"ח התשס"א, עמ' 119.

⁸⁷ ס"ח התשס"ב, עמ' 124.

פרק ז'1: קרנות פנסיה ותיקות - מינוי מנהל מיוחד,

תכניות הבראה וסיוע ממשלתי

סימן א': פרשנות

מטרת הפרק 78א. מטרתו של פרק זה לטפל בגירעון האקטוארי של קרנות הפנסיה הוותיקות, כדי להביאן לאיזון אקטוארי באמצעות שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים ומתן סיוע ממשלתי שיאפשר להן לשלם קצבאות לעמיתיהן, והכל בהתחשב ביכולתו של משק המדינה ותוך יצירת אחידות במערך הזכויות.

ד ב ר י ה ס ב ר

מ ב ו נ

לחלוטין למתחייב ממצבן הקשה, ולא זו בלבד שלא בוצעה בהן כל תכנית הבראה, ואף לא בוצעה ההתחייבות המפורשת שניתנה בשנת 1997 בהסכם שנחתם בין שר האוצר יעקב נאמן ליורד ההסתדרות עמיר פרץ כי הגבלת הגידול בשכר המבוטח תעוגן בתקנוני הקרנות, הן אף ממשיות, כאמור, להגדיל את גירעונותיהן.

בהעדר תכנית הבראה, מבטיחות קרנות הפנסיה הוותיקות לעמיתים סכומים שלא יוכלו לעמוד בהן בעתיד, ועל כן הפורשים לפנסיה מקבלים זכויות שמעבר ליכולתן של הקרנות. העדר טיפול מיידי במצב שנוצר יפגע במי שיפרשו לפנסיה בעתיד בצורה חמורה יותר, שכן זכויות העמיתים מתגבשות עם פרישתם לפנסיה, והקרנות מכלות את יתרת נכסיהן ביצירת התחייבויות לתשלום לעמיתים הפורשים היום. בהתעלם מגירעונותיהן הטופחים ועל חשבון העמיתים שיפרשו לפנסיה בעתיד.

מצב זה דורש טיפול מיידי. הטיפול במשבר יהיה אפקטיבי יותר ככל שיוקדם, בין השאר, משום שלמעלה ממחצית ההתחייבויות של קרנות הפנסיה הוותיקות הן לעמיתים שעדיין לא פרשו לפנסיה, וזכויותיהם הפנסיוניות טרם התגבשו.

בנסיבות אלה, אין מנוס מנקיטת שורה של צעדים לשם הבראת קרנות הפנסיה הוותיקות, תיחום הגירעון האקטוארי שלהן והבטחת ניהול ראוי בהן, באופן שהממשלה תוכל לסייע לקרנות לעמוד בהתחייבויותיהן, כפי שיהיו לאחר ביצוע הצעדים האמורים.

קביעת היקף הסיוע הממשלתי כבר כיום תאפשר ביצוע תכניות הבראה על בסיס סיוע חיצוני בהיקף ידוע מראש, וכן תאפשר לממשלה לפרוש את תקציבי הסיוע

בעקבות הגירעונות האקטואריים שהלכו ותפחו בקרנות הפנסיה הוותיקות החליטה הממשלה, בחודש מרס 1995, על סגירת קרנות אלה בפני קבלת עמיתים חדשים ופתיחת קרנות פנסיה חדשות, מאוזנות אקטוארית. עוד החליטה הממשלה כי יש לבצע בקרנות הוותיקות תכניות הבראה מקיפות וכי בכפוף לביצוע תכניות הבראה ובמסגרת יכולתו של המשק הלאומי, תהיה הממשלה אחראית למילוי התחייבויותיהן של הקרנות הוותיקות, אם אלה לא יוכלו לעמוד בהן.

הגירעון האקטוארי המצטבר של קרנות הפנסיה הוותיקות לסוף שנת 2001 לפי המאונים האקטואריים של קרנות הפנסיה, עמד על למעלה מ-137 מיליארד שקלים חדשים (בהנחת ריבית של 3.55%, סכום שמוערך בכ-120 מיליארד שקלים חדשים, בהנחת ריבית של 4%). יצוין כי בשל העדר מידע מלא לגבי היקפם של הסכמים חריגים שבהם התקשרו הקרנות, ייתכן כי הגירעון האקטוארי בקרנות הוותיקות אף גדול מסכומים אלה.

משמעות הדברים היא שקרנות הפנסיה הוותיקות אינן מסוגלות לקיים את כלל התחייבויותיהן לעמיתיהן.

אחת מקרנות הפנסיה כבר מצויה הלכה למעשה במצב שבו אינה יכולה לשלם פנסיה לזכאים לכך, ושתי קרנות נוספות עומדות להגיע למצב זה בשנים הקרובות. עם זאת ברור כי טיפול דחוף נדרש גם, וביתר שאת, בקרנות הפנסיה שבהן צפוי משבר בעוד שנים מספר, שכן הגירעונות בקרנות אלה הם בהיקפים גדולים הרבה יותר.

הרף האמור לעיל, מאז קבלת החלטת הממשלה מ-1995 התנהלו קרנות הפנסיה הוותיקות באופן המנוגד

⁸⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשס"ב, עמ' 97.

"המפקח" - לרבות הממונה כהגדרתו בתקנות קופות גמל;

"הסכם קיבוצי" - כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957⁸⁸;

"התחייבויות הקרן הוותיקה" - לרבות התחייבויות שהקרן צפויה לצבור בעתיד;

"התקנון האחיד" - התקנון שיקבע המפקח לפי סעיף 78ח;

"חוק החברות הממשלתיות" - חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁸⁹.

"מנגנון איזון אקטוארי" - כללים שנקבעו בתקנון של קרן ותיקה לפי הנחיות ותנאים מאת המפקח, שיתאימו מפעם לפעם את הזכויות של עמיתים בקרן כך שישמר האיזון האקטוארי;

"מנהל מיוחד" - מי שמונה לפי סעיף 78א(א);

"נכסי הקרן הוותיקה" - לרבות נכסים שהקרן צפויה לצבור בעתיד;

"עודף אקטוארי", "גירעון אקטוארי" ו"איזון אקטוארי" - הפרש חיובי או שלילי או איזון, לפי הענין, בין כלל נכסי הקרן הוותיקה לבין כלל ההתחייבויות הקרן הוותיקה, כפי שנקבע במאזן אקטוארי שנערך בהתאם לתקנות קופות גמל ובכפוף להנחיות המפקח;

ד ב ר י ה ס ב ר

שבהסדר המוצע תיקבע בחוק, שכן מינוי כזה הוא תנאי מוקדם למימוש של הסדר לקרנות אלה, כדי שניהול הקרנות ייעשה מתוך ראייה כוללת של טובת העמיתים במסגרת התכנית המוצעת ולמימוש מטרת ההסדר שלטובתה תורים הממשלה סכומי כסף עצומים. לצד המנהלים המיוחדים, יכהנו ועדות הנהלה, שימונו לפי סעיף 78 המוצע, גם זאת בדומה להוראות סעיף 68 לחוק הפיקוח.

כן מוצע כי תגובש תכנית שתחלק את הסבסוד הממשלתי ואת השתתפות העמיתים בצורה שוויונית והוגנת, בדומה לתכנית הסדר לפי סעיף 70א לחוק, ואולם, בשל ההיבט הציבורי המיוחד של ההסדר הנוגע לקרנות הפנסיה, מוצע כי התכנית לא תגובש בידי המנהל המיוחד, אלא שעקרונות התכנית ייקבעו בחוק הראשי, והיא תגובש באמצעות קביעת תקנון אחיד וברור לכלל הקרנות, בהתאם לעקרונות שנקבעו כאמור.

העקרונות המוצעים לתקנון האחיד בסעיף 78ח הם אלה: תיקבע שיטת חישוב אחידה לשכר הקובע לפנסיה לפי השיטה הידועה ב"שיטת יחסי השכר", ייגבו דמי

על פני שנים רבות, באופן שתקציב המדינה יוכל לשאת בעול הסיוע לקרנות הפנסיה.

מוצע לקבוע בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981 (להלן - חוק הפיקוח), הסדר ייחודי לטיפול בכלל הקרנות הגירעוניות, המתבסס על ההסדר הקיים בחוק האמור לענין חלוקת פירעון של מבטח, בהתאמת הנדרשות בהתחשב בצורך בקביעת מנגנון אחיד והוגן לכלל קרנות הפנסיה שייחוו מסבסוד בסכום של עשרות מיליארדי שקלים חדשים מתקציב המדינה.

בהתאם לכך, מוצע, בסעיף 78ג, כי ימונה לקרנות הפנסיה הגירעוניות מנהל מיוחד, בדומה להוראה שבסעיף 68 לחוק הפיקוח הקובעת כי ניתן למנות מנהל מורשה למבטח שאינו יכול לעמוד בהתחייבויותיו. מובן כי קרנות הפנסיה שעליהן יהול פרק זה עומדות בתנאי האמור, שכן, כאמור לעיל, הן מצויות בגירעונות אקטואריים גדולים ביותר. יצוין, כי המפקח על הביטוח פתח בהליך למינוי מנהלים מורשים לקרנות הפנסיה הוותיקות הגירעוניות, וכי חלק מקרנות אלה פנה לבית המשפט בבקשה לעכב את הליכי המינוי. מוצע כי חובת המינוי של מנהל מיוחד לכל אחת מהקרנות

⁸⁸ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

⁸⁹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

"קרן גירעונית" – קרן ותיקה שאינה קרן מפעלית, אשר הגירעון האקטוארי שלה עלה ביום ט"ז בטבת התשס"ב (31 בדצמבר 2001) על 10% מסך כל התחייבויות הקרן, והמנויה בחלק א' לתוספת הראשונה;

"קרן ותיקה" – מבטח שהוא קרן ותיקה כמשמעותה בתקנות קופות גמל;

"קרן מפעלית" – קרן ותיקה שתקנונה הגביל את ההצטרפות אליה לעובדים של מעביד מסוים, והמנויה בחלק ב' של התוספת הראשונה;

"תקנות קופות גמל" – תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964⁹⁰;

(ב) לכל מונח אחר בפרק זה תהא המשמעות הנודעת לו בתקנות קופות גמל, אלא אם כן נקבע אחרת בפרק זה.

סימן ב': מנהל מיוחד וועדת הנהלה

278. (א) (1) המפקח ימנה, באישור שר האוצר, מנהל מיוחד לכל קרן ותיקה, למעט קרן ותיקה שהתקיימו בה התנאים שבסעיף 278, ורשאי הוא למנות מנהל מיוחד אחד למספר קרנות או לכולן.

(2) כשיר להתמנות מנהל מיוחד מי שמתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 24(ג) לחוק החברות הממשלתיות, והוא התחייב להקדיש את עיקר זמנו לתפקידיו כמנהל מיוחד ולא לעסוק בעיסוק אחר אלא באישור המפקח.

(3) על מינוי מנהל מיוחד יחולו הוראות סעיפים 17, 17א ו-18 לחוק החברות הממשלתיות, בשינויים המחויבים, וכן לא יתמנה למנהל מיוחד מי שיש לו או לקרובו זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה או לקרוב שלו.

מינוי מנהל מיוחד וועדת הנהלה

דברי הסבר

ההסדר המוצע לא יחול באופן אוטומטי על קרנות פנסיה וותיקות שלהן גירעון קטן יחסית או על קרנות מפעליות, אם אלה יציעו תכנית לחיסול גירעונן ולקביעת מנגנון איזון אקטוארי בתקנוניהן.

קרנות הפנסיה הן מבטחים כמשמעותם בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981, בהיותן עוסקות בביטוח פנסיה, ולכן מוצע להסדיר את ענין קרנות הפנסיה הוותיקות במסגרת חוק זה. עם זאת, מאחר שעיקר פעולתן של קרנות הפנסיה מוסדר כיום בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, מוצע להפנות להגדרות תקנות אלה, ככל שלא נקבעו הגדרות למונחים שבפרק זה.

ניהול מכל פנסיה המשתלמת לגמלאים, הפנסיה המשולמת תוגבל על פי שיעור עליה ריאלי שלא יעלה על 2% לשנה בשכר הקובע לפנסיה, ויעלה גול הזכאות לפנסיה וזנה (במסגרת מהלך כלל-משקי) ויעלה שיעור דמי הגמולים המשמש לצורך חישוב השכר המובטח.

נוסף על כך יבוצעו צעדי התייעלות בקרנות, והן ינהלו אך ורק במטרה לאזן את קרנות הפנסיה, ולהבטיח את זכויות העמיתים בהן בהתאם לתקנון ועל פי דין.

עם יישום כל צעדי ההבראה האמורים, יינתן לקרנות הוותיקות סיוע ממשלתי בהיקף של 67.4 מיליארד שקלים חדשים (בערכים נוכחיים).

⁹⁰ ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302; התשס"ב, עמ' 382 ועמ' 652.

(ב) (1) המפקח ימנה, באישור שר האוצר, לכל קרן ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד לפי הוראות סעיף קטן (א), ועדת הנהלה של שלושה או חמישה חברים, שתייעץ למנהל המיוחד, ורשאי הוא למנות ועדת הנהלה אחת למספר קרנות או לכולן.

(2) אחד מחברי ועדת הנהלה יהיה שופט בדימוס, והוא יהיה היושב ראש, ושאר חבריה יהיו בעלי כשירות לכהונה לפי סעיפים 16 ו-18 לחוק החברות הממשלתיות; על מינוי חברי ועדת הנהלה יחולו הוראות סעיפים 17 ו-17א לחוק האמור, בשינויים המחויבים, ולא יתמנה מי שיש לו או לקרובו זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה או לקרוב שלו.

(ג) הוראות סעיף 68 לא יחולו על מינוי מנהל מיוחד וועדת הנהלה לפי סעיף זה.

778. (א) מנהל מיוחד וחבר ועדת הנהלה יתמנו לתקופה של שלוש שנים, המפקח רשאי להאריך את תקופת הכהונה בתקופה אחת נוספת, וכן באישור שר האוצר לשוב ולהאריך את תקופת הכהונה מפעם לפעם בתקופות נוספות.

תקופת כהונה
וסיום כהונה

(ב) מנהל מיוחד או חבר ועדת הנהלה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחת מאלה:

- (1) התפטר במסירת כתב התפטרות למפקח;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו והמפקח, באישור שר האוצר, העביר אותו מכהונתו בהודעה בכתב;
- (3) הורשע בעבירה שללעת המפקח בשל חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקידו;
- (4) המפקח קבע, באישור שר האוצר, כי אינו ממלא את תפקידו כראוי או באופן המקדם את מטרותיו של פרק זה, או כי פעל, במעשה או במחל, בדרך הסותרת את הוראות המפקח והנחיותיו שניתנו לפי הוראות פרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע הוראות מיוחדות לענין מינוי ועדת הנהלה שתייעץ למנהל המיוחד. יורר הועדה יהיה שופט בדימוס, ושאר חבריה יהיו אנשים בעלי השכלה או ניסיון כנדרש מדירקטור בחברה ממשלתית. המינויים יהיו לתקופה של שלוש שנים, וניתנים לחידוש.

לסעיפים 778 ו-778 המוצעים

מוצע לקבוע תנאי כשירות למנהל מיוחד בדומה לאלה הנדרשים לענין מינוי יושב ראש דירקטוריון של חברה ממשלתית.

5) המפקח קבע כי אין צורך בהמשך כהונתם של מנהל מיוחד או של ועדת ההנהלה של קרן שלגביה הורה, לפי סעיף 78יב, כי תפעולה יהיה משותף עם קרן אחרת.

78ה. למנהל מיוחד יהיו כל הסמכויות הנתונות למנהל מורשה לפי פרק ז', בשינויים המחויבים, בכפוף להוראות פרק זה.

סמכויות מנהל מיוחד

78ו. מנהל מיוחד ינהל את עסקי הקרן הותיקה שלה התמנה ויפעל לביצוע הוראות פרק זה ולהגשמת מטרותיו, ובין השאר לביצוע כל אלה:

תפקידי מנהל מיוחד

(1) איתור הנכסים של הקרן, ואם הם אינם מצויים בשליטת הקרן או אינם רשומים על שמה בכל רישום המתנהל על פי דין – העברתם לשליטתה ורישומם על שמה;

(2) מימוש ומכירה של נכסים של הקרן;

(3) הבטחת קיומו של מסד נתונים מלא וזמין של כל זכויות העמיתים בקרן;

(4) יישום התקנון האחיד;

(5) יישום תכנית ההתייעלות שנקבעה לפי הוראות סעיף 78יא, או מימוש התפעול המשותף שעליו הורה המפקח לפי הוראות סעיף 78יב;

(6) ביצוע כל פעולה אחרת שהמפקח יורה עליה.

78ז. במילוי סמכויותיו ובביצוע תפקידיו יפעל המנהל המיוחד לפי הנחיות המפקח, ורשאי המפקח, בין השאר, להורות למנהל מיוחד לנקוט בצעדים כפי שיוורה לשם צמצום הגירעון האקטוארי ולשם מניעת היווצרותו כעתיד, או לשם הבטחת טובתם של כלל העמיתים בכלל הקרנות הוותיקות.

הנחיות המפקח

סימן ג': תקנון אחיד ותכניות התייעלות

78ח. (א) המפקח יכין תקנון אחיד לכל הקרנות הוותיקות שמונה להם מנהל מיוחד, במטרה להביאן לאיזון אקטוארי ולכך שיוכלו לשלם קצבאות לעמיתיהן, בשים לב לסיוע הממשלתי שיינתן לפי הוראות סימן ד' וליצירת אחידות במערך הזכויות.

קביעת תקנון אחיד ועקרונותיו

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיפים 78 ו-78ט המוצעים

מוצע כי המפקח יכין, לכל הקרנות שעליהן חל פרק זה, תקנון אחיד שיקבע את הזכויות והחובות של העמיתים באופן שיביא את הקרנות לאיזון אקטוארי ולכך ששכסיהן יחד עם הסיוע הממשלתי, יאפשרו תשלום הקצבאות לעמיתים.

לסעיפים 78 עד 78ז המוצעים

מוצע לקבוע את תפקידיו וסמכויותיו של המנהל המיוחד באופן שיאפשר את מימוש מטרות פרק זה, כדי להביא את הקרנות לאיזון אקטוארי, ולהכפיף את פעולותיו – קבוע בחוק לגבי מנהל מורשה – להוראות שיקבל מהמפקח.

(ב) התקנון האחיד יוכן על פי עקרונות והוראות אלה:

- (1) לא תהיה הפליה בין עמיתים בקרן;
- (2) כללי חישוב זכויות העמיתים יהיו אחידים לכל הקרנות הוותיקות שמונה להם מנהל מיוחד, וייקבעו באופן ברור ובלתי תלוי בהפעלת שיקול דעת של הקרן או של כל גורם אחר;
- (3) חישוב הקצבה למי שיתחיל לקבל קצבה ביום ג' באב התשס"ג (1 באוגוסט 2003) או אחריו, ייעשה בהתבסס על שיטת ממוצע היחסים של השכר הנהוגה בקרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ, בשינויים שיקבע המפקח בתקנון האחיד, ובלבד שתקרת העליה הריאלית בשכר הקובע לקצבה החל בחודש מרס 1996 תהיה 2 אחוזים בשנה;
- (4) ייקבע מנגנון איזון אקטוארי;
- (5) כספי הקרן ישמשו אך ורק לתשלום קצבאות לעמיתים לפי התקנון ולכיסוי הוצאות התפעול של הקרן, הכל בהתאם לכללים ולהנחיות שיקבע המפקח;
- (6) הקרן תנכה דמי ניהול מתוך תשלומיה לעמיתים, בין שהם קצבאות ובין שהם תשלומים חד-פעמיים; דמי הניהול יהיו מדורגים בהתאם לגובה הקצבה או התשלום החד-פעמי המשולמים, וייקבעו במטרה שסך כל דמי הניהול שייגבו בכל הקרנות הוותיקות שמונה להם מנהל מיוחד יהיה 2% מסך כל הקצבאות והתשלומים החד-פעמיים המשולמים בקרנות אלה;
- (7) השכר המבוטח בקרן, לגבי כל חודש, יחושב בתשלום שהועבר בפועל לקרן כשהוא מחולק בסך שיעורי התשלום שיש להעביר לקרן לפי הוראות סעיף 78;

ד ב ר י ה ס ב ר

ניהול מן התשלומים לעמיתים, וזאת בשיעורים מדורגים, אשר יגדלו ככל שסכומי הקצבה גדלים.

כאמור בסעיף 78 תקרת ההפקדה החודשית בקרן פנסיה תועלה בהדרגה מן השיעור הקיים, שהוא 17.5 אחוזים מן המשכורת, ל-20.5 אחוזים מן המשכורת, ומוצע לקבוע כי השכר המבוטח בקרן יחושב בכל מקרה לפי שיעור ההפקדה המתחייב מהוראות סעיף 78, דהיינו - גובה השכר המבוטח ייגזר מסכום ההפקדה, כך שהשכר המבוטח יחושב כשכר שהיה מקבל העמית ממעבידו אילו סכום ההפקדה היה סכום ההפקדה המרבי המותר לפי התקנות, כך שאם הופרש שיעור נמוך יותר, יקטן השכר המבוטח בהתאמה.

התקנון האחיד ימנע הפליה בין עמיתי הקרן, וייקבע כללים ברורים ואחידים לחישוב זכויות העמיתים. חישוב הקצבה לגמלאים חדשים יהיה לפי שיטת ממוצע היחסים של השכר, דהיינו - לפי חישוב הלוקח בחשבון, לגבי כל שנה שבה הופרשו דמי גמולים לקרן, את היחס בין המשכורת שממנה הם שולמו באותה שנה לבין השכר הממוצע במשך אותה עת, כאשר השכר הקובע לפנסיה בתום תקופת הביטוח מחושב על פי ממוצע אותם יחסי שכר כשהוא מוכפל בשכר הממוצע במשך במועד הפרישה.

בתקנון האחיד ייקבע מנגנון איזון אקטוארי, דהיינו - כללים שיתאימו מפעם לפעם את זכויות העמיתים באופן שישמך בה איזון אקטוארי, וכן ניכוי של דמי

(8) הועלה גיל הפרישה לפי כל דין, יועלה גיל הזכאות לקצבת זקנה בהתאמה; כל עוד לא הועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, יכוסה ההפרש מחציתו על ידי שינוי זכויות של העמיתים ומחציתו על ידי הגדלת הסיוע הממשלתי מעבר לסכום הנקוב בפסקה (1) של סעיף 78(ג)א, כאמור בפסקה (2) של אותו סעיף; לענין פסקה זו, "ההפרש" – ההפרש שבין התחייבויות הקרן כפי שיהיו אם יועלה גיל הפרישה לגיל 67 לגבר ולאישה, לבין התחייבויות הקרן אם לא יועלה גיל הפרישה כאמור.

78ט. (א) החל ביום שיקבע המפקח יחליף התקנון האחיד את התקנון שנהג בכל אחת מהקרנות הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד.

תחולת התקנון
האחיד ושינוי

(ב) הוראות התקנון האחיד יחולו על אף האמור בכל הסכם או הסדר אחר.

(ג) ראה המפקח שהדבר נדרש להשגת מטרותיו של פרק זה והעקרונות המנויים בסעיף 78ח, רשאי הוא, באישור שר האוצר, לשנות את התקנון האחיד והשינוי ייכנס לתוקפו 30 ימים לאחר היום שבו נמסרה על כך הודעה לקרנות שעליהן הוא חל.

78ז. לשיעורי התשלום ממשכורתו של העובד שבשלה מועברים תשלומים של מעביד ושל עמית-שכיר לקרן ותיקה, לפי כל הסכם, הסדר או הסכם קיבוצי, כפי שהיו ביום כ"ח בניסן התשס"ג (30 באפריל 2003) (בסעיף זה – המועד הקובע), ייווספו שיעורים כמפורט להלן:

שיעורי התשלום
לקרן

(1) לתשלומי העמית-השכיר – ייווסף מדי שנה, בכל אחת מהשנים 2004 עד 2006, שיעור של 2/3 נקודת אחוז, כך שמשנת 2006 ואילך יהיה שיעור ההפרשה גבוה בשתי נקודות האחוז משיעור ההפרשה במועד הקובע;

(2) להפרשות המעביד – ייווסף מדי שנה, בכל אחת מהשנים 2004 עד 2006, שיעור של 1/3 נקודת אחוז, כך

ד ב ר י ה ס ב ר

הנהוג כיום, על ידי שינוי זכויות – מצד אחר, והגדלת הסיוע הממשלתי – מצד אחר.

לסעיף 78ז

מוצע להגדיל את תשלומי המעביד והעובד לקרן פנסיה שעליה חלות הוראות פרק זה, בכך יקטנו הגירעונות האקטואריים של קרנות הפנסיה שעליהן חל הפרק ויקטנו ממילא סכומי ההשתתפות של העמיתים, ושל תקציב המדינה.

בהתאם להמלצות הועדה הציבורית לבחינת גיל הפרישה, שהוגשו לשר האוצר ושר העבודה והרווחה ביום 28 ביולי 2000, החליטה הממשלה להגיש הצעת חוק שלפיה יועלה בהדרגה גיל הפרישה מעבודה ל-67 שנים, הן לגברים והן לנשים, עם כניסתו לתוקף של חוק כאמור, יועלה בהתאמה גיל הפרישה לפי התקנון האחיד. עד אז יכוסה ההפרש בין התחייבויות הקרן לפי גיל הפרישה המתוכנן לבין התחייבויותיה לפי הגיל

שמשתנת 2006 ואילך יהיה שיעור ההפרשה גבוה בנקודת
האחוז משיעור ההפרשה במועד הקובע.

78יא. (א) המפקח רשאי להורות למנהל המיוחד להכין תכנית
לייעול תפעולה של הקרן שבניהולו, שתוגש לאישור המפקח,
ורשאי המפקח להכין תכנית אחידה לייעול תפעולן של קרנות
ותיקות שמונה להן מנהל מיוחד, לרבות בדרך של איחוד
תפעולן.

(ב) המנהל המיוחד יפעל לביצוע תכנית התייעלות כאמור
בסעיף קטן (א), בתוך התקופה שיקבע המפקח.

78יב. המפקח רשאי להורות כי תפעול של קרנות ותיקות שמונה
להן מנהל מיוחד יהיה משותף, ורשאי שר האוצר לתת הוראות
לענין זה. תפעול משותף של קרנות

סימן ד': סיוע ממשלתי

78יג. (א) (1) הממשלה תסייע לקרנות הוותיקות שמונה להן
מנהל מיוחד, בהעברת כספים מתקציב המדינה בסך
של 67,400 מיליון שקלים חרשים, הכולל את סכום ערך
הסובסידיה; לענין זה, "ערך הסובסידיה" - ההפרש
שבין סכום הריבית הצמודה שמשלמת הממשלה על
איגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" שהונפקו לקרנות
הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד וטרם נפרדו כיום
כ"ט בניסן התשס"ג (30 באפריל 2003), לבין סכום
הריבית הצמודה שהיתה משתלמת על איגרות אלה
אילו שיעור הריבית עליהן היה 4%.

(2) לסכום הסיוע לפי פסקה (1) ייווסף, סכום בגובה
מחצית ההפרש, בהגדרתו בסעיף 78(ב)8), ככל
שהדבר יידרש לפי הסעיף האמור.

(ב) העברת הכספים לכל קרן ותיקה במסגרת הסיוע לפי
סעיף קטן (א) תיעשה בהתאם להוראות המפקח, ובלבד שלא

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 78 יג המוצע

מוצע כי לקרנות הוותיקות שימונה להן מנהל
מיוחד, ושהופעל בהן התקנון האחד, שבוצעה בהן
תכנית התייעלות ושהן ממלאות אחר הוראות הפרק
והנחיות המפקח, יינתן סיוע ממשלתי.

סך כל הסכום שיינתן לקרנות, על פני כ-35 שנים,
יהיה 67,400 מיליון ש"ח (במונחי ינואר 2003). סכום זה
כולל את ערך הסובסידיה הגלומה באיגרות החוב
המיועדות מסוג "מירון", והוא משקף את כלל התמיכה
הממשלתית בסיוע לקרנות אלה כדי לאפשר להן לשלם
קצבאות לעמיתיהן. חלוקת כספי הסיוע בין הקרנות
תיעשה לפי הוראות המפקח בהתאם לצורכיהן
ולגירעונות האקטואריים.

לסעיפים 78 יא ו-78 יב המוצעים

אחר מתפקידי המנהל המיוחד יהיה להכין תכנית
לייעול תפעולה של הקרן שבניהולו. התכנית תהיה
טעונה אישור המפקח. נוסף על כך מוצע להסמיך את
המפקח להכין תכנית לייעול תפעולן של הקרנות, לרבות
בדרך של איחוד התפעול של מספר קרנות או של כולן,
או להורות על מיזוג של קרנות, וכן להורות על צעדים
לשם מניעה או צמצום של גירעון אקטוארי ולהבטחת
טובת כלל העמיתים בקרנות.

יועברו כספים לקרן כלשהי אלא לאחר שהתקנון האחיד הופעל בה, בוצעה בה תכנית לייעול תפעולה כאמור בסעיף 78, והקרן ממלאת את כל ההוראות לפי פרק זה (להלן – קרן זכאית).

(ג) הסכום האמור בסעיף קטן (א) יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד). באופן שכל סכום יועבר לקרן זכאית כשהוא מעודכן לפי שיעור עליית המדד הידוע במועד העברת כל סכום לעומת המדד לחודש ינואר 2003, ובתוספת ריבית צמודה בשיעור של 4% לשנה.

78. הממשלה רשאית, במטרה לפרוס את ההוצאה מתקציב המדינה בשל הסיוע לקרנות הוותיקות כאמור בסעיף 78, להקים קרן שאליה יועברו חלק מן הסכומים המיועדים לסיוע לקרנות הזכאיות לפני המועד שבו יש להעביר סכומים אלה לקרנות; הקרן תתנהל באופן ובתנאים שעליהם יורה שר האוצר.

קרן סיוע

78טו. (א) המפקח יבחן, בתום כל שנה, את ערכם המהוון של סכומי הסיוע הממשלתי, כאמור בסעיף 78ג(א), שטרם הועברו לכל אחת מהקרנות הזכאיות, לפי חלקה היחסי של הקרן בגירעון האקטוארי של כלל הקרנות הזכאיות (בסעיף זה – יתרת הסיוע הממשלתי) ואת התשואה שהשיגה הקרן על השקעותיה.

עתודה אקטוארית בקרן

(ב) ראה המפקח כי יתרת הסיוע הממשלתי, בניכוי התשואה שהשיגה הקרן הזכאית מעבר לתשואה בשיעור שנתי של 4% (בסעיף זה – התשואה העודפת), צפויה להביא לעודף אקטוארי בקרן, יורה לקרן להעביר את התשואה העודפת לחשבון שינוהל בידי הקרן כעתודה אקטוארית; לענין זה, "עתודה אקטוארית" – עתודה שתשמש את הקרן לכיסוי גירעונות אקטואריים, ככל שיווצרו בעתיד.

סימן ה': ועדה ציבורית מיועצת

78טו. (א) שר האוצר ימנה ועדה ציבורית אשר תייעץ למפקח ולשר האוצר בכל הקשור ליישום ההסדר שנקבע לקרנות הפנסיה הוותיקות לפי הוראות פרק זה.

ועדה ציבורית מיועצת

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 78טו המוצע

כדי להבטיח את האיזון האקטוארי של הקרן לאורך זמן, מוצע לקבוע כי אם השיגה קרן פנסיה תשואה עודפת, יועבר העודף לעתודה אקטוארית שתנוהל בקרן.

לסעיפים 78טז ו-78יז המוצעים

מוצע כי תמונה ועדה ציבורית של אנשי משק וכלכלה ואנשי אקדמיה, אשר תייעץ למפקח ולשר האוצר בעניינים שיביאו לפניה הנוגעים להסדר קרנות הפנסיה הוותיקות כאמור בפרק זה.

לסעיף 78יז המוצע

לחלק מן הקרנות עדיין יש יכולת לעמוד בהתחייבויותיהן השוטפות בשנים הקרובות והן יודקו לסיוע הממשלתי רק בעוד כמה שנים, כך שבמהלך השנים סך כל סכומי הסובסידיה השנתיים שיידרשו לכלל הקרנות צפוי להגיע בשנות השיא לסכומים גבוהים מאוד. כדי לא ליצור עומס תקציבי כבד ביותר בשנות תקציב מסוימות, מוצע לאפשר לממשלה להתחיל בתקצוב הסכומים עוד קודם לכן, ולהעביר סכומים שיתקצבו בשנים הראשונות לאחר קבלת החוק לקרן שממנה הם יועברו במועד מאוחר יותר לקרנות.

(ב) הועדה הציבורית תהיה בת שבעה חברים שהם אנשי משק וכלכלה, ואנשי סגל במוסדות להשכלה גבוהה בתחומים הנוגעים לביצועו של פרק זה.

(ג) חבר הועדה הציבורית ימונה לתקופה של שלוש שנים מיום מינויו, וניתן לשוכ ולמנותו.

החלת הוראות 78 י"ז: על הועדה הציבורית יחולו הוראות סעיפים (ג) ו-(ד), 9 (א), 10, 11 ו-12, בשינויים המחויבים.

סימן ו': הוראות שונות

תחולה 78 י"ח. (א) הוראות פרק זה לא יחולו על קרן ותיקה שאינה קרן גירעונית, אם היא אחת מאלה:

(1) קרן שביום ט"ז בטבת התשס"ב (31 בדצמבר 2001) לא היה בה גירעון אקטוארי, ומתקיימים בה שני אלה:

(א) לפני יום ג' באב התשס"ג (1 באוגוסט 2003) הגישה למפקח בקשה לקבוע בתקנונה מנגנון איזון אקטוארי;

(ב) לפני יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) נקבע מנגנון איזון אקטוארי, כפי שאושר על ידי המפקח, בתקנון הקרן.

(2) קרן שביום ט"ז בטבת התשס"ב (31 בדצמבר 2001) היה בה גירעון אקטוארי הנמוך מ-10% מסך כל התחייבויות הקרן, או קרן מפעלית, ומתקיימים בה, נוסף על התנאים האמורים בפסקאות משנה (א) ו-(ב) של פסקה (1), גם שני אלה:

(א) עד למועד האמור בפסקה (1)א - הגישה למפקח תכנית שתביא אותה לאיזון אקטוארי;

(ב) עד המועד האמור בפסקה (1)ב - התכנית, כפי שאושרה בידי המפקח, קיבלה תוקף מחייב (בסעיף זה - התכנית המחייבת).

דבריו הסבר

לסעיף 78 המוצע

מוצע כי הוראות הפרק יחולו תחילה על כל הקרנות המנויות בשמותיהן בחלק א' לתוספת הראשונה, שהן קרנות אשר יש בהן גירעון אקטוארי עמוק.

על הועדה הציבורית יחולו ההוראות הנוגעות לוועדה המייעצת לפי פרק ב' לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח בנוגע למינוי יושב ראש וסגן יושב ראש, מנין חוקי, פקיעת כהונה, סדרי נוהל ושמירת תוקף פעולות.

(ב) קרן שהוראות פרק זה לא הוחלו עליה, כאמור בסעיף קטן (א), שלא הפעילה את מנגנון האיזון האקטוארי שנקבע בתקנונה במועד שנדרש להפעילו, או שלא פעלה בהתאם לתכנית המחייבת, לפי הענין, רשאי המפקח לקבוע כי הוראות פרק זה, כולן או חלקן, יחולו עליה.

שמירת סמכויות 78יט. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל סמכות הנתונה למפקח לפי הוראות חוק זה ולפי כל דין אחר, ורשאי הוא להפעיל סמכות כאמור, בין השאר, לשם השגת מטרותיו של פרק זה וביצועו.

עדיפות 78כ. הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל דין או הסכם, לרבות הסכם קיבוצי⁹¹;

(2) בסעיף 89(א), במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת השניה";

(3) אחרי סעיף 114 יבוא:

"תוספת ראשונה"

(סעיף 78ב(א))

חלק א': קרנות גירעוניות

1. מבטחים מוסד לכיטוח סוציאלי של העובדים בע"מ;
2. קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ;
3. נתיב - קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ;
4. קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל - אגודה שיתופית בע"מ;
5. קרן הביטוח והפנסיה של פועלי בנין ועבודות ציבוריות א.ש. בע"מ;
6. קרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ.

חלק ב': קרנות מפעליות

1. קרן הגמלאות של חברי "אגד" בע"מ;
 2. קרן הגמלאות של חברי "דן" בע"מ;
 3. קופת הפנסיה לעובדי הדסה בע"מ;
 4. קופה לתגמולים ופנסיה של עובדי הסוכנות היהודית לא"י בע"מ.
- (4) בתוספת, בכותרת במקום "תוספת" יבוא "תוספת שניה".

דברי הסבר

וקביעת מנגנון לאיזון אקטוארי בתקנון, כדי למנוע היווצרות גירעונות בעתיד.

לסעיף 78 המוצע

מוצע להבהיר כי הוראות הפרק, הקובעות הסדר ספציפי לקרנות הפנסיה הוותיקות שעליהן הוא חל, יגברו על כל הסכם או דין אחר.

לגבי הקרנות המפעליות המנויות בשמותיהן בחלק ב' לתוספת הראשונה, שהן קרנות המיועדות לעובדי הגופים המסוימים הנזכרים בשמותיהן, והקרנות הוותיקות האחרות שבהן הגירעון האקטוארי אינו עולה על 10% מהתחייבויותיהן, החוק יחול, אלא אם כן התקיימו תנאים שיבטיחו את חיטול גירעונן האקטוארי

⁹¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

104. (א) קרן ותיקה, למעט קרן ותיקה שמתקיימים בה התנאים שבסעיף 78 לחוק הפיקוח, כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה, שאין לה ביום תחילתו של חוק זה (בסעיף זה – יום התחילה) מנהל מורשה, לפי סעיף 68 לחוק הפיקוח, ימנה לה המפקח מנהל מיוחד לפי הוראות סעיף 78 לחוק הפיקוח, כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה, עד יום ג' באב התשס"ג (1 באוגוסט 2003).

(ב) היה לקרן ותיקה ערב תחילתו של חוק זה מנהל מורשה לפי סעיף 68 לחוק הפיקוח, יראו אותו כמי שמונה למנהל מיוחד לאותה קרן לפי סעיף 78 לחוק הפיקוח כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה, לתקופה שעד תום שנה מיום התחילה, ורשאי המפקח להאריך את תקופת כהונתו מפעם לפעם, ובלבד שמתקיימים בו התנאים שבסעיף 78(א) ו-(3). כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה.

(ג) מונתה לפני יום התחילה ועדת הנהלה לקרן ותיקה שמונה לה מנהל מורשה כאמור בסעיף קטן (א), יראו את חבריה כמי שמונו לפי סעיף 78 לחוק הפיקוח כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה, לתקופה שעד תום שנה מיום התחילה, והמפקח רשאי להאריך את תקופת כהונתם מפעם לפעם, ובלבד שמתקיימים בהם התנאים שבסעיף 78(ב) ו-(2). כנוסחו בסעיף 103 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

יראו אותו כמי שמונה כמנהל מיוחד לפי פרק זה לתקופה המסתיימת בתום שנה מתחילת החוק, והמפקח יהיה רשאי למנותו מחדש. מוצע לקבוע הסדר דומה גם לוועדת הנהלה שמונתה לפני תחילת החוק.

104 סעיף מוצע לקבוע כי יש למנות את המנהל המיוחד לפי פרק זה עד ליום 1 באוגוסט 2003. עוד מוצע לקבוע כי מנהל מורשה שמונה לקרן פנסיה, לפי סעיף 68 לחוק הפיקוח, לפני תחילת החוק.

פרק י"ז: הפחתת משכורתם של העובדים בשירות הציבורי (הוראת שעה)

הגדרות

105. בפרק זה -

"התקופה הקובעת" - התקופה שמיום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) עד יום כ"ג בסיון התשס"ה (30 ביוני 2005);

"הסכם" - הסכם קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957⁹², צו הרחבה כמשמעותו בחוק האמור, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959⁹³, שלפיהם המעביד משלם שכר או תשלומים נלווים לעובד, או המסדיר תנאי עבודה אחרים של העובד;

"הענקות ותשלומים" - תשלומים חד-פעמיים המשולמים עקב סיום עבודה או שירות לפי דין או הסכם;

"השכר הממוצע" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁹⁴;

"מוסד חינוך" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לימוד חובה, התש"ט-1950⁹⁵;

"מעביד" - כל אחד מאלה:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁹⁶ (בפרק זה - חוק יסודות התקציב);

(3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

(4) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב;

(5) מוסד חינוך שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין;

(6) גוף אחר שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, וששר האוצר קבע לגביו בהודעה ברשומות כי הוא מעביד לענין פרק זה;

"מענקים שנתיים" - דמי הבראה, דמי ביגוד ומענק יובל, המשתלמים לפי הסכם;

"משכורת" - רכיבי השכר המובאים בחשבון, ערב תחילתו של חוק זה, לענין חישוב פיצויי פיטורים, לפי דין או הסכם אצל המעביד, למעט מענקים שנתיים;

"עובד" - מי שמלאו לו 18 שנים המועסק אצל מעביד על פי הסכם, לרבות שוטר, סוהר ועובד בשירות צבא הגנה לישראל;

ד ב ר י ה ס כ ר

אשר מובאים בחשבון לחישוב פיצויי פיטורים. המדובר ברכיבי שכר הקבועים של העובד.

להגדרה "מעביד" - מוצע לקבוע כי החוק יחול על המעבידים בשירות הציבורי וכן על מוסדות חינוך שהמדינה משתתפת בתקציבם, ועל גוף אחר ששר האוצר קבע לגביו בהודעה ברשומות כי הוא מעביד לענין פרק זה.

סעיף 105 להגדרה "משכורת" - שכרם של העובדים בשירות המדינה מעוגן במקורות נורמטיביים שונים: הסכמים קיבוציים, הסדרים קיבוציים, חוזה עבודה אישיים וכו'. מוצע לקבוע כי לענין המשכורת בחוק זה, יילקחו בחשבון רכיבי השכר

⁹² ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

⁹³ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

⁹⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 205.

⁹⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 287.

⁹⁶ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

"קבלן כוח אדם" – כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996⁹⁷;

"קופת גמל" – כהגדרתה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה⁹⁸;

"קצבה" – סכום המשתלם מדי חודש לעובד שפרש משירותו או מעבודתו, או לשאייריו של עובד כאמור;

"קרן השתלמות" – קרן השתלמות שהיא קופת גמל;

"שכר מינימום" – כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987⁹⁹ (בפרק זה – חוק שכר מינימום).

הפחתת המשכורת 106. בכפוף להוראות סעיפים 108, 109 ו-111, משכורת המשולמת לעובד על ידי מעביד בעד התקופה הקובעת, תפחת כמפורט להלן:

(1) חלק המשכורת עד גובה השכר הממוצע יפחת בשיעור של 4.5%;

(2) חלק המשכורת מעבר לשכר הממוצע עד לפעמיים השכר הממוצע, יפחת בשיעור של 7%;

(3) חלק המשכורת מעבר לפעמיים השכר הממוצע עד לשלוש פעמים השכר הממוצע, יפחת בשיעור של 12%;

(4) חלק המשכורת מעבר לשלוש פעמים השכר הממוצע, יפחת בשיעור של 16%.

107. (א) בכפוף להוראות סעיפים 108 ו-109, יפחתו שיעורי תשלומי המעביד לקרן השתלמות בעד התקופה הקובעת, במחצית, ובלבד ששיעור ההפחתה לא יעלה על 3.75 נקודות האחוז. הפחתת שיעורי תשלומי המעביד לקרן השתלמות והסדרים חלופיים

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע לגבי סוגי עובדים ששיעור תשלומי מעבידם לקרן השתלמות הופחת לפי סעיף קטן (א), הוראות נוספות, הנובעות מההפחתה האמורה, שיחולו עליהם, לרבות לענין דחיית יציאתם לשבתון.

ד ב ר י ה ס ב ר

יציין כי מעבר להשפעה הישירה של הפחתת המשכורת, תשפיע הפחתה זו גם על ערך השעה לחישוב הגמול בעד עבודה נוספת, בעד עבודה במנוחה שבועית, בעד עבודה במשמרות וכו'.

סעיף 107 כדי שלא יהיה צורך בשיעורי הפחתה גבוהים יותר ממשכורתם של העובדים, מוצע להפחית במחצית את תשלומי המעביד לקרן השתלמות. הפחתה זו לא תשפיע על השתכרותו השוטפת של העובד, ואולם, יהיה בה כדי לצמצם את היוצאות המעביד.

מוצע לקבוע שיעור מרבי להפחתה לפי סעיף זה, כדי להימנע מפגיעה גדולה יותר בעובדים ששיעורי תשלומי המעביד בעבורם לקרן השתלמות גבוהים משיעור של 7.5%, שהוא השיעור הנהוג.

סעיף 106 בשל המשבר הכלכלי והצורך להפחית את ההוצאה הציבורית, לרבות הוצאות השכר הגבוהות, מוצע לקבוע כי במהלך תקופה של שנתיים, אשר ניתנת להארכה בשנה נוספת, תחול הפחתה במשכורתם של העובדים המועסקים בשירות הציבורי ובגופים שונים אשר המדינה משתתפת בתקציבם.

הואיל וקיימת שונות רבה בין רמות השכר בקרב העובדים, ההפחתה תבצע באופן פרוגרסיבי, באופן ששיעור ההפחתה יגדל ככל שמשכורתו של העובד גבוהה יותר. ההפחתה תיעשה באופן מידתי תוך התחשבות בגובה משכורתו של העובד. כך גם יושג צמצום פערי השכר במגזר הציבורי.

⁹⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 121.

⁹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁹⁹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע לגבי עובדים אשר אינם זכאים לתשלומים ממעבידם לקרן השתלמות, הסדר חלופי להסדר האמור בסעיף קטן (א) שיפחית את משכורתם כעד התקופה הקובעת, ובלבד שההפחתה לפי הסדר החלופי לא תעלה על שיעור של 3.75% ממשכורתם בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106; הוראות סעיף קטן זה באות להוסיף על הוראות סעיף 106.

סייג לתחולה

108. הוראות סעיפים 106 ו-107 לא יחולו על עובדים אלה:

(1) עובד המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, אשר משכורתו בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106, אינה עולה על שכר מינימום;

(2) עובד המועסק במשרה חלקית, אשר משכורתו בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106, אינה עולה על שכר מינימום חלקי המחושב יחסית לחלקיות משרתו לפי סעיף (ב) לחוק שכר מינימום (בפרק זה - שכר המינימום החלקי).

(3) עובד בשירות המדינה המועסק בחוזה מיוחד לפי תקנה ו(3) לתקנת שירות המדינה (מינויים) (חוזה מיוחד), התש"ך-1960¹⁰⁰, החל ביום י"ג באדר א' התשס"ג (15 בפברואר 2003) או לאחריו, ברמת שכר הנמוכה מזו שהיתה קיימת לפני המועד האמור לגבי עובדים מסוגו.

עובד שמשכורתו נמוכה

109. (א) לגבי עובד המועסק במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו, אשר משכורתו בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106, עולה על שכר מינימום אך אינה עולה על 4,085 שקלים חדשים (בפרק זה - סכום התקרה), תהיה ההפחתה כאמור בסעיף 106 בניכוי ההפרש שבין סכומים אלה:

(1) סכום השווה ל-4.5% משכר מינימום;

(2) סכום השווה לחמישית מההפרש שבין משכורתו של העובד לבין שכר מינימום.

(ב) לגבי עובד המועסק במשרה חלקית, אשר משכורתו בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106 עולה על שכר המינימום החלקי, אך אינה עולה על מכפלת סכום התקרה בשיעור חלקיות משרתו, תהיה ההפחתה כאמור בסעיף 106 בניכוי ההפרש שבין סכומים אלה:

(1) סכום השווה ל-4.5% משכר המינימום החלקי;

(2) סכום השווה לחמישית מההפרש שבין משכורתו של העובד לבין שכר המינימום החלקי.

דברי הסבר

ההפחתה יפחת בהתאם לנוסחת החישוב הקבועה בסעיף 109 המוצע והפחתת תשלומי המעביד לקרן השתלמות תהיה נמוכה יותר ביחס לעובדים בעלי משכורת גבוהה יותר.

כמו כן רמות השכר שנקבעו לעובדים שהחלו להיות מועסקים בחוזים מיוחדים מסוימים לאחר יום 15 בפברואר 2003, בשירות המדינה, נמוכות בכ" 15% שאלו שהיו נהוגות עובר לתחילת העסקתם כאמור. שינוי זה נבע משיקולים כלכליים ואינו מוגבל בזמן. כדי להתחשב בשינוי שנעשה, מוצע שלא להפחית את משכורתם.

סעיפים שכר המינימום נותן ביטוי לזכותו של 108 ו-109 העובד לקבלת תמורה שתכבד את עמלו ותאפשר לו קיום בכבוד. לפיכך, על אף הצורך בהפחתת שכר, אין בכונת החוק המוצע לפגוע בעובדים אשר משכורתם אינה עולה על שכר המינימום.

כמו כן, כדי להתחשב גם בעובדים שמשכורתם עולה על שכר המינימום אך עדיין נמוכה ואינה עולה על 4,085 שקלים חדשים, מוצע כי ההפחתה לגביהם תהיה נמוכה מהאמור בסעיפים 106 ו-107, באופן שסכום

¹⁰⁰ ס"ח התש"ך, עמ' 880.

(ג) לגבי עובד המועסק במשרה מלאה או חלקית, כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), יחולו הוראות סעיף 107 בשינויים אלה:

(1) שיעור ההפחתה לפי סעיף 107(א) לא יעלה על 1.75 נקודות האחוז;

(2) ההפחתה לפי ההסדר החלופי האמור בסעיף 107(ג) לא תעלה על שיעור של 1.75% ממשכורתם של העובדים האמורים באותו סעיף בלא ההפחתה כאמור בסעיף 106.

(ד) סכום התקרה יוגדל במועדים ובשיעורים שבהם מוגדל שכר מינימום לפי סעיף 4 לחוק שכר מינימום.

110. עובד שגמול עבודתו משתלם על בסיס יומי או לפי שעה ייחשב לענין פרק זה כעובד במשרה מלאה או חלקית, בהתאם להיקף עבודתו ביחס לנהוג אצל מעבידו.

עובד שגמול עבודתו משתלם על בסיס יומי או לפי שעה

111. לגבי עובד שמשכורתו צמודה למשכורת נושא משרה ברשויות השלטון תהיה ההפחתה האמורה בסעיף 106 בניכוי כל סכום שהופחת ממשכורתו של העובד, בשל הפחתת משכורתו של נושא המשרה כאמור לפי פרק י"ח.

עובד שמשכורתו צמודה למשכורת נושאי משרה

112. (א) המענקים השנתיים המשולמים בעד התקופה הקובעת יפחתו כמפורט להלן:

הפחתת מענקים שנתיים

(1) התעריף לתשלום ליום הבראה לפי הסכם, כפי שקיים אצל כל מעביד ערב תחילתו של חוק זה, יפחת בשיעור של 15%;

(2) סכומי דמי הביגוד לפי הסכם, כפי שקיימים אצל כל מעביד ערב תחילתו של חוק זה, יפחתו בשיעור של 15%;

(3) סכום מענק היובל המשתלם לעובד לפי הסכם, יפחת בשיעור של 15%.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לענין אופן ערכון המענקים השנתיים, לפי ההסכם שמכוחו הם משתלמים.

113. (א) התעריפים לתשלום החזר הוצאות רכב בעד התקופה הקובעת כפי שקיימים אצל כל מעביד ערב תחילתו של חוק זה, יפחתו בשיעור של 15%; לענין זה, "החזר הוצאות רכב" – למעט החזר התשלומים בשל ביטוח חובה לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹⁰⁰, ביטוח רכב מנועי (עצמי וצד שלישי), ואגרת רישוי רכב לפי פקודת התעבורה.

הפחתת החזר הוצאות רכב

ד ב ר י ה ס ב ר

לגבי עובדים אלו, מוצע לקבוע כי מההפחתה האמורה בסעיף 106 ינוכה הסכום שהופחת כתוצאה מהשפעתו העקיפה של החוק האמור על משכורתם.

סעיפים התשלומים השנתיים הנלווים – מענק 112 ו-113 יובל, דמי ביגוד ודמי הבראה, וכן החזר הוצאות רכב, הם חלק משמעותי מהוצאות המעביד. עקב הצורך להפחית את הוצאות המעביד, מוצע להפחית במהלך התקופה שנקבעה גם את התשלומים האמורים לעיל בשיעור של 15%. עם זאת, החוק לא יפגע במכסת ימי ההבראה של העובד ובמכסת הק"מ.

סעיף 110 כדי להתאים את הפחתת המשכורת גם לעובדים בשכר יומי או לפי שעה, מוצע כי לענין פרק זה ייחשבו עובדים אלו כעובדים במשרה מלאה או חלקית, והיקף משרתם יחושב בהתאם למספר הימים או השעות, לפי הענין, שבהם הם מועסקים ביחס לנהוג במקום עבודתם.

סעיף 111 בעקבות ההצעה בפרק י"ח להפחית את משכורתם של נושאי המשרה תופחת, כפועל יוצא, גם משכורתם של אלו הצמודים למשכורתם של נושאי המשרה. כדי למנוע כפל הפחתה

¹⁰⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לענין אופן ערכון התעריפים לתשלום החזר הוצאות רכב לפי ההסכם שמכוחו הוא משתלם.

114. הפחתת המשכורת לפי פרק זה, לא תובא בחשבון בחישוב אלה:

- (1) תשלומי המעביד והעובד לקופת גמל המשולמים בעד התקופה הקובעת;
- (2) ההענקות והתשלומים המשולמים לעובד בתקופה הקובעת או בעדה.

115. על אף הוראות חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשל"ל-1970¹⁰¹, חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גמלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985¹⁰², והסכם שלפיו משולמת קצבה מקופת המעביד -

- (1) הפחתת המשכורת לפי פרק זה לא תובא בחשבון בחישוב המשכורת הקובעת לתשלום קצבה;
- (2) הקצבה בעד התקופה הקובעת תפחת בשיעורים האמורים לגבי משכורת בסעיפים 2 ו-5(א) ויחולו הוראות סעיפים (1) ו-16(ב) כאילו היתה הקצבה משכורת של עובד המועסק במשרה מלאה.

116. לענין פרק זה, יראו חייל המשרת בצבא הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע כעובד, אף שאין מתקיימים לגביו יחסי עובד ומעביד.

117. הוראות פרק זה יחולו גם על מי שמועסק על ידי קבלן כוח אדם אצל מעביד על פי הסכם.

118. הוראות סעיפים 29א, 29ב, 33א(ב), 33א(ד) עד (ו), 34(א)(1), 34(ב), 35, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לענין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום משכורת שנעשה בניגוד להוראות פרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

על המשכורת הקובעת היו עלולים לחול שיעורי הפחתה גבוהים יותר.

סעיפים מוצע לקבוע כי החוק יחול גם על חייל 116 ו-117 בשירות קבע בצבא הגנה לישראל, אשר אינו נחשב לעובד על פי עקרונות משפט העבודה מכיוון שמשכורתו משולמת מקופת המדינה, וכן על עובד של קבלן כוח אדם אשר מועסק בפועל אצל מעביד ואשר מכוח חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, חלה לגביו השוואת תנאי העבודה לאלה של עובדי המעסיק בפועל.

סעיף 118 כדי שניתן יהיה לאכוף את ביצוען של הוראות חוק זה בגופים הציבוריים השונים, מוצע כי הוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, בענין מתן שכר ותנאי עבודה שלא כדון המעניקות לשר האוצר סמכויות בענין זה, יחולו לגבי תשלום משכורת הנעשה בניגוד להוראות החוק.

סעיף 114 בשל אופייה הזמני של הפחתת המשכורת, מוצע שלא לפגוע בתשלומים לקופת גמל או בהענקות ותשלומים המשולמים עקב סיום עבודה או שירות.

סעיף 115 על פי המנגנון לחישוב קצבות הקבוע בחוקי הגמלאות השונים ובהסכמים שאימצו את הוראותיהם, צמודה קצבתו של הגמלאי למשכורת הקובעת של העובד או של החייל הפעיל, המקביל לגמלאי.

מאחר שההפחתה לפי סעיף 2 מחושבת ביחס לעובד ממשכורתו, מוצע כי גם ביחס לגמלאי תבוצע ההפחתה מהקצבה אותה הוא מקבל כאילו היתה משכורת ולא מהמשכורת הקובעת.

הפעלת המנגנון הרגיל לפי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשל"ל-1970, היתה פוגעת בגמלאי יותר מאשר בעובד הפעיל אליו הוא צמוד, שכן

¹⁰¹ ס"ח התשל"ל, עמ' 65.

¹⁰² ס"ח התשמ"ה, עמ' 142.

119. שר האוצר, באישור הממשלה וועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך בצו את התקופה הקובעת לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה, אם ראה כי הדבר נדרש לאור מצב משק המדינה. הארכת התקופה הקובעת
120. (א) הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל דין או הסכם לרבות חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957. עדיפות ואי פגיעה בשכר מינימום
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) משכורתו של עובד לא תפחת בשל הוראות חוק זה מהשכר שלו הוא זכאי לפי הוראות חוק שכר מינימום.
121. שר האוצר ממונה על ביצוע הוראות פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. ביצוע ותקנות

פרק י"ח: הפחתת משכורתם של נושאי המשרה (הוראת שעה)

122. בפרק זה – הגדרות

- "הענקות ותשלומים" – תשלומים חד פעמיים המשולמים עקב סיום כהונה;
- "השכר הממוצע" – כמשמעותו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹⁰³;
- "התקופה הקובעת" – התקופה שמיום א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003) עד יום כ"ג בסיון התשס"ה (30 ביוני 2005);
- "מענקים שנתיים" – תשלומים בעד הבראה או ביגור;
- "משכורת" – הרכיבים המפורטים להלן כפי שנקבעו לנושאי המשרה, ערב תחילתו של חוק זה, לפי החוקים המפורטים בסעיף 125(ב) וההחלטות שהתקבלו על פיהם:
- (1) לגבי נושאי המשרה המנויים בפסקאות (1) עד (9) להגדרה "נושא משרה" – שכר יסוד בצירוף תוספת יוקר ופיצויי התייקרות;
- (2) לגבי נושאי המשרה המנויים בפסקאות (10) עד (15) להגדרה "נושא משרה" – משכורת יסוד בצירוף תוספת יוקר ופיצויי התייקרות, תוספת ותק שיפוטי, תוספת שהיה במשרה שיפוטית, תוספת ייחודית לעיסוק בשפיטה וגמול ניהול;
- "נושא משרה" – כל אחד מאלה:
- (1) ראש הממשלה;
 - (2) שר;
 - (3) סגן שר;
 - (4) יושב ראש הכנסת;
 - (5) ראש האופוזיציה;

דברי הסבר

סעיף 119 כדי להתגבר על הסכמים קיימים, לרבות הסכמים קיבוציים, מוצע לקבוע את עדיפות הוראות החוק המוצע על הוראות כל דין או הסכם, וכן להבהיר כי הוראות החוק יגברו גם על הוראות חוק הסכמים קיבוציים.

¹⁰³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(6) סגן יושב ראש הכנסת;

(7) יושב ראש ועדה בכנסת;

(8) חבר כנסת;

(9) מבקר המדינה;

(10) שופט;

(11) שופט בית דין לעבודה;

(12) שופט תעבורה;

(13) דיין;

(14) קאדי;

(15) קאדי מד'הב;

"קופת גמל" – כהגדרתה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה¹⁰⁴;

"קצבה" – סכום המשתלם מדי חודש לנושא משרה שפרש מכהונתו, או לשאייריו של נושא משרה כאמור.

123: (א) המשכורת המשולמת לנושא משרה בעד התקופה הקובעת תפחת כמפורט הפחתת משכורת להלן:

(1) חלק המשכורת עד גובה השכר הממוצע יפחת בשיעור של 4.5%;

(2) חלק המשכורת מעבר לשכר הממוצע ועד לפעמיים השכר הממוצע, יפחת בשיעור של 7%;

(3) חלק המשכורת מעבר לפעמיים השכר הממוצע עד לשלוש פעמים השכר הממוצע, יפחת בשיעור של 12%;

(4) חלק המשכורת שמעבר לשלוש פעמים השכר הממוצע עד לארבע פעמים יפחת בשיעור של 16%.

ד ב ר י ה ס ב ר

הדרגתי, כך ששיעור ההפחתה יגדל ככל שמשכורתו של נושא המשרה גבוהה יותר. ההפחתה תיעשה באופן מידתי תוך התחשבות בגובה משכורתו של נושא המשרה.

לגבי נושאי המשרה ברשות המחוקקת וברשות המבצעת, מוצע לקבוע מדרגת הפחתה נוספת בשיעור גבוה יותר מזה הקבוע ביחס לעובדי המגזר הציבורי ושאר נושאי המשרה, וזאת כדי לתת דוגמה אישית: ואולם לגבי העובדים במגזר הציבורי אשר משכורתם צמודה למשכורתם של נושאי משרה אלה, לא תובא בחשבון מדרגת ההפחתה הנוספת וההפחתה לא תעלה על שיעור של 16%.

סעיף 123 בשל המשבר הכלכלי והצורך להפחית את ההוצאה הציבורית, לרבות הוצאות השכר הגבוהות במגזר הציבורי, מוצע לקבוע כי במהלך תקופה של שנתיים, אשר ניתנת להארכה בשנה נוספת, תחול הפחתה במשכורתם של נושאי המשרה ברשויות השלטון, באשר הם העומדים בראש המערכת הציבורית, במקביל להפחתה המוצעת לפי פרק י"ז בשכרם של העובדים במגזר הציבורי.

הואיל וקיימת שונות בין רמות השכר של נושאי המשרה, בהתאם למשרה שבה הם מכהנים, ובמשרות מסוימות – אף בשל הוותק בתפקיד או בהתאם למועד תחילת כהונתם, מוצע כי ההפחתה תתבצע באופן

¹⁰⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(5) חלק המשכורת שמעבר לארבע פעמים השכר הממוצע יפחת -

(א) לגבי נושאי משרה המנויים בפסקאות (1) עד (8) להגדרה "נושא משרה" - בשיעור של 21%;

(ב) לגבי נושאי משרה המנויים בפסקאות (9) עד (15) להגדרה "נושא משרה" - בשיעור של 16%.

(ב) לגבי עובד כהגדרתו בפרק י"ז, שמשכורתו צמודה למשכורת נושא משרה המנוי בפסקאות (1) עד (8) להגדרה "נושא משרה", יראו את חלק משכורתו של נושא המשרה שמעבר לארבע פעמים השכר הממוצע כאילו הופחת, על אף הוראות סעיף קטן (א)(5)(א), בשיעור של 16%.

124. שיעורי התשלומים לקרן השתלמות בעבור נושא משרה, בעד התקופה הקובעת, יפחתו במחצית.

הפחתת שיעורי תשלומים לקרן השתלמות

125. (א) המענקים השנתיים המשולמים בעד התקופה הקובעת יפחתו כמפורט להלן:

הפחתת מענקים שנתיים

(1) התעריף לתשלום יום הבראה לנושא משרה, כפי שקיים ערב תחילתו של חוק זה, יפחת בשיעור של 15%;

(2) התשלומים בשל ביגוד לנושא המשרה, כפי שקיימים ערב תחילתו של חוק זה, יפחתו בשיעור של 15%.

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לענין אופן ערכון המענקים השנתיים, לפי החוקים המפורטים להלן וההחלטות שהתקבלו על פיהם:

(1) חוק יסוד: הממשלה¹⁰⁵;

(2) חוק יסוד: השפיטה¹⁰⁶;

(3) חוק יסוד: מבקר המדינה¹⁰⁷;

(4) חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969¹⁰⁸;

(5) חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962¹⁰⁹;

(6) חוק הדיינים, התשט"ו-1955¹¹⁰;

(7) חוק הקאדים, התשכ"א-1961¹¹¹;

(8) חוק שכר חברי הכנסת, התש"ט-1949¹¹².

ד ב ר י ה ס ב ר

שלהם זכאים חלק מנושאי המשרה, מהווים חלק משמעותי מההוצאות בשל שכרם של נושאי המשרה הזכאים להם. עקב הצורך להפחית את הוצאות השכר, מוצע להפחית בתקופה שנקבעה גם את התשלומים האמורים בשיעור של 15%. עם זאת, ההוראה המוצעת לא תפגע במכסת ימי ההבראה או במכסת הק"מ של נושאי המשרה הזכאים לתשלום זה.

סעיף 124 כשם שלפי פרק י"ז מוצעת הפחתה בתשלומי המעביד לקרן השתלמות בעבור עובדים בשירות הציבורי, מוצע לקבוע הסדר דומה אף ביחס לנושאי המשרה.

סעיפים התשלומים השנתיים הנלווים - רמי 125 ו-126 ביגוד ורמי הבראה, וכן החזר הוצאות רכב,

¹⁰⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

¹⁰⁶ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.

¹⁰⁷ ס"ח התשמ"ח, עמ' 30.

¹⁰⁸ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

¹⁰⁹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.

¹¹⁰ ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

¹¹¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.

¹¹² ס"ח התש"ט, עמ' 41.

126. (א) התעריפים לתשלום החזר הוצאות רכב לנושא משרה, בעד התקופה הקובעת, כפי שקיימים ערב תחילתו של חוק זה יפחתו בשיעור של 15%; לענין זה, "החזר הוצאות רכב" – למעט החזר התשלומים בשל ביטוח חובה לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹¹³, ביטוח רכב מנועי (עצמי וצד שלישי), ואגרת רישוי רכב לפי פקודת התעבורה¹¹⁴.

(ב) אין בהוראת סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לענין אופן ערכון התעריפים לתשלום החזר הוצאות רכב, לפי החלטות שהתקבלו בהתאם לחוקים המפורטים בסעיף 125(ב).

סייג לענין
תשלומים לקופת
גמל והענקות

127. הפחתת המשכורת לפי סעיף 123, לא תובא בחשבון בחישוב אלה:

- (1) תשלומי נושא המשרה והגוף שבו הוא מכהן לקופת גמל, המשולמים בעד התקופה הקובעת;
- (2) ההענקות והתשלומים המשולמים לנושא משרה בתקופה הקובעת או בעדה.

דין הפחתת
המשכורת לענין
גמלאות

128. על אף האמור בחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969¹⁰¹, ובהחלטות שהתקבלו לפיו –

- (1) הפחתת המשכורת לפי סעיף 123 לא תובא בחשבון בחישוב המשכורת הקובעת לתשלום קצבה;
- (2) הקצבה בעד התקופה הקובעת תפחת בשיעורים הקאמורים לגבי משכורת בסעיף 123.

הארכת התקופה
הקובעת

129. שר האוצר, באישור הממשלה וועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך בצו את התקופה הקובעת לתקופה נוספת שלא תעלה על שנה אחת, אם ראה כי הדבר נדרש לאור מצב משק המדינה.

עדיפות

130. הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין, או בכל החלטה שהתקבלה בהתאם לחוקים המפורטים בסעיף 125(ב).

ביצוע ותקנות

131. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

מאחר שההפחתה לפי סעיף 123 מחושבת ביחס לנושא המשרה ממשכורתו, מוצע כי גם ביחס לגמלאי תבוצע ההפחתה מזהקצבה שהוא מקבל כאילו היתה משכורת ולא מהמשכורת הקובעת.

הפעלת המנגנון הרגיל לפי חוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969, וההחלטות שהתקבלו לפיו, היתה פוגעת בגמלאי יותר מאשר בעובד הפעיל שאליו הוא צמוד, שכן על המשכורת הקובעת היו עלולים לחול שיעורי הפחתה גבוהים יותר.

עם זאת, בשל אופייה הזמני של הפחתת המשכורת, מוצע שלא לפגוע בתשלומים לקופת גמל או בהענקות ותשלומים המשלומים עקב סיום כהונה.

סעיף 127 בשל אופייה הזמני של הפחתת המשכורת, מוצע שלא לפגוע בתשלומים לקופת גמל או בהענקות ותשלומים המשלומים עקב סיום עבודה או שירות.

סעיף 128 על פי המנגנון לחישוב קצבאות הקבוע בהחלטות שהתקבלו מכוח חוק והנוגעות לגמלאותיהם של נושאי המשרה השונים, צמודה קצבתו של הגמלאי, אשר מקבל את קצבתו מקופת המדינה, למשכורת הקובעת של נושא המשרה הפעיל, המקביל לגמלאי

¹¹³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

¹¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

"ארגוני העובדים" - ארגוני העובדים, אשר עמם מנהל המעביד משא ומתן על הסכמים בענין שכר ותנאי עבודה;

"המנהל" -

- (1) במשרדי הממשלה, למעט משרד מבקר המדינה - המנהל הכללי של המשרד;
- (2) ביחידות סמך - מנהל יחידת הסמך;
- (3) במשרד מבקר המדינה - מבקר המדינה;
- (4) בבתי המשפט ובבתי הדין לעבודה - מנהל בתי המשפט;
- (5) בבתי הדין הרבניים - מנהל בתי הדין הרבניים;
- (6) בבתי החולים הממשלתיים - מנהל בית החולים;
- (7) בכנסת - יושב ראש הכנסת;
- (8) במוסד לביטוח לאומי - המנהל הכללי של המוסד לביטוח לאומי;
- (9) ברשויות המקומיות - ראש הרשות המקומית;
- (10) לגבי עובדים בשירות צבא הגנה לישראל - המנהל הכללי של משרד הביטחון;

"הסכם" - הסכם קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957¹¹⁵, צו הרחבה כמשמעותו בחוק האמור, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959¹¹⁶;

"שיא כוח אדם" - כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹¹⁷.

133. בשנים 2003 ו-2004 יופחת מספר העובדים במשרדי הממשלה, ביחידות הסמך ובכנסת, למעט בבתי החולים הממשלתיים ובתחנות לבריאות המשפחה, באמצעות פיטורים, או בדרך אחרת, כך ששיא כוח האדם וחודשי העבודה הבלתי צמיתה בגופים אלה יופחתו בשיעורים כמפורט להלן:

הפוזת שיא כוח אדם וחודשי עבודה בלתי צמיתה במשרדי הממשלה

(1) בשנת 2003 - 5%;

(2) בשנת 2004 - 3%.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוציבורית. אחד הצעדים הנדרשים לצורך השגת מטרה זו הוא צמצום היקף כוח האדם המועסק במגזר הציבורי.

לפיכך מוצע להסדיר את הליך פיטורי העובדים העתידי להתבצע לצורך הצמצום הנדרש בהיקף כוח האדם, במסגרת של חקיקה מיוחדת.

כדי לטפל במשבר הכלכלי החמור אשר נוצר במשק, נדרשת הממשלה לנקוט צעדים מיידיים לצורך הבראה ולהקטין בצורה משמעותית את הוצאותיה. בשל העובדה שהוצאות השכר הן אחד המרכיבים העיקריים בתקציב המדינה, הרי שצמצום הוצאות השכר במגזר הציבורי הוא תנאי חיוני להקטנת ההוצאה הממשלתית

¹¹⁵ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

¹¹⁶ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

¹¹⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

134. בשנים 2003 ו-2004 יופחת מספר העובדים בבתי החולים הממשלתיים ובתחנות לבריאות המשפחה, באמצעות פיטורים, או בדרך אחרת, כך ששיא כוח האדם וחודשי העבודה הבלתי צמיתה בגופים אלה יופחתו בשיעורים כמפורט להלן:
- (1) בשנת 2003 - 2%;
(2) בשנת 2004 - 1%.
135. בשנים 2003 ו-2004 יופחת מספר העובדים המועסקים ברשויות המקומיות, באמצעות פיטורים או בדרך אחרת בשיעורים כמפורט להלן:
- (1) בשנת 2003 - 5%;
(2) בשנת 2004 - 3%.
136. בשנים 2003 ו-2004 יופחת מספר העובדים המועסקים במוסד לביטוח לאומי, באמצעות פיטורים או בדרך אחרת, בשיעורים כמפורט להלן:
- (1) בשנת 2003 - 5%;
(2) בשנת 2004 - 3%.
137. (א) בין המעביד לבין ארגוני העובדים ינוהלו דיונים לצורך הכנת רשימת העובדים שיפוטרו לפי הוראות סעיפים 133, 134, 135 או 136, לפי הענין (בפרק זה - רשימת העובדים שיפוטרו), עד המועד כמפורט להלן:
- (1) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2003 - עד יום ט"ו בתמוז התשס"ג (15 ביולי 2003);
(2) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2004 - עד יום כ"ג בשבט התשס"ד (15 בפברואר 2004).
- (ב) לא הושגה הסכמה לפי הוראות סעיף קטן (א), במועדים האמורים בו, לפי הענין, לגבי רשימת העובדים שיפוטרו, תוכן הרשימה על ידי המנהל עד המועד כמפורט להלן:
- (1) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2003 - עד יום כ" בתמוז התשס"ג (20 ביולי 2003);
(2) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2004 - עד יום כ"ח בשבט התשס"ד (20 בפברואר 2004).
- (ג) המעביד יעביר את רשימת העובדים שיפוטרו, שהוכנה לפי הוראות סעיף קטן (א) או (ב), לארגוני העובדים וימסור לכל עובד ששמו מופיע ברשימה הודעה על כך, עד המועד כמפורט להלן:

ד ב ר י ה ס ב ר

לעובד כפרט תישמר האפשרות לטעון כנגד פיטוריו, על בסיס נסיבותיו האישיות. במקרה שטענותיו יימצאו מוצדקות, תתוקן הרשימה ושמו יוחלף בעובד אחר, באמצעות אותו הליך ששימש להכנה הראשונית של הרשימה.

ההליך המוצע יבוצע בשני מועדים, בשנת 2003 ובשנת 2004. לפיטורים בשנת 2003 מוצע לוח זמנים קרוב ומדיר ביותר, נוכח הדחיפות של ביצוע המהלך.

סעיפים
מוצע לקבוע בחקיקה את עצם הפיטורים
133 עד אשר יתבצעו ואת היקפם. באשר לקביעת רשימת המפוטרים, הרי שבמשרדי הממשלה וביחידות הסמך, שבהם מתנהל משא ומתן קיבוצי על שכר, ינוהלו דיונים עם ארגוני העובדים על הרשימות וייעשה כל מאמץ להגיע איתם להסכמה. רק בהעדר הסכמה תיקבע הרשימה על ידי "המנהל", כפי שהוא מוגדר בסעיף 132.

(1) לגבי רשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2003 – עד יום כ"ב בתמוז התשס"ג (22 ביולי 2003);

(2) לגבי רשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2004 – עד יום ל' בשבט התשס"ד (22 בפברואר 2004).

שמיעת טענות
העובד 138. עובד ששמו מופיע ברשימת העובדים שיפוטרו רשאי להציג את טענותיו לפני המנהל, או מי מטעמו, עד המועד כמפורט להלן:

(1) לגבי עובד ששמו מופיע ברשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2003 – עד יום כ"ז בתמוז התשס"ג (27 ביולי 2003);

(2) לגבי עובד ששמו מופיע ברשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2004 – עד יום ד' באדר התשס"ד (26 בפברואר 2004).

הודעה מוקדמת
לפיטורים 139. הודעה מוקדמת לפיטורים תימסר לכל עובד ששמו מופיע ברשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2003, לא יאוחר מיום ב' באב התשס"ג (31 ביולי 2003) ולכל עובד ששמו מופיע ברשימת העובדים שיפוטרו בשנת 2004, לא יאוחר מיום ז' באדר התשס"ד (29 בפברואר 2004).

שינוי הרשימה 140. קבע המנהל, לאחר שמיעת טענות העובדים לפי הוראות סעיף 138, כי יש להוציא עובדים מרשימת העובדים שיפוטרו, תיקבע רשימה של עובדים שיפוטרו במקומם בדרך שנקבעה הרשימה הראשונה, ויתולו לענין הליך הפיטורים הוראות סעיפים 137 עד 139, בשינויים המחויבים, ובלבד שהליך כאמור יימשך לא יותר מ-21 ימים.

תנאי סיום
העבודה של
העובדים
המפוטרים 141. (א) עד יום ב' באב התשס"ג (31 ביולי 2003) ינוהל בין הממשלה לבין ארגוני העובדים, משא ומתן על תנאי סיום העבודה שלהם יהיו זכאים העובדים שיפוטרו בשנים 2003 ו-2004 לפי הוראות סעיפים 133 עד 136.

(ב) לא הושגה הסכמה על תנאי סיום העבודה עד המועד האמור בפסקה (1), יחליט שר האוצר על תנאי סיום העבודה.

הפחתת מספר
העובדים בשירות
צבא הגנה לישראל 142. (א) בשנים 2003 ו-2004 יפחת מספר העובדים המועסקים בצבא הגנה לישראל באמצעות פיטורים, או בדרך אחרת, בשיעורים כמפורט להלן:

(1) בשנת 2003 – 5%;

(2) בשנת 2004 – 3%.

(ב) רשימת העובדים המפוטרים תיקבע על ידי שר הביטחון עד המועד כמפורט להלן:

(1) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2003 – עד יום ט"ו בתמוז התשס"ג (15 ביולי 2003);

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 142 מוצע להפעיל את צמצום כוח האדם גם בצה"ל, לגבי העובדים בשירות צה"ל, באותו היקף ובאותם מועדים. הרשימות ייקבעו על ידי שר הביטחון ותנאי הסיום ייקבעו על ידי שר האוצר לאחר תיאום והיוועצות.

סעיף 141 גם על תנאי סיום העבודה של המפוטרים ינוהל משא ומתן עם ארגוני העובדים. רק אם לא תושג הסכמה כאמור ייקבעו התנאים על ידי שר האוצר.

(2) לגבי העובדים שיפוטרו בשנת 2004 – עד יום כ"ג בשבט התשס"ד (15 בפברואר 2004).

(ג) תנאי סיום העבודה ייקבעו על ידי שר האוצר, לאחר התייעצות עם שר הביטחון.

(ד) הוראות סעיפים 137 עד 140 יחולו, בשינויים המחוייבים, על פיטורים לפי סעיף זה.

143. הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל הסכם או דין לרבות חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, למעט סעיפים 33, 33 ציד ו-33טו שבו, ולמעט החוקים המפורטים להלן:

(1) חוק גיל פרישה שווה לעובדת ולעובד, התשמ"ז-1987¹¹⁸;

(2) חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז-1997¹¹⁹;

(3) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958¹²⁰;

(4) חוק הודעה מוקדמת לפיטורים והתפטרות, התשס"א-2001¹²¹;

(5) חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949¹²²;

(6) חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954¹²³;

(7) חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963¹²⁴;

(8) חוק שוויון ההודמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988¹²⁵;

(9) חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹²⁶;

(10) חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987¹²⁷;

(11) חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (הוראת שעה), התשס"ג-2003¹²⁸;

(12) חוק אחר שיקבע שר המשפטים באישור שר האוצר.

144. שר האוצר ממונה על ביצועו של פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות בנוגע לביצועו.

¹¹⁸ ס"ח התשמ"ז, עמ' 48.
¹¹⁹ ס"ח התשנ"ז, עמ' 66.
¹²⁰ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.
¹²¹ ס"ח התשס"א, עמ' 378.
¹²² ס"ח התש"ט, עמ' 13.
¹²³ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.
¹²⁴ ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.
¹²⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.
¹²⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.
¹²⁷ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.
¹²⁸ ס"ח התשס"ג, עמ' 364.

"המועד הקובע" - יום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004);

"הסכס" - הסכס קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959;

"עובד" - מי שמועסק אצל מעביד, לרבות שוטר וסוהר, שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא תשלום קצבה, לפי דין או הסכס, מאוצר המדינה או מקופת המעביד;

"מעביד" - כל אחד מהמפורטים להלן, שהסדר הפנסיה החל לגבי עובדיו, או חלק מהם, הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה או מקופתו:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב וגוף נתמך כהגדרתם בסעיפים 21 ו-32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹²⁸;

(3) גוף אחר שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, ושוטר האוצר קבע לגביו בהודעה ברשומות כי הוא מעביד לענין פרק זה;

"משכורת" - הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף (2) לפקודת מס הכנסה;

"משכורת קובעת", לענין עובד או נושא משרה מסוים, בזמן מסוים - רכיבי המשכורת המשולמים לעובד או לנושא המשרה, שהיו מובאים בחשבון לצורך חישוב הקצבה, אילו אותו עובד או נושא משרה היה פורש לגמלאות באותו זמן;

"נושא משרה" - כל אחד מהמפורטים להלן, שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה או מקופת הגוף שבו הוא מכהן:

(1) נושאי המשרה המפורטים בתוספת לחוק גמלאות. לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ג-1963¹²⁹ (בפרק זה - חוק הרשויות המקומיות);

(2) ראש רשות כהגדרתו בחוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל"ז-1977¹³⁰ (בפרק זה - חוק הרשויות המקומיות);

(3) ראש מועצה דתית וסגניו אשר עליהם חל חוק הרשויות המקומיות, לפי הוראות סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971¹³¹ (בפרק זה - חוק שירותי הדת היהודיים);

דברי הסבר

בעלות הפנסיה תחול על העובדים ונושאי המשרה האמורים לקבל קצבה מהקופה הציבורית, כפי שחובה זו חלה על מי שמבוטח בהסדר פנסיה צוברת. היה והעובד או נושא המשרה לא יהיה זכאי לקצבה, מכל סיבה שהיא, יוחזרו התשלומים שנוכו ממנו.

השתתפות זו של העובדים ושל נושאי המשרה ברשויות השלטון תסייע במימון החבות האקטוארית הקיימת בשל ההתחייבות לתשלומי פנסיה ותביא להקטנת ההוצאה הציבורית בעבור תשלומי פנסיה לגמלאים.

הפרק המוצע נועד להטיל על העובדים במגור הציבורי חובת השתתפות בהתחייבויות של מעסיקהם בעד תשלומי הפנסיה העתידים להשתלם להם מאוצר המדינה או מקופת המעסיק. במקביל מוצע להטיל חובת השתתפות כאמור גם על נושאי המשרה ברשויות השלטון אשר הסדר הפנסיה החל לגביהם הוא תשלום קצבה מאוצר המדינה או מקופת הגוף שבו הם מכהנים.

העמדה שבבסיס ההצעה להטיל חובת השתתפות כאמור היא כי מן הראוי שחובת השתתפות מסוימת

¹²⁸ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

¹²⁹ ס"ח התשכ"ו, עמ' 98.

¹³⁰ ס"ח התשל"ז, עמ' 77.

¹³¹ ס"ח התשל"א, עמ' 130.

(4) רב עיר כהגדרתו בסעיף 15 לחוק שירותי הדת היהודיים;

"קצבה" – סכום המשתלם מדי חודש לעובד או לנושא משרה שפרש לגמלאות, או לשאייריו.

146. (א) מהמשכורת המשולמת לעובד בעד המועד הקובע ואילך ינכה המעביד תשלומים בשיעורים כמפורט להלן:

(1) בעד התקופה החל במועד הקובע עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) – 1% ממשכורתו הקובעת של העובד;

(2) בעד התקופה החל ביום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005) ואילך – 2% ממשכורתו הקובעת של העובד.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), נקבעו בהסכם, שאושר על ידי שר האוצר, שיעורים אחרים מהשיעורים הקבועים באותו סעיף קטן, שהם אחידים לגבי כלל העובדים אצל אותו מעביד, ינכה המעביד, לפי הוראות סעיף קטן (א), תשלומים בשיעורים שנקבעו בהסכם כאמור.

147. מהמשכורת המשולמת לנושא משרה בעד המועד הקובע ואילך ינכו תשלומים בשיעורים כמפורט להלן:

(1) בעד התקופה החל במועד הקובע עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) – 1% ממשכורתו הקובעת של נושא המשרה.

(2) בעד התקופה החל ביום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005) ואילך – 2% ממשכורתו הקובעת של נושא המשרה.

148. התשלומים שינוכו לפי סעיף 146 או 147, ישמשו אך ורק למטרת תשלום קצבה או להחזר תשלומים לפי סעיף 151, לעובדי המעביד או לנושאי משרה, שפרשו לגמלאות, או לשאייריהם, לפי הענין.

149. התשלומים שינוכו לפי סעיף 146 או 147, למעט התשלומים שינוכו על ידי המדינה, ינוהלו בחשבון נפרד (בפרק זה – החשבון) על פי כללים שיקבע שר האוצר.

150. הכספים שבחשבון לא יהיו ניתנים לשעבוד או לעיקול על פי כל דין, ואולם ניתן יהיה להטיל עיקול בשל תביעה של עובד שסיים את שירותו או עבודתו או של נושא משרה שסיים כהונתו, לפי הענין, לתשלום קצבה או להחזר תשלומים לפי סעיף 151.

151. (א) עובד שסיים את שירותו או עבודתו או נושא משרה שסיים את כהונתו, ואשר אינו זכאי לתשלום קצבה מאוצר המדינה, מקופת המעביד או מקופת הגוף שבו כיהן, יהיה זכאי להחזר התשלומים שנוכו לפי הוראות פרק זה ממשכורתו.

(ב) שר האוצר יקבע כללים להחזר התשלומים לפי סעיף קטן (א).

152. לענין פרק זה יראו חייל המשרת בצבא הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע ושהסדר הפנסיה החל לגביו הוא תשלום פנסיה מקופת המדינה, כעובד, אף שאין מתקיימים לגביו יחסי עובד ומעביד.

153. הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל הסכם או דין.

154. שר האוצר ממונה על פרק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.

פרק כ"א: שונות

155. בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002¹³² -

- (1) בכותרת פרק י"א, במקום "לשנים 2002 ו-2003" יבוא "לשנים 2002 עד 2005";
- (2) בסעיף 36, בהגדרה "התקופה הקובעת השלישית", במקום "ר' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003)" יבוא "א' בטבת התשס"ו (31 בדצמבר 2005)";
- (3) בסעיף 37, בסופו יבוא:

"(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), עלה המדד הידוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, יעודכן השכר הממוצע האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בשיעור עליית המדד כאמור, בניכוי חמש נקודות האחוז; לענין זה, "המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה."

156. בחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002¹³³ -

- (1) בסעיף 8, בהגדרה "התקופה הקובעת" - תימחק;
- (2) בסעיף 9, ברישאה, במקום "בתקופה הקובעת" יבוא "בתקופה שמיום כ"א בתמוז התשס"ב (1 ביולי 2002) עד יום ל' בסיון התשס"ז (30 ביוני 2006)";
- (3) בסעיף 10 -

(א) בסעיף קטן (א), במקום "התקופה הקובעת" יבוא "התקופה שמיום כ"א בתמוז התשס"ב (1 ביולי 2002) עד יום י' בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006) (בסעיף זה - התקופה הקובעת)";

דברי הסבר

הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002 (להלן - חוק תכנית החירום הכלכלית), מבטל את התקרות לגביית דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות הנגבים על ידי המוסד לביטוח לאומי מהמעסיקים. סעיף 10 לחוק זה קובע כי גמלאות לפי חוק הביטוח הלאומי ולפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1981, יופחתו ב-4%.

סעיפים אלה הם הוראת שעה לתקופה שער ליום 31 בדצמבר 2003. מוצע לקצר תקופה זו לענין סעיף 9 בחצי שנה, ולענין סעיף 10 - להאריכה עד לתום שנת 2006.

כמו כן, מוצע לבטל את פסקה (12) לפי סעיף 10(ב) לחוק תכנית החירום הכלכלית ובכך להוציא קצבה המשתלמת לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, מרשימת התשלומים לפי החוקים השונים, שעליהם לא חלה הוראת השעה בדבר הפחתת תשלומים כאמור בסעיף 10 שם.

סעיף 155 פרק י"א לחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002, הוא הוראת שעה לשנים 2002 ו-2003 וענינו אי עדכון השכר הממוצע וערך נקודות קצבה לפי חוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (להלן - חוק הביטוח הלאומי) בשנים האמורות. מוצע לתקן את כותרת הפרק ואת סעיף 36 באופן שיאריך את הוראת השעה עד לתום שנת 2005, בכפוף למנגנון עדכון כמוצע בסעיף 37(ג). לפי מנגנון העדכון המוצע, יעודכנו השכר הממוצע ונקודות הקצבה בסוף כל שנה בתקופה האמורה, אם עלה המדד בשיעור של יותר מ-5%, בשיעור השווה לשיעור עליית המדד בניכוי חמש נקודות האחוז כאמור.

סעיף 156 לפסקאות (1) עד (3)

סעיף 9 לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב והמדיניות

תיקון חוק
ההסדרים
במשק המדינה
(תיקוני חקיקה
להשגת יעדי
התקציב והמדיניות
הכלכלית לשנת
כספים 2002)

תיקון חוק
תכנית החירום
הכלכלית
(תיקוני חקיקה
להשגת יעדי
התקציב והמדיניות
הכלכלית לשנות
הכספים 2002
ו-2003)

¹³² ס"ח התשס"ב, עמ' 146(602).

¹³³ ס"ח התשס"ב, עמ' 428.

(ב) בסעיף קטן (ב), פסקה (12) – תימחק;

(ג) בסעיף קטן (ה), בפסקה (2), במקום "משבעים" יבוא "מארבעים וחמש";

(4) בסעיף 26, בהגדרה "התקופה הקובעת", במקום "ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003)" יבוא "א' בטבת התשס"ו (31 בדצמבר 2005)";

(5) אחרי סעיף 27 יבוא:

27א. על אף האמור בחוקים המנויים בסעיף 27 או לפיהם, סכומי ההטבות הניתנות לפי החוקים האמורים ולפי כל הסכם לא יעודכנו בתקופה שמיום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003) עד תום התקופה הקובעת, וההטבות הניתנות בתקופה האמורה יהיו בסכומים שבהן ניתנו ביום הקובע השני, ואם הן ניתנות בשווה כסף – יינתנו כך ששוויין בכסף לא יעלה על שוויין ביום הקובע השני; לענין זה –

"הטבות נוספות הניתנות לפי חוקים שונים – הוראת שעה"

"הטבות" – כל הטבה שאינה תגמול הניתנת למי שמשתלם לו תגמול לפי אחד החוקים המנויים בסעיף 27, עקב היותו זכאי לתגמול כאמור, בין בכסף ובין בשווה כסף;

"היום הקובע השני" – כ"ח בניסן התשס"ג (30 באפריל 2003).";

(6) בסעיף 28 –

(1) בכותרת השוליים, אחרי "תגמולים" יבוא "הטבות";

(2) אחרי "בסעיף 27" יבוא "ואת ההטבות כאמור בסעיף 27א, ואחרי "התגמולים" יבוא "וההטבות";

(7) אחרי סעיף 29 יבוא:

29א. על אף האמור בסעיפים 27, 27א ו-29, עלה המדר הידוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדר שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, יעודכנו התגמולים לפי כל אחד מהחוקים המנויים בסעיף 27 וההטבות כאמור בסעיף 27א וסל הקליטה כאמור בסעיף 29 בשיעור עליית המדר כאמור, בניכוי חמש נקודות האחוז; לענין זה, "המדר" – מדר המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

"מנגנון עדכון – הוראת שעה"

ד ב ר י ה ס ב ר

שם וכן סל הקליטה, לא יעודכנו בשנת 2003. מוצע להרחיב הוראות אלה גם לגבי הטבות הניתנות יחד עם התגמולים. כן מוצע להאריך תקופה זו עד לתום שנת 2005, בכפוף להוספת מנגנון עדכון שלפיו יעודכנו התגמולים וההטבות בסוף כל שנה בתקופה האמורה, אם עלה המדר בשיעור של יותר מ-5%, בשיעור השווה לשיעור עליית המדר בניכוי חמש נקודות האחוז כאמור.

נוסף על כך, ולאור התיקון המוצע בהצעת חוק זאת בסעיף 160 לחוק הביטוח הלאומי, לענין שינוי חישוב המענק למי שנפגע בעבודה ונקבעה לו דרגת נכות נמוכה, מוצע לחקן בהתאם את סעיף 10(ה) לחוק תכנית החירום הכלכלית המתייחס למענק לפי סעיף 160 לחוק כאמור.

לפסקאות (4) עד (7)

סעיפים 26 עד 29 לחוק תכנית החירום הכלכלית קובעים כי תגמולים המשולמים לפי החוקים המנויים

(8) בסעיף 37, האמור בו יסומן "(א)" ובו, במקום "ו" בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) יבוא "א" בטבת התשס"ו (31 בדצמבר 2005) ובמקום "דצמבר 2003" יבוא "דצמבר 2005", ואחריו יבוא:

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), עלה המדד הירוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, תעודכן יתרת הפיקדון של חייל שהשתחרר כאמור בו בשיעור עליית המדד כאמור. בניכוי חמש נקודות האחוז; לענין זה, "המדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה".

157. בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994¹³⁴ (בפרק זה – חוק קליטת חיילים משוחררים) –

תיקון חוק קליטת חיילים משוחררים

(1) בסעיף 7 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום "ינואר 2004" יבוא "ינואר 2006";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "בשנת הכספים 2004" יבוא "בשנת הכספים 2006" ובמקום "דצמבר 2003" יבוא "דצמבר 2005";

(2) בסעיף 11(ב), בפסקה (2), במקום "ינואר 2004" יבוא "ינואר 2006" ובמקום "דצמבר 2003" יבוא "דצמבר 2005".

158. בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001), התשס"א-2001¹³⁵ (בפרק זה – חוק ההסדרים), בסעיף 30(ב), בפסקה (2)(ב), במקום "ינואר 2004" יבוא "ינואר 2006" ובמקום "דצמבר 2003" יבוא "דצמבר 2005".

תיקון חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2001)

159. (א) על אף האמור בסעיפים 7 ו-11(ב) בחוק קליטת חיילים משוחררים ובסעיף 30(ב) בחוק ההסדרים, כנוסחם בסעיפים 33 ו-44 בחוק זה, עלה המדד הירוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 עלה בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, יעודכנו הסכומים שבבדיקה בשיעור עליית המדד כאמור, בניכוי חמש נקודות האחוז.

חוק קליטת חיילים משוחררים וחוק ההסדרים – הוראת מעבר לגבי עדכון

(ב) בסעיף זה –

"המדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"הסכומים שבבדיקה" – כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לא תעודכן בשנת 2003. מוצע להאריך תקופה זו בחוקים האמורים עד לתום שנת 2005, בכפוף להוספת מנגנון עדכון שלפיו יעודכנו תקציב הקרן לסיוע נוסף והסכומים כמפורט באותם חוקים, בסוף כל שנה בתקופה האמורה, אם עלה המדד בשיעור של יותר מ-5%, בשיעור השווה לשיעור עליית המדד בניכוי חמש נקודות האחוז כאמור.

לפי סעיפים 36 ו-37 לחוק תכנית החירום הכלכלית, סכומי פיקדון ומענק שלהם זכאי חייל שהשתחרר לפי חוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק חיילים משוחררים), וכן יתרת הפיקדון העומרת לטובתו לפי החוק האמור, לא יעודכנו בשנת 2003. כמו כן לפי סעיף 7 לחוק חיילים משוחררים, הקרן לסיוע נוסף

סעיפים

156 עד

159

¹³⁴ ס"ח התשנ"ד, עמ' 132.

¹³⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 227.

- (1) תקציב הקרן לסיוע נוסף כאמור בסעיף 7 בחוק קליטת חיילים משוחררים;
- (2) הסכומים המנויים בסעיף 11(ב) בחוק קליטת חיילים משוחררים;
- (3) הסכומים המנויים בסעיף 30(ב) בחוק ההסדרים.

חוק לפיצוי נפגעי גזת - הוראת שעה

160. (א) על אף האמור בחוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד-1994¹³⁶ (בסעיף זה - החוק), ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), סכומי ההטבות הניתנות לפי החוק לא יעודכנו בתקופה שמיום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003) ועד יום א' בטבת התשס"ו (31 בדצמבר 2005), ויראו אותם בתום התקופה האמורה כאילו עודכנו לפי החוק.

(ב) עלה המדד הידוע ב-1 בינואר של שנת 2004 או של שנת 2005 בשיעור של יותר מ-5% ביחס למדד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת, יעודכנו ההטבות לפי החוק בשיעור עליות המדד כאמור, בניכוי חמש נקודות האחוז.

(ג) בסעיף זה -

"הטבות" - כל מענק, קצבה, פיצוי וכל תשלום אחר, בין בכסף ובין בשווה כסף; "המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תיקון חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם

161. בחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002¹³⁷, בסעיף 2(2), בסופו יבוא "ולגבי מיועד לשירות ביטחון שחלו עליו צווי דחיית שירות במשך ארבע שנים לפחות, ומלאו לו 23 שנים - הוא אינו עוסק בעיסוק נוסף בשעות לימודיו בישיבה כאמור בפסקה (1)".

162. בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973¹³⁸ -

(1) בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) -

(א) סעיף 11 לא יחול;

(ב) בסעיף 13(ג), בכל מקום, במקום "5%" יבוא "2.2%".

דברי הסבר

ארבע שנים לפחות ומלאו לו 23 שנים, יוכל לעסוק בכל עבודה מעבר לשעות הלימוד בישיבה, וזאת כדי לאפשר לו להגדיל את הכנסתו שלא באמצעות תמיכה מתקציב המדינה.

סעיף 162 (ג) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק מימון מפלגות), קובע כי סיעה תקבל מימון חודשי להוצאות שוטפות בגובה של 5% מיחידת מימון לכל מנדט שזכתה בו בבחירות לכנסת, בתוספת סכום של 5% מיחידת מימון אחת. סעיף 11 לחוק מימון מפלגות, קובע כי יחידת המימון תהיה צמודה למדד המחירים לצרכן, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סעיף 160 ברומה להסדרים המוצעים לגבי אי עדכון של תגמולים והטבות המשתלמים לפי החוקים השונים, מוצע לתקן את החוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד-1994, ולקבוע כי סכומי ההטבות הניתנות לפיו, לא יעודכנו בתקופה המוצעת, אלא אם עלה המדד השנתי בתקופה זו בשיעור של יותר מ-5%. עלה המדד בשיעור כאמור, יעודכנו ההטבות לפי החוק בשיעור עליות המדד, בניכוי חמש נקודות האחוז.

סעיף 161 מוצע לתקן את חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002, כך שתלמיד ישיבה שתורתו אומנותו, שהוא מיועד לשירות ביטחון ושחלו עליו צווי דחיית שירות במשך

¹³⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 277.

¹³⁷ ס"ח התשס"ב, עמ' 521.

¹³⁸ ס"ח התשל"ג, עמ' 52.

(2) בתקופה שמיום ז' בטבת התשס"ד (1 בינואר 2004) עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) -

(א) סעיף 1ג לא יחול;

(ב) בסעיף 3ג, בכל מקום, במקום "5%" יבוא "3%".

תיקון חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) -
163. בחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) התשנ"ג-1993¹³⁹, בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום י"ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) -
הוראת שעה

(1) במקום סעיף 3 יבוא:

"יחידת החישוב 3. יחידת החישוב תהיה 45 שקלים חדשים לכל בעל זכות לבחור";

(2) סעיף 4 לא יחול.

תיקון חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹⁴⁰ -

(1) בסעיף 29א -

(א) בסעיף קטן (א), ברישה ובפסקה (1), במקום "סעיף 29(א)" יבוא "סעיפים 29(א) או סעיף 31ה";

(ב) בסעיף קטן (ב) -

(1) ברישה, במקום "סעיף 29(א)" יבוא "סעיפים 29 (א) או 31(ה)";

ד ב ר י ה ס ב ר

שקלים חדשים לכל בעל זכות בחירה, וכי בתקופה זו לא תעורכן יחידת החישוב בהתאם לשיעור השינוי במרד.

סעיף 164 לסעיף 31 המוצע

המחוקק הכיר זה מכבר בצורך לקבוע ריטון תקציבי בכל הנוגע להוצאות השכר בשירות הציבורי. לפיכך, נקבע בהוראת סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, כי גוף מתוקצב או גוף נתמך לא יסכים על שינויים בשכר; בתנאי פרישה או בגמלאות, או על הטבות, כספיות אחרות הקשורות לעבודה, ולא ינהיג שינויים או הטבות כאמור, אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה או באישורו של שר האוצר.

כפי שעולה מהדוחות השנתיים שמפרסם הממונה על השכר והסכמי עבודה, בהתאם לסעיף 33א(ג) לחוק האמור, בגופים ציבוריים רבים משכורתם של עובדים שונים גבוהה ביותר ואף עולה, לא אחת, על משכורתו של מנהל הגוף. תופעה זו אינה ראויה. העיקרון אשר נותן ביטוי להיררכיה הניהולית הוא כי העובד אשר עומד בראש הגוף הוא שיוכה למשכורת הגבוהה ביותר ואילי משכורתיהם של יתר העובדים אשר כפופים לו לא תעלינה עליה, אלא באישור מיוחד. יחד עם זאת קיימים עובדים המועסקים בתפקידים אשר הזיקה המקצועית אל גורם אחר חזקה מזו הקיימת אל ראש הגוף שבו הם

בשל מצבו הקשה של המשק הלאומי מוצע לקבוע בהוראת שעה כי מיום תחילתו של חוק זה עד סוף שנת 2003, סכום המימון החודשי שתקבל סיעה לכל מנדט שזכתה בו בבחירות לכנסת יהיה בסכום של 2.2% מיחידת מימון אחת, בתוספת סכום של 2.2% מיחידת מימון אחת. בשנת 2004, הסכום החודשי שתקבל סיעה כאמור יהיה בסכום של 3% מיחידת מימון אחת בתוספת סכום של 3% מיחידת מימון אחת. עוד מוצע לקבוע כי בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד סוף שנת 2004 לא תוצמד יחידת המימון למרד המחירים לצרכן. הפחתת שיעורי המימון כאמור תביא להפחתה של 40 מיליון שקלים חדשים בכל אחת משנות התקציב המפורטות בסעיף המוצע.

סעיף 163 סעיפים 3 ו-4 לחוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, קובעים את גודל יחידת החישוב של יחידת מימון הבחירות ברשויות המקומיות. שוויה כיום של יחידת חישוב זו הוא כ-61 שקלים חדשים לכל בעל זכות בחירה. בשל מצבו הקשה של המשק הלאומי מוצע לקבוע בהוראת שעה, לתקופה שמיום תחילת חוק זה עד סוף שנת 2004, כי יחידת החישוב כאמור תקוצץ בכ-25% ותעמוד על 45

¹³⁹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 146; התשנ"ח, עמ' 340.
¹⁴⁰ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

(2) בפסקה (2), אחרי "כמשמעותן בסעיף 29" יבוא "או, בשל משכורת כהגדרתה בסעיף 31ד";

(2) בסעיף 29ב(א), ברישה, במקום "סעיף 29" יבוא "סעיפים 29 או 31ה";

(3) אחרי סעיף 31 יבוא:

"פרק ד'1: שכר מרבי לעובדים חדשים המועסקים בגוף מתוקצב או בגוף נתמך

31ד. בפרק זה -

הגדרות

"גוף מתוקצב", "גוף נתמך" - כהגדרתם בסעיפים 21 ו-32;

"משכורת" - הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה¹⁴¹, שניתנה בכסף, למעט תשלומים אלה:

(1) תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית, לרבות גילום מס הכנסה בשל תשלומים אלה;

(2) שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד, כמשמעותו לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, לרבות גילום מס הכנסה בשל תשלום זה;

"המועד הקובע" - א' בתמוז התשס"ג (1 ביולי 2003):

"הסכם" - הסכם קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957¹⁴², צו הרחבה כמשמעותו בחוק האמור, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959¹⁴³, שלפיו מעביד משלם שכר או תשלומים נלווים לעובד;

"מנהל", בגוף מתוקצב או בגוף נתמך - המנהל כללי או מנהל העסקים בגוף כאמור, גם אם תוארם שונה;

"עובד חדש" - עובד אשר החל להיות מועסק בגוף מתוקצב או בגוף נתמך ביום כ"ח באדר ב' התשס"ג (1 באפריל 2003) או לאחריו.

31ה. (א) משכורתו של עובד חדש בגוף מתוקצב או גוף נתמך המשולמת בעד המועד הקובע ואילך, לא תעלה על המשכורת של מנהל הגוף שבו מועסק העובד, אלא באישור שר האוצר.

הגבלת משכורתו של עובד חדש בגוף מתוקצב או בגוף נתמך

ד ב ר י ה ס ב ר

להתגבר עליהם. הסכמים אלה נחתמו בעידן של פריחה כלכלית, לעתים עקב לחץ ועדי עובדים תוך שימוש בחיוניות השירות שמספק הגוף. בתקופה של משבר כלכלי חמור אין הצדקה להחלה של הסכמים אלה לגבי עובדים חדשים.

מועסקים. מוצע אפוא במקרים אלה לאפשר לקבוע כי משכורתם תשווה אל משכורתו של אותו גורם.

התופעה התפתחה, בין השאר, בעקבות קיומם של הסכמים קיבוציים ישנים אשר אין בכוחו של סעיף 29

¹⁴¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

¹⁴² ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

¹⁴³ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי שר האוצר לקבוע סוגי עובדים, מבין העובדים החדשים, שמשכורתם לא תעלה על משכורתו של גורם אחר שיקבע, שאינו המנהל.

130. השר רשאי לקבוע לגבי סוגי עובדים או מקרים או לגבי מקרה מסוים שעליהם חלות הוראות סעיף 130, כי הוראות הסעיף האמור לא יחולו עליהם או שיחולו בשינויים שיקבע.

131. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל הוראה אחרת בחוק זה, והוראות חוק זה לרבות הסמכויות הקבועות בהן, יחולו על תשלום משכורת של עובד שנעשה בניגוד להוראות פרק זה.

132. הוראות פרק זה גוברות על הוראות כל הסכם או דין, לרבות חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957;

(4) בסעיף 33א(ג)4, במקום "סעיף 29(א)" יבוא "סעיפים 29(א) או 131";

(5) בסעיף 35א, במקום "סעיף 29" יבוא "סעיפים 29 או 131";

(6) אחרי סעיף 43 יבוא:

43א. (א) החשב הכללי במשרד האוצר או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להורות על קיזוז חיוב כספי קצוב שגוף מתוקצב, גוף נתמך וכל אדם אחר שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, או שהממשלה חייבת לו כספים מכל סיבה שהיא, חב לממשלה, לרבות בשל סכומים ששולמו לו ביתר אך למעט חוב מס; קיזוז כאמור לא ייעשה אלא לאחר שניתנה הודעה בכתב לחייב

ד ב ר י ה ס ב ר

בשל ביזור הסמכויות במשרדי הממשלה השונים נקלעת הממשלה לעתים למצבים שבהם משרד ממשלתי אחד משלם כספים לגוף כלשהו בעוד אותו גוף חייב כספים למשרד ממשלתי אחר, ובחלק מהמקרים גביית החוב אף אינה אפשרית או אינה מעשית. מצבים אלה מתעוררים במיוחד לגבי גופים מתוקצבים וגופים נתמכים וכן לגבי גופים נוספים שהממשלה משתתפת בתקציבם באופן שוטף, ואולם לעתים הממשלה נקלעת למצב כזה גם לגבי גופים שהקשר אתם הוא על בסיס עסקי או מסחרי.

כדי לשפר את יכולות הפיקוח על הוצאות הממשלה ואת אפשרויות הגביה שלה, מוצע להסמיך את החשב הכללי במשרד האוצר או מי שהוא הסמיך לכך להורות על קיזוז חיוב כספי שגוף כאמור חייב לממשלה מתוך סכומים שהממשלה חייבת לו, וזאת בדרך של ביצוע התקציב הרלוונטי והעברת הכסף להכנסות המדינה. כמו כן מוצע להסמיך את החשב הכללי במשרד האוצר או מי שהוסמך על ידו לפעול לגביית חוב כאמור כאילו היה מס שפקודת המסים (גבייה) חלה עליו.

לסעיף 131 המוצע

כדי לתת מענה למקרים מיוחדים וחריגים, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע מקרים שבהם לא יחולו הוראות סעיף 131 או שיחולו בשינויים שיקבע.

לסעיף 132 המוצע

ההוראות המוצעות בפרק זה באות נוסף על הוראות פרק ד' לחוק יסודות התקציב ולפיכך שכרו של עובד גוף מתוקצב ונתמך ימשיך להיות מושווה לשכרם של כלל עובדי המדינה, ואולם בפרק זה נקבעת לו תקרה מרבית. כדי שניתן יהיה לאכוף את ביצוען של הוראות הפרק המוצע, מוצע לקבוע כי הוראות החוק, הדנות בענין מתן שכר ותנאי עבודה שלא כדין והמעניקות לשר האוצר סמכויות בענין זה, יחולו לגבי תשלום משכורת הנעשה בניגוד להוראות פרק זה.

לסעיף 133 המוצע

כדי להתגבר על הסכמים קיימים, לרבות הסכמים קיבוציים, מוצע לקבוע כי הוראות החוק יגברו על האמור בכל הסכם או דין. כמו כן, יש מקום לקבוע עדיפות לחוק זה על פני חוק הסכמים קיבוציים, כדי להימנע ממצב שבו לא יהיה ברור איזהו החוק הגובר.

כאמור על הכוונה לקזז את הסכום והחוב לא סולק בתוך 30 ימים.

(ב) קיזוז חיוב כספי קצוב לפי הוראות סעיף קטן (א) ייעשה בדרך של ביצוע התקציב הנוגע לענין לפי חוק התקציב השנתי, והעברת הסכום שקוזז לאוצר המדינה.

(ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף זה רשאי החשב הכללי במשרד האוצר או מי שהוסמך על ידו כאמור בסעיף קטן (א), לגבות את החוב כאמור באותו סעיף קטן (א) לפי הוראות פקודת המסים (גביה)¹⁴⁴, כאילו היה מס.

(ד) בסעיף זה -

"הממשלה" - הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;

"חוב מס" - כמשמעותו בחוק קיזוז מסים, התש"ס-1980¹⁴⁵.

165. עד יום ה' באב התשס"ג (3 באוגוסט 2003), תעביר רשות הנמלים והרכבות כמשמעותה בחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961¹⁴⁶, למדינה, נוסף על התמלוגים לפי סעיף 35א(ב) לחוק האמור ועל התמלוגים לפי סעיף 30(א) לחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ג-2002¹⁴⁷, תמלוגים בסך של 38 מיליון שקלים חדשים.

166. עד יום ה' באב התשס"ג (3 באוגוסט 2003), תעביר רשות שדות התעופה כמשמעותה בחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977¹⁴⁸, למדינה, נוסף על התשלום השנתי לפי סעיף 44 לחוק האמור, תשלום בסך של 23 מיליון שקלים חדשים.

167. עד יום ה' באב התשס"ג (3 באוגוסט 2003), תעביר רשות הדואר כמשמעותה בחוק רשות הדואר, התשמ"ו-1986¹⁴⁹, למדינה, נוסף על התשלום השנתי לפי סעיף 44 לחוק האמור, תשלום בסך של 28 מיליון שקלים חדשים.

168. עד יום ה' באב התשס"ג (3 באוגוסט 2003), תעביר רשות השידור, כמשמעותה בחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965¹⁵⁰, למדינה, תשלום בסך של 11 מיליון שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

העסקי, המגזר הציבורי והממשלה, בין השאר, לארבע הרשויות האמורות (להלן - התשלומים).

נוכח המצב הכלכלי הקשה שאליו נקלע המשק הישראלי והצורך בריסון פיסקלי, מוצע כי בשנת 2003 יופחתו התשלומים בסכום השווה ל-25% בלבד מן החיסכון שיווצר בעקבות הפחתת השכר ברשויות האמורות להכנסות המדינה, ויתרת החיסכון האמור תועבר להכנסות המדינה, בדרך של הגדלה חד-פעמית בתמלוגים ובתשלומים שמשלמות רשויות אלה, ולגבי רשות השידור - מדובר בתשלום חד-פעמי.

סעיפים לפי פרק י"ז יופחת, בין השאר, שכרם של
עד 165 עובדי רשות הנמלים והרכבות, רשות
168 שדות התעופה, רשות הדואר ורשות השידור בשיעור ממוצע של כ-8%.

כנגד הפחתת השכר האמורה, יופחתו, החל בשנת 2004, לפי החלטת הממשלה, המחירים, התעריפים והאגרות המשולמים על ידי הצרכנים הפרטיים, המגזר

¹⁴⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 50.
¹⁴⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 145.
¹⁴⁷ ס"ח התשס"ג, עמ' 150.
¹⁴⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 182.
¹⁴⁹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 79.
¹⁵⁰ ס"ח התשכ"ה, עמ' 106.

169. בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001,¹⁵¹ בסעיפים 15(ב) ו-16(ג), בכל מקום, במקום "כ"ו בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002)" יבוא "ל' בכסלו התשס"ו (31 בדצמבר 2005)".

תיקון חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות)

170. בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959,¹⁵² אחרי סעיף 46 יבוא:

46א. (א) נציב השירות רשאי לפטר עובד המדינה או להפסיק את עבודתו, אם מצא שאינו מתאים למלא את תפקידו.

"פיטורים בשל אי התאמה

(ב) נציב השירות רשאי, באישור ועדת השירות, לאצול לעובד המדינה את סמכותו לפי סעיף קטן (א), כולה או חלקה; הודעה על אצילת הסמכות תפורסם ברשומות.

(ג) ועדת השירות תקבע כללים בדבר דרך הפעלת הסמכות כאמור בסעיף קטן (א).

(ד) סימן 15 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1947-1922, לא יחול על פיטורים או על הפסקת עבודה של עובד המדינה, בשל אי התאמה למילוי התפקיד, כאמור בסעיף זה."

תיקון חוק שירות המדינה (מינויים)

171. תחילתו של סעיף 46א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ביום תחילתם של כללים שקבעה ועדת השירות לפי הסעיף האמור; כללים ראשונים לפי הסעיף האמור ייקבעו עד יום ג' באב התשס"ג (1 באוגוסט 2003).

חוק שירות המדינה (מינויים) תחילה וכללים ראשונים

172. תחילתו של חוק זה ביום כ"ט בניסן התשס"ג (1 במאי 2003), אלא אם כן נקבע בו אחרת.

תחילה

דברי הסבר

התאמה) שלא מטעמי משמעת, בריאות או צמצום, היא כיום בסמכות הממשלה, על פי סעיף 15 לדבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1947-1922, סמכותו האוצלה לשירים, ומהם למנהלים הכלליים במשרדי הממשלה, על פי החלטות ממשלה שנתקבלו לאורך השנים מאז קום המדינה.

לאחרונה, החליטה הממשלה, במסגרת התכנית להבראת המשק ושינויי המבנה הנדרשים, כי יש להסמיך את הגורמים המקצועיים המנוסים בטיפול בכוח אדם בשירות המדינה לקבל החלטות בדבר הפסקת שירות עובדים בשל אי התאמה.

הסמכת נציב שירות המדינה, שהוא הגורם המקצועי הבכיר ביותר בשירות בנושא ניהול כוח אדם, תוך מתן אפשרות לאצילת סמכות זו למנהלים הבכירים במשרדי הממשלה וביחידות הסמך הממשלתיות (דוגמת הסמנכ"לים למינהל ומשאבי אנוש), מבטיחה הליך הוגן, מקצועי ויעיל, בלא משוא פנים ובלא התערבותם של שיקולים פוליטיים ולא ענייניים. למותר להוסיף, כי הליך זה כפוף ככל החלטה מינהלית של הרשות המבצעת, לביקורת שיפוטית, להלכות משפט העבודה והמשפט המינהלי, ולכללי הצדק הטבעי.

סעיף 169 חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 53), התשס"א-2000 (להלן - תיקון 53), הרחיב את המקרים הפטורים מתשלום היטל השבחה גם על השבחת מקרקעין של הקדש ציבורי וכן גם על השבחת דירה ששטחה אינה עולה על 160 מ"ר, במקום הפטור שניתן קודם לכן על השבחת דירה ששטחה אינו עולה על 120 מ"ר.

על פי חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001, וחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2002), התשס"ב-2002, הותלה תיקון מס' 53 עד יום 31 בדצמבר 2002.

לנוכח המצב הכלכלי הקשה של הרשויות המקומיות, מוצע להמשיך להתלות את תיקון מס' 53 עד יום 31 בדצמבר 2005.

סעיף 170 הפסקת שירותו של עובד מדינה, בשל אי התאמתו לעבודה (להלן - פטורי אי

¹⁵¹ ס"ח התשס"א, עמ' 236.

¹⁵² חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2738; ס"ח התשנ"ה, עמ' 397.

נספח לדברי ההסבר

להלן נוסח החוקים והסעיפים שמוצע לבטלם בהצעת חוק זו:

בפקודת מס הכנסה:

"הנחות ממס לתושב עכו

11א. (א) בסעיף זה -

"עכו" - תחום עיריית עכו כמפורט בתוספת הראשונה לפקודת העיריות;

"תושב עכו" - יחיד שמקום מגוריו הקבוע עכו;

"שלומי" - תחום המקומית שלומי;

"תושב שלומי" - יחיד שמקום מגוריו הקבוע שלומי.

(ב) על אף האמור לפי סעיף 11, לענין הנחות ממס, דין תושב עכו כדין תושב שלומי, ויחולו עליו לענין זה תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובי גבול הצפון), התשמ"ו-1985.

זיכוי ממס לתושב באר שבע והנגב בשנות המס 2001 עד 2002

11ב. (א) בסעיף זה - "אזור באר שבע והנגב" - תחום השיפוט של העיריות, המועצות המקומיות והמועצות האזוריות כמפורט להלן:

(1) עומר, להבים, מיתר, אשקלון;

(2) קרית גת, שדרות, אילת, ערד, מועצה אזורית חוף אשקלון, מועצה אזורית לכיש, מועצה אזורית חוף עזה, מועצה אזורית שער הנגב, שדה יואב, עוזה, שלוח, אבן שמואל, נועם, איתן; מועצה אזורית שפיר - קוממיות, רווחה, חזון יחזקאל (אלומה), זבדיאל; מועצה אזורית יואב - גת, גלאון, בית ניר, בית גוברין, נגבה, נחלה; מועצה אזורית הר חברון, ורדון;

(3) באר שבע;

(4) נתיבות, רהט, לקייה, חורה, שגב שלום, כסייפה, מועצה אזורית מרחבים, מועצה אזורית עזתה, מועצה אזורית בני שמעון, מועצה אזורית אשכול, מועצה אזורית אילת, מועצה אזורית הערבה התיכונה, מועצה אזורית תמר;

(5) ירוחם, דימונה, אופקים, רמת הנגב, תל שבע, ערוער;

(6) מצפה רמון;

"נפת באר שבע" - נפת באר שבע כפי שנקבעה בהחלטת הממשלה לפי סעיף 3 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948; "תושב אזור באר שבע והנגב" - יחיד שמקום מגוריו הקבוע הוא כאזור באר שבע והנגב.

"תושב נפת באר שבע" - יחיד שמקום מגוריו הקבוע הוא בנפת באר שבע ואינו תושב אחד היישובים המפורטים בפסקאות (1) עד (6) להגדרה "אזור באר שבע והנגב".

(ב) יחיד שהיה תושב אזור באר שבע והנגב או תושב נפת באר שבע במשך כל שנת המס, זכאי באותה שנה בשל היותו תושב כאמור לזיכוי ממס בשיעור המפורט להלן, מהכנסתו עד לסכום הכנסה של 169,920 ש"ח:

(1) אם הוא תושב אחד היישובים המפורטים בפסקה (1) להגדרה "אזור באר

שבע והנגב" - 5%;

(2) אם הוא תושב אחד הישובים המפורטים בפסקה (2) להגדרה "אזור באר שבע והנגב" או אם הוא תושב נפת באר שבע - 10%;

(3) אם הוא תושב אחד הישובים המפורטים בפסקה (3) להגדרה "אזור באר שבע והנגב" - 12%;

(4) אם הוא תושב אחד הישובים המפורטים בפסקה (4) להגדרה "אזור באר שבע והנגב" - 15%;

(5) אם הוא תושב אחד הישובים המפורטים בפסקה (5) להגדרה "אזור באר שבע והנגב" - 20%;

(6) אם הוא תושב אחד הישובים המפורטים בפסקה (6) להגדרה "אזור באר שבע והנגב" - 25%.

(ג) סכום הזיכוי ממס לפי סעיף קטן (ב) לא יעלה על המס שהנישום חייב בו לפי שיעור המס הגבוה ביותר החל עליו.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מי שנעשה תושב אזור באר שבע והנגב או תושב נפת באר שבע במהלך שנת מס, יהא זכאי לזיכוי ממס באופן יחסי לתקופת תושבותו באזור האמור, ובלבד שהתגורר באזור באר שבע והנגב שנים עשר חודשים לפחות.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ב), הזיכוי ממס לא יחול בשל הכנסה מנכס; לענין זה, "הכנסה מנכס" - הכנסה לפי סעיף 42(4), (6) או (7), וכן הכנסה לפי חלק ה' שהופקה מנכס הנמצא מחוץ לאזור באר שבע והנגב או מחוץ לנפת באר שבע.

(ו) יחיד הזכאי לזיכוי ממס לפי סעיף זה וכן לזיכוי או להנחה ממס בשל היותו תושב אזור באר שבע והנגב או נפת באר שבע, לפי סעיף 11 או לפי כל דין אחר, זכאי לאחד מהם בלבד, לפי הגבוה מביניהם.

(ז) (1) הוראות סעיף זה יחולו בשנת המס 2001, החל ביום י' בתמוז התשס"א (1 ביולי 2001) ובשנת המס 2002 ו-2003.

(2) בשנת המס 2001 יראו, לענין חישוב הזיכוי ממס לפי סעיף זה, את הכנסתו של יחיד שהופקה באותה שנה כאילו מחציתה הופקה בתקופה שמיום ו' בטבת התשס"א (1 בינואר 2001) עד יום ט' בתמוז התשס"א (30 ביוני 2001), ומחציתה הופקה בתקופה שמיום י' בתמוז התשס"א (1 ביולי 2001) עד יום ט"ז בטבת התשס"ב (31 בדצמבר 2001) ויראו אותה שנה את הסכום הנקוב ברישה של סעיף קטן (ב) כאילו נקוב בו סכום של 83,750 שקלים חדשים.

(3) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בכללים את התיאומים הנדרשים בשל החלת הוראות סעיף זה לצורך חישוב המס החל על הכנסה שהופקה בשנת המס 2001.

(ח) הסכום הנקוב בסעיף קטן (ב) יתואם לפי סעיף 120ב, ויחולו עליו, לענין זה, ההוראות החלות על תקרת הכנסה.

בחוק תכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב-2002:

הטבות מס מופחתות

5. (א) אדם שהיה זכאי ערב תחילתו של חוק זה להטבת מס בשיעור מהכנסתו כמפורט להלן בטור א' יהיה זכאי, על אף האמור בכל דין, בשנת המס 2002 להטבת מס בשיעור המפורט להלן בטור ב', ובשנת המס 2003 להטבת מס בשיעור המפורט להלן בטור ג':

טור א'	טור ב' (שנת המס 2002)	טור ג' (שנת המס 2003)
3%	2%	0%
5%	5%	4%
7%	6%	5%
8%	7%	6%
10%	9%	8%
13%	12%	11%
15%	14%	13%
18%	17%	16%
20%	20%	20%
25%	25%	25%

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בשנות המס 2002 ו-2003 יהיה שיעור הטבת המס לתושב שדרות - 8%.

11. יחיד שהוא תושב תחום העיר אילת זכאי לזיכוי ממס הכנסה בשיעור של 10% מההכנסה החייבת לפי סעיפים 2(1) או 2(2) לפקודה, שנצמחה או הופקה בתחום העיר אילת או באזור חבל אילות, אך לא יותר מהמס שהוא חייב בו בשל ההכנסה האמורה, שיראוה לענין זה כאילו היא בשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו, ולא יהא זכאי להנחה לפי סעיף 11 לפקודה.

12. (א) מעסיק תושב תחום העיר אילת המשלם הכנסת עבודה בעד עבודה המתבצעת בתחום העיר אילת, זכאי להטבה לשם הקטנת עלויות השכר, בשיעור של 20% מהכנסת העבודה האמורה, אך לא יותר מסכום המס שעליו לנכות במקור באותה הכנסת עבודה; לענין זה, "הכנסת עבודה" – למעט תשלום לבעל שליטה בחברת מעטים, כאמור בסעיף 18(ב) לפקודה, ולמעט תשלום מאדם לקרובו כמשמעותו בסעיף 76(ד) לפקודה.

(ב) הזכאי להטבה על פי סעיף קטן (א), יקבל אותה על ידי הפחתת סכום ההטבה מהסכום שהוא חייב לנכות במקור על פי סעיף 164 לפקודה.

חוק השוואת זכויות פנסיה לאלמן ולאמנה, התשס"א-2000

- הגדרות
1. בחוק זה -
"אלמן", "אלמנה" - כהגדרתם בתקנון של קופת גמל לקצבה;
"קופת גמל לקצבה" - קופת גמל לקצבה שאינה קופת ביטוח, כמשמעותן בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
- השוואת זכויות פנסיה
2. נקבעה בתקנון של קופת גמל לקצבה, פנסיית שאירים בשיעור מסוים מהשכר הקובע לאלמן, ופנסיית שאירים בשיעור אחר מהשכר הקובע לאלמנה, יהיו זכאים האלמן והאלמנה, למרות האמור בתקנון, לפנסיית שאירים בשיעור זהה מהשכר הקובע של כל אחד מהם לפי השיעור הגבוה הקובע בתקנון.
- תחילה ותחולה
3. תחילתו של חוק זה ביום קבלתו בכנסת (להלן - יום התחילה) והוא יחול גם על מי שהיה אלמן או אלמנה ביום התחילה; ואולם לא ישולם כל סכום לפי הוראות חוק זה בעד תקופה שקדמה ליום התחילה.
- דרכי מימון
4. הוצאות קופות גמל לקצבה הנובעות מיישום הוראות חוק זה יכוסו מאוצר המדינה.

חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959

פרק ראשון: פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה -
"ירקות" - גידולים חקלאיים המפורטים בתוספת;
"מגדל" - המגדל ירקות לשם שיווק או לשם עיבוד תעשייתי;
"משווק" - העוסק בשיווק ירקות;
"השרים" - שר החקלאות ושר המסחר והתעשייה.

פרק שני: המועצה, תפקידיה וסמכויותיה

הקמת מועצה

2. תוקם מועצה לייצור ולשיווק של ירקות (להלן - המועצה).

תפקידי המועצה

3. אלה תפקידי המועצה:
 - (1) לתכנן גידול ירקות;
 - (2) להסדיר שיווק ירקות והספקתם;
 - (3) לרכז יצוא ירקות ולהסדירו;
 - (4) לעודד ולסייע -
(א) פיתוח ענף הירקות, השבתת שיטות העיבוד, העלאת פריון העבודה ורמת היבולים;
(ב) הגברת הצריכה של הירקות;
(ג) עיבוד ירקות לשימורים וצריכתם;
(ד) שיווק ירקות בארץ ויצואם;
(ה) הקמת שווקים, בתי אריזה, מחסני איטום ובתי קירור - לירקות.

המועצה תאגיד

4. המועצה היא תאגיד, כשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית.

הרכב המועצה

5. (א) השרים יקבעו את מספר חברי המועצה שלא יפחת מארבעים, ובהם נציגי הממשלה, נציגי ההסתדרות הציונית העולמית - הסוכנות היהודית לא"י (להלן - הסוכנות) ונציגי הציבור.
(ב) נציגי הציבור יהיו: נציגי המגדלים, נציגי המשווקים, נציגי המסחר הקמעוני ונציגי הצרכנים.

נציגי הסוכנות

6. נציגי הסוכנות יהיו שניים והם יתמנו על ידי השרים לפי המלצת הסוכנות.

נציגי הממשלה

7. (א) מספר נציגי הממשלה לא יעלה על חמישית המספר הכולל של חברי המועצה.
(ב) אופן מינויים של נציגי הממשלה ייקבע על ידי השרים בתקנות; שר החקלאות ימנה מביניהם יושב-ראש המועצה ושר המסחר והתעשייה ימנה מביניהם את סגן יושב ראש המועצה.

נציגי המגדלים והמשווקים

8. (א) השרים יפנו אל ארגונים, שלדעת השרים הם ארגונים יציגים של מגדלים, ואל גופים מסחריים, שלדעת השרים הם גופים יציגים של משווקים, ויבקשום להגיש רשימות מועמדים למועצה; השרים רשאים לראות כארגון יציג או כגוף יציג חבר ארגונים או גופים מסחריים כאמור שהסכימו

להגיש רשימת מועמדים משותפת, אם לדעת השרים יש לראות בחבר זה, לפי משקלו, ארגון יציג או גוף יציג, הכל לפי הענין.

(ב) מתוך הרשימות שיוגשו על ידי ארגוני מגדלים ימנו השרים מספר אנשים שיהווה יחד עם נציגי הסוכנות לא פחות ממחצית מספר חברי המועצה, ומתוך הרשימות שיוגשו על ידי גופים מסחריים כחמישית מספר חברי המועצה.

(ג) השרים יקבעו את מספר הנציגים שיתמנו מתוך כל רשימה שהוגשה כאמור, בהתחשב, ככל האפשר, במשקל שיש, לדעת השרים, לציבור המגדלים, המיוצג על ידי הארגון, או לגוף המסחרי, בייצור ירקות או בשיווקם, הכל לפי הענין.

נציגי הקמעונאים

9. נציגי המסחר הקמעוני יהיו שניים והם יתמנו על ידי השרים מתוך רשימות שיוגשו להם, לפי דרישתם, על ידי ארגונים המייצגים לדעת השרים את המסחר הקמעוני בירקות.

נציגי הצרכנים

10. נציגי הצרכנים יהיו שניים והם יתמנו על ידי השרים מתוך רשימה שתוגש להם, לפי דרישתם, על ידי מרכז השלטון המקומי או כל ארגון אחר שיבוא במקומו.

אי-הנשת רשימת מועמדים

11. לא הגיש אחד הארגונים או הגופים האמורים בסעיפים 8-10 רשימת מועמדים במועד שקבעו השרים, רשאים השרים למנות נציגי הציבור הקשור לו אנשים המייצגים, לדעת השרים, אותו הציבור.

מי לא יהיה חבר מועצה (תיקון התשכ"ב)

12. לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה מי שמועסק על ידיה כעובד בשכר. הוראה זו לא תחול על מנהל כללי שנתמנה זכאי לשכר לפי הוראות סעיף 18 א.

תקופת כהונה של נציגי ציבור

13. (א) תקופת כהונתם של נציגי הציבור היא שנתיים, אולם הם יוסיפו לכהן עד שיתמנו נציגי הציבור לתקופת הכהונה החדשה.
(ב) נציג הציבור יכול להתמנות שנית בדרך הקבועה בסעיפים 8-10.

העברת נציגי ציבור מכהונתו

14. השרים רשאים להעביר מכהונתו נציג ציבור בנסיבות אלה:
(1) נתמנה מתוך רשימה שהוגשה כאמור בסעיפים 8-10 והארגון או הגוף שהגיש את הרשימה המליץ לפני השרים על העברתו מכהונתו;
(2) נעדר, ללא סיבה מספקת, מחמש ישיבות רצופות של המועצה והמועצה המליצה לפני השרים על העברתו מכהונתו;
(3) פשט את הרגל או נתמנה עליו כונס נכסים מטעם בית המשפט;
(4) הורשע בדין על עבירה שיש עמה קלון.

ממלא מקום נציגי ציבור

15. (א) נציג ציבור שנפטר או התפטר או הופסקה כהונתו לפי הסעיפים 12 או 14, ימנו השרים אחר במקומו אשר יכהן עד תום תקופת הכהונה של החבר שבמקומו נתמנה.

ישיבות המועצה ודיוניה

(ב) נציג הציבור שנבצר ממנו באורח זמני למלא את תפקידו, רשאים השרים למנות לו ממלא מקום, לפי המלצת המועצה, עד לשובו לתפקידו.
(ג) נציג הציבור, המתמנה לפי הסעיפים הקטנים (א) ו-(ב), יתמנה מתוך רשימת המועמדים שמתוכה נתמנה החבר שבמקומו הוא בא.

16. (א) מנין חוקי בישיבות המועצה הוא מחצית מספר חבריה כשביניהם אחד מנציגי הממשלה.

(ב) לא היה מנין חוקי מחמת היעדרו של נציג הממשלה, תידחה הישיבה לשבוע ימים, ואם המועד הנדחה חל ביום מנוחה כמשמעותו בפקודת מי מנוחה, התש"ח-1948, תקויים הישיבה הנדחית למחרתו; במועד הנדחה תהווה מחצית חברי המועצה מנין חוקי אף בהיעדר נציג הממשלה, ובלבד שכל החלטה שנתקבלה בישיבה נדחית כאמור לא יהיה לה תוקף אלא אם אושרה על ידי השרים.

- (ג) בראש ישיבות המועצה ישב היושב-ראש או סגנו, ובהיעדרם יבחרו הנוכחים את יושב-ראש הישיבה מבין נציגי הממשלה. בישיבה נדחית לפי סעיף קטן (ב) יבחרו הנוכחים את יושב-ראש הישיבה מביניהם.
- (ד) החלטות המועצה מתקבלות ברוב דעות המצביעים, ובמקרה של דעות שקולות תהיה ליושב-ראש הישיבה דעה מכרעת.
- (ה) היושב-ראש בישיבת המועצה רשאי לקבוע, כי החלטה מהחלטותיה באותה ישיבה לא תקבל תוקף אלא אם תאושר בישיבה הבאה של המועצה; אולם אם תוך שבעה ימים לא נקראה ישיבה תקבל ההחלטה תוקף.
- (ו) המועצה תקבע סדרי דיוניה במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות לפיו.

ועד פועל

17. (א) למועצה יהיה ועד פועל של ששה-עשר, מהם יתמנו רבע על ידי השרים מבין נציגי הממשלה, וביניהם יושב-ראש המועצה וסגנו שישמשו גם יושב-ראש וסגן יושב-ראש של הועד הפועל; יתר חברי הועד הפועל יתמנו על ידי המועצה מבין נציגי המגדלים והמשווקים, ובלבד שמספר נציגי המגדלים יהיה כפל מספר נציגי המשווקים שיתמנו כאמור.

(ב) הוראות סעיף 16 יחולו על הועד הפועל בתיאומים לפי הענין.

תפקידי הועד הפועל וסמכויותיו

18. (א) הועד הפועל יבצע את החלטות המועצה, ינהל את עניניה על פיהן ויהא מוסמך בענין זה להשתמש בכל הסמכויות של המועצה, פרט לאלה השמורות למועצה בלבד לפי סעיף 19.

(ב) הועד הפועל רשאי להטיל מפעם לפעם על אחד או אחדים מחבריו תפקידי ביצוע בכפוף להחלטותיו.

(ג) המועצה רשאית לשלם לחברי הועד הפועל דמי אבטלה בעד השתתפות בישיבות הועד הפועל בשיעור שתקבע המועצה באישור השרים. כן רשאית המועצה באישור השרים לשלם לחברי הועד הפועל גמול סביר בעד מילוי תפקידי ביצוע שיוטלו עליהם מזמן לזמן.

מנהל כללי (תיקון התשכ"ב)

18. הועד הפועל רשאי למנות מנהל כללי של המועצה ולקבוע את תפקידו ואת שכרו, ובלבד שלא יתמנה למשרה זו חבר המועצה או עובד המדינה אלא על פי החלטה ברוב של שלוש רבעים, ולגבי עובד המדינה יכלול הרוב כאמור גם שלוש רבעים של נציגי הציבור והוא לא יהיה זכאי לשכר מהמועצה.

סמכויות שמורות למועצה

19. ואלה הסמכויות השמורות למועצה בלבד:

- (1) אישור תקציב המועצה;
- (2) מינוי ועדת ביקורת;
- (3) קביעת כללים;
- (4) כל סמכות אחרת שהמועצה החליטה לשמור לעצמה בלבד.

ועדת ביקורת

20. המועצה, באישור השרים, תמנה שלא מבין חבריה, ועדת ביקורת שתפקק על ביצוע החלטות המועצה, תבצע תפקידי ביקורת אחרים שהמועצה תטיל עליה, ותמסור דין וחשבון והמלצות לפני המועצה או לפני הועד הפועל ביזמת עצמה או לפי דרישתם.

**ועדה מייעצת
לעניני איסום**

21. ליד המועצה תפעל ועדה מייעצת לעניני איסום ובה שבעה חברים, מהם חמישה שיתמנו על ידי המועצה, מבין חבריה או שלא מבניהם, ושניים שיתמנו על ידי השרים כמייצגים, לדעת השרים, את ציבור בעלי מחסני איסום ובתי קירור לירקות בערים ובמושבות; הועדה תייעץ למועצה ותמליץ לפניה בעניני איסום וירקות והחסנתם בבתי קירור.

**ועדה מייעצת
לאספקת ירקות
לתעשייה**

22. ליד המועצה תפעל ועדה מייעצת לעניני אספקת ירקות לתעשייה ובה שבעה חברים, מהם חמישה שיתמנו על ידי המועצה, מבין חבריה או שלא מבניהם, ושניים שיתמנו על ידי השרים, כמייצגים, לדעת השרים, את ציבור התעשיינים של שימורי ירקות; הועדה תייעץ למועצה ותמליץ לפניה בעניני אספקת ירקות לעיבוד תעשייתי.

ועדות שונות

23. המועצה רשאית למנות, מבין חבריה או שלא מבניהם, ועדות שימליצו לפניה בענינים או בסוגי ענינים שתקבע המועצה.

קיום סמכויות

24. קיום המועצה, הועד הפועל, ועדה מועדות המועצה ותוקף החלטותיהם לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או מחמת ליקוי במינויו.

פרק שלישי: הסדר הגידול, השיווק והיצוא

**מכסות גידול
ושיווק
(תיקון התשכ"ב)**

25. המועצה רשאית לקבוע בכללים -
(1) מכסות כלליות לגידול ורקות ושיווקם בעונות מסוימות לפי המין, הזן, האזור או לפי כל בחינה אחרת;
(2) עקרונות לקביעת מכסות גידול ושיווק אישיות כאמור בסעיף 26 ממסגרת המכסות הכלליות, ובלבד שאם מכסות הגידול שנקבעו מפחיתות את השטח שנורע כדך בשנה האחרונה שלפני קביעת המכסות, יהיה שיעור ההפחתה שווה ככל האפשר מבחינה יחסית לכל המגדלים שעליהם חלה ההפחתה;
(3) איסור, בעונות מסוימות, לגדל מין ירקות מזן פלוני, או לשווקם שלא בהיתר בכתב מאת המועצה ובהתאם לתנאי ההיתר, ובלבד שהאיסור כאמור לא יחול אלא אם על זן אחר של אותו מין חלה אותה שעה מיכסה כללית לגידול או לשיווק לפי פסקה (1).

**מכסות גידול
ושיווק
אישיות
(תיקון התשכ"ב)**

26. (א) המועצה תמנה מבין חבריה ועדת מכסות שתהא מוסמכת לקבוע מכסות אישיות לגידול ולשיווק או לסרב לקבען בכפוף להוראות סעיף 25(2).
(ב) קבעה המועצה מכסה כללית לגידול מין או זן פלוני של ירקות או לשיווקם בעונה מסוימת לפי סעיף 25(1), תפרסם 40 יום לפחות לפני העונה האמורה הודעות בשלושה עתונים יומיים לפחות, שכל הרוצה לגדל או לשווק ירקות מן המין או הזן האמור באותה עונה יגיש לוועדת המכסות תוך 7 ימים מיום פרסום ההודעה בקשה לקביעת מכסה אישית.
(ג) החלטת ועדת המכסות בדבר קביעת מכסה אישית או בדבר סירוב לקבעה, חתומה בידי יושב-ראש הועדה, תישלח למבקש תוך 10 ימים מהיום שהוגשה הבקשה; ואם נשלחה אליו בדואר רשום לפי מקום-מגוריו הרגיל או מקום-מגוריו האחרון או מקום-עסקו הרגיל או מקום עסקו האחרון, יראוה כאילו הומצאה לו בתום שבעים ושתיים שעות משעה שנמסרה לדואר.
(ד) הרואה עצמו נפגע על-ידי החלטת ועדת המכסות רשאי, תוך 10 ימים מהיום שנמסרה לו, לערור עליה לפני ועדת ערר.
(ה) לענין סעיף זה ימנו השרים ועדת ערר של חמישה חברים, מהם לפחות שלושה, לרבות היושב-ראש, שלא מבין חברי המועצה, והיתר במידה שיהיו חברי המועצה יתמנו שלא מבין חברי ועדת המכסות; מנין

חוקי בישיבות ועדת הערר הוא שלושה חברים, ביניהם שניים שאינם חברי המועצה.

(1) ועדת הערר תחליט בערר ותשלח את החלטתה בכתב לעורר תוך 10 ימים מהיום שהגיש את הערר, ואין אחרי החלטתה ולא כלום.

קיום מכסות
(תיקון התשכ"ב)

27. נקבעה בעונה מסויימת לפי סעיף 25(1), מכסה כללית או אזורית לגידול ירקות ממין פלוני או מזן פלוני או לשיווקם, לא יגדל אדם ירקות מהמין או מהזן האמור ולא ישווקם באותה עונה, בדרך כלל או באזור שלגבי נקבעה המכסה, אלא אם נקבעה לו מכסה אישית לפי סעיף 26 לגידול או לשיווק, ולא מעל למכסה; אולם רשאית המועצה להתיר לו בהיתר שבכתב, בתנאים שיפורשו וינומקו בהיתר, גידול ירקות או שיווקם מחוץ למכסה למטרות יצוא, אספקה לתעשייה, מחקר, נסיונות או לימוד.

גידול לצריכה עצמית
(תיקון התשכ"ב)

27א. הוראות סעיף 27 לא יחולו על המגדל ירקות שלא לשם שיווק, ולצריכת עצמו ובני-משפחתו בלבד, בשטח של לא יותר מחצי דונם, ובהם תפוחי אדמה על שטח של לא יותר מרבע דונם, וכל מי ירקות אחר על שטח של לא יותר ממאה מטרים מרובעים.

טיפול בעודפים

28. קיבלו מגדלים יכולים מעל למכסות השיווק, והחליטה המועצה לטפל בעודפי יכולים אלה, תנהג המועצה ככל האפשר דין שווה לגבי כל המגדלים שקיבלו עודפי יכולים, והם יהיו רשאים לנהוג בעודפים בהתאם להוראות המועצה, על אף האמור בסעיף 27.

איסור השמדת עדפי ירקות
(תיקון התשנ"ו)

28א. (א) לא יושמדו עדפי ירקות בכמויות בלתי סבירות אלא בהיתר מאת שר החקלאות או המנהל הכללי של משרד החקלאות, והיתר כזה לא יינתן אלא אם שוכנע נותנו כי לא נמצא להם שימוש לכל מטרה מועילה; ראה השר או המנהל הכללי כי בנסיבות הקיימות אותה עת ניתן להשתמש בעדפי הירקות למטרות סעד, רשאים הם שלא לתת היתר כאמור.
(ב) לענין סעיף קטן (א) -

(1) שר החקלאות יקבע בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, מהן כמויות בלתי סבירות של עדפי ירקות;

(2) שר הסעד יקבע מטרות סעד בהודעה שתובא לידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת.

(ג) שר החקלאות רשאי לאצול סמכותו לפי סעיף קטן (א) לסגן מנהל כללי או למנהל אזורי של משרד החקלאות.

(ד) לא נתן שר החקלאות או המנהל הכללי של משרד החקלאות היתר לפי סעיף קטן (א) מחמת שראה שניתן להשתמש בעדפי הירקות למטרות סעד, יקבע שר הסעד בתיאום עם שר החקלאות את סדרי החלוקה של עדפי הירקות.
(ה) שר החקלאות ושר הסעד ידווחו לוועדת הכלכלה של הכנסת אחת לששה חדשים בדבר ביצוע הוראות סעיף זה.

הסדר הגידול והשיווק
(תיקון התשכ"ב)

29. המועצה רשאית בכללים -

(1) לקבוע סיווג, מין, אריזה וסימון של ירקות;

(2) לקבוע את הזנים והסוגים שמותר לשווקם בארץ;

(3) לקבוע את הזנים והסוגים המיועדים ליצוא;

(4) לחייב מגדלים ליחד חלק משטחי המזרע לגידול זנים המיועדים ליצוא;

(5) לחייב איסוס ירקות המיועדים לשיווק - בבתי קירור, במחסנים או בצורות אחרות;

- (6) להסדיר לפי מועדים את כמויות הירקות המוכאים לשווקים השונים;
 (7) לקבוע את השעות ביממה להובלת ירקות לשווקים;
 (8) להטיל על מגדלים ועל משווקים חובת רישום לפי טפסים שתקבע;
 (9) להטיל פיקוח על הובלת ירקות.

תמיכה במחירי ירקות
 (תיקון החשב"ב)

30. (א) המועצה רשאית, באישור השרים, להבטיח למגדלים תמורה הוגנת בעד ירקות, עקב תנודות השוק, באחת או אחדות מדרכים אלה:
 (1) קביעת מחירי מינימום מובטחים לפני העונה או בראשיתה או קביעת מחירי מינימום מפעם לפעם בתוך העונה;
 (2) תמיכות כספיות;
 (3) קניית עודפים.

(ב) אישור השרים יכול להיות כללי או מסוייג לפי הגידול, הזן או המועד.

(ג) המועצה רשאית להתנות את מתן התמיכה לפי סעיף קטן (א) בקיום הוראות המועצה לענין גידול הירקות ושיווקם.

משווקים מורשים

31. (א) שר המסחר והתעשייה רשאי להסמיך משווקים לענין חוק זה (להלן- משווקים מורשים); הודעה על ההסמכה תפורסם ברשומות.
 (ב) הסמכת משווקים מורשים תהיה לפי כללים שיקבעו השרים בתקנות בהתייעצות עם המועצה, ובלבד שמי שהחזיק ערב תחילתו של חוק זה ברשיון כמשווק לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסחר במזון, ייצור והחסנתו), התשי"ח-1958, יהיה זכאי לקבל הסמכה.

(ג) השרים רשאים, בהתייעצות עם המועצה, לקבוע בתקנות תנאים שמשווקים מורשים, לרבות אלה שזכאים לקבל הסמכה לפי סעיף קטן (א), חייבים לקיימם, וכן כללים לביטול הסמכת משווקים מורשים.

(ד) תוקם ועדת ערר של שלושה לענין סעיף זה; יושב-ראש הועדה יתמנה על ידי שר המשפטים מבין השופטים, יתר חברי הועדה יתמנו על ידי השרים ולפתות אחד מהם לא יהיה עובד המדינה.

(ה) הרואה עצמו נפגע מהחלטה לטרב הסמכתו כמשווק מורשה או לבטל הסמכתו, רשאי לערוך על הסירוב או על הביטול תוך חמישה-עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה.

(ו) החלטת ועדת הערר אין אחריה ולא כלום.

שיווק באמצעות משווקים מורשים

32. (א) הוסמכו משווקים מורשים לא ישווק מגדל ירקותיו אלא למשווק מורשה או באמצעותו.

(ב) המועצה רשאית בהוראה מיוחדת או כללית להתיר שיווק שלא לפי הוראות סעיף קטן (א) ולצרף תנאים להיתר.

תפקידים למשווקים מורשים

33. המועצה רשאית להטיל על משווקים מורשים כל תפקיד של שיווק בהתאם לחוק זה או להוראות על פיו, לרבות החובה לספק ירקות לכל מקום שלדעת המועצה יש ביכלתו של המשווק המורשה לספקם.

בדיקת טיב הירקות

34. שר החקלאות ימנה בודקים שתפקידם לקבוע טיבם וסוגם של ירקות ששווקו, במקרה של חילוקי דעות בין המגדלים או המשווקים לבין מי ששיווקו לו ירקות אלה כדין; קביעת הכודק תחייב את הצדדים.

עידוד היצוא על-ידי המועצה

35. המועצה תנהל קרן כללית לעידוד היצוא והיא תמומן מתקבולים ומהיטלים שהמועצה תטיל לפי סעיף 39. כספי הקרן ישמשו למחקר שוקי-חוץ לירקות, לפרסום ירקות מישראל בחוץ לארץ, למימון משלוחים נסיוניים או לכל פעולה אחרת לעידוד היצוא.

36. המועצה רשאית, בכללים -

**כללים להסדר
היצוא**

- (1) לקבוע כי יצואו של מין או זן פלוני ממיני ירקות יהיה בידי המועצה בלבד;
- (2) להטיל על משווקים מורשים או על מגדלים לספק למועצה מין או זן ירקות כאמור בפסקה (1) בכמויות, במועדים, בטיב, באריזה ובסימון לפי הוראותיה;
- (3) לקבוע כי יצוא של מין או זן ירקות שאינו בידי המועצה כאמור, יהיה לפי תעודות היתר מטעם המועצה ובהתאם לתנאים ולהגבלות שתקבע באותן תעודות היתר.

37. ירקות שהמועצה מייצאת בהתאם לכללים שנקבעו לפי סעיף 36, רשאית היא למכרם בשוקי-חוץ בתנאים ובדרכים שתמצא לנכון ולחלק את דמי המכר, לאחר ניכוי הוצאותיה לשיווק אותם ירקות, בהתאם לשיטה של סיבולת ושל הטבות שתקבע באישור השרים.

**ייצוא על-ידי
המועצה**

38. כללי המועצה לפי חוק זה טעונים אישור השרים.

39. (א) לשם ביצוע תפקידיה ושימוש בסמכויותיה לפי חוק זה, רשאית המועצה, בצו -

**אישור
היטלים
(תיקון התשנ"ה)**

- (1) להטיל היטלים על מגדלים, משווקים או יצואנים; ההיטל יכול שיהיה כללי, מסווג או מדורג לפי אזורים, מינים, זנים או סוגים של ירקות וכן לפי עונת שיווקם, ייעודם, מחירם, שטח גידולם, משקלם או צורת אריזתם של הירקות;
- (2) לקבוע מועדים ודרכים לתשלום ההיטלים, לרבות בדרך של ניכוי מתמורת הירקות שנמכרו באמצעות המועצה, משווקים, יצואנים או תעשיינים או לידיהם, או בכל דרך אחרת; לענין זה, "תעשיין" - מי שעסקו או חלק מעסקו הוא ייצור מוצרי ירקות;
- (3) לחייב מגדלים, משווקים, יצואנים ותעשיינים לנהל רישום ולמסור דינים וחשבונות לענין סעיף זה.

(ב) צו של המועצה לפי סעיף קטן (א) (1) טעון אישור שר החקלאות ושר האוצר.

(ג) המועצה רשאית, באישור השרים, לקיים מכספי ההיטלים קרנות לצורך ביצוע הוראות סעיף 30 וכן קרנות אחרות שתחליט עליהן.

**המועצה סוכן
הממשלה**

40. המועצה תשמש סוכן הממשלה למתן תמיכות כספיות לשם הבטחת מחיריהם והוגנים לירקות, ליצואם, לאיסומם ולעיבודם התעשייתי או כל פעולה אחרת הדרושה לביצוע חוק זה.

פרק רביעי: הוראות שונות

הלואות

41. המועצה אינה רשאית ללוות כספים אלא באישור השרים.

**סמכויות חתימה
וחיוב המועצה**

42. מי שיוסמך לכך על ידי הוועד הפועל, יהיה רשאי לחתום בשם המועצה בכפוף לכל סייג שבהרשאה, וחתימתו כאמור תחייב את המועצה.

תקציב

[תיקונים:
התשנ"ב,
התשנ"א [מס' 2]]

43. (א) לפני אחד בינאר שבכל שנה תגיש המועצה לאישור השרים הצעת תקציב לתקופת השנה המתחילה באחד בינאר.
(ב) המועצה לא תוציא כספים שלא בהתאם לתקציב.

43א. המפר, בין בעצמו ובין על ידי הבאים מכוחו, הוראה של חוק זה או הוראה שניתנה לפיו, רשאית ועדת קנסות שנתמנתה לפי סעיף 43 להטיל עליו קנס לזכות המועצה בסכום שלא יעלה, ביחיד - על 4,200 שקלים חדשים, ובתאגיד - על 17,600 שקלים חדשים; מי שנקנס כאמור לא יועמד לדין על המעשה ששימש עילה להטלת הקנס.

קנסות

(תיקונים:

התש"ם, התשמ"ג,
התשמ"ד, התשמ"ה,
התשמ"ו, התשמ"ח,
התשמ"ט, התשנ"ג,
התשנ"ד, התשנ"ה
(מס' 2), התשנ"ו,
התשנ"ח,
התש"ס)

השמדת דבר
שנעשתה עבירה
לגביו
(תיקון התשנ"א)

43א1. (א) עבר אדם עבירה על הוראה מהוראות הפרק השלישי או התקנות שהותקנו או ההוראות שניתנו לפיו, רשאית ועדת קנסות שהוקמה לפי סעיף 43 שהיושב-ראש שלה הוא שופט בית משפט שלום, לחייב את האדם, בצו סילוק, להשמיד, בתוך מועד שייקבע בצו ובאופן שייקבע בו, את הדברים שלגביהם נעברה עבירה; אין בקיום הצו כדי לפטור מאחריות פלילית לעבירה שנעברה. (ב) לא קיים אדם צו סילוק שחוייב בו, רשאית המועצה, בתום המועד שנקבע לביצוע הצו, לבצע את הצו על חשבונו.

(ג) ניתן צו סילוק, רשאית ועדת הקנסות להטיל, על מי שחוייב בקיומו, קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), לכל יום שבו לא בוצע הצו; מכר אדם או העביר לאחר את הדברים שלגביהם ניתן צו סילוק, רשאית ועדת הקנסות להטיל עליו קנס כאמור בסעיפים 61(א)(1) או 63 לחוק העונשין.

(ד) (1) הוגש נגד אדם כתב אישום כאמור בסעיף 43(ז) בשל עבירה כאמור בסעיף קטן (א), או הוגש ערר על זיכוי בשל עבירה כאמור, רשאית ועדת הקנסות, או ועדת הערר, לפי הענין, לאסור, עד למתן החלטה אחרת, את העברתם לאחר או את טלטולם של דברים שצו הסילוק עשוי לחול עליהם (להלן - צו מניעת פעולה).

(2) צו מניעת פעולה יכול שיינתן אף במעמד צד אחד ובלבד שהנפגע רשאי לבקש דיון מחדש, בנוכחותו; דיון כאמור יתקיים בהקדם האפשרי.

(3) הפר אדם צו מניעת פעולה, רשאית ועדת הקנסות או ועדת ערר, לפי הענין, להטיל עליו קנס כאמור בסעיפים 61(א)(1) או 63 לחוק העונשין.

(4) ניתן צו מניעת פעולה וקבעה ועדת הקנסות בהחלטה חלוטה, או ועדת הערר, שהאדם לא עבר את העבירה שבגינה ניתן הצו, תפצה אותו המועצה על מלוא הנזק שגרם לו הצו.

(ה) לא יעוכב ביצועו של צו סילוק, ואולם מי שקיים צו סילוק וקבעה ועדת הערר כי לא עבר את העבירה שבגינה ניתן צו הסילוק, תפצה אותו המועצה על מלוא הנזק שגרם לו הצו.

ועדות קנסות
(תיקון התשמ"א)

43ב. (א) יוקמו ועדות קנסות.

(ב) ועדת קנסות תדון בשלושה והם שופט בית משפט שלום, או חבר לשכת עורכי הדין והוא כשיר לכהן כשופט בית משפט שלום, שמינה אותו שר המשפטים והוא ישמש יושב ראש הועדה, ושני נציגי ציבור.

(ג) השרים יקבעו שתי רשימות של נציגי ציבור, האחת מתוך רשימות שהגישו להם ארגונים שהם לדעת השרים ארגונים יציגים של המגדלים והשניה מתוך רשימות שהגישו להם ארגונים שהם לדעת השרים ארגונים יציגים של משווקים, ובלבד שחברי המועצה לא ייכללו ברשימות.

1. שיעור הקנס התעדכן לאחרונה בק"ת 6205, התשס"ג, עמ' 124.

(ד) יושב ראש הוועדה יקבע את שני נציגי הציבור, אחד מכל רשימה, מתוך הרשימות שנקבעו לפי סעיף קטן (ג), אשר ידונו בענין פלוני.
 (ה) הודעה על הקמת ועדות קנסות ועל מענן תפורסם ברשומות.
 (ו) שר המשפטים רשאי לקבוע את סדרי הדין של הועדות; כל עוד לא נקבעו סדרי דין כאמור, רשאית ועדת קנסות לקבוע לעצמה את סדרי הדין.
 (ז) כתב אישום יוגש לוועדת קנסות בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, על פי בקשת המועצה.
 (ח) ועדת קנסות לא תהיה קשורה בדניני ראיות, פרט לדינים בדבר חסינות עדים ובדבר ראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
 (ט) על ועדת קנסות יחולו הוראות סעיפים 9 עד 11 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968.
 (י) עד שהחמן להעיד או להציג מסמך או מוצג אחר לפני ועדת קנסות, רשאי יושב ראש הוועדה לפסוק לו דמי נסיעה ולינה או שכר בטלה כמו לעד שהחמן להעיד בפני בית משפט; סכום שנפסק לפי סעיף קטן זה ישולם מקופת המועצה.

שמיעת טענות
 (תיקון התשכ"ב,
 התשנ"א)

43ג. ועדת קנסות לא תטיל קנס ולא תיתן צו סילוק, אלא לאחר שנתנה לנאשם הודמנות סבירה להשמיע טענותיו.

ועדת ערר
 (תיקונים:
 התשכ"ב,
 התשנ"א,
 התשנ"ה)

43ד. (א) תוקם ועדת ערר.
 (ב) ועדת ערר תדון בשלושה: שופט שנתמנה על ידי שר המשפטים, והוא יושב-ראש הוועדה, ושני נציגי ציבור.
 (ג) השרים יקבעו שתי רשימות של נציגי ציבור: אחת של מייצגים לדעת השרים את ציבור המגדלים (להלן - נציגי המגדלים) ואחת של מייצגים לדעת השרים את ציבור המשווקים (להלן - נציגי המשווקים), ובלבד שחברי המועצה לא ייכללו ברשימות.
 (ד) נציגי הציבור אשר ידונו בעניין פלוני ייקבעו על ידי יושב-ראש הוועדה, ובלבד שאם העומד לדין הוא מגדל ייקבע לפחות אחד מנציגי הציבור מתוך רשימת נציגי המגדלים, ואם העומד לדין הוא משווק ייקבע לפחות אחד מנציגי הציבור מתוך רשימת נציגי המשווקים.
 (ה) הודעה על הקמת ועדת ערר ועל מענה תפורסם ברשומות.

ערר
 (תיקון התשמ"א)

43ה. על החלטה של ועדת קנסות ניתן לערור לפני ועדת ערר תוך שלושים ימים מיום מסירת ההחלטה.

דיון בוועדת הערר
 (תיקון התשכ"ב)

143. ועדת הערר תודיע למועצה ולעורר על המועד שבו תדון בערר וכל בעל-דין רשאי להופיע ולטעון בעצמו או על-ידי בא-כוחו.

דין החלטה
 (תיקונים:
 התשכ"ב,
 התשמ"א,
 התשנ"א)

143ז. החלטת ועדת קנסות שלא הוגש עליה ערר, וכן החלטת ועדת ערר היא סופית, ודינה בכל הנוגע לביצועה כדין פסק דין סופי של בית-משפט אזרחי. המועצה רשאית לנכות את הקנס מדמי המכר של ירקות המגיעים לנקנס.

הפרשי הצמדה
 (תיקון התשמ"א)

143ח. (א) לא שולם הקנס תוך חמישה עשר ימים מיום שהטילה אותו ועדת קנסות, יתווספו לקנס שבפיגור הפרשי הצמדה כמפורש בסעיף קטן (ב).

(ב) עלה מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסמוך לפני מועד התשלום בפועל של הקנס, לעומת המדד שפורסם בסמוך לפני יום הטלת הקנס, יוגדל הקנס לפי שיעור עליית המדד כאמור.
(ג) דין הפרשי הצמדה לפי סעיף זה, לענין גבייתם, כדין הקנס.

חיפושים

44. המועצה תמנה בכתב מבקר שיהא מוסמך, כל אימת שיש לו יסוד להניח שהדבר דרוש כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות או הכללים או הצווים לפיו או למנוע עבירה על הוראותיהם -

(1) להיכנס לכל מקום ולעצור כל כלי הובלה ולערוך בהם חיפוש; אולם אין להכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו חיפוש מאת בית-משפט מוסמך והוראות הסעיפים 19-23 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (מעצר וחיפושים), יחולו, בשינויים המחוייבים, על חיפוש לפי פסקה זו;

(2) לתפוס ירקות, שיש לו יסוד סביר להניח שנעברה בהם עבירה לפי חוק זה או התקנות או הכללים או הצווים לפיו,

את חמרי אריזתם וכן מסמכים הנוגעים לאותם ירקות, שלפי הנחתו הסבירה עשויים לשמש ראיה במשפט על עבירה כאמור;

(3) לדרוש מכל אדם המוביל ירקות או מחזיק ירקות, למעט ירקות בכמויות המקובלות לתצרוכת עצמית, שיראה כל התעודות בנוגע לאותם ירקות וימסור פרטים אחרים ביחס אליהם.

טיפול בדברים שנתפסו (תיקון התשמ"א)

45. נתפס דבר לפי סעיף 44, רשאית המועצה לשמרו עד שבית המשפט או ועדת קנסות, שהוגש לפנייהם כתב אישום נגד אדם על עבירה שעבר ביחס לדבר שנתפס, יחליטו מה ייעשה בו; לא הוגש כתב אישום כאמור תוך ארבעים ימים מיום התפיסה, יוחזר הנתפס, ואם נתעורר ספק למי יש להחזירו, יכריע ראש הועדה לפי בקשת אדם התובע את הדבר או טובת הנאה בו, או לפי בקשת המועצה הטוענת שהנתפס מגיע לה או שיש לה טובת הנאה בו.
(ב) דבר שנתפס לפי סעיף 44 והוא נשמר או ניזוק או ערכו ירד, רשאים בית המשפט או ועדת קנסות, אם שוכנעו שהיתה פשיעה או רשלנות בשמירתו, לחייב את המועצה בניזיקין בסכום שיקבעו.

(ג) דבר שנתפס כאמור בסעיף קטן (א) והוא עלול להתקלקל אם לא יימכר מיד, בין בגלל טיבו המיוחד ובין מסיבה אחרת, רשאית המועצה למכרו במחיר המקובל ביום המכירה; דמי המכר יופקדו במועצה ויחולו עליהם הוראות סעיף קטן (א) כאילו היו דבר שנתפס.

(ד) זוכה הנאשם, יוחזרו לו דמי המכר של הדבר שנתפס בתוספת הפרשי הצמדה כמפורש בסעיף קטן (ה).

(ה) עלה מדד המחירים לצרכן שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסמוך לפני מועד המכירה של הדבר שנתפס, לעומת המדד שפורסם בסמוך לפני יום החזרת המכר בפועל, יוגדלו דמי המכר בשיעור עליית המדד כאמור.

עונשין (תיקון התשמ"ם)

46. מי שעבר על הוראה מהוראות חוק זה או תקנות או כללים או צווים לפיו, או הפר תנאי של רשיון או של היתר שניתנו לפי חוק זה, או הפריע למבקר במילוי תפקידו, או סירב למלא אחרי דרישה לפי סעיף 44(3), דינו, ביחיד - מאסר שני חדשים או קנס כקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובתאגיד - קנס כקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק האמור, או בכל אחד מהם - פי ארבעה מערך הדבר שבו נעברה העבירה, הכל לפי הקנס הגדול שבהם; ורשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש שיטיל, לצוות על חילוט התוצרת שבה נעברה העבירה וחמרי אריזתה, או על חילוט דמי מכרם, לטובת המועצה, וחילוט כאמור יכול שיהיה מלא או חלקי.

47. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מהוראות כל דין אחר.

תוקף דינים
אחרים

שינוי התוספת

48. לאחר התייעצות במועצה רשאים השרים, בהודעה שתפורסם ברשומות, לשנות את התוספת ולכלול בה גידולים חקלאיים נוספים.

ביצוע ותקנות

49. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

אצילת סמכויות

50. שר החקלאות, שר המסחר והתעשייה ושר האוצר רשאים לאצול מסמכויותיהם לפי חוק זה, חוץ מהסמכות להתקין תקנות ולאשר כללים וצווים.

(חיקון התשנ"א)

תוספת

כרוב נפוס (רוטבגה)	אבטיח
כרוב סיני	אזוב מצוי (זעתר)
כרוב עלים	אזובית פשוטה (אורגנו)
כרובית	אנדיביה (עולש עלים)
כנר (קנרס, ארטישוק)	אספרגוס
כרפס (סלרי) שורש	אפונה
כרפס (סלרי) עלים	בורגו
לביסטיקום	במיה
לוביה	בטטה
לוף	בצל אשקלוני
לופה	בצל וולשי
לופה מצולעת	בצל יבש, לרבות בצל ראש
לימה	בצל ירוק
לימונית ריחנית	ברוקולי
לענה דרקונית (סרגון)	גד השדה (כוסברה)
לענה שיחנית (שיבה)	גזר
לפת	גזר לבן (פסטינק)
מירוס מתוק	גמבה
מלוכיה	גרגיר הגינה
מלך	גרגיר הנחלים
מליסה רפואית	דלעת
מלפפן	זנגויל
מנגולד	חומצה
מנתה חריפה	חזרת
מרווה משולשת	חמנית פקעות (ארטישוק ירושלמי)
מרווה רפואית	חמציץ
נענה	חציל
נענה משולבת	חסה
סייגית	חרדל עלים (כרוב סמרני)
סלק	כרוב אדום
עגבניה	כרוב לבן
עולש	כרוב מסולסל
עירית	כרוב ניצנים

קנרס הגבעול (קרדון)
קרמבה
רחמרין רפואי
דוקאט (בן חרדל)
ריבס
ריחן (באזיל מתוק)
שום
שומר
שלפח
שמיר
שעועית
תות שדה
תירס קלחים
תפוח-אדמה
תרד מקומי
תרד ניו זילנדי

ער אציל (דפנה)
צנן
צנונית
פול
פטרסיליה מסולסלת
פטרסיליה שורש
פטרסיליה עלים
פטריית מתורבתת
פלפל
פפינו
פפריקה
צתרה תרבותית
קולרבי
קורנית פשוטה
קורנית מקורקפת
קישוא

חוק המועצה לצמחי-נוי (ייצוא ושיווק), התשל"ו-1976

הגדרות

1. בחוק זה -
"המועצה" - המועצה לייצור ולשיווק צמחי-נוי שנתכוננה לפי סעיף 2;
"חוק זה" - לרבות תקנות והוראות שניתנו על פיו;
"מגדל" - אדם המגדל צמחי-נוי לצרכי עסק, בין בעצמו ובין על-ידי אחרים;
"צמחי-נוי" - פרחים וצמחי-נוי כמפורט בתוספת, לרבות חמרי ריבויים וכל זרע, שתיל, ענף, פקעת, בצל וכל חלק מהם, טריים או חנוטים או צבועים או משומרים;
לכל מונח אחר תהא המשמעות שיש לו בחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973 (להלן - חוק הפירות), אם אין בחוק זה הוראה אחרת.

הקמת מועצה

2. (א) תוך ששה חדשים מיום פרסומו של חוק זה ימינו השרים מועצה לייצור ולשיווק צמחי-נוי.

(ב) כל עוד לא מינו השרים מועצה לפי סעיף קטן (א), יראו את החברה המוגבלת במניות הרשומה בשם "המועצה לייצור ולשיווק של פרחים, פקעות וצמחי-נוי", כמועצה שנתכוננה לפי חוק זה, לכל דבר וענין.

יצואנים מורשים

3. (א) המועצה תהיה יצואן יחיד של צמחי-נוי.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הועד הפועל של המועצה (להלן - הועד הפועל) באישור הרשות המוסמכת לרשיונות יצוא במשרד החקלאות, ירשה למי שביקש על כך להיות יצואן של מין או זן פלוני של צמחי-נוי (להלן - יצואן מורשה); הרשאה כאמור לא תינתן אלא על פי כללים שקבעה המועצה באישור השרים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת; כללים כאמור יובאו לאישור ועדת הכלכלה תוך ששה חדשים מיום מינוי המועצה לפי סעיף 2(א).
(ג) אין באמור בסעיפים קטנים (א) ו-1(ב) כדי לפגוע בזכויותיו של אדם אשר, תוך חמש השנים שלפני קבלת חוק זה בכנסת, עסק כדין ביצוא של צמח-נוי פלתי בכמות כלשהי להמשיך בעיסוקו, והועד הפועל ירשה אותו להיות יצואן מורשה של אותו צמח-נוי.
(ד) יצואן מורשה יפעל לפי תנאים שקבעה המועצה בכללים באישור השרים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

תחולת חוק

4. (א) הוראות חוק הפירות יחולו, בשניונים ובתיאומים המחוייבים לפי הענין ובמידה שאין בחוק זה הוראה אחרת לאותו ענין -
(1) על המועצה לפי חוק זה;
(2) על צמחי-נוי, על כל מגדל ועל כל אדם שעיסוקו בייצור צמחי-נוי, בשיווקם או בפעולות אחרות הנוגעות להם.
(ב) השרים, או מי שהם מינו לכך, יביאו לידיעת ועדת הכלכלה של הכנסת את השניונים והתיאומים שהענין חייבם כאמור.

התאמת הוראות

5. השרים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאים להורות בתקנות, אם ראו שהדבר דרוש להתאמת הוראות חוק הפירות למבנה המועצה או לצרכיה, לתועלת ציבור המגדלים, או לקיום מדיניות הממשלה -
(1) כי הוראות חוק הפירות או מקצתן יחולו בתנאים או בשניונים שיקבעו;
(2) כי הוראה של חוק הפירות לא תחול.

1. שם החוק צריך להיות כנראה: חוק המועצה לצמחי נוי (ייצור ושיווק), התשל"ו-1976.

6. המפר, בין בעצמו ובין על ידי הבאים מכוחו, הוראה של חוק זה או תקנות שניתנו לפיו, רשאית ועדת קנסות שנתמנתה לפי חוק זה להטיל עליו קנס שלא יעלה על 35' אגורות בשל כל צמח נוי - למעט שתיל - אשר בקשר אליו נעברה העבירה או קנס שלא יעלה על 2.48' שקלים חדשים בשל כל שתיל שבקשר אליו נעברה העבירה, אך לא יותר מערך הדבר שבו נעברה העבירה; מי שנקנס כאמור לא יועמד לדין על המעשה ששימש עילה להטלת הקנס.

קנס
(תיקונים:
התש"ס, התשמ"ג,
התשמ"ד, התשמ"ה,
התשמ"ו, התשמ"ז,
התשמ"ח, התשמ"ט,
התשנ"א, התשנ"ג,
התשנ"ד, התשנ"ה,
התשנ"ו, התשנ"ח,
התש"ס)

7. בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי חוק זה או תקנות שניתנו לפיו רשאי, בנוסף לכל עונש שיטיל, לצוות על איסור השיווק של התוצרת שבה נעברה העבירה; משהוגש כתב אישום רשאי בית המשפט, אף במעמד צד אחד, ליתן צו איסור כאמור שתקפו יהיה עד למתן צו אחר או פסק דין; לא יתן בית המשפט צו לפי סעיף זה אלא אם הוגש כתב האישום שלושים ימים לפחות לפני מועד תחילת שיווק התוצרת כאמור, כפי שפרסמה המועצה.

צו אישור שיווק
(תיקון התש"ס)

8. השרים ממונים על ביצוע חוק זה, והם רשאים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע
(תיקון התש"ס)

1. שיעור הקנס התעדכן בק"ת 6205, התשס"ג, עמ' 124.

תוספת (כע"ף 1)

(תיקונים: התשמ"ז
(מס' 2),
התשמ"ח,
התשנ"ב)

ארדיסיה	אלה	אבוטילון
ארליה	אלוקסיה	אגבה
ארומופיליה	אלטנטורה	אגפנטוס
ארמוחס	אלסטורמריה	אגלתמה
אדקריה	אמימיוס (אמיתה)	אגרטום
ארטישוק	אמריליס	אדמתית פאוני
אריגרון	אמנתוס	אדניום
ארינגזים	אנטוריום	אוג
אשכנטוס	אניגונטוס	אונטימוס (פלוחן יפני)
	אנס	אולמוס
	אסרלבה	אופורביה (אוני חזיר)
בביאה	אסטר	אופקולריה
בגניה	אסטריסקוס	איתסודוטיאה
בוגנוויליה	אסטרטיה	איסמנה
בורסירה	אספרגוס	איקסורה
בוורדיה	אסקלפיאס	איקסיה
בושמת	אקוניטום	איריס
בלבינלה	אקליפטוס	אכילאה
בן חצב יקינטוני	אקציה	אכינופס
בר-גביע	אקדקליתים	אל-תשכחני
ברודיאה		(מיסטום)

לגטנה	ולוטת	ברכיטון
לפדוזמיה	ורבנה	ברכיקומה
לפטוספרמום	ורד	ברקן
מגנית	ורניקה	גביעונית
מונטרטיה	זית	גודציה
מוצית	זמיה	גומא פפירוס
מטריקריה		גומפתה
מיריקה	חבצלת	גזניה
מללויקה	חיטת חבור	גלנטוס
מלספרולה	חלבוב	גנציאנה
מנטור	חלמונית	גקתדה
מרגנית	חמניות	גיפטנית
מרסינה	חרוב	גרבילאה
	חריע	גרברה
	חרצית	גררניה
נולינה		גרילאה
נורית		
נזרית סינית		
נץ החלב	טגטס	דגנית
נרינה	טוברוזה	דוקן
נרקיס	טופת ריחני	דורה
נשרן	טליקטרדם	דיגיטליס
	טרוליוס	דיון
סולידאסטר	טריטוניה	דיוסמה
סולידגו	טריפטומן	דיפלדניה
סולנום (טבק)	טרכליוס	דיפנבכיה
סוף		דלועי נוי
סחלב (אורכידאה)	יוקה	דם המכבים
סיגליות	יקינטון	(הליכרזיום)
	כותנה (נוי)	דמורפוסקה
סילבי	כחלית	דקל
סינגוניום	כלורופיטום	דרבן הפרש (דלפיניום)
סיסם	כלנית	דרצנה
סיפן	כרכולת התרגול (צלזויה)	הדס
סיפן ננסי	כרכום	הדרים
סכיונטוס		הויה (כת-שבע)
ספטיפיליום	לאוקיום	הומגלוסום
ספרקליה	לאוקוליום	הורטנוזה (הידראנגיה)
ספרקסיס	לבנדר	היביסקוס
סקבולה	לבק	היפיאסטרום
סקביזזה	לגאסרמיה	הליכרזיום
סרגטציה	לגרוס	הליפטרום
	לויקודנדרון	הליקוניה
עגבניות נוי	לוף	המנטוס
עד עד	לווע הארי	המרוקליס
עד עד טטרי	ליאטריס	הרדוף
עד עד סוכרובי	ליזיאנטוס	
	ליזמכיה	וטסוניה
עצבונית (רוסקוס)	לימוניום	ויברום
עצבונית (החורש)	ליקוריס	וידליה
ערכה	לכלניה	וילולה אמנון ותמר
עשב פמפס		

קלודנדרום
קנה אינריקה
קניפויאה
קסוארינה
קקטוסים
קרזטון
קרוקוסמיה
קרינודונה
קרינוס
קריסה

רוזמרין
רוס
רותם
רימון
רקפת

שולציה
שפלה
שום (אליום)
שושן
שיטה

סקק
שמיר
שרך

תגיח (סקביוזה)
תורמוס

צינארה
צילון
ציסוס (גפנית)
ציסוס
ציפורן גן עדן (סטרליציה)
ציפורן
ציפורן ננסי
ציפורן סיני
ציקס
צירזיום
צירטנטוס
צמחי בית
צנטרדניה
צפורתי התול

קאלה
קודן
קוכיה
קולטרום
קופרוסמה
קוקולוס
קורדילינה
קטרטימוס
קיסוס
קלוסיה
קלטיאה
קליסטמון
קלנשוואה (ניצנית)
קלצאולריה (נעלנית)

פוטוס
פוטוס סקנדנס

פוקסיה
פורטולקריה
פורמיום
פטוניה
פיטוספורום
פיטליס פתצטי
פילודנדרון
פימילאה
פיסוסטליה
פיקוס
פירקנטה
פלאומלה
פלוקס
פליציה
פלפל נוי
פלרגוניום
פני שועל
פפרומיה
פרוטאצה
פרזיה
פרח שעווה
פרי הציפור
צאלון
צבעוני

אפרים קציר
נשיא המדינה

חוק בית חולים באשרוד (הקמה והפעלה), התשס"ב-2002*

1. בחוק זה -

הגדרות

"בית חולים" - כמשמעותו בסעיף 24(ב) לפקודה;

"המבנים" - מבנים לשימושים נלווים לבית החולים ולשימושים מסחריים;

"יזם" - תאגיד רשום בישראל שיוכה במכרז לתכנון, להקמה, להחזקה ולהפעלה של בית החולים באשרוד ושל המבנים, כאמור בסעיף 3;

"מנהל שירותי הרפואה" - כמשמעותו בסעיף 2 לפקודה;

"הפקודה" - פקודת בריאות העם, 1940¹;

"קופת חולים" - כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994²;

"השרים" - שר האוצר ושר הבריאות.

אישור להקמת בית חולים בעיר אשרוד

2. (א) מנהל שירותי הרפואה ייתן אישור להקמת בית חולים בעיר אשרוד (בחוק זה - בית החולים באשרוד), בתוך חודש ימים מיום ההתקשרות עם היזם כאמור בסעיף 3; הוראת סעיף זה תחול על אף הוראות סעיף 24 לפקודה, ובהתאם להוראות חוק זה.

(ב) בית החולים באשרוד יכלול לפחות 300 מיטות, ואולם רשאי מנהל שירותי הרפואה, על פי בקשת היזם, לקבוע מספר מיטות נמוך יותר, לתקופה שיקבע.

(ג) מנהל שירותי הרפואה יקבע את ייעודן של מחלקות בית החולים באשרוד ואת חלוקת המיטות בין המחלקות השונות.

התקשרות עם יזם להקמת בית החולים ולהפעלתו

3. (א) בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה, יפרסמו משרד האוצר, משרד הבריאות ומינהל מקרקעי ישראל מכרז פומבי להתקשרות עם יזם, לתכנון, להקמה, להחזקה ולהפעלה של בית החולים באשרוד ושל המבנים, בכפוף לקבלת כל האישורים הנדרשים לשם כך מאת הרשויות המוסמכות על פי דין (להלן - המכרז).

(ב) על המכרז יחולו ההוראות לפי חוק חובת מכרזים, התשנ"ב-1992³, ככל שלא נקבע אחרת בחוק זה, ובלבד שבתנאי המכרז ייכללו גם התנאים האלה:

(1) קופת חולים רשאית, בכפוף לכל דין, להשתתף במכרז ולהתקשר בחוזה על פיו, ויראו אותה כיוזם, ואולם לענין זה תהא קופת החולים פטורה מקבלת היתר לפי סעיף 29 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994⁴;

(2) הערכת ההכנסה הצפויה מהמבנים לא תפחת מעלות ההקמה של בית החולים באשרוד;

(3) היזם ישלים את הקמת בית החולים באשרוד ויפעילו בתנאי המכרז. בתוך חמש שנים ממועד ההתקשרות עמו.

הקמת בית
החולים על ידי
המדינה

4. לא נבחר זוכה במכרז לפי סעיף 3 בתוך שישה חודשים מיום פרסומו, יתוכנן בית החולים באשרודר ויוקם על ידי המדינה, בהתאם לכללים שיקבעו השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, ובלבד -

(1) שהתקופה להקמת בית החולים ולתחילת הפעלתו לא תעלה על שש שנים מיום פרסום המכרז;

(2) שבית החולים יכלול לא פחות מ-300 מיטות.

הקצאת קרקע
ותכנון בית
החולים

5. (א) על אף הוראות סעיף 3 לחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960⁵, לשם הקמת בית החולים באשרודר לפי סעיפים 3 או 4, לפי הענין, תקצה מועצת מינהל מקרקעי ישראל קרקע באשרודר בהתחשב בגודלם הצפוי של בית החולים ושל המבנים.

(ב) על אף הוראות חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁶, מוסד תכנון כמשמעותו בחוק האמור ידון ויכריע בתכנית להקמת בית החולים באשרודר, בתוך שלושה חודשים ממועד הגשתה.

החזקת בית
החולים והפעלתו

6. (א) בית החולים באשרודר יוחזק ויופעל על ידי היזם או על ידי המדינה, לפי הענין.

(ב) בית החולים באשרודר יפעל בהתאם לכל דין החל על בית חולים, וכן בהתאם לנוהלי עבודה מקצועיים שיקבע מנהל שירותי הרפואה; הנהלים ייקבעו בהתחשב, בין השאר, בגודלו של בית החולים ובצורכי האוכלוסייה שאותה הוא ישמש, כמקובל לגבי בתי חולים בסדר גודל דומה.

תקציב בית
החולים

7. המדינה תשתתף בתקציבו של בית החולים באשרודר, במישרין או בעקיפין, כמקובל לגבי בתי חולים בסדר גודל דומה.

ביצוע ותקנות

8. השרים אחראים על ביצוע הוראות חוק זה ורשאים הם להתקין תקנות לביצועו.

חוק ביטוח בריאות ממלכתי (תיקון מס' 12), התשס"א-2001*

1. בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 8 – תיקון סעיף 8
(1) בסעיף קטן (א1)(ג2)(8), במקום "ב-12" יבוא "ב-36";
(2) בסעיף קטן (ז3) –
(א) במקום "אזרח ותיק, שמשתלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, יהיה זכאי להנחה בשיעור של 50% יבוא "אזרח ותיק, ועולה במשך התקופה שמתום 12 החודשים הראשונים מיום שעלה לישראל ועד לתום 36 החודשים הראשונים מיום שעלה, שמשתלמת להם גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, וכן עולה בעד התקופה של 12 החודשים הראשונים מיום שעלה לישראל – יהיו זכאים להנחה בשיעור של 75%";
(ב) בסופו יבוא:
"עולה" – מי שקיבל אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות, התשי"ז-1950².
2. בחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989³, בסעיף 13, במקום "50%" יבוא "75%".
תיקון חוק האזרחים הוותיקים – מס' 4
3. סכום הפסד ההכנסות שייגרום לקופות החולים בשל הגדלת שיעור ההנחות לאזרח ותיק ובשל הענקת הנחות לעולים לפי הוראות חוק זה, ייתוסף לעלות הסל לקופות כמשמעותה בסעיף 9(א1)(ג2)(א) לחוק העיקרי.
4. תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005).
תחילה